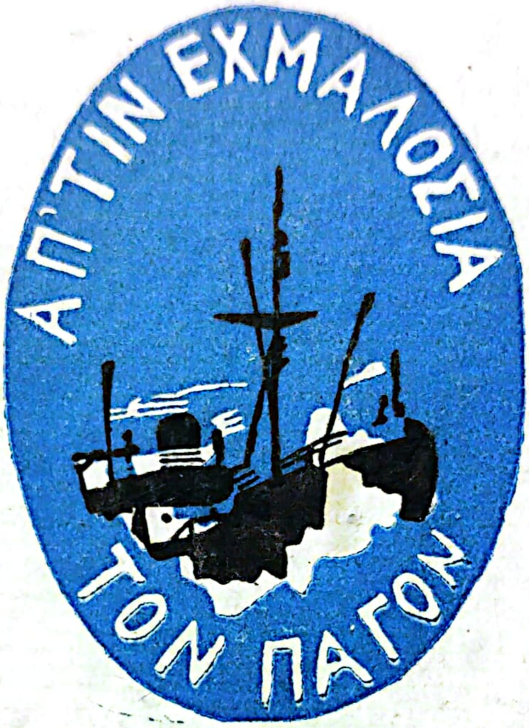

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ» 1935

ΑΠΟ ΤΙΝ ΕΧΜΑΛΟΣΙΑ ΤΟΝ ΠΑΓΟΝ

ΤΑ ΣΠΥΔΕΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΤΙΠΟΜΑΤΑ.

ΣΕΛΙΔΑ	ΣΙΡΑ	ΑΝΤΙ	ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΙ
13	1	Σιμεοφὸρυ	παρασιμ οφοριμένυ
31	24	τυ ένα	τυ ενος
33	25	ανεβὲνοντες	ανεβένο ντας
51	22)23	διάδοσις	διάσοσις
55	1	σιὲνλαβε	σινέλαβε
58	5	принимаем	принимаем
62	12	προχορὶσυμε	προχορὶσυνε
62	24	κιβερνιτι	κιβερνιτικι
81	20	προσοχις	προχορις
106	27	ναθρὸπυ	ανθρὸπυ
113	2	τὸπυ	τόπο
114	6	ανατίθικε	ανατέθικε
135	11	πιδιλιυχύμενον	πιδαλιυχύμενον
170	18	σνερα	ὶστερα
170	19	ο αεροπὸρον	τον αεροπόρον
170	27	Διικιτις θέλισις	Διικιτις με θέλισι
195	6	ακριβυς	ακριβις
197	19	κατατρέχονταν	κατατρὶχονταν
216	7	τί δινάμισι	τί δινάμις
219)220	1	ὶτα-ν εδιάφορες	ὶτανε διάφορες
223	7	βαθμαζμυ	θαβμαζμυ
229	8	τον μπολσσεβίκο	τυ μπολσσεβὶκυ

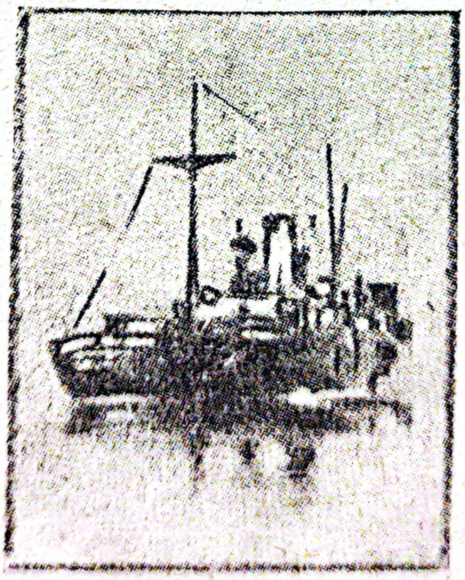
ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

ΤΑ ΣΠΥΔΕΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΤΙΠΟΜΑΤΑ.

ΣΕΛΙΔΑ	ΣΙΡΑ	ΑΝΤΙ	ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΙ
13	1	Σιμεοφὸρυ	παρασιμ οφοριμένυ
31	24	τυ ένα	τυ ενος
33	25	ανεϐὲνοντες	ανεβένο ντας
51	22)23	διάδοσις	διάςοσις
55	1	ςιὲνλαϐε	ςινέλαβε
58	5	прииимаем	принимаем
62	12	προχορὶζυμε	προχορὶζυνε
62	24	κιβερνιτι	κιβερνιτικι
81	20	προσοχις	προχορις
106	27	ναθρὸπυ	ανθρὸπυ
113	2	τὸπυ	τόπο
114	6	ανατίθικε	ανατέθικε
135	11	πιδιλιυχύμενον	πιδαλιυχύμενον
170	18	ςνερα	ὶςτερα
170	19	ο αεροπὸρον	τον αεροπόρον
170	27	Διικιτις θέλιςις	Διικιτις με θέλιςι
195	6	ακριβυς	ακριϐις
197	19	κατατρέχονταν	κατατρὶχονταν
216	7	τί δινάμιςι	τί δινάμις
219)220	1	ὶτα-ν εδιάφορες	ὶτανε διάφορες
223	7	βαθμαζμυ	θαβμαζμυ
229	8	τον μπολςςεϐίκο	τυ μπολςςεβίκυ

ΑΠΟ ΤΙΝ ΕΧΜΑΛΟΣΙΑ ΤΟΝ ΠΑΓΟΝ

Γραμένο απ'τυς Ε. ΜΠΑΜΠΥΣΣΚΙΝ
Ι. ΜΠΑΤΣΕΔΙΣ
Σ. ΝΤΙΚΟΒΣΚΙ
Ιιπο τι ςίνταχςι τυ Β. ΜΠΥΜΠΕΚΙΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ"
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

Το βιβλίο „απ᾽ τιν εχμαλοςία τον πὰγον" περιλαβὲνι όλα τα μέτρα για τι διάςοςι τις αποςτολις τυ Ο. Γ. Σςμιντ, πυ λίφθικαν απ᾽ τιν κιβερνιτικι επιτροπι για τιν παροχι βοίθιας ςτο πλίρομα τυ „Τςελιύςκιν".

Ι ςινγραφις με βάςι τα ιλικά τυ κεντρικυ τίπυ, εκςέθεςαν ςε ζοντανι, μιςοφιλολογικι μορφι τιν ιςτορία τις εκςτρατίας τυ „Τςελιύςκιν", το ναβάγιό-τυ, τι ζοι τις καταςκίνοςις τυ Σςμιντ κε τιν ιροικι δυλια τον ςοβιετικον αεροπὸρον.

Στο βιβλὶο αφτο βρίκε επίςις θέςι κε ι απὶχιςι πΰχε ι ιροικι εποπιὶα τυ „Τςελιύςκιν" ςτι χὸρα-μας κε ς᾽όλο τον κόζμο.

Στο βιβλίο παρετέθικε ολάκερο το κίμενο πολον ντοκυμέντον πυ βρίςκονταν ςτι διάθεςι τις κιβερνιτικις επιτροπις για τιν παροχι βοίθιας ςτυς ναβαγυς τυ „Τςελιύςκιν".

■■■■

Μπορι κανις να ζιλέβι τι χόρα, πΰχι τέτιυς ἰροες, μπορι να ζιλέβι κε τυς ἰροες, πυ έχυνε τέτια πατρίδα.

Απο το γράμα τυ Δανυ ναφτικυ
ΣΑΜΚΙΝΚ

■■■■

„Σίμερα πυ ι άντρες-μας κε ι πατεράδες-μας βρίςκοντε πια εκτος κινδίνυ, κε νιώθυν κατ' απ' τα πόδια-τυς το ςτερεο έδαφος τις ςοβιετικις γις, ι πρότι-μας ςκέπςι χαρας κε θριάμβυ ςτρέφετε προς ςας, το καμάρι-μας, το μεγάλο-μας φίλο".

(Απο το γράμα τον ςινκενον τον τςελιύςκιντςον προς το ςίντροφο ΣΤΑΛΙΝ).

■■■■

„Μις κςέρυμε, πος ςις, ς. Στάλιν, ίχατε τιν προτοβυλία τον μεγαλιόδικον επιχιρίςεον για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον, κε ςας εφχαριςτύμε για τιν τιμι, για τιν εμπιςτοςίνι, πυ μας παράςχατε να ςιμετάςχυμε ς' αφτι τι μάχι ενάντια ςτα ςτιχία τις φίςις, για τιν τιμι να ςόςυμε τυς τςελιύςκιντςυς.

(Απο το γράμα τον ιρόον τις Σοβιετικις Ενοςις προς το ς. ΣΤΑΛΙΝ).

■■■■

„... Ορκιζόμαςτε ςε ςένανε, αρχιγὲ-μας Ιοςιφ Βιςαριόνοβιτς, πος ι ζοί μας ανὶκι ςτο κόμα, ςτιν ιπόθεςι τυ κόματος — τον ςοςιαλιζμο. Με ενθυςιαζμο περιμένυμε τις εντολες τυ κόματος κε τις κιβέρνιςις, για να ριχτύμε ςε κενύργιες μάχες ενάντια ςτα ςτιχία τυ πόλυ, ίτε ςτι φοτια τις μάχις, όπυ θα μας οδιγίςι το κόμα, όπυ θα μας οδιγίςις εςι, ο κιβερνίτις-μας τις χόρας τον ςοβιετ — ΣΤΑΛΙΝ"

(Απο το γράμα τον τςελιύςκιντςον ςτο ς. ΣΤΑΛΙΝ.

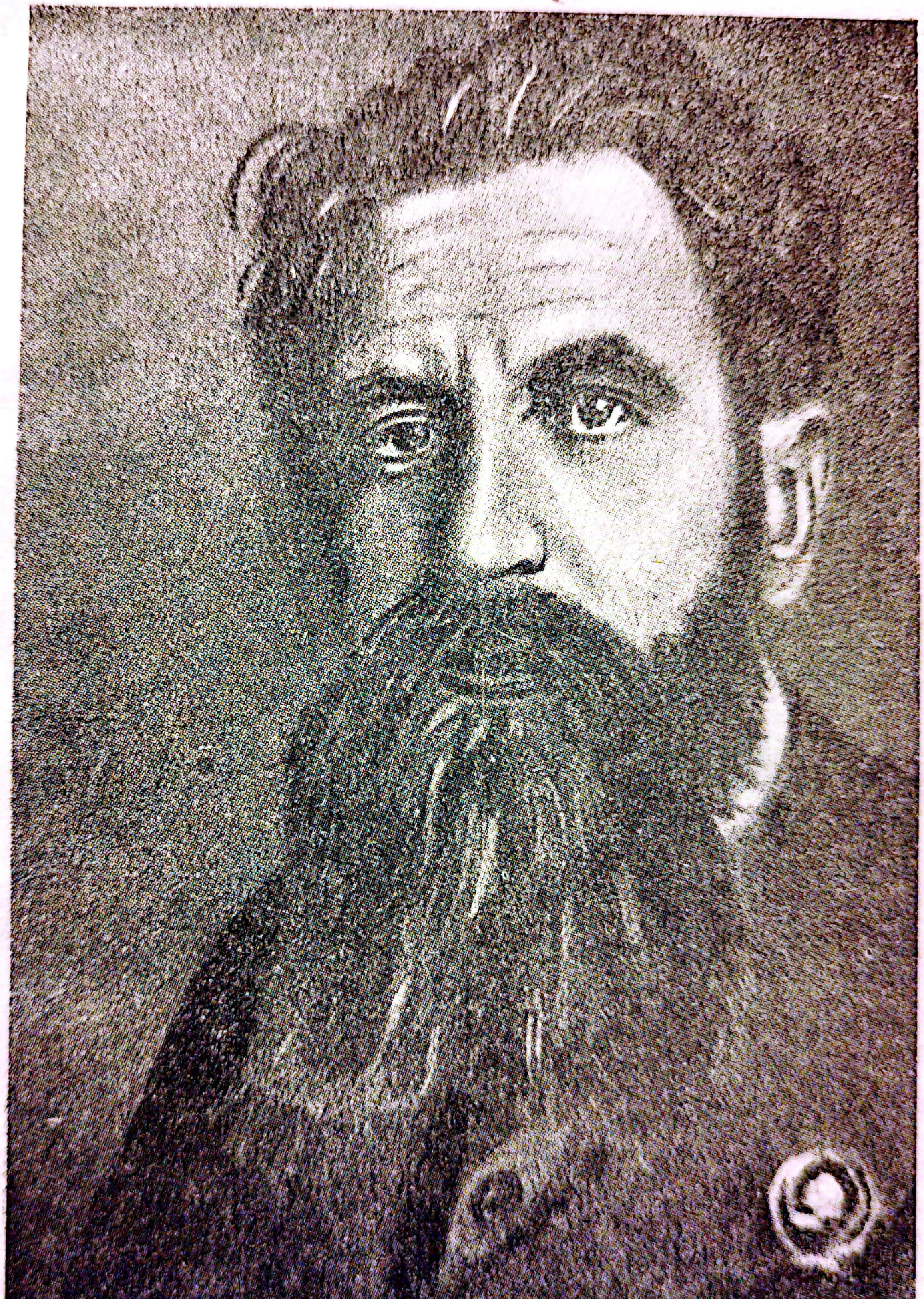
■■■■

Ο πρόεδρος τις κρατιχις επιτροπις για τιν παροχι βοίθιας στυς τςελιύςκιντςυς

Βαλεριαν Βλαδίμιροβιτς Κύιμπιςςεβ

Οτο Γιόλιεβιτς Σμιντ

ΓΕΝΕΑ ΙΡΟΟΝ

Μέςα ςτον εχοφαντικο θόριβο τις ςοςιαλιςτικις ανικοδόμιςις, ςτι δυλια για τι διμιυργία τυ πρότυ ςτον κόζμο κε απόρθιτυ φρύριυ τυ προλεταριάτυ, δε δίνυμε πολι μεγάλι προςοχι ςτα γεγονότα τις θαβμαςτις ανδρίας τις νεολέας-μας, κε τα γεγονότα αφτα ίνε πολιάριθμα, τα γενα ςχεδον κάθε μέρα. Νὰ ι ἀνθροπι ιπερνικίςανε τις αμυδιες τις ερίμυ Καρα-Κυμ, ιπςοθίκανε ςτι ςτρατοςφέρα ςε τέτιο ίπςος, πυ μέχρι τα τòρα κανις δεν το έφταςε, μα τρις απ' αφτυς πετάκςανε ακòμα πιο πςιλα. Πέςανε, χτιπίθικαν θανατιφόρα. Ετιμάζετε τρίτι πτìςι

Κατα τις πλιροφορίες τον ενκλέζικον εφιμερίδον ι δεκαεφτάχρονι ραδιοτιλεγραφίτρια τυ ατμοπλὶυ „Ρόζα Λὺκςεμπυργ", πυ ιπέςτι αβαρία ςτι θάλαςα τις Μὰνχις, παρέμινε ςτο κατὰςτρομα ςτέλνοντας ςινιάλα για τιν καταςτροφι μέχρι τότε, πυ ολόκλιρο το πλίρομα αποβιβάςτικε ςτις βàρκες.

Ανθροπι με τα χιονοπέδιλα διατρέκςανε 5 200 βέρςτια, ἀνθροπι καθιμερινα κε αδιὰκοπα κςοδέβυν ενέργια ςτι ςοςιαλιςτικι ὰμιλα τις εργαςίας, δυλέβυνε ςτα νιςια, ςτυς πάγυς κε τις κατεγìδες τυ παγομένυ οκεανυ, ςτα οροπέδια κε ςτις κλιςύρες το Παμιρ, ςτυς πρόποδες τυ Αλαγεζ, μέςα ςτιν ταιγα τις Σιβιρίας, ανὰμεςα ςτυς βάλτυς τις Μπελορύςιας, ςτιν Καςπία κε τιν Οχοτςκικι θὰλαςα.

Στον απομακριζμένο βορα, ανάμεςα ςτιν Αμερικι κε τιν Αςία, ζι πάνο ςτον πὰγο, πάνο απ' τα βὰθι τυ οκεανυ, πυ κατάπιε το ςκάφος-τις, ομὰδα ανθρόπον, πυ ςε κάθε ςτιγμι ο πάγος μπορὺςε να τις ρίκςι απο κὰτο-τυ. Ζὺςανε αναμένοντας τι ςτιγμι, πυ θα μπορύςανε να διαπεράςυν ςτιν κςιρα.

Σ' òλα τα ςιμία τις τεράςτιας, πολìμορφις, πλυςιότατις χόρας-μας ανακαλίφτυν τιν πλέρια θαβμαςτι ςταθερότιτα τις αντοχις, το ανεκςὰντλιτο τις νεαρις κε ριπςοκίνδινις ενέργιας.

Τί ίνε κίνο πυ διεγίρι μέςα στι νεολέα-μας τιν ενέργια, πυ ολοένα πιο ςιχνα κε πιο λαμπρα εκδιλομένι, προκαλι τιν έκπλιxςι κε το θαβμαζμο ακόμι κε τον εχθρόν-μας;

Τιν ενέργια αφτι τι διεγίρι ι ςινίδιςι τυ ιπςιλυ ςκοπυ, πυ τέθικε μπροςτά-μας απ' τι μεγαλοφιία τυ Λένιν, τυ ςκοπυ, πυ στο δρόμο για τιν επίτεφxςί-τυ αποφαςιςτικα κε με επιτιχία μας οδιγι ο Ιοςίφ-μας Στάλιν, με τυς ςιντρόφυς-τυ. Ι ενέργια αφτι θα μεγαλόνι ολοένα πιο ιςχιρα κε πιο άφθονα, στο βαθμο, πυ ςτι χόρα-μας θα χαύνε, θα εκςαφανιςτύνε τα ιπολίματα τον τιποτένιον κε πρόςτιχον βάςεον τις ιδιοκτιςιακις, ζοολογικις πςιχολογίας τυ ατομικιζμυ πυ κλιροδοτίςαμε. Ι πςιχολογία αφτι, απορροφόντας πέρα για πέρα τι φιςικι ενέργια τις πλιοψιφίας τις εργατικις τάxςις κε αγροτιας, παντιότροπα περιορίζοντας τιν άφxςιςι τις διανοιτικις ενέργιας, αφίνοντας μπροςτα μονάχα ένα ςτενο δρομάκι, πυ διαφθίρι τυς ανθρόπυς, — δρόμο προς τιν πάςι θιςία ατομικιςτικι καλοζοία, δρόμο για τις μονάδες, τις πιο επιτίδιες, για κίνυς, πύχυν τιν ικανότιτα να προςαρμόζοντε μ' όλες τις καταςτάςις, πυ δε ντρέποντε να ζύνε «ςίμφονα με τις απετίςις τις προςτιχίας».

Λένε — „ο πόλεμος γενα τυς ίροες", μα, ενοίτε, ο πόλεμος ακόμι πιο πολι καταςτρέφι τυς ίροες. Μα να ι μαχιτικί-μας, ι διμιυργικί-μας δραςτιριότιτα τις ζοις πραγματικα διαπεδαγογι γενα ιρόον, γενεα, πυ αντιπαραθέτοντας τιν ενέργια τυ λογικύ-τις ςτι μιχανικι „λογικι τις φίςις", παντυ κι όλο πιο ςιχνα κατανικα τιν αδρανί-τις αντίςταςι ςτις πράxςις πυ αλάζυνε τον κόζμο.

Μ. ΓΟΡΚΙ.

„Κομςομόλςκαγια Πράβντα" 12/III/34.

■■■■

ΠΙΓΕΝΥΜΕ ΣΤΟΝ ΠΟΛΟ ΣΑΝ ΝΙΚΟΚΙΡΕΙ

Στις 12 τυ Ιύλι το 1933 απ'το λιμάνι τυ σιμεοφόρυ Σμιντ, στρεφόμενο αργα, αναχόρισε το ατμόπλιο «Τσελιύσκιν». Ι εργαζόμενι τυ Λενινγραντ κσεπροβοδύσαν τιν κενύργια εκσερεβνιτικι αποστολι τυ Πόλυ, καθίκον τις οπίας ίτανε ι κατάχτισι τυ Βόριυ θαλάσιυ δρόμυ.

Οπος ίνε γνοστο, ι αποστολι τυ Σςμιντ το 1932/33 με το παγοθραφστικο „Σιμπιριακοφ" διέπλεφσε όλο το Μεγάλο βόριο δρόμο χορις καμια διαχίμανσι, σε ένα τακσίδι χορις διακοπι. Τόρα απ'το δρόμο, πυ έκανε το **παγοθραφστικο** „Σιμπιριακοφ" επρόκιτο να πλέψι μεταφορικο **ατμόπλιο** εφοδιαζμένο με παγοθόρακα, τέτιο δε ίτανε το «Τσελιύσκιν», πυ μόλις κατεβάστικε απο τις σκαλοσιες τυ δανικυ ναφπιγίυ „Μπυρμάιστερ κε Βάιν". **Το** πανιγιρικο κσεπροβόδιμα, πυ οργάνοσε το προλεταριάτο τυ Λενινγραντ, αποτέλεσαν τα βαφτίσια τυ κενύργιυ καραβιυ.

Απαντόντας, ο αρχιγος τις εκσερεβνιτικις αποστολις τυ „Τσελιύσκιν" Ο. Γ. Σςμιντ, στα αποχερετιστίρια τον κατίκον τυ Λενινγραντ ίπε:

— Πλέυμε στιν Αρκτικι σα νικοκιρέι. Οχι μονάχα θα τι μελετίσυμε, μα κε θα τιν καταχτίσυμε, θα χτίσυμε λιμάνια κε βάσις εφοδιαζμυ. Ι επιτιχίες, πυ έχυμε ίδι στον τομέα τις κατάχτισις τυ Πόλυ, επιτεφχθίκανε χάρις στι σταθερι κα-

θοδίγισι του μεγάλυ κομυνιστικύ-μας κόματος. Κσεκινόντας για το μακρινό-μας δρόμο, ίμαστε πεπιζμένι πός θα εκπλιρόσυμε έντιμα το καθίκο, που μας ανέθεσαν το κόμα κε ι κιβέρνισι!

Ι πεπίθισι του αρχιγυ τις αποστολις στιριζότανε στιν πίρα τις χόρας κε στιν ατομικί-του πίρα τις πολικις δυλιας. Ο μπολσσεβίκος εκσερεβνιτις του Πόλυ Ο. Γ. Σσμιντ ίχε ίδι στο ενεργιτικό-του τρις πολικες αποστολες. Στο 1929 τέθικε επικεφαλις τις πρότις σοβιετικις αποστολις στι Γι του Φρανκίσκυ Ιοσιφ, κε σαν κιβερνιτικος επίτροπος, σιμπεριέλαβε 102 νισ'α του Αρχιπελάγυς στο έδαφος τις ΕΣΣΡ, ιπσόνοντας στο νισι του Γύκερ τι σιμέα τις χόρας τον Σοβιετ. Αλι αποστολι με επικεφαλις το Σσμιντ πυ έγινε με το παγοθραφστικο «Γεόργιος Σέντοφ» φτάνι στις ακτες τις Βόριας γις. Στιν αποστολι αφτι ο Σσμιντ σιλαμβάνι το τολμιρο σχέδιο — να διαπλέφσι τον Παγομένο οκεανο απ'τι δίσι προς τιν ανατολι σε ένα χορις διακοπι ταξίδι. Κατ'επιμονί-του ι κιβέρνισι παραχορι μέσα κε παγοθραφστικο. Εκσίντα μέρες ίστερα απ'τιν απόπλεφσί-τις απ'το Αρχάνκελσκ, ι αποστολι με το παγοθραφστικο «Σιμπιριακοφ», επικεφαλις τις οπίας ίτανε ο Σσμιντ, αποτέλιοσε το νικιφόρο-τις δρόμο, κε στεφάνοσε έτσι τις επι εόνες προσπάθιες τον θαλασοπόρον κε τον εκσερεβνιτον του πόλυ για τι διάνικσι του Βόριυ θαλάσιυ δρόμυ.

Στιν τέταρτί-του αποστολι — με το «Τσελιύσκιν» — ο Σσμιντ αναχορύσε σαν ο πιο μεγάλος οργανοτις τις με πλάνο επίθεσις κατα τις Αρκτικις. Αρχιγος τις Ανότερις διέφθινσις του Βόριυ θαλάσιυ δρόμυ, διεφθιντις του Πανενοσιακυ αρκτικυ ινστιτύτυ, επίμονα κε με σινέπια πραγματοπιύσε το κιβερνιτικο σχέδιο κατάχτισις τις Αρκτικις με κλιο πολικον σταθμον κε βάσεον — σιμίον στίρικσις τις μπολσσεβίκικις κατάχτισις τις Αρκτικις.

Τα προτερίματα του μπολσσεβίκυ — οργανοτι εκσέρετα επιδιχτίκανε στιν εκλογι τον ανθρόπον, πυ έκανε ο Σσμιντ για

Ο Βλαδίμιρ Ιβάνοβιτς Βορόνιν

τιν αποστολι, στι γνόσι τον ανθρόπον αφτόν κε στιν ικανό-τιτα να διαθέτι τις δινάμις. Οταν λίθικε το ζίτιμα για τιν εκστρατία τυ «Τσελιύσκιν», ο Ο. Γ. Σςμιντ έστιλε το παρα-κάτο γράμα στον εμπιρότατο πολικο καπετάνιο Β. Ι. Βορόνιν:

„Αγαπιτε Βλαντίμιρ Ιβάνοβιτς! Ι κ βέρνισι αποφάσισε σε συντομότατο χρονικο διάστιμα να καταχτίσι οριστικα το Βόριο θαλάσιο δρόμο.

Τι χρονια αφτι θα οργανοθι εκ νέυ αποστολι στον Παγομένο Οκεανο. Αρχιγος τις αποστολις αφτις ορίστικα εγο. Εκςιπονοίτε, πος ι πρότι προιπόθεσι τις πετιχεμένις εκπλίροσις ενος τέτιυ καθίκοντος ίνε ι πρόσκλισι καπετάνιυ κε το διάλεγμα παγοθραφστικυ (καραβιυ).

Φισικα, όχι μονάχα εμις, μα κε ολάκερι ι χόρα θέλι να δι εσας κιβερνίτι τυ παγοθραφστικυ στο ταξίδι αφτο. Το διάλεγμα τυ παγοθραφστικυ θα το κανονίσυμε φισικα μαζί-σας.

Ιδιέτερα ενδιαφέρυσα ίνε ι ενδοχι τις χρισιμοπίισις για το σκοπο αφτο τυ παγοθραφστικυ ατμόπλιυ «Τσελιύσκιν», ι ναφπίγισι τυ οπίυ τελιόνι στι Δανία. Ινε αναμφίβολο, πος για σας, σαν πατριότι τυ βορα, ι προοπτικες αφτες αποτελυν μεγάλι χαρα.

Σφίνκο σφιχτα το χέρι-σας κ'ελπίζο να μιλίσυμε λεπτομεριακα για όλ'αφτα σε προσοπικι σινάντισι".

Το γράμα τυ Ο. Γ. Σςμιντ προς τον „πατριότι τυ βορα", αποτελι εκςέρετο χαραχτιριςμο τυ καπετάνιυ Βορόνιν.

Πεδι πομόρυ τις Λεφκις θάλασας, απο πολι μικρι ακόμι ιλικία άρχισε ο Βλαντίμιρ Ιβάνοβιτς Βορόνιν να δυλέβι στα καράβια. Τιν καριέρα-τυ σαν θαλασινος τιν άρχισε απο πιτσιρίκος, πυ πότε-πότε κέρδιζε πιάνοντας τεράστιες μυρύνες. Πολα χρόνια ψάρεβε με μικρες αφτοσχέδιες ξιλόβαρκες, ιποβάλοντας κάθε μέρα τι ζοί-τυ στον κίνδινο κε στα καπρίτσα τον μανιασμένον κιμάτον. Ιστερα απο κάμποσο κερο προβι-

θάςτιγε, έγινε παραμάγιρας. Κατόπι δε αφυ τέλιοςε ιδικό ςκολιο, πέραςε στα ατμόπλια κε χάρις στιν τεράςτια πίρα-τυ κε τι γνοριμιά-τυ με τι Λεφκι θάλαςα, τιν πιθαρχικότιτα κε το οργανοτικό-τυ πνέβμα γρίγορα έγινε καπετάνιος. Ο Βορόνιν ίνε ένας απ'τυς λίγυς, πυ διαςοθίκανε απ'το ναβάγιο τυ ατμόπλυ «Φέντορ Τζιζοφ», πυ βιθίςτικε στον Παγομένο οκεανο απο γερμανικο ιποβρίχιο.

Στα 1929 ο Βορόνιν με το „Σέντοφ" πίγε ςτι Γι τυ Φρανκίςκυ Ιοςιφ, στα 1930 — ςτι Βόρια γι κι απο χρόνο ςε χρόνο έπερνε μέρος στο κινίγι ζόον κε κιτον τυ πόλυ. Στα 1932 ανατέθικε στο Βορόνιν ι πλιαρχία τυ „Σιμπιριακοφ" κε οδίγιςε το παγοθραφςτικο λαμπρα απ'τον Ατλαντικο στον Ιρινικο οκεανο ςε ένα χορις διακοπι ταξίδι.

* * *

Ο μάβρος όνκος τυ «Τςελιύςκιν» απόπλεψε απ' τιν ακτι φέρνοντας στο κατάςτρομά-τυ 120 ςιμέτοχυς τις εκςτρατίας, ςιμαντικο μέρος τον οπίον ίχανε ίδι μεγάλι πίρα τυ πολικυ πλυ. Το πλίρομα τυ καραβιυ ςχιματίςτικε απ'το πλίρομα τυ „Σιμπιριακοφ" επικεφαλίς-τυ δε ίτανε ο εμπιρότατος καπετάνιος τον πολικον θαλαςον, Β. Ι. Βορόνιν. Ι επιςτιμονικι ςινεργάτες αποχτίςανε πίρα κε γνόςις ςε πολιάριθμες ςοβιετικες αποστολες, για τι μελέτι τις Αρχτικις. Εκτος απ'αφτυς στο κατάςτρομα τυ „Τςελιύςκιν" βριςκότανε κε τμίμα διαχιμαςτον, πυ κατεφθίνονταν στα νιςια τυ Βράνκελ ς'αντικατάςταςι τον απικιςτον πυ διαμένανε 4 ίδι χρόνια στο νιςι.

Τα αμπάρια τυ καραβιυ ίτανε φορτομένα με χάρβυνο κε τρόφιμα, πυ προορίζονταν όχι μονάχα για τις ανάνκες τις αποςτολις, μα κε επιπλέον, για τον εφοδιαζμο ςιρας ςοβιετικον καραβιον, πυ πλέανε ίτε διαχιμάζανε στις πολικες θάλαςες.

Ι Βαλτικι θάλαςα ιποδέχτικε το καράβι με τρικιμία.

Αρχίζοντας το «Τςελιύςκιν» το δίςκολο χ' επικίνδινο δρόμο-του απ'τιν αρχι ακόμα βρέθικε κάτο απο διζμενις σινθίκες, ακόμα στον πιο έφκολο τομέα-τυ. Στις 20 τυ Ιύλι ο πιλότος έμπαζε το «Τςελιύςκιν» στο λιμάνι τις Κομπενχάγις· εδο ίτανε ι πρότι σίντομι στάσι. Μόλις το «Τςελιύςκιν» κινίθικε παραπέρα κατα μίκος τον Νορβιγικον οχτον, κε νά τι νίχτα τις 29-ις τυ Ιύλι το κςαναβρίκε τρικιμία. Το πλατιθόρακο ατμόπλιο ιφιστάμενο πλεβρικο κίνιμα έδινε κλίςι μέχρι 40 μίρες· απ'το κατάςτρομα τις πρίμνις τα κίματα κατακλίζανε κε παρασίρανε το κάρβυνο. Το πρωι ο τιμονιέρις τις βάρδιας ανακίνοςε:

— Περνάμε τον πολικο κίκλο.

Το καράβι μπίκε στα νερα τυ πόλυ κε τι νίχτα τις 1-ις Αβγύςτυ ανκιροβόλιςε στο Μύρμανςκ.

Αφυ σιμπλίροςε το κάρβυνό-τυ κε πίρε στιν κυπαστί-τυ για τιν εκςιπιρέτιςι τις αποστολις το αεροπλάνο-αμφίβιο τυ Μπάμπυςςκιν, το „Τςελιύςκιν" πίρε απ'το «Ιδρολογικο Ινςτιτύτο» προγνοςτικα για τιν κατάςτασι τον πάγον. Τα προγνοςτικα ίτανε διζμενι.

«Ο πορθμος τον νισιον τις Νέας Σιβιρίας ανίγι αργα κε ο πάγος ς'αφτι θα διατιρίτε ολόκλιρο τον Αβγυστο. Σ'όλο το μίκος τυ δρόμυ μετακςι τυ κόλπυ Μπαρχάι κε τυ νισιυ Μπολςςόι Λιαχόβςκι ι πάγι θα διατιρύντε ολόκλιρο τον Αβγυςτο κε μπορι εδο να διμιυργίςυν πολι σοβαρες δισκολίες».

Κατα τα φενόμενα, το «Τςελιύςκιν» θα ίτανε ιποχρεομένο να ιποςτι τιν πολιορκία τον πάγον κε να διεκςάγι δίςκολο αγόνα για να προχορίςι.

Στις 10 τυ Αβγύςτυ όλα τα καράβια πυ ανκιροβολύςανε στο λιμάνι τυ Μύρμανςκ με παρατεταμένα ςφιρίγματα τον σιρίνον-τυς κςεπροβοδύςανε το «Τςελιύςκιν» στον πολικο πλυ.

Διο όρες μετα απ'τι στιγμι πυ το „Τςελιύςκιν" ενκατέλιπςε το λιμάνι τυ Μύρμανςκ, αποκαλίφθικε πος ένας απ'

τυς θερμαστες, πυ πάρθικαν στὸ Μύρμανσκ προς βοίθια τυ πλιρόματος για το καθάριζμα τον καζανιον, δεν αποβιβάστικε στιν παραλία, μα κρίφθικε κάτο απ'το καζάνι. Αφτος ίτανε ο πρότος «σκαστος» στιν ιστορία τον εκστρατιον τυ πόλυ.

Ο Οτο Γιύλιεβιτς Σσμιντ θίμοσε όχι στ' αστία. Σινχιζμένος στεκότανε μπροστα σταν αρχιγο τις αποστολις ο μικρος θερμαστις.

— Πάρτε-με σίντροφε Σσμιντ! Εχετε εκατον ίκοσι ανθρόπυς, θα γίνυν εκατον ίκοσι ένας! Στι δυλια θάμε πρότος. Να τα χαρτιά-μυ — όλα ίνε εντάκσι!

Κάπιος απ'το πλίρομα ίτανε έτιμος να επέμβι ιπερ τυ μικρυ θερμαστυ τις Αρκτικις. Μα ο Σσμιντ ίτανε ανένδοτος. Στιν πολικι εκστρατία πάνο στο καράβι πρέπι νάνε τόσι ακριβος άνδρες, όσι χριάζοντε για τις δυλιες. Τον «σκαστο» έπρεπε να τον βγάλυμε στιν ακτι.

Χριάστικε να κατεβάσυμε βάρκα κε να αποβιβάσυμε τον άτιχο πολικο εκσερεβνιτι σε μικρο ψαράδικο χοριυδάκι.

— Το μπελά-μας βρίκαμε μ' αφτυς τυς ενθυσιαστες! Καθιστέρισε τόρα εκσετίας-τυ διο ολόκλιρες όρες, — μυρμύριζε καλόκαρδα ο Σσμιντ.

Μα ο πρότος «σκαστος» δεν ίτανε κε ο τελεφτέος. Ενα μερόνιχτο μετα απο τότες, πυ το «Τσελιύσκιν» βγίκε στιν ανιχτι θάλασα κε ίτανε κοντα στο Μάτοτσκιν Σσαρ, αποκαλίφθικε κε δέφτερος πολικος „σινομότις“ κι αφτος θερμαστις τυ Μὺρμανσκ. Αφτος φιλοκσενὺνταν απο σίντροφό-τυ νάρτι τυ «Τσελιύσκιν», πυ μέχρι τότε έκριβε τον «σκαστο» στιν καμπίνα τυ κε τον έθρεφε. Το „σκάστο“ αφτόνε χριάστικε να τον πάμε μέχρι το Μάτοτσκιν Σσαρ, όπυ τον αποβιβάσαμε στο ατμόπλιο „Αρκος“ πυ αν-αμόσαμε. Το βαπόρι αφτο έκανε το γίρο στα πρόσμιλα τον νισιον τις Νέας Γις.

Απ' το Μάτοτσκιν Σσαρ το „Τσελιύσκιν“ έπλεε σε καθαρο νερο. Τίποτε δεν εμπόδιζε τον προς τα μπρος πλυ τυ

χαραβιυ. Πυ κε πυ ςιναντόντυςαν πάγι, μικρον ακόμα διαςτάςεον.

Το ράδιο ςινέδεε το καράβι με τυς παράκτιυς κε τυς νιςιότικυς πολικυς σταθμυς κε με τ' άλα καράβια πυ διαπλέανε τότε τιν Καρςικι θάλαςα.

Απ' το παγοθραφςτικο „Σιμπιριακοφ" ο καθιγιτις Βίζε ανακίνονε στο Σςμιντ:

„Νότιο τμίμα Καρςικις θάλαςας γεμάτο απο βαριυς αποοςπέραςτυς πάγυς".

Παρόμιες ιδίςις έπερνε ο αςίρματος κι απ' το άλο παγοθραφςτικο — το „Λένιν".

Εκςοδος απ' τιν Καρςικι θάλαςα δεν ιπίρχε. Ο δρόμος δε τυ «Τςελιύςκιν» ςίμφονα με το χαραγμένο δρομολόγιο περνύςε απ' τιν Καρςικι θάλαςα προς το ακροτίριο Τςελιύςκιν, απ' τι θάλαςα τον Λαπτεφ, προς τα νιςια τις Νέας Σιβιρίας. Στιν αποστολι έμενε να διαλέχςι μια απ' τις διο περιπτόςις: ίτε να περιμένι τον ερχομο τυ «Κράςιν» κε ακολυθόντας-το να περάςι τυς βαριυς πάγυς τις Καρςικις θάλαςας, ίτε να κάμπςι βοριότερα μέχρι το πλάτος τυ ακροτιρίυ Ζςελάνια, όπυ ςίμφονα με τις ανακινόςις τυ ραδιοςταθμυ βριςκόντανε καθαρο νερο. Προτιμίςαμε τι δέφτερι περίπτοςι.

Αφυ έβαλε μπρος προς τα Βοριο-ανατολικα, μπίκε το «Τςελιύςκιν» ςε μια ςιμπαγι ζόνι λιανόπαγυ. Γρίγορα το «Τςελιύςκιν» άφιςε πίςο-τυ το λιανόπαγο κε βρέθικε κικλομένο, απ' όλες τις μεριες απο ονκόπαγυς. Το «Τςελιύςκιν» επρόκιτο να πάρι το πρότο μαχιτικο βάφτιζμα μέςα στυς πάγυς, πυ τυ κλίνανε το δρόμο προς ανατολας.

Τα πρότα πυ ιπέςτιςαν βλάβι ίτανε διο ςπανγόυτ, πυ δεν ανθέκςανε στα διαρκι χτιπίματα τον πάγον στα πλεβρα τυ «Τςελιύςκιν». Στο τμίμα τις πλόρις απ' τα χτιπίματα τυ πάγυ έςπαςε ένα φίλο τις λαμαρίνας τυ κραςπεδόματος. Σχιματίςθικε ςχιζμάδα απ' τιν οπία το αλμιρο νερο χίθικε

ςτι ςτέρνα με το γλικο νερο.

Εγινε ο πρότος μεγάλος ςιναγερμος δυλιας, για τιν αντιμετόπιςι τυ κινδίνυ. Ολος ο πλιθιζμος τυ καραβιυ κυβαλύςε ςτυς όμος-τυ τα τςυβάλια κε καςόνια μεταφέροντάς-τα απ' τιν πλόρι ςτιν πρίμνι. Με το ράδιο ο Σςμιντ κάλεςε το παγοθραφςτικο «Κράςιν» για να τυ μεταβ.βάςι κάρβυνο.

Στιν Καρςικι θάλαςα έλαβε χόρα ι ςινάντιςι τυ νιόβγαλτυ «Τςελιύςκιν» με τον παλιο λίκο τυ πόλυ — το „Κράςιν", δοκιμαζμένο παγοθραφςτικο παραςιμοφορεμένο με το παράςιμο τις Κόκινις ςιμέας, πυ πολες φορές βοίθιςε κε διέςοςε πολικες αποςτολες.

Πάνο ςτυς πάγυς έγιναν δ:ο εςπερίδες ςινάντιςις τον Κράςιντςον κε τον Τςελιύςκιντςον. Το πλίρομα τυ «Κράςιν» ίχε βγάλι δίςτιχα με τα οπία ιδιέτερα πίραζε τυς κινιγυς πΰτανε ςτο „Τςελιύςκιν". Τιν παραμονι κάπιος πιρςβόλιςε με το ντυφέκι ςε μια αρκύδα. Ι Κράςιντςι διαβεβεόνανε ςτα δίςτιχά-τυς, πος ι αρκύδα δε ςκοτόθ.κε, μα πέθανε απο το γέλιο, ιδόντας το δι:ανάλογα φαρδι ςόμα τυ καραβιυ κε τιν γελία επιγραφι «Τςελιύςκιν». Στα δίςτιχα το «Τςελιύςκιν» το ονομάζανε „κλιςτο πολικο διανομέα", «πλοτι αποθίκι». Κε πραγματικα, το „Τςελιύςκιν" ίτανε φορτομένο με μεγάλι ποςότιτα τροφίμον κε εφοδίον για τα καράβια τυ πόλυ κε τυς διαχιμαςτες. Εφερνε μαζί-τυ δεκαοχτο αγελάδες κε πέντε γυρύνια — άνκιχτο ζοντάνο απόθεμα κρέατος, μερικες εκατοντάδες πύτια ςκόρδα, αφτο το θαβμάςιο μέςο κατα τυ ςκορμπύτυ — κε άλα ίδι διατροφις.

Το «Κράςιν» πίρε απ' το «Τςελιύςκιν» ένα μέρος απ' το κάρβυνο κε το μετάφερε ανάμεςα απ' τυς πάγυς. Κατόπιν τα καράβια αποχερετιςτίκανε: το «Κράςιν» τράβιχςε προς το νότο, προς το νιςι τυ Ντικςον, για να ςινενοθι με τα καράβια τις αποςτολις τυ Λένα. Το «Τςελιύςκιν» κατεφθίνθικε προς βοραν, προς το νιςι Υγεντινένια.

Ι ΑΝΑΣΑ ΤΟΝ ΠΑΓΟΜΕΝΟΝ ΕΧΤΑΣΕΟΝ

Ι παγομένες εχτάςις, ςαν να ανας̣ένανε γίρο απ' το ατμόπλιο, πότε ανιπςονόμενες κε πότε κςανα βιθιζόμενες στο θαλάςιο ςάλο. Φενόντανε, πος κςεχινόντανε πάνο απ' τυς πάγυς με παφλαζμο ποτάμια απο νερο. Ορες ολάκερες στεκόντυςαν ι τςελιύςκιντςι στο ςπαρντέκο κιτόντας αφτι τι μεγαλιόδιχι κε ςπάνια ιχόνα.

Για τυς πεπιραμένυς ναφτικυς τυ πόλυ ο ςάλος τον πάγον ίτανε ένδικςι, πος κάπυ κοντα πρέπι να ιπάρχι καθαρο νερο. Πραγματικα, μετα διο μέρες το «Τςελιύςκιν» μπίκε ςε καθαρα νερα. Μα ς' αντικατάςταςι τυ πάγυ ίρθε άλος νικοχίρις τυ πόλυ, το πικνο αδιαπέραςτο ντυμάνι.

Το ντυμάνι τυ πόλυ, όπος πάντα ςιμβένι, ςκέπαςε τον ίλιο ςαν ςιμπαγες αδιαπέραςτο πέπλο. Σ' απόςταςι διο βιμάτον δεν μπορύςες τίποτα να δις. Μέςα ς' αφτι τι διςίονι ςιγαλια, ιπόκοφα μυνκρίζανε ι μιχανες τυ «Τςελιύςκιν», πυ επιβράδινε τιν πορία-τυ, απο κερο δε ςε κερο ι ςιρίνα τυ καραβιυ άφινε ςίντομες προιδοπιιτικες ςφιριγματιες. Μέςα ς' αφτα τα νερα ύτε μια ζοντανι πςιχι δε μπορύςε να βρεθι, μα ι ςφιριγματιες ίχανε ιδικο προοριζμο: ςε περίπτοςι πύτανε κοντα ι γι (ς' αφτα δε τα νερα ιπάρχυνε πολα νιςια άγνοςτα ακόμα) ο ίχος τις ςιρίνας, προςπέφτοντας στιν αχτι κε γιρνόντας πίςο, παράγι ιχο κε χριςιμέβι τρόπον τινα ςαν εςθιτικο κεράτιο τυ καραβιυ.

Το καράβι προχορύςε προφιλαχτικα, αδιάκοπα χτιπύςε το μοτορ τις ιχοβολίδας κε πότε-πότε ο νάφτις τις ιπιρεςίας έριχνε τι βολίδα τυ χεριυ για το μέτριμα τυ βάθυς. Χορίς να το περιμένυμε το βάθος απότομα άρχιςε να λιγοστέβι. Ι βολίδα έδιχνε όχι πια 18 οργιες, μα 10, 8, 7, 6.

— Στοπ! Οπιςθεν! έδοςε το παράνκελμα ο Βορόνιν.

— Αριςτερα το τιμόνι, δεχςια!

Παντυ το βάθος δεν ίτανε πάνο από τις πέντε-έκςι οργιες.

Το ντυμάνι παράμενε όπος κε πριν πικνο. Ιποχρεοθίκαμε να ρίκςυμε άνκιρα. Ι επιςτιμονικι ςινεργάτες τις αποςτολις εποφελιθικαν απ' αφτι τι ςτάςι για να κάνυνε «ςταθμο». Ο ιδρολόγος Χμιζνικοφ μάζεπςε τις ςιςκεβές-τυ κάθιςε στα πιςινα κι άρχιςε να πετα ςε διάφορα βάθι ιδικι ςιςκεβι — στρόφαλο για τον καθοριζμο τον ιπορεβμάτον. Ο ιδραβιολόγος Σςιρςοφ επίμονα έβγαζε απ' τι θαλάςια άβιςο πλάνκτον — θαλάςιυς μικροοργανιζμυς. Ι μετερεολόγι Σςπακόφςκι κε Προςτιακοφ γεμίςανε με ιδρογόνο ςφέρες — πιλότυς, με ραδιοαλεκςίπτοτο τις οπίες αμολύςαν να πετάκςυν μόνες-τυς για τον καθοριζμο τις θερμοκραςίας τυ αέρα κε τις πίεςις.

Τί κρίβετε πίςο απ' το πέπλο τυ ντυμανιυ; Ολι στο καράβι ίτανε εκςερετικα ανίςιχι. Κρίνοντας απ' τιν απόςταςι πυ διατρέκςαμε έπρεπε μπροςτά-μας να βρίςκετε ανιχτο πέλαγος.

Το πρωι το μιςτικο διαλίθικε. Ντυμάνι πια δεν ιπίρχε, κε κάτο απ' τις εκτιφλοτικες ακτίνες τυ ανατέλοντα ίλιυ ι τςελιύςκιντςι ίδανε ς' απόςταςι διο χιλιομέτρον απο το καράβι τις χαμιλες κατιφορικες ακτες άγνοςτυ νιςιυ.

Μπίκανε ς' ενέργια ι ςεκςτάντι — ςιςκεβες για τον καθοριζμο τον ςινδιατεταγμένον γραμον τις θέςις πυ βρίςκετε το ςκάφος. Τ' αποτελέζματα τον παρατιρίςεον κε τον ιπολογιζμον δίκςανε, πος δεν πέφτυν ςε λάθι ι ναφτικι, μα ι χάρτες ίνε ανακριβις: μέςα ςτυς χάρτες ςτον τόπο, πυ βριςκόντανε το καράβι δε ςιμιόνονταν κανένα νιςι.

Κατεβάςτικαν στο νερο δίο βάρκες· τις φορτόςανε με ςεκτάντα, θεοδολίθυς, ςιςκεβες για μαγνιτολογικες παρατιρίςις, κε τριάντα ςιμέτοχι τις αποςτολις φτάςανε μέχρι το νιςι.

Ολι τι μέρα ι ομάδα αφτι διέςχιςε το νιςι κατα μίκος κε πλάτος μα κανένα ίχνος ζοις δε ςινάντιςε, εκτος απο

κάτι μικρα πυλάκια, πυ μιάζυνε με τα ςπυργίτια. Ι παγόμένι αργιλόδικι γι ίτανε πύ κε πύ ςκεπαζμένι με χορταράκια κε βρία. Κατα τις περιγραφες τυ γνοςτυ νορβιγυ εκςερεβνιτυ τυ πόλυ Σβερντρυπ, ςτο μέρος αφτο έπρεπε κατα προςένκιςι να βρίςκετε το νιςι Υγεντινένια.

Ι τςελιύςκιντςι ανανκαςτίκανε να διορθόςυνε το χάρτι τις Καρςικις θάλαςας: το νιςι τις Υγεντινένια αποδίχτικε πος ίτανε εκατο χιλιόμετρα διτικότερα απο τον τόπο πυ ςιμιονότανε ςτυς χάρτες.

Ι ομάδα κςεκίνιςε πίςο για το „Τςελιύςκιν“. Αναπάντεχα ι πάγι πυ κικλόνανε τις βάρκες, άρχιςαν να κινύντε γρίγορα. Τα παράκτια ρέβματα αρχίςανε τιν καταςτρεφτική-τυς δυλια. Ι βάρκες δεν χάνανε ύτε τι μικι απόςταςι πυ χόριζε το νιςι απο το καράβι, κε νά βρεθίκανε ςα ςε παγίδα. Ι πάγι ςινοθύνταν κε κάθε λεφτο απιλύςαν τυς άνδρες με καταςτροφι. Με διςκολία κατορθόςανε να βγύνε ςτον πάγο κε να τραβίκςυνε τις βάρκες έκςο. Σε λίγο ι ομάδα παρατίριςε κάπιες μικρες ανιχτοςιες με νερο, αμέςος ζεφτίκανε ςτις βάρκες-τυς κε τις τραβίκςανε ςτιν άκρι τυ πάγυ. Μα ι πάγι ςα να τυς περιπέζανε. Ι ανιχτοςια κςανάκλιςε, κε χριάςτικε να κςανατραβίκςυν τις βάρκες ςτο παλιο μέρος. Τέλος ο πάγος ςε ένα μέρος διαςπάςθικε. Ι τςελιύςκιντςι τράβικςαν κυπι μ' όλες-τυς τις δινάμις. Μπροςτα πίγενε ι βάρκα με τον Ο. Γ. Σςμιντ— αφτι ι βάρκα κατόρθοςε πρότι να φτάςι μέχρι το καράβι. Ο δρόμος τις άλις, κςανα αποκόπικε απο τον πάγο. Μια όρα κε παραπάνο πέραςε ος ότυ να κςαναμαζεφτυν όλι ςτο καράβι.

Τιν όρα αφτι πρόφταςε κε το «Σέντοφ». Εκτελόντας τα καθίκοντά-τυ ςαν «πολικυ διανομέα», το «Τςελιύςκιν» έδοςε ςτο „Σέντοφ“ τι μερίδα απ' τα τρόφιμα πυ τυ αναλογύςανε, κε αφυ απάραμε μαζι με το «Σέντοφ» τραβίκςαμε για το ακροτίριο Τςελιύςκιν.

Ι μέρα αφτι, πυ το ατμόπλιο «Τςελιύςκιν» έφταςε στο ςινόνιμό-τυ ακροτίριο, Τςελιύςκιν, έγινε ονομαςτι. Τι μέρα αφτι στο ακροτίριο Τςελιύςκιν μαζεφτίκανε ένδεκα σκάφι. Σ' όλι τιν προιγύμενι ιςτορία τον εκςερεβνίςεον τον πολικον χορον περάςανε απο δο μονάχα ενέα καράβια. Μα στο 1933, τιν ίδια μέρα, στο ακροτίριο Τςελιύςκιν ανταμοθίκανε ένδεκα δικά-μας μεγάλα εμπορικα κε επιςτιμονικα ςκάφι!

Το „Τςελιύςκιν“ χορις να καθιςτερίςι στο ακροτίριο τράβιχςε στι θάλαςα τον Λάπτεφ. Εδο μια λιςαζμένι φυρτύνα δίναμις ενέα μπάλον ρίχτικε μανιαζμένα ενάντια στους τςελιύςκιντςυς. Το ατμόπλιο παραδέρνονταν έτςι, πυ ι άνθροπι μόλις κρατιόνταν στα πόδια. Τα φορτία πυ βριςκόντυςαν στο κατάςτρομα ςπάνανε τα διαφράγματα κε απιλύςαν να πεταχτυν απ' το κατάςτρομα. Ι απομοραμένες απο το ςκαμπανέβαζμα αγελάδες κε τα βόδια ςοριάζονταν όλα μαζι, πέφτανε, διο αγελάδες ςπάςανε τα πόδια-τυς, ανανκαςτίκαμε να τις ςφάχςυμε. Το τέταρτο μερόνιχτο το ιλινκιόδικο ςκαμπανέβαζμα ςταμάτιςε. Το καράβι έςιαχςε το δρόμο-τυ κε κατεφθίνθικε προς τα νιςια τις Νέας Σιβιρίας. Στον πορθμο Σάνικοφ ςιναντίςαμε μπονάτςα.

Τυ κάκυ ι πιλότι πςάχνανε να βρύνε οπιυδίποτε δεδομένο για τα βάθι τις θάλαςας τον Λάπτεφ ςτον πορθμο Σάνικοφ. Καμια πλιροφορία δε δίνανε για τα βάθι αφτα, ύτε ι χάρτες, ύτε ι θαλαςινες βολιδοςκοπίςις. Σε έχταςι 250—300 μιλίον ι χάρτες ίτανε γιομάτι με άςπρα στίγματα.

Το εκτόπιζμα τυ «Τςελιύςκιν» ίνε 21—22 πόδια. Ενα τέτιο καράβι μπορι να κινίτε ελέφθερα μονάχα έχοντας απο κάτο-τυ καθοριζμένο εκ τον προτέρον γνοςτο βάθος. Εδο δε ίμαςταν ανανκαζμένι να προχορύμε ψιλαφόντας, διακινδινέβοντας να προςκρύςαμε ςε κςέρα ι ςε ιφάλυς.

Προχορύςαμε με τιν πιο μικρι ταχίτιτα.

Σε λίγο ο έλικας τυ καραβιυ άρχιςε να πετα ολόκλιρα

χίματα θολυ νερυ. Αφτο ίτανε αλάθεφτο σιμίο τυ ότι τα νερα ίτανε ριχα — ο πάτος τυ χαραβιυ πέρναγε επικίνδινα κοντα απ' το βιθο τις θάλασας.

Μπροστὰ μας βασίλεβε το άγνοστο. Ο καπετάνιος Βορόνιν διέταχσε να κατεβάσυν στι θάλασα βενζινάκατο πυ όφιλε να προπορέβετε κε να εκσερεβνι τα βάθι.

Τα ριχα νερα ìτανε για μας αναπάντεχι «έκπλιχσι». Μένανε μετριμένες μέρες μέχρι το χιμὸνα τυ πόλυ, μα ι αποστολι αντι να βιαστι για να φτάσι στον αντικιμενικο σκοπο τυ ταχσιδιύ-τις, όφιλε κάθε τόσο να καθιστερι.

Ι βενζινάκατος σαν οδιγος τιφλυ, οδιγύσε το χαράβι. Κσάφνυ πικνο πέπλο ντυμανιυ τα κσεχόρισε. Ανισιχιστικα σφίριζε ι σιρίνα τυ «Τσελιύσκιν». Προσανατολιζόμενι στα σφιρίγματα, ι βενζινάκατος άρχισε προφιλαχτικα να τραβιέτε πιιο προς το χαράβι. Αν κε ι σιρίνα σφίριζε ολὸτελα κοντα, παρ' όλ' αφτο το χαράβι δε φενὸτανε, επίσις δε απ' το κατάστρομα τυ „Τσελιύσκιν" ίτανε αδίνατο να διακρίνισ τι βενζινάκατο. Χριάστιγε πάλι να περιμένυμε σε κατάστασι αναμονις ος ότυ να περάσι το ντυμάνι.

Τρία μερόνιχτα πλέαμε σε ριχα νερα. Το «Τσελιύσκιν» σκόπεβε να πλισιάσι απ' το βορα στο νισι τυ Βράνκελ, μα τα ριχα νερα το ανανκάσανε να κατεβι προς τις τσυκοτσκικες ακτες.

Στις 14 τυ Σεπτέμβρι κοντα στο ακροτίριο τυ Γιακαν σε μια μικρι ανιχτοσια νερυ απαλαγμένι απο πάγυς, προσθαλασόθικε το αεροπλάνο τυ αεροπόρυ Κυκάνοφ, πυ έφιγε απο το ακροτίριο Σέβερνι. Με το αεροπλάνο αφτο ο Ο. Γ. Σμιντ πέταχσε στο νισι τυ Βράνκελ, όπυ μετεκόμισε τρόφιμα, πίρε δε απο κι μερικυς παλιυς διαχιμαστες. Ι πτίσι χρισίμεψε κε σαν ανίχνεψσι τον πάγον: ο πορθμος τυ Ντε-Λόνκα ίτανε κλιζμένος απο απροσπέραστυς πάγυς. Το «Τσελιύσκιν» τράβιχσε ανατολικα, όπυ κατα τις πλιροφορίες τογ

πιλότον, βρισκότανε ανιχτο νερο, με το ςκοπο απ' αφτυ να φτάςυμε εκ νέυ στο νιςι τυ «Βράνκελ»

ΠΑΡΑΣΙΡΟΜΕΝΟ ΑΠ' ΤΥΣ ΠΑΓΥΣ.

Στις 19 τυ Σεπτέμβρι το „Τςελιύςκιν“ ίςτερα απο μάχες με τα προτιχίζματα τον πάγον κοντα στο ακροτίριο τυ Μπιλινκς κε το ακροτίριο τυ Βορα, έφτασε στο νιςι τυ Κολιύτςιν. Στο 1878 εδο ανανκάςτικε ο Συίδος Νορντενςελντ, πυ ταξίδεβε με το βαπόρι „Βεγα“, να διαχιμάςι, εδο στο 1932 έςπασε το φτερίγιο τυ έλικα τυ „Σιμπιριακοφ“. Εδο αρχίςανε κε για το „Τςελιύςκιν“ ι πιο βαριες δοκιμαςίες: το ατμόπλιο έπεσε μέςα σε πολι βαριυς πολίχρονυς πολικυς πάγυς.

Στιν ανιχτι θάλαςα ι πάγι κινύντε αδιάκοπα προς διάφορες κατεφθίνςις, ανάλογα με τον άνεμο κε τα ρέβματα. Παραςιρόμενο μαζι με τις αχανις εχτάςις τυ πάγυ, το «Τςελιύςκιν» έφτασε στον κόλπο τυ Κολιύτςιν. Αφτυ αναπάντεχα ο παραςιρμος σταμάτισε. Μεταξυ τυ «Τςελιύςκιν» κε τις ζόνις τυ κινύμενυ πάγυ ιπςόθικε απροςπέραςτος φραγμος. Ιτανε ςφιχτα πιεζμένος πάγος, ίτε καθος τ' ονομάζυν ςιμπιεζμένι ςινκόλιςι. Δίο μίλια όλο-όλο χορίζανε το καράβι απ' το ςοτίριο μετακινύμενο πάγο. Μα πός να ιπερνικίςις τα διο αφτα μίλια, όταν αφτα ίνε γεμάτα απο ςιμπαγι αδιαπέραςτο τίχο πάγυ, πάχυς μερικον οργιον;

Ο ςιμπαγις αφτος πάγος κατέςτι για το καράβι παγίδα, πυ μέχρι τότε κε χορις αφτο, αρκετα ιπέφερε απ' τις προηγύμενες ςινκρύςις με τυς πάγυς. Το «Τςελιύςκιν» τον κερο εκίνο, ίχε πια ιποςτι γερες βλάβες. Μερικα ςπαςίματα στο κατάςτρομα, τέςερα ςπαζμένα ςπανκόυτ, το ρίγμα στιν πλόρι κε ένα ςπαζμένο φτερίγιο τυ έλικα — όλ' αφτα γινόντανε ςιμαντικα εςθιτα σε κάθε βίμα. Αρκετος κερος πέραςε, ος ότυ, ίςτερα απ' τις πρότες ςοβαρες βλάβες, κατορθόςαμε να

τσιμεντόσυμε το ρίγμα που μας άνιξε ένα φίλο λαμάρινας κε να αντικαταστίσυμε τα καρφια που βγίκανε. Κενύργιες δοκιμασίες μας περιμένανε.

Στο καράβι σινεχιζότανε ι προιγύμενι αχσένιαστι ζοι. Αν εκσερέσυμε τυς σιχνυς περίπατυς στι ζόνι τυ μετακινύμενυ πάγυ, όλι σινεχίζανε τις σινιθιζμένες-τυς απασχολίσις. Μονάχα ι ομάδα τον επιστιμόνον, ανεχσάρτιτα ιδικότιτας, πλέρια προσιλόθικε στι μετεορολογία. Χριαζότανε νοτιας! Ολες ι επιστιμονικες δινάμις τις αποστολις απασχολύνταν εντατικα με σινοπτικυς χάρτες κε ιπολογιζμυς για να προμαντέψυν πότε, θα φισίχσι άνεμος απ' το νότο. Ιδιέτερα παραφορτόθικαν απο δυλια, ι ασιρματιστες: τις μέρες αφτες χριαζότανε εχσερετικα εντατικα να κρατύμε σίνδεσι με τυς παράκτιυς σταθμυς, που βρίσκονταν στο Υελεν, στο ακροτίριο Σέβερνι, στα νισια τον Μεντβεντ κε με τα τρία ατμόπλια, που διαχιμάζανε σ' αφτα τα μέρι, το «Ανάντιρ», το «Σέβερ» κε το «Χαμπάροφσκ». Σε απόστασι 50 χιλιομέτρον στεκόντανε στριγμομένα, επίσις απ' τυς πάγυς, τα ατμόπλια, «Σβερντλοφσκ» κε «Λειτεναντ Σμιντ». Απ' όλα αφτα τα σιμία το «Τσελιύσκιν», έπρεπε να πέρνι μετεορολογικα δελτία κε ανακινόσις για τις προγνόσις, όσον αφορα τον κερο.

Ο Μ. Σ. Μπάμπυσκιν άρχισε να ετιμάζι αεροδρόμιο. Για το αεροδρόμιο αφτο έπρεπε να καθαριστι απ' τυς παγόβραχυς ο πάγος, πΰτανε κοντα στι στάσι τυ «Τσελιύσκιν». Επρεπε απο προτίτερα να ετιμάσυμε το αεροδρόμιο για να μπορέσι ο αεροπόρος με τιν πρότι δινατότιτα να πετάχσι, μόλις ο κερος το επιτρέψι.

Στο καράβι σιζιτύνταν με ζέσι κάθε ίδυς σχέδια κε πλάνα πορίας προς τα εμπρος. Ο ασιρματιστις Ιβανιυκ παρυσίασε στο Σμιντ ιπολογιζμένι μαθιματικα πρόιασι διάνιχσις διόριγας μεταχσι τυ παγοθραφστικυ κε τις ζόνις τυ πλεύμενυ πάγυ. Αλο σχέδιο σινίστατο στο να σιμπεριλάβυμε στι γενικι

κίνισι τυ πάγυ, τι μάζα τυ πάγυ απ' την οπία το καράβι-μας σισφίνκονταν. Για την πραγματοπίισι αφτυ, θα έπρεπε να ανατινάκσυμε με αμοναλ όλι τι μάζα τυ πάγυ με τέτιο ιπολογιζμο, όστε, απ' τις εκρίκσις κε απ' τον σινκλονιζμο ο πάγος πυ μας κρατύσε, να σπάσι σε διάφορα κομάτια.

Ο Μπάμπυσκιν, ο Βορόνιν κε ο ιδικος για ανατινάκσις Γορντέεφ κσοδέπσανε ολάκερι μέρα στιν εκσερέβνισι τυ πάγυ, σπάζοντας τον πάγο, για να διαπιστόσυν, πυ ίνε πιο κατάλιλα ν' αρχίσυν τις ανατινάκσις.

Την επομένι κσεκινίσαμε όλι για το σπάσιμο τυ πάγυ. Βαδίζαμε φορτομένι με κυτια βάρυς 50 χιλιογράμον, γεμάτα απο αμοναλ, με τύβλα, με ιλεχτρικα καλόδια κε με άλα απετύμενα για τις ανατινάκσις. Τέσερα χιλιόμετρα χριάστικε να κάνυμε σκαρφαλόνοντας πάντα στυς παγόβραχυς.

Κσάφνυ άρχισε χιονοθίελα. Το χιόνι μας τίφλονε τα μάτια, γιόμιζε σαν βαμβάκι τ' αφτια. Ολο κε πιο δίσκολο γινότανε το βάδιζμα. Μερικες φορες ι άνδρες πέφτανε στο νερο.

Επιτέλυς τα εκριχτικα ιλικα βαλθίκανε κάτο απ' τον πάγο. Ο κανονιοβολιζμος τον εκρίκσεον αντίχισε σ' όλι την Τσυκότκα.

Το «Τσελιύσκιν» σινκλονίστικε κε κσανακαρφόθικε στον τόπο-τυ απ' όλες τις μεριες περισφινκόμενο απ' τα πλοκάμια τυ πάγινυ οχταποδιυ.

Ολάκερι βδομάδα ιπεράνθροπον προσπαθιον κσοδέφτικε για να σπάσυμε τον πάγο, πύτανε γίρο στις πλεβρες τυ «Τσελιύσκιν». Τόρα το καράβι μπορύσε να κάνι στροφι 25 μιρον.

Ι κατάστασι τον πάγον τι χρονια αφτι στιν Τσυκοτσκικι θάλασα ίτανε εκσερετικα βαρια. Τέτια σισόρεφσι πάγον στα παράκτια τις Τσυκότκας, όπος το 1933, ίχε να παρατιριθι 30 χρόνια.

Απ' την ακτι ι τσύκτσι παρατιρίσανε μέσα στυς πάγυς το καράβι πυ προχόραγε. Με διο έλκιθρα σιρόμενα απο σκίλυς φτάσανε στο καράβι.

Ο Σμιντ πίγε μαζί-τυς, στιν παραλία κε έβαλε μπρος ακόμα τέσερα έλκιθρα, για τιν αποβίβασι τον άροστον στιν παραλία. Αφτα τα έλκιθρα χρισιμοπιίθικαν επίσις κε για τιν αποστολι τον αποσπαζμένον σε μας ιδικον, πυ τελιόσανε τις βασικές-τυς δυλιες κε οφίλανε να γιρίσυνε στιν κσιρα στιν ορισμένι προθεσμία.

Στις 5 τυ Οχτόβρι το „Τσελιύσκιν“ γλίτοσε απο το στρίμογμα τον πάγον κε μπόρεσε με τις δικές-το δινάμις να προχορίσι. Μετα διο μέρες πέρασε το ακροτίριο τυ Ντζινπρέτλεν, παρακάμπτοντας τα νισι Ιντλιντλ, κε βαθμιδον προχορύσε προς το ακροτίριο Σὲρντσε-Κάμεν, απ' όπυ μέχρι τον Βερίνκιο πορθμο απομένανε το όλο 80 χιλιόμετρα. Στιν αχτίνα τυ νισιυ Ιντλιντλ απ' τυς πάγυς πυ επιπέφτανε στο καράβι στράβοσε το μπάλερ τυ τιμονιυ, αφτο δε παρεμπόδιζε πάρα πολι το ατμόπλιο στυς ελιγμύς-τυ.

Μαζι με τιν τεράστια έχτασι τυ πάγυ το «Τσελιύσκιν» πλισίαζε προς τον Βερίνκιο πορθμο. Ιτανε μέρα, όταν απ' το κατάστρομα τυ καραβιυ φενότανε καθαρα το Υελεν κε το ακροτίριο Ντεζνιοφ.

Αφυ το „Τσελιύσκιν“ παρέκαμψε τα νισια τυ Διομίδι, άρχισε ίρεμα να προχορι νότια προς τον Βερίνκιο πορθμο, κε ιπίρχσε στιγμι πυ μέχρι τ' ανιχτα νερα τυ Ιρινικυ Οκεανυ απομένανε όλο-όλο δίο τρία μίλια. Ι αποστολι υσιαστικα εκσεπλίροσε το σκοπό-τις.

Μα ι κατάστασι απότομα άλακσε. Κσαφνικα φισίχσανε τιφόνες προερχόμενι απ' τιν Ιαπονία, ι οπίι σπρόχσανε το νερο μέσα στο στενο Βερίνκιο πορθμο. Το ορμιτικο ρέβμα άρχισε γλίγορα να παρασέρνι τις εχτάσις τυ πάγυ μέσα στις οπίες ίτανε σινκολιμένο το «Τσελιύσκιν». Ι τρικιμίες κε το γλίγορο ρέβμα σπρόχσανε το καράβι προς βοραν. Αρχισε μια πολι περίπλοκι παρέκλισι τυ καραβιυ απ' τιν πορία τυ. Το καράβι φέρονταν εδο κε κι απ' τυς πάγυς. Κιχλομένο απ' όλες

τις μεριες με πάγυς, ολοένα κε απομακρίνονταν το „Τςελιύςκιν“ απ' τα ςίνορα τυ καθαρυ νερυ.

Το παγοθραφςτικο „Λίτκε“, πυ κςεκίνιςε απ' τον κόλπο τις Προβιντένια για να βιιθίςι το «Τςελιύςκιν», ανανκάςτικε μπροςτα ςτιν πίεςι τον βόριον πάγον, να γιρίςι πίςο.

Ι προς βοραν παρέκλιςι τυ «Τςελιύςκιν» παραςιρόμενυ απ' τυς πάγυς, άρχιςε να επιβραδίνετε. Το καράβι πότε έκανε κιαφνικες ςτάςις, πότε διέγραφε επι τόπυ καμπιλοτες θιλιες.

Το ατμόπλιο κςαναπαραςίρθικε προς τα νοτιο ανατολικα, ίςτερα προς νότο κε νοτιο-διτικα, ος ότυ επιτέλυς ςτις 13 τυ Φλεβάρι ίςτερα απο εφτάμινο πλυ, έφταςε μέχρι το ςιμίο εκίνο όπυ το χτίπιςε το προδοτικο ςτρίμογμα τον πάγον.

ΑΦΤΟ ΣΙΝΕΒΙ ΣΤΙΣ 13 ΤΥ ΦΛΕΒΑΡΙ

«Απο τότε, πυ το «Τςελιύςκιν» ςτριμόχθικε κε βρέθικε μέςα ςτυς μετακινύμενυς πάγυς, — ανακίνοςε κατόπι ςτο ραδιοτιλεγράφιμά-τυ ο Σιμιντ, — ι τίχι-τυ ςε ςιμαντικο βαθμο εκςαρτόνταν απ' το τιχέο. Κρατύςαμε το καράβι ςε ακινιςία, κε ετιμαζόμαςταν να αντιμετοπίςυμε οπιαδίποτε δοκιμαςία, μα δε μπορύςαμε ν' αλάκςυμε τόπο ςτάςις ςίμφονα με τι θέλιςί-μας. Γίρο ι πάγι μεγαλόνανε.

Ι θάλαςα πέρα για πέρα γέμιςε απ' αφτυς. Οταν φίςαγε δινατος άνεμος ο πάγος τίθονταν ςε κίνιςι, αλυ μεν ςχιματίζονταν ρίγματα, ανίγματα μέςα ςτον πάγο, αλυ δε παγόβραχι λόγο τις πίεςις τον πάγον τυ ένα πάνο ςτον άλο. Τα μέρι με καθαρο νερο ίτε παγόνανε, ίτε με τιν αλαγι τυ ανέμυ κςανανίγανε, χριςιμέβοντας κατόπιν, εκςετίας τις αδράνιας τον πάγον, ςαν μέρος εκςερετικα δινατυ ςχιματιςμυ παγόβραχον.

Ι κίνιςι τον πάγον εκςαςκύςε επανιλιμένα πίεςι πάνο

ςτο καράβι. Μια φορα, το Δεκέμβρι, ι πίεςι ίταν τόςο δινατι, πυ για κάθε ενδεχόμενο, κςεφορτόςαμε πάνο ςτον πάγο αποθέματα τροφίμον, μα κατόπι ςχιματιςτίκανε μέρι με ανιχτο νερο, κε τα εφόδια τα κςαναφορτόςαμε για να μι τα χάςυμε. Ιχαμε έτιμο πάντα απόθεμα τροφίμον ςε περίπτοςι ναβαγίυ, ςκινες, ςακοςτρομνες για τον ίπνο κ.τ.λ. Ολι ι άνδρες με το πρόγραμα πυ κάναμε — ςε περίπτοςι ναβαγίυ, προςκολίθικαν ςε καθοριζμένυς τομις δυλιας, για ν' αρχίςυν αμέςος το κςεφόρτομα, πάνο ςε πλάνο μ' ακρίβια ιπολογιζμένο, κε να το τελιόςυν αμέςος.

Ι ςτιγμι τις καταςτροφις τυ „Τςελιύςκιν“.

Ετςι ι αποςτολι τυ „Τςελιύςκιν“ έρμεο τον πάγον, ςινέχιζε τις επιςτιμονικές-τις εργαςίες. Μπροςτα ςτα μάτια-μας ςε μερικα μέρι ο πάγος ιπςονότανε ςε ιπςιλες ςιρες, ιφιςτάμενος τι ςιμπίεςι εκτάςεον πάγυ πολον χιλιομέτρον. Ιτανε φανερο, πος ακόμα κε πιο δινατο καράβι δε θα βαςτάκςι ςε πίεςι τέτιας δίναμις, πυ θριμάτιζε όνκυς πάγον πολον μέτρον κε τυς μάζεβε ςε ςορο τον ένα πάνο ςτον άλο. Μπορύςαμε μόνο να περιμένυμε αν ι γραμι τέτιας ιδιέτερα δινατις πίεςις θα περάςι απ' το μέρος τυ καραβιύ-μας ίτε όχι. Δεν ιπάρχι μέςο να προλάβι κανις τιν τελιοτικι ςιντριβι.

Στις αρχες τυ Φλεβάρι μια απ' τις γραμες πίεςις πέ-

ρασε κοντα απ' το ατμόπλιο, κε σχιμάτιζε παγόβραχο ίπσυς μερικον μέτρον πάνο απ' το νερο κε πιθανος πάνο απο δέκα μέτρα κάτο απ' το νερο. Στις 13 τυ Φλεβάρι φίσιξε δινατος βόριος άνεμος, δίναμις εφτα μπάλον. Ιτανε χιονοθίελα. Εκανε παγονια σχεδον 30 βαθμον.

Περιμένοντας τι σίνθλιπσι, εμις μαζι με τον καπετάνιο κε τυς εργάτες, πυ ορίστικαν για τιν παρατίρισι τον πάγον, κιτάζαμε ανάμεσα απ' τιν θίελα κε αφυνκραζόμασταν τον πάγο. Το μεσιμέρι κυνίθικαν απ' τ' αριστερα όνκι πάγον, γλίστρισαν προς τιν μπροστινι μερια τυ καραβιυ. Ι πάγι κιλύσαν ο ένας πάνο απ' τον άλο, σαν θαλάσια κίματα. Το ίπσος τον πάγον έφτασε τα οχτο μέτρα πάνο απ' τιν θάλασα. Αριστερά μας κάθετα προς τιν πλεβρα τυ πλίυ, σχιματίσθικε κάπιο μικρο, απο πρότι όπσι, ρίγμα.

Δόθικε διαταγι για γενικο συναγερμο κε για τιν άμεσι εκφόρτοσι τον αποθεμάτον πυ ίχαμε σε περίπτοσι ναβαγίυ. Με τι σινιθισμένι οργανοτικότιτα κε πιθαρχία καταλάβανε όλι τις θέσις-τυς. Δεν προφτάσαμε ακόμα ν' αρχίσυμε τι δυλια, κε να το ρίγμα απ' τ' αριστερα έγινε πιο πλατι, κε κατα μάκρος-τυ προχορύσε, πιέζοντας τα πλεβρα τυ καραβιυ, το μισο τις παγομένις έκτασις, σπροχνόμενο απ' το παγόκιμα πυ παραπάνο αναφέραμε. Το δινατο μέταλο τυ σόματος τυ καραβιυ δεν παραδόθικε αμέσος. Φενότανε πος ο πάγος σιμπιέζετε στα πλεβρα τυ καραβιυ, πάνο δε απ' αφτα ι πλάκες τυ κρασπεδόματος φυσκόνυνε ανεβένοντες με δισκολία στιν επιφάνια.

Ο πάγος σινέχιζε τιν αργι μα αναπόκρυστι επίθεσί τυ. Ι φυσκομένες σιδερένιες πλάκες τυ κρασπεδόματος τυ σόματος τυ καραβιυ αποσπάσθικαν απ' τις καρφοσιές-τυς. Με τριγμο κε με κρότο πετύσανε τα καρφια. Σε διάστιμα μερικον στιγμον ι αριστερα πλεβρα τυ καραβιυ αποκόπικε απο το αμπάρι τις πλόρις μέχρι τιν άκρι τις πρίμνις τυ καταστρόματος.

Το ςπάςιμο αφτο αχρίςτεβε το καράβι, μ' ακόμα δεν ςίμενε βύλιαγμα, γιατι ίταν πάνο απ' τιν επιφάνια τυ νερυ. Μα ίςτερα απ' αφτο ο πάγος, πυ πίεζε το καράβι, απόκοπςε κε το τμίμα τυ καραβιυ πΰτανε κάτο απ' το νερο. Το νερο χίμικςε ςτο μιχανοςτάςιο κε ςτο διαμέριζμα τον καζανιον. Απο προιγύμενα ακόμα, κάνοντας ικονομία κάψιμις ίλις, βαςτύςαμε φοτια μονάχα ςτο ένα απ' τα τρία καζάνια, αλάζοντάς-τα απο κερο ςε κερο για καθάριζμα. Ο ατμος ςινέπεςε να ίνε ςτο αριςτερο καζάνι, διλ. απ'τιν μερια τις ςίνθλιπςις. Αφυ κομάτιαςε τιν πλεβρα, ι πίεςι τυ πάγυ έρικςε το καζάνι απο τον τόπο-τυ, έςπαςε το ςολιναγογο τυ διαςοςτικυ ςιςτίματος αντλιον, ςτράβοςε τις δικλίδες. Εφτιχος, έκρικςι δε ςινέβι επιδι ο ατμος μονάχος-τυ βγίκε γλίγορα απ'τα πολιάριθμα ανίγματα τυ καζανιυ.

Μπορις Μογιλέβιτς

Το καράβι ίτανε πια καταδικαζμένο. Ι ζοί-τυ μετριόντανε με τις όρες. Ι εκφόρτοςι προχόραγε γρίγορα, χορις διακοπες, δίχνοντας τα εκςέρετα πλεονεκτίματα τις κολεκτίβας. Αν δεν εντίναμε τις δινάμις-μας ςτο έπακρο, δε θα μπορύςαμε να τα βγάλυμε πέρα, γιατι, αντι τυ αργυ β.θίζματος πυ περιμέναμε, ο πάγος επιτάχινε το βίθιζμα. Με κενύργια πίεςι τυ πάγυ αποκόπικε ι πλεβρα κοντα ςτο πρότο κε ςτο δέφτερο αμπάρι τις πλόρις. Το νερο χίμικςε κι αφτυ, κε ι πλόρι τυ καραβιυ άρχιςε να βυλιάζι γλίγορα. Απόμενε μονάχα ένα πριμνίςιο αμπάρι, απομακριζμένο, πυ διαςόθικε λόγο τυ αδιαπέραςτυ διαφράγματος, μα αφτο δε μπορύςε να ιςοροπίςι όλο

το βάρος τυ καραβιυ, πυ πλιμιρίζονταν απο νερο. Το αεροπλάνο, πυ ςτεκότανε ςτιν πλόρι, το ςπρόκςαμε ςτον πάγο, κε ίςτερα απο ένα λεφτο ι πλόρι βύλιακςε ςτο νερο.

Τότες απ' το καράβι ςτάλικε το τελεφτèο ραδιοτιλεγράφιμα κε αφερέθικε ο αςίρματος. Στιν πρίμνι ςινεχίζονταν ι δυλια. Αφυ κςεφορτόςαμε όλα όςα ίτανε κανονιζμένα απ' το πλάνο, προςπαθίςαμε να πετάκςυμε ςιμπλιροματικα ακομα, ότι μπόραγε να μας χριςιμέψι. Ι περιςότερι απ' τυς άνδρες ςτάλικαν ςτον πάγο για να τραβίκςυνε μακρια απ' το καράβι τα πράγματα πυ κςεφορτόςαμε, γιατι αφτο βυλιάζοντας μπορύςε να τα παραςίρι μαζί-τυ. Στο καράβι απομένανε μονάχα δεκαπέντε άνδρες, μετακςι τον οπίον κε ι καθοδιγιτες.

Το νερο άρχιςε να πλιμιρίζι κε το επιβατικο κατάςτρομα, αρχίζοντας απ' τι βυλιαγμένι πλόρι τυ ατμοπλίυ. Ενα λεφτο ακόμα — κε το νερο απο πàνο απ' το κατάςτρομα, θα χιμύςε ςτιν πρίμνι.

Τότε δόθικε ι διαταγι:

— Ολι ςτον πάγο!

Τελεφτέι βγènανε ο καπετàνιος, ο αρχιγος τις αποςτολις κε ο ικονομικος διεφθιντις Μογιλέβιτς, οπόταν πια το νερο κςεχίθικε ςτιν πρίμνι κε τα διαμερίζματα τυ καταςτρόματος τυ καραβιυ αρχίςανε να καταρέυν. Σπροχνόμενος απ' αφτα κι απ' τα βαρέλια πυ κιλύςανε, ο Μογιλέβιτς έπεςε κε δεν πρόκανε να ςικοθι. Προς μεγάλι μας λίπι, δεν ιπίρχε καμια δινατότιτα να διαςόςυμε αφτον τον εκςέρετο εργάτι κε ςίντροφο, επιδι το καράβι βύλιακςε ςε διάςτιμα μερικον δεφτερολέπτον, αφυ ςίκοςε τιν πρίμνι πςιλα κε έδικςε για μια τελεφτέα φορα τον έλικα κε το τιμόνι.

Μέςα ςτι χιονοθίελα κε ςτο ςύρυπο χάναμε προςκλιτίριο. Στίςαμε γρίγορα τις ςκινες, κε κατάκοπι ςοριαςτίκαμε να κιμιθύμε μέςα ςτις ςακοςτρομνες κε ςκεπαζμένι απο γυνοδέρματα ελαφιυ...

Οταν δόθικε το παράνκελμα: „Ολι στον πάγο!" — σιμπλιρόνουν τι διίγισι αφτι τυ Σςμιντ, ι τσελιύςκιντ.ι, — στο χαράβι μένανε μονάχα τρις: ο Σςμιντ, ο Βορόνιν κε ο Μογιλέβιτς. Κε ι τρις όφιλαν να κατεβυν τελεφτέι στον πάγο.

57 δεφτερόλεφτα πριν απ' το βύλιαγμα τυ χαραβιυ, ο καπετάνιος Βορόνιν σταματάι στο κατάστρομα. Τι στιγμι εκίνι νκρεμίζετε ένα διαμέριζμα, τον σπρόχνι κε ο Βορόνιν πέφτι στον πάγο. Ο Σςμιντ σταματα στι σκάλα. Μα τι στιγμι αφτι το χαράβι μπατάρι προς τι μια πάντα τόσι πολι, πυ ι σκάλα σπάζι, ο δε Σςμιντ πέφτι κι αφτος πάνο στον πάγο. Ο Μογιλέβιτς για να βγι, χιμάι προς το μέρος εκίνο πυ το κατάστρομα ίτανε χαμηλότερα, μα ι γέφιρα τυ πλιάρχυ, πυ νκρεμίςτικε πλάκοσε τον Μογιλέβιτς. Ος τόσο ο δινατος αφτος νέος κατόρθοσε να βγι κάτο απ' τυς σορυς τον σιντριμιον, μα απ' τιν πρίμνι χιλύσανε πια βαρέλια με βενζίνι, με πετρέλεο, με νέφτι κε πίρανε απο κάτο τον Μογιλέβιτς. Το νερο χίμικσε στο αμπάρι τυ χαραβιυ, ιπσόθικε μια στίλι μάβρις καπνιας, κε το „Τσελιύςκιν" χάθικε κάτο απ' το νερο...

Καμια δινατότιτα διάσοσις τυ εκσέρετυ αφτυ εργάτι κε σιντρόφυ δεν ιπίρχε. Ο Μογιλέβιτς πνίγικε. Ιτανε ένα ιροικο πεδι τις κομυνιςτικις νεολέας. Ιτανε ένας απο κίνυς, πυ ποτες δεν σκέφτονταν για τον εαφτὸ-τυ. Κε στο τελεφτέο αφτο λεφτο ο Μογιλέβιτς διέσοσε τιν περιυςία τις αποστολις, απσιφόντας τι ζοί-τυ.

Επεσε σαν ίροας, σαν δοκιμαζμένος εκπρόσοπος τις νεαρας γενιας τον ατρόμιτον. Αφτι ι γενια τον ατρόμιτον δε φοβίθικε ν' ανίκσι ορθάνιχτα τις πόρτες στι στρατόσφερα, αφτι διέσχισε τις αμυδιες τις ερίμυ Καρα-Κυμ, αφτι περίμενε φρυρος στις άιπνες νίχτες τον αποστολον τυ Επρον, αφτι αποτέλιοσε τιν κατασκεβι τυ πιυ μεγάλυ αεροπλάνυ τυ κόζμυ, τυ „Μακσιμ-Γόρκι", αφτι άναπσε τις φοτιες τον κενὺργιον 'πσικαμίνον, αφτι έβαλε σε κίνισι τυς μοχλυς τον νέον επιχιρίσεον.

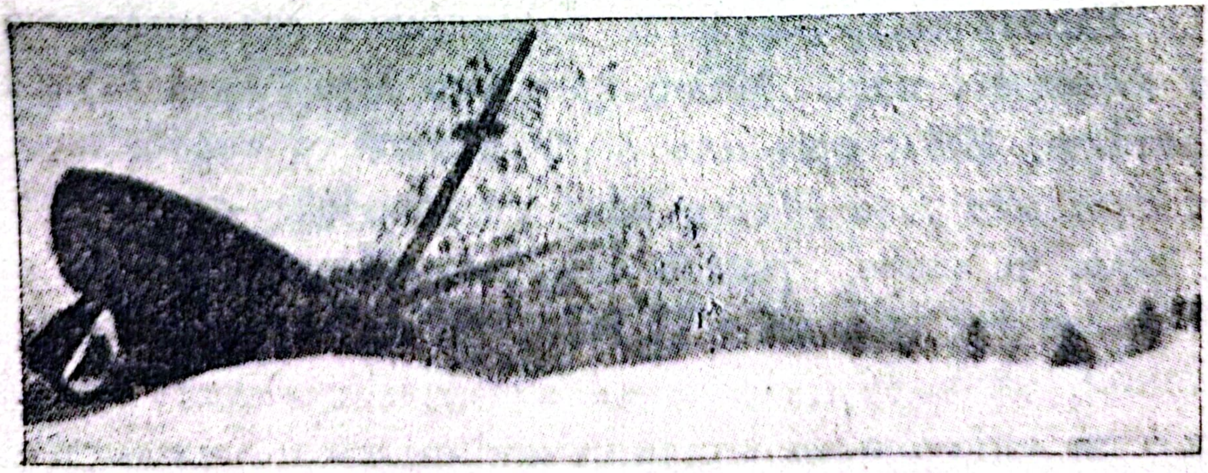
Δόκσα ς' αφτι τι γενια! Δόκσα στον καλίτερο εκπρόσοπό-τις — τον ιροικο Μπορις Μογιλέβιτς! Το όνομά-τυ για πολι κερο θα διαφιλαχτι στι μνίμι κε θα γραφι στο κόκινο βιβλίο τις ιστορίας τις Λενινιστικις κομ. Νεολέας.

***

Εκατον τέσερις άνθροπι κατεβίκανε στον πάγο.

Ι χόρα έμαθε για τιν καταστροφι τυ „Τσελιύσκιν", κε τιν ίδια μέρα ι ναβαγι τον πάγον πίρανε το παρακάτο ραδιοτιλεγράφιμα τυ Σιμβυλίυ τον επιτρόπον τυ Λαυ.

„Για τιν οργάνοσι παροχις βοίθιας στυς σιμετάσχοντας στιν αποστολι τυ ς. Ο. Γ. Σμιντ κε στο πλίρομα τυ καραβιυ „Τσελιύσκιν", πυ ναβάγισε, να σχιματιστι κιβερνιτικι επιτροπι αποτελύμενι απο τυς παρακάτο: Τον αναπλιρ. τυ προέδρυ τυ Σιμβυλίυ τον Επιτρ. τυ Λαυ τις ΕΣΣΡ ς. Κύιμπισσεφ Β.Β. (πρόεδρος), το ς. Γιάνσον Ν. Ι. (λαικο επίτροπο τον ιδάτινον μεταφορον), το ς. Κάμενεφ Σ. Σ. (αναπλιρ. τυ λαικυ επιτρόπυ τον στρατιοτικον κε ναφτικον), το ς. Υνσλιχτ Μ. Σ. (αρχιγο τις ανότατις διίκισις τυ εναέριυ στόλυ), το ς. Γιόφε Σ.Σ. (αναπλ. αρχιγυ τις ανότατις διίκισις τυ Βόριυ θαλάσιυ δρόμυ).

«Το καραβι βύλιακσε, σικόνοντας ιψιλα τιν πρίμνι κε για μια στιγμι φάνικαν ο έλικας κε το τιμόνι...»

Ι ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ ΣΣΜΙΝΤ

Εκατον τέςερις άνθροπι εχμαλοτιςτίκανε απο το ςτιχίο τυ παγυ.

Μέςα ςτο πλοτό-τυς φρύριο αντιμετοπίζανε τιν πιζματὰρικι εχθρικι πολιορκία. Κικλομένι απ' τον πόλο, βρίςκανε καταφίγιο ςτυς τίχυς τυ φρυρίυ αφτυ, έτιμι κὰθε λεπτο να κςαναπεράςυνε ςτιν επίθεςι, να κςανακιριέφςυνε τα παγομένα χαρακόματα τυ εχθρυ, να πολεμίςυνε κε να νικίςυνε, ορμόντας προς τον ςκοπο. Μα τόρα το φρύριό-τυς παραδόθικε, τςακίςτικε κε καταςτράφικε απ' τα θεμέλια, κε ι ςιοπιλὶ ςιγαλια βγένι για φίλακας τον εχμαλότον.

Εκατον τέςαρις άνθροπι βολεφτίκανε ςτο μιρέο χάςμα, πυ ανίκςανε ι πὰγι. Μόλις πριν απο λίγο αφτο δέχτικε τα θίματά-τυ. Μόλις πριν απο λίγο κατάπιε το καράβι-τυς. Μόλις πριν απο λίγο έθαπςε μέςα ςτι καταβὸθρα-τυ το ςίντροφο κε φίλο, το νεαρο, γεμάτο ζοι, Μογιλέβιτς. Τὸρα το ςτιχίο ζίταγε κε τυς ιπόλιπυς. Τί ίνε τόρα αφτι μπροςτά-τυ; Ροβινςόνες, πυ ναβαγίςανε κε πεταχτίκανε ςτο παγόνιςο; Αποςτολι πυ επιχίριςε να αποςπάςι απ' το ςτιχίο τα μιςτικά-τυ, κε, πυ έπεςε ςτιν παγίδα ενος απ' τα μιςτικα αφτα.

Νά, αφτι τόρα ςτέκυντε πάνο ςτο εφκολόςπαςτο παγότςυφλο τυ Οκεανυ, τυ έτιμυ ςε κάθε λεπτο να τυς αναπο-

δογιρίςι. Μεταχςί-τυς βρίςκοντε κε γινέκες κε πεδια — δέκα γινέκες κε διο πεδια.

Για πρότι φορα ι Αρκτικι εχμαλότιςε τόςο μεγάλι κολεχτίβα. Κε για πρότι φορα ένας προς ένας μ'αφτι ίτανε κολεχτίβα μπολ;ςεβίκον, ανθρόπον, πυ ανατραφίκανε απ' τι ςοβιετικι χόρα κε γαλυχιθίκανε απ' το καλίτερο στον κόζμο κόμα. Θά/ε άραγες ςε τέτιο βαθμο δινατες ι τιφλες δινάμις τις φίςις τις Αρκτικις, όςτε να σπάςυνε τι θέλιςι, τιν ανδρία, τι σταθερότιτα τον ανθρόπον αφτον;

Ι καταςκίνοςι τυ Σςμιντ τι νίχτα.

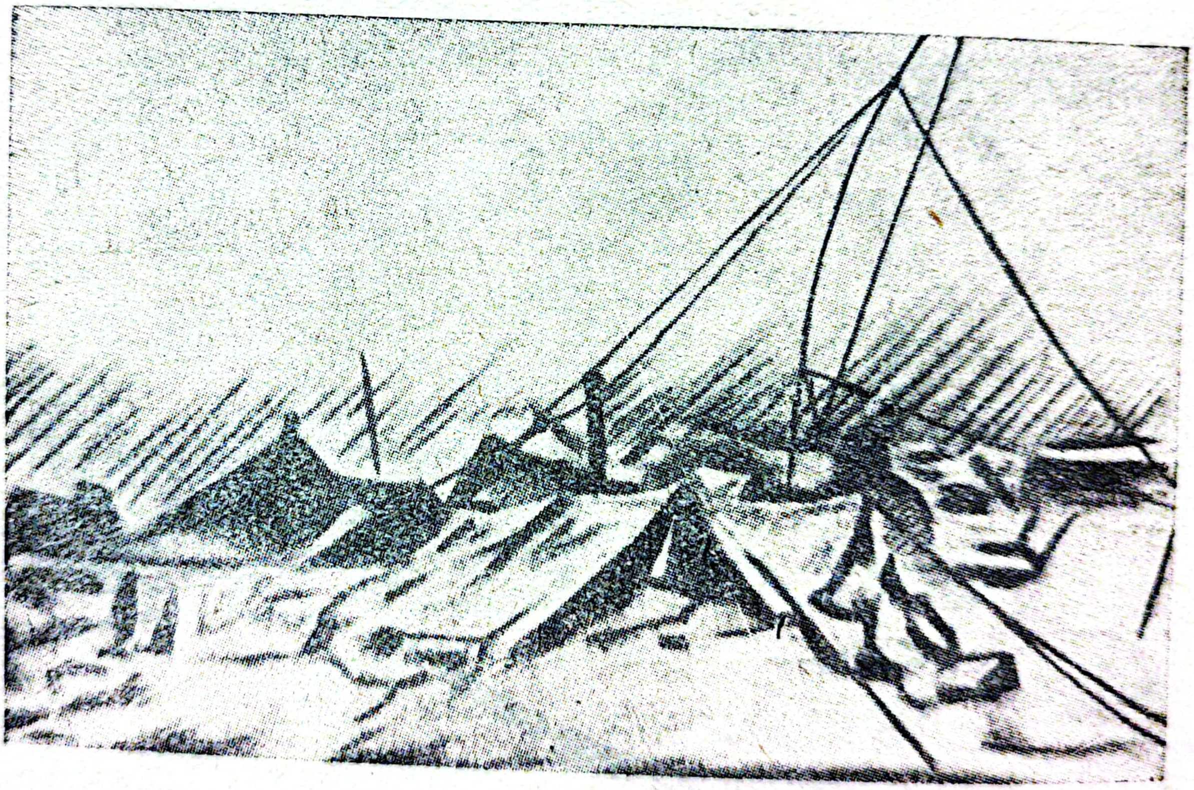
Ο Σςμιντ ανίγι το πολι ςίντομο μίτινκ — ίςος το πιο ςίντομο — πυ ίδε ι επανά;ταςι ς' όλο το διάςτιμα απο τιν έναρχςί-τις.

Ο Σςμιντ λέγι:

— Σίντροφι, μίναμε πάνο ςτον πάγο χορις χαράβι. Ιμαςτε ςοβιετικι αποςτολι. Ιμαςτε πολίτες τις Σοβιετικις Ενοςις. Κςέρυμε πος ι χόρα τον Σοβιετ δε θα μας ενχαταλίπςι. Κςέ-

ρυμε πος ι Σοβιετικι Ενοσι θα τρέχσι προς βοίθιά-μας. Ας αναδιχτύμε άκσιι πολίτες τις Σοβιετικις Ενοσις, ας διμιυργίσυμε αχόμα μέσα στυς πολικυς πάγυς, ένα πρότιπο σοβιετικυ ιχιζμυ.

Περναν ι πρότες αγονιόδιχες όρες. Δε σιάκσανε αχόμα ι πλάτες με τις οπίες μεταφέρθικαν απ' το χαράβι τα αποθέματα τον τροφίμον, τα ιλικα, ισορεφτες, σισκεβες, εργαλία, αεροπλάνο· ένα τμίμα ανδρον εκσακολυθι αχόμα να αποτραβα πράματα, απ' τιν άκρι τυ πάγυ, για να μι τα παρασίρι ι δίνι τυ νερυ στο βιθο, άλο δε τμίμα στίνι σκινες, κάνι κατικία.

Ι πρότες σκινες τις καταςκίνοσις.

Πικνι, σκοτινι ι νίχτα πέφτι πάνο στιν κατασκίνοσι. Ι χιονοθίελα στροβιλίζι κε σαρόνι. Τα χαράματα μέσα στο χιονοστρόβιλο γίνετε προσκλιτίριο. Ολι παρόντες, λίπι μονάχα ο Μογιλέβιτς. Ι τσελιύσκιντσι χορίζοντε κατα σκινες, κε ίστερα απο τιν εντατικι δυλια κιμύντε μεσα στις σακοστρομνες, σκεπαζμένι με ελαφίσιες γύνες.

Τι νίχτα ο χινοστρόβιλος κοπάζι κε τα χρία αστέρια ραν-

τίζυνε τον υρανο με χροκίδες. Μες' το διαβγι φος τον άςτρον κςεπροβάλυνε πάνο στιν πλατια χιονιζμένι έχτασι, ανάμεσα στυς σινιθιζμένυς ονκόπαγυς, σχιαγραφίες περίεργον παγόβραχον. Οχι αφτες δεν ίνε παγόβραχι, — ίνε ι καλίβες τις καταςκίνοσις Σςμιντ.

Ισιχία, ίπνος στιν καταςκίνοςι, αν κι ακόμα όλι δεν κιμύντε. Ο Ερνεςτ Κρένκελ πεδέβετε με τα πολίτιμα κιβότιάτυ, απ' τα οπία τόρα εκςαρτάτε ι ςοτιρία. Μόλις τόρα απο δο ρίχτικε ι πρότι εναέρια γέφιρα προς τι γι, προς „τι μεγάλι γι"—προς τα εκι, στιν κςιρα, στι χόρα, στον κόζμο.

Εφιγε στον εθέρα το πρότο ραδιοτιλεγράφιμα τυ Οτο Γιύλιεβιτς Σςμιντ, με τιν ανακίνοςι για τιν καταςτροφι.

Το ραδιοτιλεγράφιμα αφτο ίτανε τςινκύνικο στα λόγια κε λακονικο, ακόμα δε κε ςαν αναπάντεχα ίρεμο. Σε τέτιες περιπτόςις ι ραδιοςταθμι πιάνυν ςινιθος στον εθέρα τιν κραβγι απελπιςίας, το μακρινο κε φοβερο ςινιάλο «*SOS*», τις γεμάτες ρίγος, αναφιλιτο κε κραβγι προς βοιθια, τρις γραμες, τρις στιγμες, τρις γραμες: „Σόςτε τις πςιχές-μας". Τι φορα αφτι ι παράκτιι ςταθμι δεχτίκανε, όχι κραβγι απελπιςίας, όχι λιγμυς, ακόμα ύτε κε φονι πυ καλύςε σε βοίθια, μα τιν απλι διαπίςτοςι: **„Στις 13 τυ Φλεβάρι όρα 15, το «Τςελιύςκιν» βύλιακςε ςιντριμένο απ' τι ςιμπίεςι τον πάγον".**

Τιν επομένι μονάχα μεταδοθίκανε ι λεπτομέριες στις 15 τυ Φλεβαρι ο Κρενκελ μέςα στι ςκινί-τυ με το χιριςτίριότυ, εκςαπόςτελνε στον εθέρα:

«Δέφτερι μέρα ι τςελιύςκιντςι ζύνε πάνο στον πάγο. Τι νίχτα ο κερος άνικςε. Απ' τ' αςτέρια καθορίςαμε το ςιμίο πυ βριςκόμαςτε: 68° 17′ βόριυ πλάτυς, 172° 51′ διτικυ μίκυς.

Πριν απ' το βύλιαγμα τυ «Τςελιύςκιν» κόπςαμε τα παλαμάρια, με τα οπία ίτανε στερεομένα στο κατάςτρομα, τα

ικοδομιτικα ιλικα, τα βαρέλια κε το άλο φορτίο τυ κατάστρόματος. Ο ιπολογιζμός-μας αποδίχτικε σοστος: σιμαντικο μέρος απ' το φορτίο κσαναβγίκε στιν επιφάνια τυ νερυ. Τόρα τραβύμε απ' τον πάγο δοχάρια, σανίδες κε άλο ιλικο. Τελιόνυμε το χτίσμιο παράνκας για 50 ανθρόπυς με διο τσάκια. Βάζυμε μπρος το χτίσιμο κυζίνας κε σιματοδότυ σκοπιας, για τιν ιπόδιχσι τυ μέρυς στι διασοστικι αποστολι. Ελπίζυμε να χτίσυμε κε δέφτερι παράνκα. Μέχρι τιν ακτι ι απόσταςι ίνε 130 χιλιόμετρα. Ολι ίμαστε γερι, γεμάτι απο ενεργιτικότιτα. Σμιντ".

Δεν ίνε κὺφτα απελπιζμένον ανθράπον, πυ περιμένυν το χαμο, μα, «ι κατασκίνοσι Σμιντ» — ι οργανομένι, ι πεπιζμένι για τιν τελικι νίκι κολεχτίβα, πυ άρχισε τον αγόνα ενάντια στο στιχίο τυ πάγυ. Κάθε πρωι εκατομίρια ανθρόπον ψάχνανε να βρύνε στις εφιμερίδες τα γνόριμά-τυς λακονικα τιλεγραφίματα, με τι σιμίοσι: «Πολικι θάλασα. Κατασκίνοσι Σμιντ». Τί γίνετε πέρα κι, πάνο στυς πάγυς; Πός πέρασε ι μέρα; Πός πάι ο κερος; Τί κενύργιες παγίδες ετιμάζι ι Αρκτικι στυς ανθρόπυς, πυ τις κιρίκσανε τον πόλεμο; Τί προσπάθιες κάνυνε ι Τσελιύσκιντσι;

Πάνο απ' τιν κατασκίνοσι μάνιαζε ο χιονοστρόβιλος, πυ τον διαπερνύσανε ι τσινκύνικες, ι σίντομες αράδες τον αναχινόσεον: ο Κρένκελ έκανε ικονομία σισορεφτον. Σινεχίζονταν παγονια σαράντα βαθμον, κε πάνο στον πάγο έβραζε ι ζοι. Ι άνθροπι βολέβονταν κε σινιθίζανε στιν κενύργια κατικία. Στιν κατασκίνοσι τον μπολσεβίκον τυ πόλυ, έκανε τιν εμφάνισί-τυ κε πλάνο: ι δυλια καταμερίστικε με τιν αράδα κε με προθεσμίες. Στιν πρότι γραμι ερχόντανε: παράνκα, κυζίνα, σιματοδότρια σκοπια, αεροδρόμιο.

Ακόμα κε στις τελεφτέες αφτες παραλίλυς τις σοβιετικις γις, ι άνθροπι εκπλιρόνανε το πλάνο-τυς. Στις 17 τυ Φλεβάρι ο Σμιντ αναχίνονε:

„Ακριβις ιπολογιζμος τον τροφίμον πυ χςεφορτοθίκανε, έδιχςε, πος αφτα φτάνυν για όλυς για ολόκλιρι μερίδα, επι δίο μίνες. Ιπάρχι αρχετι ποςότιτα κάφςιμις ίλις κε πετρέλεο για το φοτιζμο. Σ' απόςτασι τριον χιλιομέτρον απ' τιν κατα ςκίνοςι ιπάρχι «αεροδρόμιο» — πλατία έκτασι πάγυ, πυ έμινε άθιχτι. Με καλο κερο μπορύμε να δεχτύμε ακόμα κε μεγάλα αεροπλάνα τίπυ „ΑΗΤ-4", όπος βρίςκοντε ςτο Γελεν. Δ'ςτιχος, τόρα το μικρό-μας αεροπλάνο τυ καραβιυ ίνε άχριςτο, γιατι δε μπορύμε να το μεταφέρυμε ςτο αεροδρόμιο, ανάμεςα απο πέντε χιλιόμετρα απόςτασι γεμάτι απο μεγάλυς παγόβραχυς".

Ο ΠΑΓΟΣ ΚΙΝΙΤΕ.

Ο πάγος ζύςε τι δικί-τυ ζοι. Κομάτι τις τεράςτιας πάγινις μάζας, ιποταγμένο ςτι δίναμι τυ θαλάςιυ ρέβματος, — κινύντανε παραςιρόμενο. Σε διάςτιμα οχτο ιμερον το ρέβμα απομάκρινε τον πάγο κατα 28 χιλιόμετρα προς τα βοριοδιτικα. Πύ θα το παραςίρι ι τιφλι δίναμι τον πάγον, πυ ανεπαρκος ακόμα έχυνε μελετιθι ι νόμι ςτυς οπίυς ιπακύυν; Πιά ρέβματα θα καθορίςυν τιν πορία-τυ;

Στις 17 τυ Ιύνι τυ 1881, ςιντριμένο απ' τιν πίεςι τον πάγον βύλιαχςε ςτιν αχτίνα τον νιςιον τις Νέας Σιβιρίας, το ςκάφος τις αποςτολις Ντε-Λονκ «Ζανέτα». Ιςτερα δε απο μερικα χρόνια, αςίμαντα λίψανα τις «Ζανέτας» βρεθίκανε ςτις ακτες τις Γριλανδίας. Ο νορβιγος καθιγιτις Μον ιπόθεςε τιν ίπαρκςι ιςχιρυ ρέβματος, πυ απ' τιν Τςυκοτςικι θάλαςα αρχίζοντας, περνα δίπλα απ' τον πόλο κε πιγένι ςτι Γριλανδία. Ο Φρίτιοφ Νάνςεν αποφάςιςε να χριςιμοπιίςι τι δίναμι αφτι ςαν ύριο άνεμο. Ι μετακίνιςι τον πλεόντον θαλάςιον πάγον, πυ ίτανε ακατανίκιτο εμπόδιο για τις πολικες αποςτολες, έγινε για τον Νάνςεν μέςον επίτεφχςις τυ ςκοπύ-τυ. Στο

1893 μπίκε κοντα ςτα νιςια τις Νέας Σιβιρίας, μέσα ςτιν έχτασι τον πάγον κε έκανε τον κςακυστό-τυ πλυ, παρασιρόμενος διαρχος απο τυς πάγυς με το «Φραμ», απ' τιν Ανατολι προς τι Δίςι. Μα όταν το 1918—20 θέλιςε ο Ρόαλντ Αμυντςεν να επαναλάβι παρόμιο πλυ με το «Μοντ» κε φράχτικε μέσα ςτυς πάγυς βοριότερα τυ Βερίνκιυ πορθμυ, το ςκάφος-τυ, αφυ επι δίο χρόνια έκανε περίπλοκα ζικ-ζακ κε χαμπίλες, έφταςε μονάχα κοντα ςτα νιςια τις Νέας Σιβιρίας. Το δε «Τςελιύςκιν» παρασίρονταν μέχρι τιν καταςτροφί-τυ διαγράφοντας παράκςενυς κόμπυς απ' το νιςι τυ Γέραλντ μέχρι το ςιμίο ςτο οπίο το βρίκε ι προδοτικι ςιμπίεςι τον πάγον.

Ετςι λιπον πρόκιτε για δινατο ρέβμα απ' τιν ανατολι προς τι δίςι, πυ έφερε τι «Ζανέτα» κε το „Φραμ", ίσε για τοπικο ρέβμα, πυ κλοθογίριςε το „Μοντ" κε το «Τςελιύςκιν» ςε κλιςτι θιλια; Πιά δίναμι θ' αδράκςι κε θα παρασίρι τον πάγο, πάνο ςτον οπίο ι τςελιύςκιντςι βρίκανε καταφίγιο; Αφτο ίτανε ένα απ' τα ζιτίματα απ' τα οπία εκςαρτόνταν ι καταςτροφι ίτε ι ςοτιρία.

Ιπίρχαν όλα τα δεδομένα να ιποθέςι κανις, πος ι παγομένι έχτασι μαζι με τυς τςελιύςκιντςυς θα επαναλάβι τιν κικλοτικί-τις κίνιςι. Επρεπε να παρακολυθύμε εντατικα τιν πορία τυ πάγυ, τα ςιμία ςτα οπία κάθε φορα βριςκότανε ι καταςκίνοςι.

Στις 27 τυ Φλεβάρι ι κιβερνιτικι επιτροπι παροχις βοίθιας ςτυς τςελιύςκιντςυς ςε ανακίνοςί-τις ςιμίονε: „Ι κίνιςι τυ παγομένυ πεδίυ, πυ τον τελεφτέο κερο το απομάκρινε κατα 28 χιλιόμετρα προς τα βοριοδιτικα, — σχεδον σταμάτιςε. Πρέπι να ςιμιοθι, πος ι Τςυκοτςκικι θάλαςα ποτες δεν παγόνι εκςολοκλίρυ κε ςινεπος ι παραπέρα μετακινίςις τυ πάγυ ίνε δινατες κε μάλιςτα αναπόφεφχτες. Εν τύτις, μπορύμε να θεορύμε ος πολι λίγο πιθανο, κατα τι γνόμι τον ιδικον, το φόβο, πος το πάγινο πεδίο, πάνο ςτο οπίο βριςκετε ι αποςτιλι τυ

«Τσελιύσκιν», ίνε δινατο να απομακρινθι μακρια προς βορα. καθότι ι κίνισι τον πάγον στιν ακτίνα αφτι έχι τοπικο χαρακτίρα κε σιντελίτε σε σχίμα κλιστις καμπίλις, το κέντρο τις οπίας βρίσκετε κοντα στον τόπο τις κατασκίνοσις τις αποστολις τυ Σσμιντ".

Ι παραπέρα παρατιρίσις επιβεβεόσανε τιν ορθότιτα τις ιπόθεσις· ι κατασκίνοσι τυ Σσμιντ κινύντανε πάνο σε στενι κλιστι θιλια, σα να περιστρέφονταν γίρο απ' το κοντα εβρισκόμενο κέντρο πάγινυ ιποδρομίυ.

Μα αν ι κατέφθινσι τις παρέκλισις τυ πάγυ δεν προκαλύσε πια ανισιχία κε φόβυς, αφτι ι ίδια ι κίνισι τυ πάγυ απιλύσε κάθε λεφτο τυς τσελιύσκιντσυς με κινδίνυς. Ο πάγος κινύνταν, ράγιζε, σχιμάτιζε παγόβραχυς, αποσπύνταν. Στο χιονοστρόβιλο ι τρικιμιόδικι άνεμι ιπσόνανε κίματα πάγον, σισορέβανε παγόβραχυς πάνο σε παγόβραχυς, τυς φέρνανε προς τιν κατασκίνοσι, απιλόντας να παρασίρυνε τα χτίρια κε τις σκινες. Ο πάγος έτριζε ίποπτα, αναπάντεχα εμφανίζονταν σχίζματα κε γινόντανε ολοένα πιο πλατια, σχιματίζοντας μέρι μ' ανιχτο νερο κε τρίπες μεταξι τον πάγον.

Στις σιμιόσις-τυ ο Φ. Νάνσεν κατα τον ακόλυθο τρόπο περιγράφι τιν ικόνα τις κίνισις τυ πάγυ:

«Ο πάγος ίνε ανίσιχος κε ξαναπιέζι σιμαντικα. Ι πίεσι αρχίζι μ' αλαφρο τριγμο κε στέναγμα. Ολοένα γίνετε πιο δινατι, περνα απ' όλα τα ίδι τον τόνον — πότε κλέι, πότε στενάζι, πότε κροτι, πότε βριχιέτε, ο θόριβος ολοένα κε μεγαλόνι κε γίνετε όμιος με τον ίχο, πυ βγένι απ' όλα τα μυσικα όργανα.

Αν φανταστι κανις τις ικόνες τον τεράστιον μαζον τυ πάγυ, πυ φέροντε προς οριζμένι κατέφθινσι κε αναπάντεχα σινανταν εμπόδιο απο άλες μάζες πάγυ, πυ κινύντε προς τιν αντίθετι πλεβρα (χάρις στο άλαγμα τυ ανέμυ σε κάπια πολι ί λίγο απομακριζμένι περιοχι), τότε ίνε έφκολο να νιόσι τί τρομερι πίεσι πρέπι να αναπτίσετε κατα τιν σίνκρυσί-τυς.

Τέτια σίνκρυσι τυ πάγυ παρυσιάζι θαβμαστο θέαμα. Νιόθις τον εαφτό-συ να βρίσκετε μπροστα σε τιτάνιες δινάμις, κ' ίνε έφκολο να καταλάβις, γιατί αφτο επιδρα τόσο στις διλες πσιχες, κε τις εξαναγκάζι να σκέφτυντε, πος τίποτε

Ο δρόμος το „Τσελιύσκιν“ μες τυς πάγυς.

δε μπορι ν' αντισταθι μπροστά-τυς. Οταν ι πίεσι τυ πάγυ αρχίζι όχι στ' αστία, τότε φένετε, σα να μι απόμινε μέρος σ' όλι την επιφάνια τις γις, πυ να μι σινκλονίστικε. Στιν

αρχί ακύτε έναν ιπόκοφο ίχο μπυμπυνίτυ, ςα να πριέρχετε απο απομακριζμένο ςιζμο μέςα ςτι μεγάλι πολικι έριμο, κατόπιν μυνκρίζι απο διάφορες μεριες· ο κρòτος πλιςιάζι όλο κε πιο κοντα. Ο μέχρι τα τόρα ίρεμος κόζμος τον πάγον τον επαναλαμβάνι με άγρια ιχο, ετιμάζοντε για τι μάχι ι γίγαντες πυ κςιπνίςανε. Ι πάγι απ' όλες τις μεριες τρίζυνε γίρο-ςας κι αρχίζυν να ςοριάζοντε ο ένας πάνο ςτον άλο, κε κςάφνυ νιόθετε τον εκφτό-ςας ίςα-ίςα ςτι μέςι τις ςιμπλοκις. Μυνκριτο κε κρότος γίρο-ςας, νιόθετε πος ο πάγος πιγενοέρχετε κε κλονίζετε κάτο απ' τα πόδια ςας. Στο μιςοςκόταδο μπορίτε να διακρίνετε, πος ςοριάζοντε κε ρίχνυντε ι πάγι ο ένας πάνο ςτον άλο, ςχιματίζοντας ψιλες βυνοςιρες, όλο κε πιο κοντα προς εςας. Βλέπετε πος κομάτια πάγυ ίπςυς 3, 4, 5 μέτρον ςιντρίβοντε κε κυβαλαν το ένα πάνο ςτο άλο, ςαν φτεράκια, πος αφτα προχοράνε κατ' επάνο ςας κε ςις πιδάτε ςτιν πάντα για να ςόςετε τι ζοί-ςας. Μα νά ο πάγος ραγίζι, μπροςτά-ςας ανίγετε μάβρι άβιςος, απ' όπυ αναπιδα νερο. Γιρνάτε προς άλι πλεβρα, μα μέςα ςτο ςκοτάδι διακρίνετε άλι παγοςιρα κινύμενον κιματιςτα πάγον, να έρχετε κατ' επάνο-ςας. Γίρο-ςας υρλιαχτο, πυ βγένι απ' όλες τις μεριες κε κρòτος, ακριβος ςα να προέρχετε απο τεράςτιο καταράχτι, πιροβολιζμος πίςο απ' τον πιροβολιζμο, ακριβος ςαν απο κανόνια. Μα νά, όλα πάλι κοπάζυν, ο κρότος μεταφέρετε ς' άλο μέρος κε λίγο-λίγο χάνετε κάπυ μακρια... Ετςι ςιμβένι ςτον απομακριζμένο βορα, μίνα προς μίνα, χρόνο προς χρόνο..."

Ι τςελιύςκιντςι, όντας πάντα ς' επιφιλακι, αφυνκράζονταν τον κρότο κε τον τριγμο τυ πάγυ. Μερα κε νίχτα, ςτι δυλια κε ςτον ίπνο, — ύτε για ένα λεπτο δε μπορύςες να μι προςέχις αφτα τα θροίζματα κε τις κινίςις. Επρεπε με τιν ακοι να μαντέβις τον κίνδινο, να παρατιρίςις τιν προξένκιςίτυ, ακόμα όταν ίνε μακρια, για να ετιμαςτις να τον αντιμετοπίςις. Γιατί ίνε αδίνατο να τον προλάβις.

ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΠΑΜΕ ΣΤΙΝ ΑΚΤΙ;

Ιτανε δινατο να φίγυμε απ' τον πάγο; Πιθανος τι στιγμι τις καταςτροφις, τιν πρότι μέρα τις διαμονις πάνο στον πάγο, τιν πρότι νιχτα χάτο απ' το ταβάνι τον χαραβόπανον, ι τςελιύςκιντςι ςκεφτίχανε πολι πάνο ςτο ζίτιμα αφτο.

Να περιμένυμε οςότυ να οργανοθι, οςότυ να μας έλθι βοίθια; Δε θἄτανε άραγε καλίτερα να ςτιριχθύμε μονάχα ςτις δικές-μας δινάμις, να κινίςυμε προς τιν ακτι, προς τιν κςιρα, μέχρι τιν οπία μας χορίζανε όλο-όλο 130 χιλιόμετρα;

Ενας τέτιος πιραςμος ίνε πάντα πολι μεγάλος κε πρέπι να έχι κανις πολι τόλμι για να τον απορίπςι. Ι τεράςτια πίρα κε ι γνόςις τυ Ο.Γ. Σςμιντ εκδιλοθίκανε εδο μ' όλι-τυς τι δίναμι κε τυ ιπαγορέφςανε τι μοναδικι ςοςτι λίςι, ςοφι απόφαςι:

— Νέ, πρέπι να περιμένυμε κι αν χριαςτι να περιμένυμε πολι.

Ι ιςτορία τον πολικον ταξιδιόν με τα θλιβερά-τυς παραδίγματα μας διδάςκι, πος ι πορία ανθρόπον πάνο ςτον πολικο πάγο, ίνε ο πιο ριψοχίνδινος κε ο λιγότερο ελπιδοφόρος δρόμος προς τι ςοτιρία. Ι διςκολίες τις μετακίνιςις ςτον διαρκος παραςιρόμενο απ' το ρέβμα πάγο ίνε τόςο μεγάλες, όςτε ύτε μια μεγάλι αποςτολι δε μπόρεςε ν' αποφίγι τα θίματα.

Ο χαμος τυ Μάλγρεμ — ενος απ' τυς τρις ςιμέτοχυς τις αποςτολις τυ Νόμπιλε, πυ αποφαςίςανε, ίςτερα απο τιν καταςτροφι τυ πιδαλιυχύμενυ „Ιταλία" να φτάςυνε πεζι μέχρι το Νορντκαπ, — ίνε μονάχα ι τελεφτέα ιπενθίμιςι για τυς κινδίνυς ενος παρόμιυ δρόμυ.

„Ινε διςκολότατο, — έγραφε ο Φ. Νάνςεν, — να βαδίςι κανις πάνο ςτον ανόμαλο πλέοντα πάγο, πυ κάτο απ' τιν επίδραςι τυ ρέβματος κε τυ ανέμυ βρίςκετε ςε διαρκι κίνιςι. Ο πάγος ιψόνι ςτο δρόμο τυ εκςερεβνιτι τέτια εμπόδια,

ύτε καθένας, πυ ίχε να κάμι μ' αφτον, βέβεα δε θα αμφέβαλε, πος σχεδον ίνε εντελος αδίνατο να προχορίσι παραπέρα μ' αποσκεβες κε τρόφιμα απαρέτιτα για μια τέτια επιχίρισι".

Ιςτερα απ' αφτό δεν ίνε καθόλυ καταπλιχτικο, ότι, λόγυ χάριν, ι αποστολι τον Βέιπρεχ — Πάιερ, αφυ ενκατέλιπσε το καράβι τις «Τέφετγοφ», πυ χανότανε, κλιζμένο στυς πάγυς, κατόρθοσε σε διάστιμα 55 ιμερον να προχορίσι μονάχα $2^1/_2$ χιλιόμετρα, χορις καν να κατορθόσι να απομακρινθι τόσο, ώστε να μι βλέπι το καράβι-τις.

Ο Σολομον Αντρε, ίστερα απο τιν καταστροφι τυ αεροστάτυ-τυ «Αιτος», ανανκάστικε μαζι με τυς σινοδύς-τυ να αναζιτίσι πεζος τιν κσιρα. Ι καλα εφοδιαζμένι αποστολι δεν αμφέβαλε για τιν επιτιχία. Ωστόσο στις πρότες τέσερις μέρες πορίας κατορθόσανε να διατρέξυνε όλο-όλο μονάχα διο-τρία χιλιόμετρα. „Ι πάγι βρισκόντανε σε διαρκι κίνισι. Τίποτα δεν μπορύσε κανις να προαποφασίσι, τίποτα δεν ίτανε σίγυρο, καθοριζμένο. Ενα βίμα κάναμε μπροστα, διο πίσο, τρία στιν πάντα. Ι πάγι αβλακονόντυσαν απο προδοτικα ρίγματα, παντυ ίτανε σοριαζμένι προδοτικι παγόβραχι" — μ' αφτα τα λόγια περιγράφι τιν εκστρατία ο Αντρε.

Στο 1879 κοντα στο νισι Ντζεραλντ παραπλανίθικε απ' τυς πάγυς ι αποστολι τυ ντε-Λονκ, με το καράβι „Ζανέτα". Ι πάγι τιν φέρανε προς τα Βόριο-διτικα· ι παρέκλισι τον πάγον επι 21 μίνες έκανε περίπλοκυς κόμπυς. Στις 12 τυ Ιύνι τυ 1881 ι „Ζανέτα" σιντρίφτικε απ' τυς πάγυς, μα ι αποστολι κατόρθοσε να διασόσι τις βάρκες, τα έλκιθρα, τις προμίθιες κτλ. Το πλίρομα κατεφθίνθικε νότια, προς τα νισια τις Νέας Σιβιρίας, μα ο πάγος εξακολύθαγε να τυς παρασέρνι προς τα βοριο-διτικα. Επιτέλυς, αφυ φτάσανε μέχρι τιν ανιχτι θάλασα, το πλίρομα επιβιβάστικε κε απόπλεψε με τις τρις βάρκες. Στι θάλασα τυς βρίκε τρικιμία, κατα τιν οπία ι μια βάρκα βύλιαξε, ι δε άλι κάτο απ' τι διίκισι τυ

τε-Λονκ, κατόρθοςε να φτάςι ςτο δέλτα τυ ποταμυ Λένα ι τρίτι βάρκα, με το Μέλβιλ επικεφαλις, μπίκε στον ανατολικο βραχίονα τυ Λένα κε το πλίρομά-τις διαςόθικε απ' τυς Τυνγύςυς. Λιγάκι αργότερα, ο Μέλβιλ έμαθε απο τυς ιθαγενις, πος ίρθανε κάτι άγνοςτι άνθροπι. Ο Μέλβιλ πίγε ςτον ικιζμό-τυς κε κι ςιναντίθικε με διο νάφτες τις βάρκας τυ ντε-Λονκ. Ιςτερα απο μακρες αναζιτίςις, μονάχα το Μάρτι τυ επόμενυ χρόνυ κατόρθοςε να ανέβρι ςτιν όχθι τυ Λένα, δόδεκα πτόματα.

Μόνο κίνες ι αποςτολες αποφαςίζανε να διακινδινέψυνε το χαμο τμίματος ανθρόπον-τον, πυ δε μπορύςανε να ιπολογίζυνε ςτιν πλατια κε ένκερι οργανομένι βοίθια.

Καμια αποςτολι δε βρέθικε ίςτερα απο τιν καταςτροφι κάτο απο τέτιες ςινθίκες, κάτο απ' τις οπίες βρέθικαν ι τςελιύςκιντςι.

Πρότα, ποτες ο αριθμος τον ναβαγον δεν ίτανε τόςο μεγάλος. Ο μεγάλος αριθμος τις καταςκίνοςις — πάνο απο εκατο άνθροπι — απέκλιε τι δινατότιτα ομαδικις κε απο κινυ μετακίνιςις: ο πρότος χιονοςτρόβιλος θα χόριζε το απόςπαζμα ςε ςιρα ομάδον αποκομένον μεταξί-τυς. Ι απόπιρα πορίας προς τιν παραλία αναπόφεφχτα θα καταδίκαζε ςτο χαμο τυς λιγότερο ςκλιραγογιμένυς κε τυς πιο αδίνατυς ςιμέτοχυς τις αποςτολις κε πριν απ' όλα τις γινέκες κε τα πεδια. Ι απίςτεφτες διςκολίες τυ δρόμυ, αργα, μα ςίγυρα, θα επιτελύςαν το φρικιαςτικό-τυς αρέςμα κε ςτιν παραλία, ίςος, θα μπορύςε να φτάςι μονάχα μικρι ομάδα τον πιο δινατον. Τέτιες δε ίτανε ι διςκολίες τυ δρόμυ, όςτε ι καλα εφοδιαζμένι αποςτολι βοιθιας με έλκιθρα ςιρόμενα απο ςκιλια, πυ πρότι χρονολογικα ςτάλικε ςτιν καταςκίνοςι τυ Σςμιτ, ςταμάτιςε τιν πορία-τις απ' τυς χιονοςτρόβιλυς, τα ντυμάνια, τα ςχίζματα κε τα ανιχτα μέρι με νερο. Γίριςε πίςο ςτιν παραλία για να αναλάβι το ρόλο ςίνδεςις μεταξι τον διαςοςτικον βάςεον (Βανκαρεμ — Ονμαν).

Δέφτερο, ύτε μια αποστολι μέχρι τα τὸρα δε μπορύσε με τετια βεβεότιτα να χσὲρι, πος ι χιβέρνισι κε ι χόρα θα πάρυν αμέσος όλα τα απαρέτιτα κε δινατα μέτρα για τι διάσοσι. Επρεπε να έχι κανις απο πίσο-τυ τι χόρα τον Σοβιετ, για να περιφρονίσι το καταστροφικο ριπσοκινδίνεμα, στο οπίο άθελα σπρόχνονταν ι αποστολες τυ παρελθόντος, απ' τιν αβεβεότιτα για τιν παροχι ένκερις βοίθιας.

Ο καπιταλιστικος κόζμος, ο ατομικοεπιχιριματικος χαραχτίρας τον πολικον αποστολον, ι έλιπσι σιστίματο; οργανομένυ επι τι βάσι πλάνυ, καθιστύσαν σ' όλυς, όσυς ναβαγίσανε στιν Αρκτικι, στον ελάχιστο βαθμο πιθανι κε πραγματικι τιν περίπτοσι παροχις σ' αφτες βοίθιας απ' τιν χσιρα. Ο ιπολογιζμος μονάχα στις δικές-τυς δινάμις, ίτανε ιπολογιζμος μονάδον. Να πεθάνυν ίτε να φτάσυνε μέχρι τι χσιρα — νὰ πος έμπενε μπροστά-τυς το ζίτιμα.

Μα ι τσελιύσκιντσι ίχανε ιπερασπιστί-τυς τι Σοβιετικι χόρα, όπυ δεν ιπίρχε σιμίο, πυ να μιν ενδιαφέρονταν για κίνα, πυ γίνονταν πὰνο στο μικρο γεογραφικο σιμίο τις πολικις θάλασας. Τιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ τιν ιπεράσπιζε όλι ι τεράστια δίναμι τις Σοβιετικις χόρας, ι τεχνικί-τις, ι επιστίμι-τις, το με πλάνο οργανομένο σίστιμά-τις, πυ επέτρεπσε να θέσι σε κίνισι, προς βοίθια τον ναβαγον, όλα τα μέσα διάδοσις κε να σιναρμονίσι τι δράσι-τυς.

Ιπερ τον τσελιύσκιντσον ίτανε ι μοναδικι στον κόζμο κιβέρνισι, πυ θεορύσε τι διάσοσί-τυς σαν κρατικι ιπόθεσι, πυ έπρεπε να εκτελεσθι σε πρότι σιρα. Ιπερ τον τσελιύσκιντσον ίτανε το κόμα, πυ με τι σκέπσι τυ μεγάλυ-τυ αρχιγυ Στάλιν, τυς ενέπνεε στιν πάλι-τυς ενὰντια στιν Αρκτικι, πυ τυς κίταγε σαν δικό-τυ σπλάχνο, σαν δικό-τυ ζοντανο κομάτι. Ιπερ τον τσελιύσκιντσον ίτανε ολάκερι ι μεγάλι πατρίδα-τυς για τιν οπία ίτανε πραγματικα αγαπιτα κε γενέα πεδια.

Κάτο απ' αφτες τις σινθίκες δεν πιέζονταν απο καμια αναπότρεπτι ανάνκι κε σινεπος δεν ίχανε κε κανένα δικέομα να ριψοκινδινέψυν σε επιχίρισι, πυ απιλύσε με τιν καταστροφι ένος μέρυς τις αποστολις.

Να περιμένυμε κι αν ακόμα χριαστι να περιμένυμε επι πολι κερο, γιατι ι βοίθια έρχετε, κε θα έρθι στιν κατασκίνοσι με τιν πρότι πραχτικι δινατότιτα, — νά πος έμπενε το ζίτιμα, νά τί αποφασίσανε ι τσελιυσκιντσι. Γι' αφτο χριάζονταν νάνε κανις πριχιζμένος με μεγάλο ιροιζμο, γιατι τίποτε δεν αποκαρδιόνι περισότερο, σε σινθίκες καταστροφις, απ' όσο ι εξαναγκαστικι αδράνια.

ΤΟ ΠΑΡΑΘΙΡΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΟΖΜΟ ΙΝΕ ΟΡΘΑΝΙΧΤΟ.

Μπροστα ιπίρχε ι ανάνκι βαριας εντατικις δυλιας. Επρεπε να εξασφαλιστι ι δινατότιτα τις όσο το δινατο μακροχρόνιας διαμονις πάνο στον πάγο τις κολεχτίβας στιν οπία βρισκότανε ακόμα κε βιζανιάρικο μορο, να μπι στο δρόμο ι κανονικι ζοι τις κατασκίνοσις κε να διμιυργιθύνε όρι για τι σινέχισι τις επιστιμονικις εργασίας, να κρατιθι αδιάκοπι σίνδεσι με τιν ξιρα, τέλος να ετιμαστύνε ι προιποθέσις για τι διάσοσι.

Ι έριμι, ι πάνο στυς πάγυς χιονιζμένι πλατία, μετατράπικε σε κατικίσιμο σιμίο. Φτιάνονταν παράνκες, κυζίνα, φύρνος, σιματοδότρια σκοπια, χτίζονταν τζάκια, εξασφαλίζονταν ι θέρμανσι τον σκινον, εφεβρίσκονταν σίστιμα φοτιζμυ. Ι κατασκίνοσι τι δεκάτι μέρα τις διαμονίς-τις πάνο στον πάγο — τιν 23-ι τυ Φλεβάρι — γιόρτασε μαζι μ' ολάκερι τι χόρα τι μέρα τυ Κόκινυ στρατυ.

„Στέλνυμε θερμο χερετιζμο στον αγαπιτο απ' όλυς τυς εργαζόμενυς Κόκινο στρατο, στον αρχιγο τις πανκόζμιας επανάστασις σίντροφο Στάλιν κε στον καθοδιγιτι τυ Κόκινυ στρατυ,

ςίντροφο Β›ροςςίλοφ. Προς τιμι τις γιορτις τελιόςαμε το χτίςιμο μεγάλις ςιματοδότριας ςχοπιας, πάνο στιν οπία χιματίζι πελόρια ςιμέα τυ Κόκινυ ςτόλυ τον ςοβιετ, πυ φένετε απο απόςταςι τριάντα χιλιομέτρον“, τιλεγράφιςε ο Ο.Γ. Σςμιντ.

Το κλιδι για τιν ιπερνίκιςι τον διςκολιον ίτανε το να ζόνε μαζι μ' όλι τι χόρα, με τα ςιμφέροντά-τις, με τιν ανάςατις. Στο απομακριζμένο ςιμίο τις χόρας, πυ προέχιπςε μέςα ςτο πολικο λεκανοπέδιο, ι άνθροπι ζύςανε με τι ςινίδιςι τις ςίνδεςις με τα εκατομίρια, πυ αφτο μονάχα μπορύςε να ιπερνικίςι τι φρικόδικι μάςτιγα τις Αρκτικις — το έςθιμα τις απόςταςις κε τις μοναχςιας. Μοναχςια δεν ιπίρκςε. Απ' τις πρότες ακόμα ςτιγμες, ο προνοιτικος Κρένκελ κατανάλονε ςταγόνα·ςταγόνα τιν ενέργια τον ςιςορεφτον, διατιρόντας μόνο τιν απαρέτιτι ραδιοςίνδεςι. Ο Ο.Γ. Σςμιντ, ςε μια απο τις αναφορέςτυ μετάδινε τι διάθεςι τις καταςκίνοςις με τα παρακάτο λόγια: „Μας ςτεναχορι ι έλιπςι πλιροφοριον, για το πός αντενεργα ι χόρα, ο τίπος“.

Ι καταςκίνοςι ίκςερε τι μέτρα πέρνι ι κιβέρνιςι Αλα αφτο μονάχα δεν αρκύςε· ςτιν καταςκίνοςι χριάζονταν το έςθιμα τις ςίνδεςις μ' ολάκερι τι χόρα, χριαζόντανε τα εργαλία, πυ ςιλαμβάνανε τα ζοντανα ρέβματα τις κινονικίς-τις ζοις. Στι „μεγάλι γι“ τέλιοςε το XVII ςινέδριο τυ κόματος, το ιςτορικο ςινέδριο τον νικιτον. Στα ραγιον τις Βιένις βροντύςαν ι ομοβροντίες τις εργατικις εκςέγερςις. Ο κόζμος ζύςε τι μεγάλι-τυ ζοι — ι εχμαλοςία τον πάγον δε μπορύςε να αποκςενόςι απ' τι ζοι αφτυ; τυς μπολςςεβίκυς τυ πόλυ.

Απαντόντας ςτιν παράκλιςι τον τςελιύςκιντςον το ΤΑΣΣ οργάνοςε καθιμερινι μεταδίβαςι, ιδικα για τιν καταςκίνοςι, ςίντομον ανακινόςεον για τα γεγονότα τις ιμέρας.

Το βράδι ι τςελιύςκιντςι μαζεβόντυςαν μέςα ςτιν κςίλινι παράνκα. Περιμένανε τον Κρένκελ. Ερχονταν αφτος απ' τι ςκινί τυ, απ' τον καμομένο με ίφαζμα ραδιοςταθμό τυ,

βαστόντας στο χέρι φίλο χαρτιυ με σιμίοσι τον φρέσκον νέον. Κε τότε για τυς τσελιύσκιντσυς σιγύσε ο χρότος κε ο τριγμος τον πάγον, κε μέσα στο σανιδένιο δομάτιο, ισορμύσε ο αντίλαλος τον μεγάλον μαχον τις ζοις, τα μπυμπυνιτα τον ταχσικον μαχον. Ι κατασκίνοσι καταλαμβάνονταν απο ανισιχία όχι για τι δικί-τις τίχι, μα για τιν τίχι τον ριψοκίνδινον αγονιστον τυ Φλὸριντσορφ.

Ο Κρένκελ κρατύσε ορθάνιχτο το παράθιρο προς τον κόζμο. Ο εκσέρετος αφτος άνθροπος ίτανε ἐνας απο κίνυς, πυ καθόριζε τι φισιογνομία τις κατασκίνοσις. Απ' τιν πίρα-τυ εκσαρτόνταν ι σταθερότιτα κε ι ασφάλια τις μοναδικις εκίνις γεφιρίτσας, πυ σαν αόρατο τόκσο δια μέσυ τυ εθέρα απλόνονταν απ' τιν κατασκίνοσι προς τιν κσιρα. Κι αφτι ι γέφιρα ὺτε μια φορα δεν ταλαντέφθικε.

Τέλιος κὰτοχος τις τεχνικις τις ραδιοσίνδεσις κάτο απ' τις σινθίκες τυ πόλυ, ο Ερνεστ Τεοντόροβιτς Κρένκελ ίτανε πάντα ζοιρος, χαρύμενος, ποτε δεν απογοιτέβονταν. Γι' αφτόνε λένε, πος αν ακὸμα θα βρισκότανε στον πάτο τις θάλασας, κε κι πρότι δυλιά-τυ ίτανε να βάλι αντένα κε να αναχινόσι: „Ολα ίνε εντάκσι". Ο Κρένκελ διαχίμασε στι Νέα Γι, πέτακσε με το „Τσέπελιν", ταksίδεψε με το „Σέντοφ" κε τόρα, αφυ ιπέστι τον καταποντιζμο τυ „Τσελιύσκιν", θεορύσε πος „όλα ίνε εν τάκσι" μέσα στιν εχμαλοσία τον πάγον. Ι γινέκα τυ, ι Νατὰλια Πετρόβνα, πέρνοντας στι Μόσχα τα ραδιοτιλεγραφίματα τυ άντρα τις, σίκονε τυς όμυς:

— Καταλαβένετε, νομίζι πος δεν ίνε αφτος πυ βρίσκετε σε κίνδινο, μα μις...

— Τί σας τραβα στον πόλο; — ρυτύσανε στον Κρένκελ.

— Το πολικο φαρμάκι — απαντὺσε. — Οταν διαχιμάζις, περιμὲνις ανιπόμονα τιν αντικατάστασί-συ, άμα γιρίσις στιν κσιρα σε κσανατραβὰι ι πολικι νίχτα.

Κάποτε, διαχιμάζοντας ο Κρένκελ στο Μάτοτσκιν Σσαρ

ςιένλαβε το κίμα κάπιυ ραδιο ερασιτέχνυ τον βραχέον κιμάτον:

— Απο πύ τιλεγραφίτε; — τυ ίρθε το ερότιμα απο τι μακρινι γι.

— Μάτοτςκιν Σςαρ, — απάντιςε ο Κρένκελ.

— Τί ειδος;

Τί μπορύςε να απαντίςι ς' αφτο ο ραδιοτιλεγραφιτις τυ πόλυ; Ο Κρένκελ με το χιριςτίριο μεταβίβαςε:

— Νέα Γι, ςπίτι αριθμος ένα...

Το ίρεμο αφτο, έκςιπνο χαμόγελο δεν ενκατέλιπςε τον Κρένκελ κε πάνο ςτον πάγο. Μα κε πός να μι χαμογελα, ο ενθυςιατις αφτος τυ Πόλυ, όταν μονάχα ςτις 17 τυ Φλεβάρι μεταβίβαζε ςτον εθέρα το παρακάτο ραδιοτιλεγράφιμα τυ Σςμιντ: „Το μικρό-μας αεροπλάνο τυ καραβιυ ίνε τόρα άχριςτο, γιατι ίνε αδίνατο να το μεταφέρυμε μέχρι το αεροδρόμιο ανάμεςα απο δρόμο πέντε χιλιομέτρον, γεμάτο απο μεγάλυς παγόβραχυς", ςτις 26 δε τυ Φλεβάρι τιλεγραφύςε, „Ι τςελιύςκιντςι κατορθόςανε να κυβαλίςυν ςτο αεροδρόμιο, ανάμεςα απο τυς παγόβραχυς το αεροπλάνο-τυς „Ш-2"!

Το αδίνατο πραγματοπιίθικε...

ΖΟΙ ΠΑΝΟ ΣΕ ΙΦΕΣΤΙΟ

Ι ζοι ςτιν καταςκίνοςι έμπενε ςτον κανονικό-τις δρόμο.

„Αφυ τελιόςαμε τις ικοδομιτικες δυλιες τις πρότις ςιρας, καταπιαςτίκαμε με τι βελτίοςι τον ςκινον, τις επιςτρόςαμε με ςκεπες απο καπλαμάδες κε πίρανε τι μορφι ςχεδον ςπιτιον, γενίκανε ακόμα κε παράθιρα απο φοτογραφικες πλάκες κε ςκέβι για χιμικα πιράματα. Ολι πια ςινιθίςαμε ςτι ζοι πάνο ςτον πάγο κε με το αναπάντεχο", ανακίνονε ο Σςμιντ ςτις 26 τυ Φλεβάρι. Στον ίδιο δε επικο τόνο ςινέχιζε: „Ο πάγος πάνο ςτον οπίο βριςκόμαςτε ράγιςε ςε μερικα μέρι, ςχιματιςτίκανε χαντάκια μερικον μέτρον. Κυβαλίςαμε τα τρόφιμα γρίγορα ςε μέρος πιο αςφαλες τα δε χαντάκια τα ενόςαμε με γεφιρίτςες".

I αφίγισι αφτι περιγράφι τιν ικόνα, που αναγκάστικαν πολες φορε; να δοκιμάσυν ι άνθροπι τις κατασκίνεσις. Λιγότερο ισχιρες σιμπιέσις χορίζανε τιν κατασκίνοσι με σχιζμάδες, κλίνανε το δρόμο προς το αεροδρόμιο, αποσπύσανε τμίματα απο τιν πλατία. Τα τσινκύνικα σε λόγια κε λακονικα ραδιοτιλεγραφίματα τυ Σσμιντ ανακινόνανε για όλα αφτα, σαν για κάτι το σινιθιζμένο κε το ασίμαντο. Μα κάθε σιμπίεσι ίτανε δοκιμασία τυ ιροιζμυ κε τις πιθαρχίας τον τσελιύσκιντσον, πυ τυς στίχισε τεράστια έντασι τον δινάμεον. Κάθε σιμπίεσι κατάστρεφε κάπιο κομάτι δυλιας, πυ στίχισε ιπεράνθροπυς κόπυς στυς τσελιύσκιντσυς. Χριαζότανε να κσαναφτιάκσυνε αφτο, πυ καταστράφικε απ'το στιχίο, να κσανακαταχτύνε σπιθαμι προς σπιθαμι τιν πλατία τυ πάγυ, να διμιυργίσυνε εκ νέυ όρυς απαρέτιτυς για τιν ίπαρκσι.

I μεγαλίτερι προσοχι σινκεντρόθικε στο αεροδρόμιο. Πριν απ'όλα, τι διάσοσι έπρεπε να τιν περιμένυνε απ'τιν αεροπορία. Ι «ομαλι πλατία πάνο στον πάγο» για τιν οπία ανακίνονε ο Σσμιντ στις πρότες αναφορές-τυ, απίχε πολι ακόμα απο τυ να ίνε όσο χριαζότανε ομαλι. Το φισικο «αεροδρόμιο» απετύσε βασικες επιδιορθόσις απ'τα ανθρόπινα χέρια. Ο αεροπόρος, πυ θα ριψοκινδίνεβε να προσγιοθι εδο, θά'σπανε αναπόφεφχτα τι μιχανι. Επρεπε να καθαρίσυμε το πεδίο απ'τον πάγο, να εκσαλίψυμε τυς επικίνδινυς παγόβραχυς, να φτιάκσυμε πλατία προσγίοσις, με σινιάλα πάνο στον πάγο κε με καπνο στον αέρα, να ετιμαστύμε για τιν ιποδοχι τον αεροπλάνον, να εκσασφαλίσυμε τι δινατότιτα τις διάσοσις.

Δε μας φτάνανε τα εργαλία.

Δε μας φτάνανε τα απετύμενα για τι δυλια. Ο χιονοστρόβιλος σάρονε όλα. Εκανε παγονιες σαράντα βαθμον. Ι μια μπριγάδα πίσο απ'τιν άλι μπένανε στιν πάλι ενάντια στυς πάγινυς όνκυς, σπάνοντάς-τυς κε μεταφέροντάς-τυς με τα χέρια πέρα απ'τα όρια τις πλατίας.

Μόλις τέλιοσε ι δυλια κε όλα ίτανε έτιμα, ι κίνισι τιν πάγον μας ανάνκασε να τιν ξανακάνυμε.

Ανάμεσα στο αεροδρόμιο κε στιν κατασκίνοσι σχιματίστικε μεγάλι σχιζμάδα. Αναγκαζόμαςταν να τιν περνάμε με βάρκα. Κατόπι αποσχίστικε ένα τμίμα τυ αεροδρομίυ κε χριάστικε να αναζιτίσυμε εφεδρικι πλατία προσγίοσις. Κατόπι το αεροδρόμιο έσπασε· ανανκαστίκαμε να το κάνυμε σ'άλο μέρος. Ι ζοι τις κατασκίνοσις ίτανε γεμάτι απο τι σισίφια αφτι δυλια. Τέτιες ίτανε ι καθιμερινες εργασίες στιν κατασκίνοσι.

Πίσο απ'τιν ικόνα αφτι τον καθιμερινον εργασιον, κρίβετε μια τεράστια έντασι δινάμεον κε θέλισις, τυ καθενος απ' τυς τσελιύσκιντσυς. Ι επιφιλαχτικότιτα, ι ανάνκι τις επαγρίπνισις, το πνέβμα τυ να ίνε κάθε στιγμι έτιμι στον αγόνα κε στιν αντιμετόπισι τυ κινδίνυ, ι βαρια δυλια κε μαζι μ'αφτα όλι ι ι κινονικι ζοι τιν οπία μόνο να τι φανταστι κανις μπορι, μέσα στις σινθίκες τυ εφιάλτυ τον πάγον, πυ σιμπίεζε τιν κατασκίνοσι απ'όλες τις μεριες! Μόνο ο αλίγιστος ιροιζμος κε ι σταθερι πεπίθισι στιν τελικι νίκι, μπορύσαν να γεμίσυνε τι ζοι αφτι τις εχμαλοσίας ανάμεσα στυς πάγυς, με κίνι τιν ιρεμία, τιν πιθαρχία, τιν αφοβία, πυ επέδιξαν ι μπολσεβίκι τυ πόλυ.

Στις 27 τυ Φλεβάρι χαρύμενος ο Κρένκελ διάβασε στυς τσελιύσκιντσυς φρέσκο σιμίομα ραδιοτιλεγραφίματος, πυ μόλις πάρθικε απο τι Μόσχα:

Το χερετιστίριο αφτο τυ αρχιγυ τυ κόματος κε τις χόρας κε τον μελον τυ πολιτικυ γραφίυ, προκάλεσε πάνο στον πάγο γιορτι χαρας κε ενέπνεψε τεράστια τόλμι, πεπίθισι κε δραστιριότιτα στυς τσελιύσκιντσυς. Ι προσοχι κε ι φροντίδα, πυ επιδίχνανε το κόμα κε ι κιβέρνισι, δεν αφίνανε αμφιβολία για το ότι, ι πάλι ενάντια στις τιφλες δινάμις τις φίσις θα στεφθι μ'επιτιχία. Σ'όλες τις παραπέρα δοκιμασίες-τυς, πάντα ι τσελιύσκιντσι θιμόντυσαν τα λόγια αφτα τυ χερετιζμυ κε ενδια-

В ЛАГЕРЬ ЧЕЛЮСКИНЦЕВ (ПОЛЯРНОЕ МОРЕ)

НАЧАЛЬНИКУ ЭКСПЕДИЦИИ т. ШМИДТУ.

Шлем героям—челюскинцам горячий большевистский привет. С восхищением следим за Вашей героической борьбой со стихией и принимаем все меры к оказанию Вам помощи. Уверены в благополучном исходе Вашей славной экспедиции и в том, что в историю борьбы за Арктику Вы впишете новые славные страницы.

И Сталин

В Молотов

К Ворошилов

В Куйбышев

С Орджоникидзе

Л Каганович

ΠΡΟΣ ΤΙΝ ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ ΤΟΝ ΤΣΕΛΙΥΣΚΙΝΤΣΟΝ (ΠΟΛΙΚΙ ΘΑΛΑΣΑ) ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΓΟ ΤΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΣ Σ. ΣΣΜΙΝΤ.

Στέλνυμε θερμο μπολςεβίκικο χερετιζμο ςτυς ἰροες-τςελιὺςκιντςυς. Παρακολυθὺμε με θαβμαζμο τον ιροικό-ςας αγόνα ενάντια ςτα ςτιχὶα τις φίςις κε πὲρνυμε ὸλα τα μὲτρα για τιν παροχι βοίθιας. Ιμαςτε πεπιζμὲνι για τιν εβνοικι ὲκβαςι τις ένδοκςίς-ςας αποςτολις κε για το ότι, ςτιν ιςτορὶα τις πὰλις για τιν κατάχτιςι τις Αρκτικις Σις θα γρὰπςετε κενὺργιες δοκςαζμένες ςελίδες.

φέροντος, πυ τόσο πολι τυς βοιθίσανε στις πιο δίσκολες μέρες. Ας επιτίθατε ι Αρκτικι, πυ κίρικσε τον πόλεμο ενάντια στυς τσελιύσκιντσυς, ρίχνοντας κατ'επάνο-τυς όλες τις μανιαζμένες δινάμις τον στιχίον τις φίσις, ι αποθάρινσι — αφτος ο επικίνδινος κε καταστρεφτικος εχθρος — δε μπόρεσε ύτε μια φορα να ισχορίσι στιν κατακίνοσι. Μέσα σ'αφτι τι σίνκρυσι με τι σκλιρι κε αμίλιχτι φίσι, γενιόνταν μέσα-τυς το έσθιμα τις περιφάνιας, γιατι τίποτε δε μπορύσε να σπάσι τον ιροϊζμο τις χύφτας αφτις τον ανθρόπον, πυ γενίθικαν απο τι Σοβιετικι χόρα. Ι κατασκίνοσί-τυς ίτανε το φοτινο ιπόδιγμα τις χόρας, στάλαγμα, μέσα στο οπίο αντανακλάστικαν ι μεγαλίτερι πόθι τον ικοδόμον τυ κενὺργιυ κόζμυ, τα τεράστια εσθίματα τον αγονιστον για το σοσιαλιζμο. Ο έκσοχος ιροϊζμος, ι τόλμι, το θάρος κε ι πιθαρχία τυς αναδίκσανε νικιτες ακόμα πριν απ'τιν νίκι.

■■■■

ΤΑ ΣΚΙΛΙΑ ΔΕ ΜΠΟΡΥΝ ΝΑ ΜΑΣ ΦΕΡΥΝ ΣΤΙΝ ΠΑΡΑΛΙΑ

Τον κερο, πυ ι κατασκίνοσι ζύσε εντίνοντας όλες-τις τις δινάμις στον αγόνα, τον κερο, πυ διεκςάγονταν κάθε λεπτο αφτες ι σινκρύσις ενάντια στα στιχία τις φίσις — σινκρύσις για τι ζοι, για τι δινατότιτα διάσοσις, — στιν ακτι τίθονταν σε κίνισι όλι ι μοχλι για τιν παροχι βοίθιας. Μπένανε ο ένας ίστερα απ' τον άλον σε κίνισι κε κάθε μέρα ι βοίθια μεγάλονε.

Μα ι σινθίκες στιν ακτι ίτανε όχι πιο πολι εβνοικες, απ' ότι πάνο στον πάγο. Ι Αρκτικι τοποθέτισε κι αφτυ τα εμπόδιά τις, ι πολικι φίσι δεν εκςερύσε τιν παραλία.

Απο τιν τιλεγραφικι αλισίδα, απο ραδιοσταθμο σε ραδιοσταθμο, μεταβιβάζονταν τα τιλεγραφίματα.

„Ναβαγοσοστικι

ΒΟΡΙΟ ΑΚΡΟΤΙΡΙΟ — ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟΦ ΑΚΡΟΤΙΡΙΟ ΥΕΛΕΝ, ΡΑΙΚΟΜ, ΕΧΤΕΛΕΣΤΙΚΙ ΕΠΙΤΡΟΠΙ ΤΥ ΡΑΓΙΟΝ — ΠΡΟΣ ΤΥΣ ΜΠΕΛΟΜΠΟΡΟΝΤΟΦ ΠΟΓΟΡΕΛΟΦ, ΧΒΟΡΟΣΤΙΑΝΣΚΙ.
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΣΤΟ ΣΣΜΙΝΤ.

Απ' τιν κιβέρνισι σχιματίστικε επιτροπι για τιν παροχι βοίθιας στιν αποστολι Σσμιντ. Αναθέτο στον Πετροφ κε στον Χβοροστιάνσκι αμέσος κε λεπτομεριακα να μυ τιλεγράφυν για τιν κατάστασι τον επιβατον τυ „Τσελιύσκιν".

Τί μέτρα παρθίκανε επι τὸπυ, πόςα ελάφια, ςκιλιὰ τέϋικαν ςε κίνιςι, ςε τί προθεζμίες κε πός προτίθεςτε να τα χριςιμοπιίζετε; Πια αεροπλάνα κε πότε έρχοντε προς ςας; Αν ὶνε έτιμο το αεροδρόμιο κοντα ςτιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ; Αναθὲτο τιν ιποχρέοςι ς' όλυς τυς ραδιοςταθμυς τις ΚΔΒΘΔ, ιπ' εφθίνι τον διικιτόν-τυς να οργανόςυν αδιάκοπι ιπιρεςία για τι λίπςι τον τιλεγραφιμάτον τον Σςμιντ, Πετροφ κε Χβοροςτιὰνςκι. Αναθέτο ςτον Πετροφ κε ςτον Χβοροςτιάνςκι τιν ιποχρὲοςι να μυ μεταδίνον αμέςος όλες τις προτάςις κε τις οδιγίες τυ Σςμιντ, καθος επίςις κε τιν εχτέλεςι απο ςας τον οδιγιον αφτον.

Ανακινόςτε τί μέτρα ὶνε απαρέτιτα να παρθον απο μέρυς τις κιβερνιτικις επιτροπις.

„Ο προεδρος τις επιτροπις Κύιμπιςςεβ"

«Προς τιν κιβερνιτικὶ ναβαγοςοςτικι

ΣΙΜΒΥΔΙΟ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΤΥ ΛΑΥ — ΠΡΟΣ ΤΟ Σ. ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ

Ι οδιγίες-ςας για τιν οργὰνοςι τριάδας εχτελέςτικαν. Στις 15 τυ Φλεβάρι ςτάλικε ςτο Σὲρντςε-Κάμεν διαςοςτικι αποςτολι με επικεφαλις τον Χβοροςτιὰνςκι αποτελύμενι απο 20 έλκιθρα ςιρόμενα απο ςκίλυς. Ι αποςτολι πρέπι ςτις 20 να φτὰςι ςτο Σέρτςε-Κὰμεν, να κάνι ικοςιτετράορο ςταθμο ανάπαψςις κε να κςεκὶνιςι για τιν αναζίτιςι τυ μέρυς, πυ βρίςκετε ι καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Βοὶθια ςτις αναζιτίςις θα παρέχυνε τα αερὸπλανα. Αναθέςαμε τιν οργάνοςι τις ιποδοχις τον επιβατον ςτο Υελεν, τιν εχςαςφάλιςί-τυς με κατικία κε τροφι ςτα μέλι τις τριάδας Χατανκ κε Πογορέλοφ. Κατ' απέτιςι τυ Σςμιντ, μόλις θα το επιτρέπςι ο κερος, θα πετάκςυν αερὸπλανα προς τιν καταςκίνοςι. Θα μεταφέρυμε ςτο Υελεν πριν απ' όλα τις γινέκες κε τα πεδια. Με κάθε πτὶςι, πυ κάνι ένα αεροπλάνο θα πέρνι δόδεκα επιβάτες. Με τιν πρὸτι πτίςι ςτέλνυμε για τιν αποςτολι φρέςκο κρέας ταράνδυ. Ι οργάνοςι τυ Υελεν κε τυ Οχρυγ παρέχυν βοίθια.

Ι ςίνδεςι με τον Σςμιντ ίνε καλι.

Προεδρος τις τριάδας Πετροφ".

Τα πρότα μέτρα για τιν παροχι βοίθιας στιρίζονταν στιν χρισιμοπίισι πριν απ' όλα τον τοπικον μέσον μεταφερας, που βρίσκονταν στο πιο κοντινο προς τιν κατασχίνοσι έδαφος. Κινιτοπιίθικαν σε πρότι σιρα τα ελάφια κε ι σκίλι με τα έλκιθρά τους — τα μεταφορικα αφτα μέσα τον περιοχον του πόλου.

Οστόσο απ' τα πρότα βίματα ανανκάστικαν να αντιμετοπίσυνε σοβαρα εμπόδια. Ι έλιπσι γρασιδιυ στιν παραλία τις Τσυκοτσκικις θάλασας, αμέσος κετέστισε αδίνατι τι χρισιμοπίισι τον ελαφιον. Ο διικιτις του πολικυ σταθμυ του ακροτιρίυ Υελεν ς. Χβοροστιάνσκι τιλεγραφύσε: „Δεν ίνε σκόπιμο να κινιτοπίσυμε τα ελάφια — δε μπορύνε να περπατίσυνε πάνο στον πάγο“. Σινεπος για τιν προσπάθια να προχορίσυμε προς τιν κατασχίνοσι του Σσμιντ απ' τον πάγο (διλ. 130 χιλιόμετρα απ' το ακροτίριο Βανκαρεμ, ίτε απο το ακροτίριο Σέρντσε — Κάμεν, 265 χιλιόμετρα απ' το ακροτίριο Υελεν) απόμεναν μονάχα τα σκιλια. Το μέλος τ ς διασοστικις τριάδας, ς. Χβοροστιάνσκι, που ορίστικε διικιτις τις αποστολις, ανάφερνε τιν 16-ι του Φλεβάρι: «Αναχορύμε σίμερα, έχοντας μαζί-μας 20 έλκιθρα. Στο δρόμο προς το σιμίο αφετιρίας — το ακροτίριο Ονμαν — ιποθέτο να κινιτοπίσο ακόμα ίκοσι τριάντα έλκιθρα. Θα προχορίσο πάνο στον πάγο μέχρις ότου να σινάντιθο με τον Σσμιντ, έχοντας εντολι να μεταφέρο κατα πρότο τις γινέκες, κε τα πεδια κε τους αρόστυς».

Τιν επομένιν ι κιβερνιτι επιτροπι πίρε τιν αναχίνοσι, πος «στο ραγιον Υελεν κε ς' όλι τι βόρια παραλία οργιάζι ο χιονοστρόβιλος κε ι θίελα. Ο νοτιας απιλι να απομακρίνι τον πάγο απ' τιν ακτι, στο ραγιον του Υελεν ι πάγι ίδι έχυνε απομακρινθι απ' τιν ακτι μέχρι το βάθος του ορίζοντα».

Ο νοτιας αφτος, που έδιοκσε τους πάγους, προκάλεσε τιν πρότι μετακίνισι τον πάγον, που ιποχρεοθίκανε να δοκιμάσυν ι τσελιύσκιντσι. Ι πάγι τεθίκανε σε κίνισι, άρχισε παγοβραχοσχιματισμος, κε ενκάρσια τις κατασκίνοσις πέρασε ι πρότι σιμαντικι σχιζμάδα.

Στιν ακτι εκ;ετίας τις απομάκρινςις τον παγον ςχιματί-ςθικε ζόνι τυ νερυ, πυ έφτανε μέχρι το βάθος τυ ορίζοντα. Αχριβος δε αφτι ι ζόνι τυ νερυ ίτανε, πυ έκλινε το δρόμο τις αποςτολις με τα έκλιθρα.

„Ι παραςιρόμενι απ' τον άνεμο πάγι, — τιλεγραφύςε ο πρόεδρος τις διαςοςτικις τριάδας, ς. Πετροφ — δεν παρέχυν ςτιν αποςτολι τυ Χβοροςτιάνςκι τι δινατότιτα να προχορίςι. Για τι διαφίλαχςι τον ςκίλον κε τον ανθρόπινον δινάμεον, διέταχςα να ςταματίςυν προςορινα τιν πορία κε να ςινκεντροθυν ςτο ραγιον Ονμαν — Βανκαρεμ".

Μα κι αν ακόμα τα ςκιλια προφτένανε να περάςυνε ςτον πάγο, παραπέρα τα περιμένανε τέτια εμπόδια, όπος τα πλατια ανίγματα τυ νερυ ανάμεςα ςτυς πάγυς, πυ ςταματυν τιν κατ' εφθία κίνιςι τον ελκίθρον κε απετυν μακρινες κε δίςκολες παρακάμπςις. Ο Σμιντ προίδε αφτυς τυς κινδίνυς. Στις 19 τυ Φλεβάρι ραδιοτιλεγραφύςε:

«Στις 18 τυ Φλεβάρι ο πάγος παραςίρθικε προς τα βοριοδιτικα. Αφτο θα διςκολέπςι τι δυλια τις αποςτολις με τα ςκιλια, μπορυν να ςιναντιθυν ανιχτόματα νερυ ανάμεςα ςτυς πάγυς. Γι' αφτο τόρα το πιο πραχτικο απ' όλα ίνε τα αεροπλάνα, εφόςον ακόμα δεν έςπαςε το αεροδρόμιό-μας».

«ΤΟ ΠΙΟ ΠΡΑΧΤΙΚΟ ΑΠ' ΟΛΑ ΙΝΕ ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ».

Ι ιπόδιχςι αφτι τυ Σμιντ έγινε ι κεντρικι ιδέα όλον τον διαςοςτικον μέτρον. Ι ανθροπότιτα έχι ςινκριτικα πολι μικρι πίρα τις δυλιας τις αεροπορίας ςτις ςινθίκες τις Αρχτικις. Κε όμος, ι προτίμιςι τυ αεροπλάνυ αποτέλεςε το πιο πλατι κε το πιο τολμιρο μέςο απόςπαςις απ' τυς πάγυς ς' όλι τιν ιςτορία τις κατάχτιςις τις Αρχτικις. Στιν υςία όλι ι ιςτορία τον πολικον καταχτίςεον αναπτίςονταν ςαν ιςτορία χριςιμοπίιςις τον μεταφορικον μέςον ςτις ςινθίκες τον παγον.

Τα πρότα ταξίδια στιν πολικι λεκάνι — τον καζάκον τις Σβιρίας με τα „κότσι“[1], τον σκανδιναβον, τον άνκλον κε τον ολανδον θαλασοπόρον με μικρα σκάφι προσκρύανε στο ακατανίκιτο για τα καράβια πάγινο πάχος.

Ο πάγος έβαζε στο καράβι όρια. Για να ιπερνικίσι το εμπόδιο αφτο, ο άνκλος κιτοαλιεφτι; Σκόρεζμπι έριξε τιν ιδέα για τι χρισιμοπίισι τον ελκίθρον. Ο άνκλος Πάρι θεορίτε ο πρότος, πυ εφάρμοσε τα έλκιθρα για το πολικο ταξίδι, αν κε ι καζάκι τις Σιβιρίας (Βάμπιν, Μάρκοφ, Διάχοφ Σάνικοφ κ. α.) στιν αρχι ακόμα τυ 18-υ εόνα χαράξανε πολικο πάγο με τα πρότα σιμάδια τον ελκίθρον. Οστόσο κε ι χρισιμοπίισι τον ελκίθρον προσέκρυσε σε σοβαρα εμπόδια, τέτια όπος τυς διαρκος κινύμενυς όνκυς τυ πάγυ, τις ανομαλίες, τα ρίγματα κε τις πάγινες σισορέψεις.

Σ' αντικατάστασι τυ ιστιοφόρυ καραβιυ ίρθε το ατμόπλιο. Ο ατμος απολεφθέροσε το σκάφος απ' τις εδμετάβλιτες σινθίκες τυ ανέμυ, μα κι' αφτο δε μπορύσε να ιπερνικίσι τα πάγινα προσκόματα. Ι πάγι στριμόχνανε τα καράβια κε σε πολες περιπτόσις σπάζανε. Ο Νάνσεν έριξε τιν ιδέα τυ πλυ, σκοπος τυ οπίυ ίτανε όχι να ιπερνικα τι δίναμι τις κίνισις τυ πάγυ, μα αντίθετα να χρισιμοπιίσι τι δίναμι αφτι σαν κινιτίρα. Ετσι γενίθικε το ονομαστο ντρέιφ-τυ „Φραμ“. Για να εξασφαλίσι το „Φραμ“ απ' τιν απιλι καταστρεφτικις σίνθλιψεις τον πάγον ο Νάνσεν τυ προσέδοσε αβγοιδι μορφι. Χάρις στιν τέτια μορφι ι πάγι κατα τιν σιμπίεσι σπρόχνανε το καράβι στιν επιφάνια κε δεν μπορύσανε να το σιντρίψυν. Εδο ι αδράνια τυ καραβιυ τέθικε σαν αρχι. Αφτι επέτρεπε μονάχα τιν αποφιγι τον παγίδον τις Πολικις θάλασας, μα δε μπορύσε να χρισιμέψι σαν επαρκες μέσο για τιν επίθεσι ενάντια στιν Αρκτικι. Στο 1901 ο νάβαρχος Μακάροφ έριξε τιν ιδέα τυ παγοθραφστικυ καραβιυ, πυ ανίγι το δρόμο-τυ

[1] Κότσι — ίδος ιστιοφόρυ τον βόριον θαλασον. (Σιμ. Μ.)

μέσα στυς πάγυς, — πυ έπαιξε τεράστιο ρόλο στι μελέτι τις Αρχτικι; κε πυ στι χόρα-μας βρίκε φαρδια χρισιμοπίισι.

Σινιθιζμένος τρόπος πολικυ ταξιδιυ έγινε ι σινένοσι τυ χαραβιυ κε ελκίθρον. Στο βαθμο πυ ι βάρκα μετατρέπονταν βαθμιδον σε παγοθραφστικο, τα έλκιθρα, αφυ δοκιμάσανε διαδοχικα όλα τα ίδι έλξις με τυς τάρανδυς (Πάρι, Νορντενσσελντ) τυς σκίλυς, ακόμα κε τα πόνι[1] (Δζέκσον, Σέκλτον), προσαρμόσανε στον εαφτό-τυς το αερομοτορ κε μετατραπίχανε σε αερο-έλκιθρα (ο Σκοτ τα εφάρμοσε για πρότι φορα στιν Ανταρχτικι στο 1910).

Ωστόσο ι περιοριζμένι αχτίνα δράσις τον μέσον αφτον, σε σχέσι με τι μακρα διάρκια τυ ταξιδιυ, ανάνκασε τον Πάιερ στο 1874 να ρίξι τιν ιδέα τον εναέριον μέσον για τι μελέτι τις Αρχτικις. Θεορόντας τυς πολικυς πάγυς σχεδον ακατανίκιτυς έγραφε: „Θάτανε οφέλιμο, αν αποκλίναμε απο τις ενσερεβνίσις τυ πόλυ κάθε προσπάθια να φτάσυν στον πόλο, μέχρι τότες, πυ θάμαστε σε θέσι να στίλυμε αφτυ αντι τον αδίνατον θαλάσιον σκαφον εναέρια σκάφι".

Τα εμπόδια, πυ ιψόνανε ι πολικί πάγι στιν επιφάνια, μπορύσαν να αποφεφχθυν με τα εναέρια μέσα. Στις 11 τυ Ιύλι τυ 1897 ο συιδος Σολομον Αντρε ιψόθικε με το αερόστατο „Αιτος" κε κατεφθίνθικε προς το βόριο πόλο. Μα ι ατμόσφερα κε αφτι ίψοσε τα εμπόδιά-τις στο δρόμο τυ ανθρόπυ προς τα μιστικα τις Αρχτικις. Ο Αντρε σκοτόθικε, αφυ άνιξε τον πρότο ενάεριο δρόμο προς τιν πολικι λεκάνι.

Στις 7 τυ Αβγύστυ τυ 1914 για πρότι φορα ιψόθικε αεροπλάνο πάνο απ' τιν πολικι θάλασα. Ο ρόσος αεροπόρος Νεγύρσκι με τον αερομιχανικο Κυζνετσοφ πετάξανε απο τον κόλπο τυ Σταβρυ με το ιδροαεροπλάνο „Φάρμαν" προς αναζίτισι τις αποστολις τυ Γ. Γ. Σέντοφ. Ι πέντε πτίσις πυ έκανε ο Νεγύρσκι αποδίξανε τι διινατότιτα χρισιμοπίισις τυ

[1] Πικιλία μικρόσομον αλόγον, πυ κιρίος σιναντόντε στιν Ανκλία. (Σ. Μ.)

αεροπλάνυ στις πολικες περιφέριες ακόμα κε κάτο απο διζμενις μετεορολογικες σινθίκες. Σίνχρονα σχεδον διανοίθικε να χρισιμοπιίσι το αερόπλανο κε ο Ρ. Αμουντσεν στιν αποστολί-τυ με το „Μόντ". Εδο το αεροπλάνο έπεζε ακόμα το ρόλο βοιθιτικυ μέσυ. Μα στις 21 τυ Μάι τυ 1925 ο Αμουντσεν με πέντε σινοδύς-τυ μπίκανε σε διο ιδροπλάνα μάρκας „Ντόρνιε-Βαλ" αρ. 24 κε αρ. 25 για να πετάκσυν στο βόριο πόλο. Αργότερα επακολύθισε ι πέρα τις Αρκτικις πτίσι τυ Αμουντσεν δια μέσυ τυ πόλυ με το πιδαλιυχύμενο „Νόργε" στο 1928. Μα στο φτάσιμο μέχρι τυ πόλυ δια τυ αέρος ο αμερικανος αεροπόρος Μπερντ με το αεροπλάνο „Ζοζεφίνα φορντ" προιγίθικε τυ Αμουντσεν. Ο Μπερντ πέτακσε απ' το Κινγσμπέι (Σπιτσμπέργεν) στις 9 τυ Μάι τυ 1928, τιν ίδια μέρα έφτασε στον πόλο κε χορις κανένα απρόοπτο γίρισε πίσο τιν ίδια μέρα, αφυ κσόδεπσε σινολικα για το ταξίδι-τυ 14 όρες κε σαράντα λεφτα. Κατόπιν ο Μπερντ κατεφθίνθικε στιν Ανταρκτικι κε με το αεροπλάνο επίσις έφτασε μέχρι το νότιο πόλο.

Ινε γνοστος σ' όλυς ο ρόλος πυ πέκσανε τα αεροπλάνα κατα τι διάσοσι τις αποστολις τυ Νόμπιλε μετα τιν καταστροφι τυ πιδαλιυχύμενύ-τυ „Ιταλία". Ο Νόμπιλε διασόθικε απ' τον αεροπόρο Λύντμπεργ, ο αεροπόρος Τσυχνόφσκι ανακάλιπσε τιν ομάδα τυ Μάλγρεμ, ι συιδι αεροπόρι πίρανε απ' τον πάγο τον Σόρα κε τον Βαν-Ντόνγεν.

Ι πίρα όλον αφτον τον αποστολον έδικσε τιν τεράστια κε τιν ολόπλεβρι σιμασία τον αεροπλάνον για τιν κατάχτισι τις Αρκτικις. Ι Σοβιετικι κιβέρνισι έκανε τιν αεροπορικι ιπιρεσία διαρκες κε αναπόσπαστο στιχίο για τιν κατάχτισι τις Αρκτικις. Ι χρονιάτικες εμπορικες αποστολες τις Καρσικις θάλασας, ι αποστολες για το κινίγι κε το πσάρεμα πολικον θιρίον κε κιτον, ι επιστιμονικες αποστολες δε μπορυν τόρα να κάνυν χορις αεροπλάνο. Το αεροπλάνο σαν μέσο μετακίνισις κε

ιπερνίκισις τον πολικον εκτάσεον, το αεροπλάνο σαν ανιχνέφτις τον πάγον, το αεροπλάνο σαν επιστιμονικος σταθμος, το αεροπλάνο σαν μέσο διάσοσις, χρισιμοπιίθικε πάντα στι Σοβιετικι χόρα κε κατάχτισε τιν κινι αναγνόρισι. Κε κατα τις επιχιρίσις για τι διάσοσι τον τσελιύσκιντσον τα αεροπλάνα, λόγο τις πίρας πυ αποχτίθικε, τον στελεχον πυ σφιριλατίθικαν στιν πολικι αεροπορία κε τέλος τον τεράστιον επιτιχιον, πυ επιτεφχθίκανε στο φτιάχσιμο τον αεροπλάνον, όλες αφτες ι επιτιχίες τις χόρας, βάζανε φισικα τα αεροπλάνα στιν πρότι γραμι, σαν μέσα διάσοσις. Ο Σσμιντ, αφτι ακριβος τιν πίρα ιπολογίζοντας, με πεπίθισι ιπόδικσε τιν αεροπορία σαν το πραγματικο κε πραχτικο μέσο για τιν πιο γρίγορι παροχι βοίθιας.

Ι πεπίθισί-τυ, πος „τα αεροπλάνα ίνε πιο πραχτικα απ' όλα“, βρίκε τιν πραχτικί-τις ίδι επικίροσι στο ότι, στο πιο κοντινο προς τιν κατασκίνοσι ραγιον, στα παράλια τις Τσυκοτσκικις θάλασας, βρισκόντυσαν ίδι στυς πολικύς-μας σταθμυς αεροπλάνα έτιμα προς δράσι. Στον σταθμο τον τοπικον μεταφορικον μέσον σιμπεριλαμβάνονταν: το αεροπλάνο „Η-4“ στο Βόριο ακροτίριο, τα αεροπλάνα „ΑΗΤ-4“ κε У-2„ στο ακροτίριο Υελεν κε το αεροπλάνο „ΑΗΤ-4“ στον όρμο τις Προβιντένια. Στιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ πάνο στον πάγο βρισκότανε το αεροπλάνο Ш-2“ τυ αεροπόρυ Μ. Σ. Μπάμπυσκιν, πυ κσεφορτόθικε απ' το „Τσελιύσκιν“.

Κε φισικα πριν απ' όλα χριαζόντανε ακριβος αφτες ι μιχανες να ιψοθυν στον αέρα. Αφτες ίτανε το πιο ελπιδοφόρο μέσο διάσοσις, μα κι αφτες δεν ίτανε παντοδίναμες. Ενάντιά-τυς ι Αρκτικι αντιπαρέτασε τι θίελα, το χιονοστρόβιλο, τα ντυμάνια, τις σκλιρες παγονιες, πυ παγόνανε ακόμα κε τα μοτόρια, τέλος τυς απερίγραπτα δίσκολυς όρυς προσγίοσις κε απογίοσις.

Στις 18 τυ Φλεβάρι στο Υελεν ιψόθικε στον αέρα το

αεροπλάνο „ΑΗΤ-4“ με ςχοπο να πετάκςι προς τιν καταςχίνοςι τυ Σςμιντ. Ιςτερα απο λίγο το αεροπλάνο γίριςε πίςο ένεκα ελατοματικότιτας τυ δεχςιυ μοτοριυ, πυ έπαπςε να εργάζετε. Μετα τιν προςγίοςί-τυ εχςακριβόθικε, πος ίτανε ςπαζμένο ένα χομάτι τυ αριςτερυ ιμιάχςονα. Ο πρόεδρος τις διαςοςτιχις τριάδας ς. Πετροφ, απέςτιλε μιχανικο με έλκιθρο ςτον όρμο τις Προβιντένια για να προμιθεφτι εφεδριχο ςςαςι. Ι επιςτροφί-τυ έπρεπε να περιμένετε μονάχα ίςτερα απο δεχα-δεχαπέντε μέρες. Ετςι προςορινα ένα αεροπλάνο ίτανε ανανκαςμένο να μίνι αχίνιτο.

Το δέφτερο „ΑΗΤ-4“, πυ έφταςε τιν επομένι, ςτις 19 τυ Φλεβάρι, ςτο Υελεν, επανέλαβε τιν απόπιρα να πετάχςι προς τιν καταςχίνοςι. Μα ι ιςχιρι χιονοθίελα κ' ι πλέρια έλιπςι ορατότιτας το ανανκάςανε να γιρίςι πίςο.

Ο χιονοςτρόβιλος, πυ χςέςπαςε καταδίκαςε τις μιχανες ς' αδράνια. Κάθε μέρα ο Κρένκελ ρόταγε τιν αχτι για τιν κατάςταςι τυ χερυ, για τι δινατότιτα τον πτίςεον. Κε κάθε μέρα ο αςίρματος μεταβίβαζε τιν ςτερεότιπι απάντιςι τυ Πετροφ:

— Χιονοςτρόβιλι κε καχι ορατότιτα δεν επιτρέπυν ςτα αεροπλάνα να πετάχςυν.

ΣΤΟ ΕΠΙΤΕΛΙΟ ΤΙΣ ΣΟΤΙΡΙΑΣ.

Ι κιβερνιτικι επιτροπι, ιπολογίζοντας τιν ανεπάρχια τον τοπικον μέςον, έπερνε μέτρα για τι ςιμαντιχί-τυς ενίςχιςι. Πρότινε να ςταλυν απ' το Πετροπάβλοφςχ τις Καμτςάτχας διο ελαφρα αεροπλάνα τίπυ „ΙΙΙ-2“ ςτο ατμόπλιο «Σταλινγραντ», πέντε αεροπλάνα τίπυ „Ρ-5“ (ζμίνος Καμάνιν) απ' το Βλαδιβοςτοχ ςτο ατμόπλιο «Σμολενςχ» κε ςτο ατμόπλιο «Σοβιετ» διο αεροπλάνα τίπυ „У-2“. Εχτος αφτυ προτάθικε απ' το Χαμπάροβςχ να ςταλυν πετόντας τρία

αεροπλάνα κάτο απ' τιν διίχισι τον πιλότον Βοντοπιάνοφ, Ντορόνιν κε Γάλισσεφ.

Ι δόδεκα αφτες μιχανες έπρεπε προκαταρχτικα να χάνυν τιν ασίνιθα δίσκολι κατ' απ' τυς χιμονιάτικυς όρυς πτίσι, απ' τιν Καμτσάτκα κε το κράι τις Απο-Ανατολις μέχρι το σιμίο εκίνισις, πυ βρισκότανε στο ακροτίριο Βανκαρεμ κε μονάχα ίστερα απ' αφτο ν' αρχίσυν τις πτίσις προς τιν κατασκίνοσι. Ι δισκολίες αφτες δεν ίτανε δινατο να μι λιφθυν ιπ' όψι, κε ι κιβερνιτικι επιτροπι αποφάσισε να χρισιμοπιίσι ακόμα μια δινατότιτα — να εκσαποστίλι αεροπλάνα απ' τιν Αλιάσκα. Για το σκοπο αφτο αποσταλίκανε στιν Αμερικι ο εμπιρότατος πολικος εκσερεβνιτις ς. Υσσακοφ κε ι αεροπόρι Σλεπνιοφ κε Λεβανιέφσκι.

Ετσι σίμφονα με το πλάνο τις κιβερνιτικις επιτροπις έπρεπε ίστερα απο λίγο κερο να σινκεντροθυν στιν Τσυκότσκα κάμποσα ζμίνι αεροπλάνον, αποτελύμενα σινολικα απο δεκαοχτο μιχανες. Με τιν ίπαρκσι μιας παρόμιας εναέριας ομάδας μπορύσε ν' αρχίσι ι έφοδος ενάντια στιν Αρχτικι, να εκσαρτάτε λιγότερο απο τις ενδεχόμενες αβαρίες κε να ίνε κανις βέβεος για τιν επιτιχία τον διασοστικον μέτρον.

Ωστόσο αφτι ι τολμιρι προτίμισι τυ αεροπλάνυ, σαν βασικυ μέσυ διάσοσις, προκαλύσε σε μερικυς εκσερεβνιτες τυ πόλυ οριζμένυς φόβυς κι αμφιβολίες.

Το επιτελίο τον διασοστικον μέτρον — ι κιβερνιτικι επιτροπι με επικεφαλις το ς. Κύιμπισεφ — πολιορκόταν απο εκατοντάδες τιλεγραφικον, γραπτον κε προφορικον προτάσεον τις οπίες χριαζότανε να ζιγίσι με επιμέλια, να εκσακριβόνι τι σκοπιμότιτά-τυς, τι δινατότιτα τις πραχτικίς-τυς εφαρμογις. Ολες αφτες ι προτάσις στιν τεράστια πλιοψιφία-τυς σινοδέβονταν με τιν προσιμίοσι: «Ιμε έτιμος ν' αναχορίσο αμέσος για να σιμετάσχο στιν αποστολι διάσοσις».

Ι προτάσις έρχονταν απο παντυ, απ' όλες τις γονίες

τις Σοβιετιχις γις. Μαρτιρύςαν αφτές, πος μέσα στι χόρα δεν ιπάρχι ύτε μια γονία, πυ ι άνθροπι να μιν ανιςιχύςαν για τιν τίχι τον ιρόον τυ πόλυ, πυ να μι δοχίμαζαν μαζί-τυς τιν τραγοδία-τυς, πυ ι ςκέπςι χιλιάδον ανθρόπον να μιν προςιλόνονταν στα ςχέδια ποροχις όςο το δινατον γρίγορις βοίθιας στυς τςελιύςκιντςυς. Ολάκερι ι χόρα ςιμετίχε δραςτίρια στο έργο τις διάςοςις, κι ο καθένας όχι μονάχα ίτανε έτιμος να ριχτι στιν παράτολμο επιχίριςι κε στον κίνδινο, μ' ακόμα κε τι ζοί-τυ να θιςιάςι για τι διάςοςι εκίνον τον εκατον, πυ βρίςκονταν πάνο στον πάγο. Εχτος αφτυ, το δικέομα στι ςιμετοχι στις αποςτολες τις κιβερνιτικις επιτροπις επιδιόκονταν ςαν ιδιέτερι τιμι.

Ι καλίτερι αεροπόρι, μιχανικι, κόκινι διεφθιντες, φιτιτες, ανθρακορίχι, πλίαρχι, γιατρι, μαθιτες, κόκινι αχςιοματικι κε φαντάρι, εφεβρέτες — άνθροπι τον πιο διαφορετικον επαγκελμάτον, απομακριζμένι απο τιν καταςκίνοςι ςε απόςταςι χιλιάδον χιλιομέτρον, προςφέρανε τις δινάμις-τυς, τις γνόςις-τυς, τι θέλιςί-τυς για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον.

«Ιμε έτιμος να διαθέςο τιν πίρα-μυ, τις γνόςις-μυ, αν χριαςτι κε τι ζοί-μυ, για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον», έγραφε ο γνοςτος πολικος εχςερεβνιτις καθιγιτις **Σαμοιλόβιτς**.

«Παρακαλο να μυ επιτραπι να πετάχςο με αεροπλάνο, ίτε με αφτοζιρ στον τόπο τυ ναβαγίυ. Κςέρο λεπτομεριακα το ραγιον. Αρχιγος-πιλότος τριον πολικον αποςτολον αεροπόρος **Σλεπνιοφ**».

«Παρακαλο τιν επιτροπι να με θεορίςι επιςτρατεβμένο στι δυλια για τι διάςοςι τις αποςτολις. **Φλέροφ** — καθιγιτις».

«Το αεροπλάνο „Π 5", πυ τροποπίιςα κε τελιοπίιςα ίνε πλέρια κατάλιλο για πτίςις κάτο απο οπιεςδίποτε ςινθίκες, ςε κάθε εποχι τυ χρόνυ, κε κάτο απο οπιεςδίποτε ατμοςφερικες ςινθίκες. Ιπόςχομε να ίμε με τι δικί-μυ μιχανι τι δεκάτι μέρα, απο τι στιγμι τις απογίοςις, στον

τόπο τις κατασκίνοσις κε να καταπιαστο με τι μεταφορα των ανθρόπον. Ι μιχανί-μυ ίνε έτιμι, μπορο άβριο να πετάκσο. Βοντοπιάνοφ, αεροπόρος».

Ετσι μ'λύσανε, προσφέροντας τις δινάμις-τυς, χιλιάδες φίλον τις αποστολις τυ Σσμιντ. Ι χόρα ίτανε γεμάτι απο σινκινίσις· ι χόρα ανιιχύσε κε έδινε το κάθε-τι πυ χριαζότανε για τι διάσοσι τον τσελιύσκιντσον. Κι όσο πιο δινατα περιέσφινκε τιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ ο κλιος τον πάγον, τόσο πιο δραστίρια διεκσάγονταν ι προετιμασία για τι διάσοσι.

Εκατοντάδες προτάσεον αποβλέπανε στο να επιταχίνυνε τι δινατότιτα τις διάσοσις. Ιδικι επιτροπι εκσέταζε αμέσος τις προτάσις αφτες, μεταξι τον οπίον ιπίρχε κε ένα ποσοστο αφελον, γελίον κε κάποτε-κάποτε πέρα για πέρα ανεκδοτικον. Μα ύτε μια πρότασι δεν έπρεπε να περάσι χορις προσοχι: ι κιβερνιτικι επιτροπι με επίμονι κε πίζμα έψαχνε, μελετύσε όλες τις δινατότιτες κε δεν περιφρονύσε ύτε κε το παραμικρότερο πραγματοπιίσιμο μέσο διάσοσις.

Ο σ. Κύιμπισσεφ προσοπικα ασχολόνταν με τιν εκσακρίβοσι τις σκοπιμότιτας τον προτάσεον, σινενούνταν με τυς ιδικυς. Τα μέλι τις επιτροπις σ.σ. Σ. Κάμενεφ κε Γιόφε ιποβάλανε τα σιμπεράζματά-τυς επι τον προτάσεον στον σ. Κύιμπισσεφ για τι λίψι πραχτικις απόφασις.

Νά, ο αεροπόρος Ιοοστ απ'το Λενινγραντ προτίνι τι χρισιμοπίισι καταπύλτι, πυ εφεβρέθικε απ'αφτον για να μπορυν τα αεροπλάνα να απογιόνυντε απο πλατία μικρον διαστάσεον. Το πραγματοπιίσιμο τις πρότασις ίνε δίσκολο να εκσακριβοθι χορις να προιγιθυν πιράματα, μα δεν πρέπι να διαφίγι ι δινατότιτα, έστω κι αν θ'αποδιχτι φαντασιόδικι. Κε ο σ. Κύιμπισσεφ διέτακσε να απαλάκσυν προσορινα τον Ιοόστα απ'τι μόνιμι δυλιά τυ, να προετιμάσυν γρίγορα το μιχάνιμάτυ για τιν απογίοσι κε να αποστίλυν τον Ιοόστα μαζι με τιν εφέβρεσί τυ στο Βλαδιβόστοκ.

Ο ς. Ντανιλένκο προτίνι να ρίχςυν στιν κατας κίνοςι τυ Σςμιντ απ'τα αεροπλάνα πολικες μπαιντάρκες[1] — κε νά, αμέςος προς το ακροτίριο Υελεν πετα ραδιοτιλεγράφιμα: Γνορίστεμας, αν ιπάρχυν ι δινατότιτες να φτιάςετε κε να ρίκστε στιν κατας κίνοςι τυ Σςμιντ μπαιντάρκες απο δέρμα θαλάςιυ ίπυ, ραμένες με λυρια θαλάςιυ λιονταριυ».

Αλος ςίντροφος προτίνι όχι μπαιντάρκες απο δέρμα θαλάςιυ ίπυ, μα βάρκες απο λάςτιχο· κι αμέςος το Βλαδιβοςτοκ πέρνι διαταγι τυ ς. Κύιμπιςςεφ: „Φορτόςτε στο ατμόπλιο „Σοβιετ“ φελυς κε βάρκες απο λάςτιχο“.

Τέτια μικροπράματα μπορυν να πέκςυν τεράςτιο ρόλο τιν τελεφτέα στιγμι κε τίποτα δεν πρέπι να παραβλεφτι ί να λιζμονιθι.

Ανάμεςα στα μετεορολογικα δελτία, τις αναφορες για τι δυλια τον αεροπλάνον, για τιν πορία τυ φορτόματος τον ατμοπλίον, δίπλα στα ραδιοτιλεγραφίματα τυ Σςμιντ για τι ζοι τις καταςκίνοςις κε τα ναφτικα δελτία για τιν κατάςταςι τον πολικον λιμνοθάλαςον, κάποτε ο αναζιτιτις θα ανέβρι μέςα στα ιλικα τις κιβερνιτικις επιτροπις δεκάδες γελίον προτάςεον.

Ο ς. Μπελοπόλςκι προτίνι να ρίκςυνε απο το αεροπλάνο ολάκερα ζεβγάρια ςκιλιον για το τράβιγμα τον ελκίθρον.

Ο ς. Αβέριν θέλι να διαςόςι τυς τςελιύςκιντςυς με τι βοίθια ςκινιον με τα οπία θα τραβύςανε τυς ανθρόπυς απο τυς πάγυς μεςα στο αεροπλάνο.

Ο ς. Α. Σ. Σςμιντ ςχεδιάζι ιδικι — κορδέλα με κοφίνια τα οπία παραλαμβάνυν τυς επιβάτες στο κινύμενο αεροπλάνο.

Ο μιχανικος Τςίζικοφ ίνε πεπιζμένος, πος ίνε δινατι ι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον με τι βοίθια ςφερον-αλτον.

Ενας κόκινος φαντάρος θεορι απαρέτιτο να ρίκςυν στι

---

[1] Ιδος ελαφρις βάρκας για τιν αλιία κιτον, καμομένι απ'όλες τις μεριες με δέρματα. (Σιμ. Μ.)

θάλα;α, προς βοίθια τις κατασκίνοσις ένα τανκς-αμφίβιο, κάπιος άλος δε προτίνι στιν επιτροπι „να εφέβρι επιγόντος αεροπλάνο με μεγάλι καταδρομικι ταχίτιτα κε ελάχιστο προσγιοτικο πεδίο".

Τι στιγμι, πυ ι τσελιύσκιντσι κιριολεχτικα με γιμνα χέρια προσπαθύνε να φτιάκσυν κάτι σαν αεροδρόμιο, ι σκέπσι χιλιάδον ανθρόπον τις χόρας εργάζετε για να βρι απάντισι στο ερότιμα: πό; θα ιπερνικιθι ι μεγάλι δισκολία, ι έλιπσι κατάλιλυ κε επαρκυς αεροδρομίυ πάνο στον πάγο, πός θα δοθι δινατότιτα στο αεροπλάνο να προσγιοθι στιν κατασκίνοσι;

Στο μετακσι τα αεροπλάνα ακόμα δεν καταφέρνυν ύτε να πλισιά;υν στιν κατάσκίνοσι. Ι θίελα ο χιονοστρόβιλος, τα ντυμάνια εκσακολυθυν, όπος κε πριν, να σχιματίζυν αδιαπέραστο γι'αφτα πέπλο, μετακσι τις κσιρας κε τις κατασκίνοσις. Ι έλιπσι ορατότιτας τα ανανκάζι να γιρνάνε χορις αποτελέσματα. Ο κερος ίνε τέτιος, πυ όλο κε πιο δίσκολι γίνετε ι απογίοσι, τα μοτόρια παγόνυνε, χριάζετε να τα ζεστάνυνε, μ'αφτο πάντα δεν επιτιχένι.

Ι προθεζμίες τον διασοστικον εργασιον παρατίνυντε, κι αρχίζυν απ'τιν πάντα να βγένυνε φονες για το ακατάλιλο τον αεροπλάνον σαν μέσον διάσοσις. Γι'αφτο μυρμυρίζι με καχεντρέχια ο γερμανικος φασιστικος τίπος, μα σ'αφτον μπορύσε κανις κε να μι δίνι προσοχι, αν ι σκεπτικιστικι τόνι δεν ιχύσαν κι απ'τιν άλι πάντα,—απο μέρος τον πεπιραμένον νορβιγον εκσερεβνιτον τυ πόλυ. Ο καθιγιτις Οτο Σβέρντρυμπ, ακόμα δε κε ο πιλότος, σινοδος, σινεργάτις τυ Αμυντσεν, Ρίσερ Λάρσεν,—πυ πιλόταρε το αεροπλάνο στις πολικες πτίσις τυ Αμυντσεν,—εκσέφραζαν τιν αμφιβολία, αν ίνε δινατι ι χρισιμοπίισι τον αεροπλάνον για τι διάσοσι, μέσα στις δεδομένες δίσκολες σινθίκες.

Ι κιβερνιτικι επιτροπι αποφασίζι, σε περίπτοσι παράτασις

τον προθεζμιον τον διασοστικον εργασιον, να στίλι στιν Τσυ-
κότκα τμίμα τον πιδαλιυχυμένον κε το ισχ'ρο παγοθραφστι-
κο „Κράσιν" σαν τελεφτέα εφεδρία. Τα πιδαλιυχύμενα
„Β-2" „Σμόλνι" κε „Β-4" „Κομσομόλσκαγια Πράβ-
ντα" κάτο απο τιν αρχιγία τυ ναφπιγυ κε στρατονάφτυ
Μπιρνμπάυμ κατεφθίνοντε στο Βλαδ.βοστοκ, για να φορτοθυν
στο ατμόπλιο „Σοβιετ". Ταφτόχρονα οργανόνετε βιαστικα ι
επισκεβι τυ „Κράσιν", το οπίο οφίλι να πάι στιν άλι άκρι τυ
κόζμυ, ανάμεσα απο οκεανυς κε θάλασες, για να ισχορίσι απ'
εφθίας στιν κατασκίνοσι. Ο σ. Κύιμπισσεφ τιλεγραφι στο Λε-
νινγραντ στο σ. Κίροφ:

„Στο Λενινγραντ βρίσκοντε για επισκεβι τα παγοθραφστι-
κα «Γερμακ» κε «Κράσιν». Ι κατάστασι τις αποστολις
Σσμιντ ίνε τέτια, πυ ι τελιοτικι διάσοσι όλον τον μελον τις
αποστολις μπορι να διαρκέσι σε σίνδεσι με τι μετακίνισι τον
πάγον, μέχρι τον Ιύνι κε ακόμα πιο πολι. Αν θα πάρετε
μέτρα για τιν επίγυσα επισκεβι τυ „Γερμακ" κε τυ „Κρά-
σιν", στιν περίπτοσι αφτι τα παγοθραφστικα αφτα θα μπορύ-
σαν να πέκσυν αποφασιστικο ρόλο στο έργο τις διάσοσις τυ
Σσμιντ κε τον εκατο ανθρόπον τις αποστολίς-τυ. Σίμφονα με
ανακίνοσι τυ Σαμοιλόβιτς, το παγοθραφστικο μπορι να επισκε-
βαστι στο εκσοτερικο σε διάστιμα ενάμισι μίνα, ενο σε μας θα
διαρκέσι 4 μίνες. Ινε ακατανόιτο, γιατι τα δικά-μας μεγάλα
ναφπιγία τυ Λενινγραντ κε τις Κροστάνδις δεν μπορυν να κά-
νυν εκίνο, πυ μπορι να κάνι το εκσοτεριко; Ιμε πεπιζμένος,
πος με τιν έντασι τον προσπαθιον, ίνε δινατι ι επισκεβι τυ
παγοθραφστικυ σε προθεζμία μικρότερι τυ ενάμισι μίνα. Πα-
ρακαλο να καταπιαστις με τι λεπτομεριακι μελέτι τυ ζιτίμα-
τος αφτυ κε να σικόσις στο πόδι ολάκερι τιν κοματικι οργά-
νοσι κε τις εργατικες μάζες, για τιν επίγυσα επισκεβι τυ
«Κράσιν», έχοντας ιπ'όψι, πος ίσος, απ'αφτο θα εκσαρτιθι
ι διάσοσι τον ιρόον τις Αρκτικις. **Κύιμπισσεφ"**

Στις 5 τυ Μάρτι ο Γραματέας τυ Ραικομ τις Κρον;τάνδις ανάφερνε στιν χιβερνιτικι επιτροπι:

«ΠΡΟΣ ΤΟ Σ. ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ

Ινε δίςχολο να ςας μεταδόςο τον ενθυςιαζμο χε τιν ςινιδιτότιτα όλον τον εργατον χε τον μιχανικον χε τεχνιτον τυ ναφπιγίυ τις Κροςτάνδις. Μέςα ςτο νερο κάτο απο μεγάλι παγονια, όταν πςίχτικε ο αέρας μέςα ςτυς ςολίνες τον αντλιον, τον πνεφςτικον ςιςκεβον, όταν ι μιχανιζμι πςίγονταν χε χριαζότανε μέςα ςτο παγομένο νερο να ςπάζυμε χε να απομαχρίνυμε τον πάγο απ'τι δεχςαμενι τυ ναφπιγίυ, — κάτ' απ αφτες τις ςινθίχες διεχςαγότανε χε διεχςάγετε ιχο;ιτετράορι πιζματάριχι δυλια.

Παρυςιάζοντε ιποδίγματα μαζικυ ιροιζμυ. Κατα κανόνα ι νόρμες τις δυλιας πραγματοπιύντε ςτο διπλάςιο. Αν για τις απετύμενες δυλιες προς επιςχεβι χε ετίμαζμα τον ςκαφον, πυ βρίςκοντε ςτι δεχςαμενι, για το βγάλςιμό-τυς απ'αφτιν χε τιν ιςαγογι τυ «Κράςιν» ορίςτικαν ςινολικα δέκα μέρες, ι δυλια αφτι τέλιοςε μονάχα ςε πέντε. Αβριο, ίςος, το „Κράςιν" να ιςαχθι ςτι δεχςαμενι τυ ναφπιγίυ".

ΦΤΕΡΑ ΠΑΝΟ ΑΠ'ΤΙΝ ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ

Τι ςτιγμι ακριβος εχίνι, πυ το «Κράςιν» ιςάγονταν ςτι δεχςαμενι τυ ναφπιγίυ τις „Κροςτάνδις", όλι τι χόρα τι διέςχιζε απ'τι μια άκρι ος τιν άλι, το επίγον ραδιοτιλεγράφιμα τυ Σςμιντ:

„Σίμερα, ι 5 ι τυ Μάρτι ίνε ιμέρα μεγάλις χαρας για τιν καταςκίνοςι τον τςελιύςκιντςον χε ταφτόχρονα γιορτι τις ςοβετικις αεροπορίας. Το αεροπλάνο „ΑΗΤ-4" με διιχιτι τον αεροπόρο Λιαπιντέβςκι χε με τον Πετροφ ςαν αεροπόρο παρατιριτι, πέταχςε απο το Υελεν ςτιν καταςκίνοςί-μας, προςγιό-

θικε στο αεροδρόμιο, πυ ετιμάςαμε κε χορις κανένα απρόοπτο, μετέφερε στο Υελεν όλες τις γινὲκες κε τα διο πεδια, πυ ίτανε πὰνο στο „Τςελιύςκιν“.

Το αεροπλάνο πίρε κατέφθινςι πάνο απο τον πὰγο κε με καταπλιχτικι αχρίβια κε βεβεότιτα, βγίκε κατ' εφθίαν πάνο στο αεροδρόμιο. Ι προςγὶοςι κε ι απογίοςι εκτελέςτικαν με εκςερετικι αχρίβια κε με διαδρομι πάνο στον πάγο ςινολικα απόςταςις διακοςίον μέτρον. Ι επιτιχία τυ Διαπιντιέφςκι ίνε ακόμα πιο ςιμαντικι, κε γιατι χάνι ςχεδον 40 βαθμον παγονια.

Μεταχςι τις καταςκὶνοςις κε τυ αεροδρομίυ ςχιματίςτικε μεγὰλι τρίπα απο νερο, έτςι, πυ χριὰςτικε να τραβίκςυμε πάνο στον πάγο απ' τιν καταςκίνοςι ς' απόςταςι τριον χιλιομέτρον βάρκα για το πέραζμα απ' τι μια άχρι τυ πάγυ στιν ὰλι.

Ι πετιχιμὲνι αρχι τις διαςοςτικις αποστολις είχοςε ακόμα πιο πολι το ιθικο τον τςελιὺςκιντςον, πΰνε πεπιζμένι για το ενδιαφέρον κε τι φροντίδα τις κιβέρνιςις κε όλις τις χόρας. Εφχαριςτύμε πολι. Σμιντ“.

Ι ίδιςι, πος ι γινέκες κε τα πεδια διαςοθίκανε κε πος βρίςκοντε πια στιν ακτι, στο ςτέρεο έδαφος τις ςοβιετικις γις στι ζέστα κε στο χυζύρι, προκάλεςε τον πανιγιριζμο ς' όλι τι χόρα.

Ι πρότι ιροικι πτίςι στιν καταςκίνοςι, πυ προιπαντίθικε με αναφονίςις ενθυςιαζμυ απ' όλες τις άκρες τις γίινις ςφέρας, απόδιχςε τιν πραγματικι δινατότιτα τις διάςοςις τις αποστολις με τα αεροπορικα μέςα.

Δε ςινχίςανε, κε δεν τρομάκςανε τον ςοβιετικο πιλότο μίτε ι παγονια, μίτε ο άνεμος, μίτε ι μικρι πλατία προςγίοςις, μίτε ι αςινίθιστι δισκολία προςγίοςις κε απογίοςις, πάνο ς' ανόμαλο, λοφόδικο πεδίο ανάμεςα στυς πάγινυς βράχυς. Το μοναδικο, πυ ςταμὰταγε τυς αεροπόρυς — ίτανε ι κακοκερία. Ακύραστα επαναλαμβάνανε τις απόπιρες να φτάςυνε

Ο Ιροας τις Σοβιετικις Ενοςις Ανατόλιι Διαπιντέβςκι.

μέχρι τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ, μα ο χιονοςτρόβιλος κε το ντυμάνι, τυς κόβανε τα φτερα. Μα μόλις ο κικλόνας, πυ έπιαςε ςτιν Οχοτςκικι κε ςτιν Βερίνκιο θάλαςα, μετακινίθικε ανατολικα κε προκάλεςε το άνιγμα τυ κερυ απ' το Βόριο ακροτίριο μέχρι το Υελεν κε να, ο μετριόφρονας νεαρος κε ελάχιςτα γνοςτος ςοβιετικος αεροπόρος ιπςόθικε τολμιρα πάνο απο τιν πολικι θάλαςα κε πάνο απο τιν καταςκίνοςι ίδανε ι τςελιύςκιντςι τα φτερα τις ςοτιρίας.

Ολος ο κόζμος αποκαλίφτικε μπροςτα ςτο θρίαμβο τις ςοβιετικις αεροπορίας. Το όνομα τυ νεαρυ νεολέυ — αεροπόρυ, πυ μέχρι τα τόρα ακόμα το ςίνχιζε ο τιλέγραφος, ονομάζοντάς-τον πότε „Λεμπιεντέβςκι", πότε „Διαπιντιέβςκι", έγινε γνοςτο ς' όλι τιν ιδρόγιο ςφέρα.

Ο άλοτε εργάτις γις τυ Κυμπαν, ο κατόπιν εργάτις ελεοτριβίυ, πυ αποςτάλικε απο τιν Κομ. Νεολέα ςτιν ςτρατιοτικο-αεροποριki ςχολι, πυ λαμπρα τέλιοςε τις ςπυδές-τυ κε πυ δεν γνόριςε ύτε μια αβαρία, ο ικοςιπεντάρις πιλότος Ανατόλιι Διαπιντέφςκι, εκςέπλιχςε τον κόζμο, ακριβος με το γεγονος, ότι ίτανε ένας εργάτις τις ςιρας, ένας ςινιθιζμένος αεροπόρος τυ πολικυ ςταθμυ τυ Υελεν. Ι θαβμαςτί-τυ πτίςι έδιχςε, πός ο ιροιζμος ίνε ι αναπόςπαςτι ιδιότιτα τον ανθρόπον, πυ διαπεδαγογίθικαν απ' το κόμα κε τι χόρα-μας, πός δεν ιπάρχυν εμπόδια πΰχυν τι δίναμι να ςταματίςυν τιν ορμι τον ςοβιετικον αεροπόρον.

„Εκανε τρομερι παγονια[1] — διιγόντανε για τιν πτίςι-τυ ο ς. Διαπιντέβςκι. — Με τα γιαλα ίτανε αδίνατο να πετο: τα ντζάμια ιδρόνανε. Πετο με τιν παραγεμιζμένι μάςκα. Ο αεροπόρος — παρατιριτις Πετροφ κε ο μιχανικος Ρυχάβςκι παρατιρυν ςτον ορίζοντα καπνο[2]. Επιτέλυς. Πιο κοντα... Κατεβένο προς τιν πλατία πάνο ςτον πάγο. Ι πλατία αφτι

---

[1] Στιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ το θερμόμετρο έδιχνε — 38,2°, βριςκόμενο ςτο ςιμίο πςίξεος τυ ιδραργίρυ.

[2] Ι ορατότιτα τι μέρα αφτι έφτανε μέχρι τα πενίντα χιλιόμετρα.

ιε μικρι, ι επιφάνιά-τις ίνε ίςι προς 400×100 μέτρα. Κάνο γίρυς πάνο απ' το μέρος τις προςγίοσις. Ιςτερα απο διο γίρυς παρατιρο — απλόνυνε το ςινιάλο „Τ". Επροςγιόθικα πετιχιμένα.

Στο αεροδρόμιο τον τςελιύςκιντςον ίτανε τρίς άνθροπι. Ζύνε μέςα ςε μια ςκινι. Ινε εκςερετικα χαρύμενι για τον ερχομό μας, ο ένας ίςτερα απο τον άλο μας κέρνυν ζεστο κακάο. Κςεφορτόνυμε το φρέςκο ελαφίςιο κρέας, ςιςορεφτες για το ραδιοςταθμο, λάμπες, φτιάρια ςκαπάνες.

Πιγένο να κιτάκςο το πάγινο αεροδρόμιο. Το ρίγμα, πυ ςχιματίςθικε ανάμεςα ςτιν καταςκίνοςι κε το „αεροδρόμιο", καθιςτερι τον ερχομο απ' τιν καταςκίνοςι κε τον άλον ςιμέτοχον τις αποςτολις. Γιρνόντας ςτο αεροπλάνο, ςιναντο τον αεροπόρο Μπάμπυςςκιν. Θερμα ςινχαριτίρια, ςίντομι ανταλαγι γνομον για τιν πλατία. Επιτέλυς εμφανίζετε ο Οτο Γιύλιεβιτς Σςμιντ, ο Μπομπροφ κε άλι. Κε πάλι ςινχαριτίρια. Ανιςιχίες προκαλι το μικρο εμβαδο τις πλατίας. Ιςτερα απο ςιζίτιςι με το Σςμιντ αποφαςίζο να πάρο για πρότι φορα δέκα γινέκες κε διο πεδια, καθος επίςις κε ςιςορεφτες για γιόμιςμα. Επιβιβάζυμε τις γινέκες κε τα πεδια ςτο αεροπλάνο. Ζεςτένυμε τα μοτορ. Κατό τι πέρνο φόρα κε το αεροπλάνο κςεχίνετε πςιλα ςτον αέρα πάνο απ' τις τύμπες κε τα ιπςόματα τον πάγον".

■■■■

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΕΟ

ΤΟ ΑΚΡΟΤΙΡΙΟ ΤΙΣ „ΕΟΝΙΑΣ ΧΙΟΝΟΘΙΕΛΑΣ“

Ο Λιαπιντέβσκι μετάφερε ασφαλος τις γινέκες κε τα πεδια στο Υελεν.

Το Υελεν — το ακροτίριο αφτο τις «εόνιας χιονοθίελας» — έγινε το κέντρο τον διασοστικον αποστολον. Εκατοντάδες χιλιάδον φίλι τον τσελιύσκιντσον, με τιν αποκοπι του χάρτι απ' τις εφιμερίδες, σιμιόσανε με σιμεύλες το σιμίο αφτο τις παραλίας τις Πολικις θάλασας.

Ο Ραδιοσταθος τυ Υελεν.

Μα τί ίνε το Υελεν; Ίνε ι προτέβουσα τις Πολικίς θάλασας; Μίπος ίνε πόλι, πυ μιάζι με το Μύρμανσκ; Ιτε απλα ίνε καμια δεκαρια απο τσυκτσκικες γιαράνκες στιν άκρι τις νεκρις τύντρας;

Στον Κάφκασο, στιν ορινι Σβανέτια, ιπάρχυνε „αυλ“, πυ μονάχα το καλοκέρι μπορι να τα επισκεφθι κανις. Στις αμυδιες τις ερίμυ Καρα-κυμ ιπάρχυνε οάσις στις οπίες ίνε εφκολότερο κανις να πάι τιν άνικσι, όταν ακόμα ι έριμες δεν καψαλίστικε απο τον ίλιο. Πίσο απ' τον πολικο κίκλο, στις τελματόδικες τύντρες, κίντε ικιζμι, όπυ σίνδεσι ιπάρχι μόνο το χιμόνα κε μονάχα με έλκιθρα.

Μα για να πάι κανις μέχρι το Υελεν ίνε εκσ ίσυ δίσκολο κε το χιμόνα κε το καλοκέρι. Μέχρι το τακσίδι του „Σεντοφ“, τα ατμόπλια πιγένανε αφτυ απ' το Βλαδιβοστοκ, κε σιχνα περνόντας τον Ιύνι ανάμεσα απο τα τυμάνια τις Ιαπονικις θάλασας, κοντα απο τις κσέρες τυ Ταταρικυ πορθμυ, αφυ ιπομένανε τυς τιφόνες στιν Οχοτσκικι, τα ατμόπλια προσκρύανε στον θαλασοδαρμένο πάγο τις θάλασας τυ Βαρέντυ.

Κε τα τακσίδια με τα σκιλια δεν ίνε πιο έφκολα.

„Οσο προσοχις πιο βοριότερα, τόσο πιο έριμι γίνετε ι Καμτσάτκα. Αλάκσανε ι γραμες τον ακτον. Ι μακριες απότομες βυνοσιρες εκσαφανιστίκανε, εκσαφανιστίκανε κε τα δάσι. Παντυ απλόνετε απέραντι ανιχτυσια κε λοφίσκι σκεπαζμένι με χιόνι. Βλέπυμε το σκιλίσιο τρένο, πυ προχορι απ' τιν κατοφέρια. Για μερικες στιγμες χάνετε κατόπι με φόρα ανεβένι στιν κοριφι τυ λόφυ, κσανακρίβετε στι χαμιλοσια...

Μπορίτε να προχορίστε χίλια χιλιόμετρα χορις απ' τα μάτια-σας να χάσετε τιν ακροθαλασια, μαλόνοντας τα δασίμαλα σκιλια, πυ σέρνυνε τα έλκιθρα πότε προς τα πάνο, πότε προς τα κάτο. Ολα ίνε φοβερα. Ολα ίνε νεκρα. Ολα έριμα.

Πυθενα δε θ' ανταμόσετε το φανάρι το απο μακρια ορατο, σαν εκίνο, πυ ν' αναβοζβίνι πίσο απο τις λιγαριες τις

νίχτες τι; κεντρικίς ζόνις τις ΡΣΟΣΡ. Δε θα χσεπροβάλι πί-σο απ' τι στροφι, στο πλεβρό-συ, ι χοριάτικι ίζμπα. Δε θα φονάκσι πετινος. Σ' όλι τι διάρκια τυ μακρινυ αφτυ δρόμυ δε θα βρίτε μπροστά-σας ύτε δεντράκι, ύτε θάμνο, ύτε μαβρολιγάρια"[1].

Μονάχα ι ιθαγενις, ι κοπεράτορες κε ι σινοριακι φρυρι ταξιδέβυνε σινίθος με τα σκιλια κατα μίκος τις Καμτσάτκας. Τα φορτία, πυ προορίζοντε για τυς ψαράδες, για τα πρακτορία τον γυναρικον κε τις κινιγενιτικες ομάδες, μεταφέροντε με τα ατμόπλια. Το τέταρτο ίτε πέμπτο ιμερόνιχτο πλυ στιν Βερίνκιο θάλασα αριστερα απο τιν πλόρι τυ καραβιυ, ιψόνετε το γνοστο στον κάθε μαθιτι ακροτίριο Ντεζνιεφ — ι απότατι ανατολικι άκρι τις ιπίρυ. Αντίκρι δε στο ακροτίριο Ντεζνιεφ, ιψόνοντε ανάμεσα απ' τα μανιαζμένα κίματα τα επίσις βραχόδικα, γιμνα κε κριμνόδικα, όπος κε το ίδιο ακροτίριο, νισια τυ Διομίδι: το Αμερικανικο κε το Σοβιετικο.

Μα ίνε έτσι δα άκσενος κε έριμος ο βορας; Με καλα κιάλια απ' το Αμερικανικο νισι τυ Διομίδι, φένοντε ι άνθροπι στι Σοβιετικι γι.

«Κιτάτε! Νά, στιν ακρογιαλια πλισιάζυνε, ιπερασπιζόμενες απ' τι σκια τις γρανιτόδικις πλαγιας, ι κίτρινες βάρκες τον ιθαγενον, πυ κατεφθίνοντε στιν κοπερατιβα. Νά ι εργάτες με γαλάζιες μπλύζες χτίζυν το ксίλινο σχολιο. Κιτάτε. Τις ντόπιες κοπερατίβες. Κροταλίζυν τα κινιτα-υρέα τον βιντζέστερ[2], ι νικελένιες τσαγιέρες, βαλμένες όλες σε ζιλεφτι τάκσι. Τυς ιλιοκαμένυς σινετέρυς ντιμένυς με μακριες γύνες απο τάραντο. «Γιά συ!» φονάζυν, κσετινάζοντας το χιόνι πάνο στο κσίλινο τεζάκι. Βγάζυνε απ' τυς κόρφυς τυς κε πετάνε ιγρα γυναρικα κιάνον αλεπύδον, δέρμα απο φόκες τις Καμ-

[1] Μπ. Λάπιν κε Ζ. Χατσρέβιν: „Ι Αμερικι σινορέβι με μας".

[2] Ιδος ντυφεκιυ.

τςάτκας, τιλιγμένο σε ςχίμα σολίνα, κε πιρόχρομες υρες αλεπύδον.

Απ' εδο ι ιθαγενις φέρυν ςτι ςτάνι-τυς αλφαβιτάρια, ςφέρες, αγοραζμένα με πίςτοςι, διιγίματα για το Βλαδιβοςτοκ κε για τι Μόςχα, πεδικυς κίβυς. Στιν κοπερατίβα ο ντόπιος γιορτάζι τιν πρότι Οχτιαμπρίνα τον πεδιόν-τυ στο σοβιετικο σίςτιμα. Στις ςινελέψςις με χαραγματιες ςτιν τςέτυλα ελένχι τον προιπολογιζμο τις ικονομίας τυ αρτελ. Ο πρόεδος αντί κυδυνιυ χτιπάι ςτο ταμπύρλο...«[1]

Μα κε πιο πέρα, δεκςια απο τα νιςα τυ Διομίδι κε τυ ακροτιρίυ Ντεζνιεφ, κατα μίκος τυ Μεγάλυ Βόριυ δρόμυ, ακύοντε ανθρόπινες φονες.

«Κοντα ςτο ακροτίριο Ντεζνιεφ, — διιγιέτε ο διικιτις τυ ικιζμυ τυ Υελεν ς. Σςαςκόβςκι, — βρίςκυντε διο μεγάλα χορια: το τςυκοτςκικο Υελεν, πΰνε ολομέτοπα στραμένο προς τιν πολικι θάλαςα, κε το χοριο Ναυκαν, πυ κατικίτε αποκλιςτικα απο εςκιμόυς.

Ι διο αφτι λαι, — τςυκτςι κε ι εςκιμόι, — παρα τι μακρόχρονι κε κοντινι κινι διαμονί-τυς, έχυνε διαφορετικες γλόςες, ίθι κε έθιμα: Το Ναυκαν, ίνε μεγάλο χοριο, πυ κίτε ακριβος ςτο νκρεμο τεράςτιυ βράχυ τυ ακροτιρίυ Ντεζνιεφ.

Το χοριο αφτο αποτελίτε απο πένίντα — εκςίντα κατικίες, απ' τις οπίες ςαρανταπέντε ίνε γιαράνκες κε καμια δέκα — δεκαπενταρια ςπίτια εβροπαικυ τίπυ, πυ χτιςτίκανε ος επι το πλίςτο απο ναβάγια καραβιον κε μεγάλον ιςτιοφόρον, πυ εκβράςτικαν απ' τι θάλαςα ςτιν ακρογιαλια.

Οταν θα περάςετε με το καράβι κοντα απ' το Ναυκαν, θ' αφίςετε απ' τι δεκςια πλεβρα τα νιςια τυ Διομίδι κε θα βγίτε ςτιν Τςυκοτςκικι θάλαςα, αμέςος τότε μπροςτά-ςας θα φανι το τςυκοτςκικο χοριο Υελεν. Αφτος ο ικιζμος ίνε το κέντρο τυ ραγιον. Εδο βρίςκετε το ρικ το ραικομ, ι κοπερα-

---

[1] Μπ. Λάπιν κε Ζ. Χατςρέβιν, „Ι Αμερικι ςινορέβι με μας".

Ο Ανατόλι Λιαμπιντέβςκι χ' ι διο νεαρες εχςερεβνίτριες τυ πολυ Αλα Μπυικο χε Καρίνα Βας ίλιεβα, πυ έςοςε.

τίβα, ι διίκιςι τυ κολχοζ, το σκολιο, το νοσοκομίο, ισχιρος ραδιοσταθμος κε γεοφισικο παρατιριτίριο τις Ανότατις Διίκισις τυ Βόριυ θαλάσιυ δρόμυ.

Το χοριο Υελεν κίτε σε μια αμυδια, πυ έχι μίκος 10 περίπυ χιλιόμετρον, κε πυ χορίζι τι βαθια λιμνοθάλασα απ' τιν Τσυκοτσκιχι θάλασα. Αφτι ι λιμνοθάλασα ίνε τόσο το καλοκέρι, όσο κε το χιμόνα θαβμάσιο φισικο αεροδρόμιο.

Το αμόδικο ακροτίριο σινκρατι τιν ορμι τον όνκον τυ πάγυ τις Τσυκοτσκικις θάλασας, κε γι' αφτο μέσα στι λιμνοθάλασα δεν λαμβάνυν χόρα σιμπιέσις κε παγοβραχοσχιματιζμι. Ο πάγος σ' αφτιν ίνε ιδεόδικα ομαλος, το δε καλοκέρι όταν κάνι τρικιμία, το ακροτίριο αφτο σπάζι τα κίματα».

Στον πάγο τις λιμνοθάλασας αφτις προσγιόθικε το αεροπλάνο τυ Διαπιντέβσκι. Ο πλιθιζμος τις «προτέβυσας τις Πολικις θάλασας», στιν οπία διαχιμάζυν διακόσιι εβροπέι κε τσύκτσι, αφκσίθικε κατα δόδεκα ακόμα ανθρόπυς. Ι διαχιμαστες, πυ προστρέχσανε για να προιπαντίσυν το αεροπλάνο, περιμένανε να δύνε τις σινκλονιζμένες απ' τιν καταστροφι, τις βασανιζμένες γινέκες τυ „Τσελιύσκιν“. Γι' αφτες, πυ μέχρι τόρα κιμόντυσαν πάνο στον πάγο, μέσα στις ταράντινες σακοστρομνες, τόρα ετιμαστίκανε στρόματα κε σεντόνια. Γι' αφτες διατέθικε το νοσοκομίο κε τα καλίτερα ιχίματα τυ ακροτιρίυ τις „εόνιας χιονοθίελας“. Μα νά, απ' τιν καμπίνα τυ αεροπλάνυ τι σκεπαζμένι με πάχνι, πιδίχσανε χορις να περιμένυνε βοίθια, ι Σύσκινα βιολόγος, ι Δομπσα χίμικος, ι Ρίτσκο γιατρος κε άλες γινέκες. Χαμογελύσανε, εφχαριστύσανε για τι θερμι ιποδοχι, μα δε θέλανε, ύτε να γιατρεφτυν, ύτε να κσεκυραστυν. Τι διαμονί-τυς πάνο στον πάγο τι θεορύσαν ι γινέκες τυ «Τσελιύσκιν», σαν καθιστέρισι προς το μέρος τις δυλιας. Γιατι αφτες προχορύσανε στο βορα, για να γιατρέψυν απ' το σκορμπύτο κε το τράχομα, για να μελετίσυνε τα ρέβματα τις θάλασας κε τυ αέρα, για να γνορίσυνε

τα ψάρια, τα πυλια κε το ζοικο κόζμο τυ Μεγάλυ Βόριυ δρόμυ.

Μετα δια μέρες ο τίπος τυ εκςοτερικυ με κατάπλιχςι σιμιόνι πος ι γινέκες τυ «Τςελιύςκιν», πυ αρνίθικαν να κςεκυραςτυν, αρχίςανε να δυλέβυνε. Ι βιολόγος Σύςκινα ίδι ρωτα να μάθι απ' τυς ιθαγενις για τις ςινίθιες τον πυλιον, ι γιατρος Ρίτςκο στο νοςοκομίο κάνι πλίςις τον τραχοματικον ματιον τον πεδιον τον τςύκτςον, ι μετεορολόγος Κόμοβα πύρταςε με τα ςκιλια μέχρι τον κόλπο τυ Λαβρεντίυ, ςιςτιματοπιι τα φενόμενα τις πτόςις τυ χιονιυ, τυ χιονοςτρόβλυ κε τυ ντυμανιυ τις Πολικις θάλαςας.

Ι ΠΑΓΙ ΠΕΡΝΥΝ ΣΤΙΝ ΕΠΙΘΕΣΙ

Ι γινέκες σταλίκανε ένκερα στο Υελεν. Δεν προφτάςανε ακόμα να περάςυνε στο Υελεν ύτε ένα μερόνιχτο κε να ι πάγι περάςανε στιν επίθεςι κατα τις καταςκίνοςις.

«Εκ νέυ εμφανιςτίκανε στιν καταςκίνοςι πλατια ρίγματα,—ραδιοτιλεγραφι στις 6 τυ Μάρτι ο Σςμιντ,—ο πάγος εκςακολυθ. να μετατοπίζετε, να ςχιματίζι βράχυς. Τι νίχτα τςακίςτικε ςε δυο ι κςίλινι παράνκα στιν οπία ζύςανε ι μιςι τςελύςκιντςι κε πριν απο τιν αναχόριςί-τυς ι γινέκες κε τα πεδια. Χορις κανένα πανικο ι κάτικι τις παράνκας ανίκςανε τις εφεδρικες πόρτες, πυ γένικαν προβλεπτικα για τέτιες περιπτόςις, βγίκανε στον πάγο, κε όταν σταμάτιςε ι κίνιςι τον πάγον, γίριςε ο καθένας στο δικό-τυ μιςο κε καταπιαςτίκανε με το κςαναχτίςιμο τον ντυβαριον, πυ χαλάςανε. Εςπαςε έπιςις κε ι κυζίνα ςε διο μέρι, πυ το καθένα απίχε απο το άλο κατα 50 μέτρα.

Ολα αφτα εμας δεν μας φοβίζυνε, μονάχα προκαλυν πολι ςιμπλιροματικι δυλια για το κυβάλιμα απ' τι μια στιν άλι μερια τον αποθεμάτον μας κε τμίματος τον χτιρίον».

I Βόρει ραδιοσταθμί σπάνια ακύνε τι φονί τυ ασιρματιστ' τυ «Τσελιύσκιν». Ο Ερνεστ Κρένκελ, κιριολεχτικα σα νερο μέσα στιν έριμο, μεταδίνι στον εθέρα αντλόντας σταγόνα προς σταγόνα τιν ενέργια τον σισορεφτον. Μα στιν κατασκίνοσι δε σταματυν τα ακυστικα να πσιθιρίζυν. Κάθε μέρα το ΤΑΣΣ σιντάσι ιδικο δελτίο πλιροφοριον για τυς τσελιύσκιντσυς. Κε κάθε μέρα ι κατασκίνοσι τυ Σσμιντ, πυ παρασίρετε δο κε κι μέσα στο ντυμάνι ακύι τι φονι τις Μόσχας.

— Το χρόνο αρτο θ' αρχίσι ι προετιμασία για τιν ανικοδόμισι τον ιδροιλεχτρικον σταθμον τυ Γιαροσλάβσκι κε τυ Περμ. Κάθε ένας απ' αφτυς ίνε τις ίδιας δίναμις με το Δνεπροστρόι.

— Στιν Αφστρία καταδικάστικαν σε θάνατο 27 εργάτες, πυ πίρανε μέρος στιν εκσέγερσι. Ενια απσφάσις εκτελεστίκανε.

— Στο Ζέχε χτιστίκανε 12 πολεμικα αεροδρόμια, δίχτι απο δρόμυς, πυ έχυν πολεμικι σιμασία. Ι ιαπονέζι μετατρέπυν το Ζέχε σε πολεμικί-τυς βάσι.

— Βορόνιν, Βορόνιν! Σε σένα, τον ίροα τον πολικον θαλασον, μις ι κολχόζνιτσες τις κομόπολις Σύμσκι, τι μέρα τις ογδόις τυ Μάρτι, στέλνυμε θερμο χερετισμο. Ιμαστε περίφανες, πος εσι ίσε θαλασινος τυ δικύ-μας χοριυ. Ιμαστε πεπισμένες, πος μαζι μ' όλυς τυς τσελιύσκιντυς θα βγις νικιτις ενάντια στα στιχία τυ πάγυ. Σε περιμένυμε μυσαφίρι στο δικό-μας χοριο.

Κατ' εντολι διακοσίον πενίντα κολχόζνιτσον τις κομόπολις Σύμσκι: Εδτιύκοβα, Μπαζάρεβα, Βορόνινα Ελιζαβέτα.

Στα ακυστικα τυ Κρένκελ δε σταματα ο θόριβος τυ κόσμυ. Μα προς τιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ ανάμεσα απο τα ντυμάνια κε το χιονοστρόβιλο διαπερνα μονάχα ο ασίρματος. Ο χιονοστρόβιλος σκεπάζι το αεροδρόμιο κε το αεροπλάνο τυ Λιαπιντέβσκι. Ολάκερα μερόνιχτα ο θιελόδικος άνεμος φρυρι τι μιχανι.

I Αρκτίκι έχι καπρίτςια. Αν στο Υέλεν μανιάζι ο χιονοςτρόβιλος, τριάντα χιλιόμετρα διτικότερα, στιν ίδια παραλία τις Πολικις θάλαςας, ι ραδιοςταθμι ανακινόνυν: „Στο ραγιον Βανκαρεμ, ακροτίριο Ονμαν τις τελεφτέες μέρες επικράτι ίςιχος χερος με παγονιές. Ι δίναμι τον ανέμον δεν χςεπερνα τις τρις μπάλες“.

Αφτο το χςέρυν στιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. „Κρατύμε επαφι με το ραδιοςταθμο, πυ τοποθετίθικε στο ακροτίριο Βανκαρεμ, — τιλεγραφι στις 9 τυ Μάρτι ο Κρένκελ.—Ο καλος κιρος στο ραγιον Βανκαρεμ — Ονμαν με τι ςινέχιςι τις κακοκερίας στο Υελεν, επιβεβεόνι τι ςκοπιμότιτα μεταφορας τις βάςις τον αεροπλάνον στο Βανκαρεμ—Ονμαν“.

Αφτο το χςέρυν στι Μόςχα. Κάθε χιονοςτρόβιλος στις ακτες τις Πολικις θάλαςας πετα μέχρι αφτυ με τι μορφι μετεορολογικυ δελτίυ κε τιλεγραφίματα καθιμερινα επαναλαμβάνυν:

«Στο Υελεν πέφτι χιόνι... Στο Υέλεν χιονοςτρόβιλος.. Ορατότιτα τριάντα μέτρον.

Στο Βανκαρεμ ιρεμία... Στο Βανκαρεμ δινατι παγονια κε εκςέρετι ορατότιτα».

Κε μετα τρις μέρες ς' όλυς τυς χάρτες ι ςιμεύλες μεταφέροντε αριςτερότερα. Ι αεροπορικι βάςι απ' το Υελεν μεταφέρετε στο ακροτίριο Βανκαρεμ.

Το ακροτίριο Βανκαρεμ ιςχορι βαθια μέςα στον οκεανο. Ι απόκριμνες βραχόδικες ακτές-τυ ιψόνοντε μέχρι πενίντα μέτρα πάνο απ' τιν επιφάνια τις θάλαςας. Ανατολικα απ' τι λορίδα τον βυνοςιρον τυ ακροτιρίυ Βανκαρεμ ιςχορι στιν χςιρα λιμνοθάλαςα κατάλλιλι για αεροδρόμιο. Στι λιμνοθάλαςα εκβάλι μικρο ποταμάκι. Κι κοντα βρίςκυντε ίκοςι κατικίες τςύκτςον κε πρακτορίον τις Ενοςις Γυναρικον τις Απο Ανατολις.

Πολες φορες ς' αφτι τι λιμνοθάλαςα τυ Βανκαρεμ βρίκανε τα καράβια καταφίγιο κε ςοτιρία απο τις τρικιμίες. Εδο

καταφίγανε κε προφιλαχτίκανε τα καράβια „Βαινγατς“ κε „Ταιμιρ“, κε αφίςανε στο μικρο νιςάκι, πυ βρίςκετε κοντα στιν ίςοδο τυ κόλπυ αςτρολογικο ςιμάδι.

Εδο ανκιροβολίςανε ςτον κερο τις φυρτύνας τα ατμόπλια «Κράςνιι Παρτιζαν» κε «Συτςαν». Τρις φορες έμινε μέςα ςτον όρμο το παγοθραφςτικο „Λίτκε“. Στο δε 1933 το «Σιμπιριακοφ» κατα το κςακυςτό-τυ ταξίδι κοντα ςτις ακρογιαλιες τις λιμνοθάλαςας αφτις ςταμάτιςε.

Οπος στο Υελεν, έτςι κε δο δεν ιπάρχι δάςος. Μόνο ένα «ομιλον κςίλο», όπος ονομάζυνε ι τςύκτςι τιν κερέα τυ ραδιοςταθμυ τυ Βανκαρεμ, ιπςόνετε ςτιν κριμνόδικι ακτι τις λιμνοθάλαςας, κοντα στο κςίλινο ςπίτι.

Στις 9 τυ Μάρτι ένα ακόμι ραδιονίμα ςίνδεςε τον πάγο τον τςελιύςκιντςον με τιν κςιρα. Ο Ερνεςτ Κρένκελ, πυ πςάρεβε το κάθε θρόιςμα στον εθέρα, ίπε ςτον Ο:ο Γιύλιεβιτς:

— Ακύο το Βανκαρεμ.

ΑΝΤΙΚΡΙ ΣΤΙΝ ΤΡΙΚΙΜΙΑ.

Ανιςιχαςτικα ραδιοτιλεγραφίματα μεταδίνυν ι ραδιοςταθμι τυ Βορα ο ένας ςτον άλο. Στιν Οχοτςκικι κε ςτι Βερίνκιο θάλαςα παλέβυνε με τιν τρικιμία τα ατμόπλια, πυ ςταλίκανε προς βοίθια τον τςελιύςκιντςον. Κάπυ-κάπυ, διαπερνόντας τον τίχο τυ χιονοςτρόβιλυ κε τυ ντυμανιυ, φτάνυν μέχρι τιν Πολικι θάλαςα ι απομακριςμένες φονες τυ «Σμολενςκ» κε τυ «Σταλινγραντ».

«...Μιλα το Σταλινγραντ»! Μιλα το «Σταλινγραντ»!

Σ' ένα ικοςιτετράορο προχορίςαμε 80 μίλια. Προχορόντας ανατολικα, περιπλέοντας τα κομάτια τυ πλέοντος πάγυ κε μπένοντας στο βάθος-τυ αναζιτύμε κατάλιλο παγόπεδο για πτίςις. Πάγος κατάλιλος για πτίςι δεν ιπάρχι. Το πάχος τυ πάγυ ίνε απο ένα μέχρι ενάμιςι μέτρο. Ι θερμοκραςία ίνε —8.

Ο άνεμος ίνε ανατολικος. Πικνο ντυμάνι».

«Μιλα το «Σμολενςκ»!.

Τι νίχτα προς τιν εβδόμι περάσαμε τα τελεφτέα νισια τις σιρας τον Κυριλςκ. Αρχίςανε ι ακτες τις Καμτςάτκας. Καλίπτυντε με πικνο ντυμάνι. Το ατμόπλιο τρίτο μερόνιχτο προχορι κατάντικρι στον άνεμο δίναμις οχτο μπάλον. Τα κίματα χίνοντε πάνο στο κατάςτρομα ςκεπάζοντας το καράβι με φλιο πάγυ».

Το παλιο κε αργο «Σμολενςκ», πυ μετάφερνε στις παράδικες στάνες τις Καμτςὰτκας τάρα κε μιχανοκίνιτες βάρκες, ποτε δεν ιπόθετε πος μπορύσε να μετατραπι ς' «αερόπλανοφόρο». Μα σίμερα εφτα ομιότιπα μαχιτικα αεροπλάνα ίνε προςδεμένα στο κατὰςτρομά-τυ, κε ο αςιρματιςτίς-τυ μεταδίνι στι Μόςχα το τιλεγράφιμα τυ αρχιγυ τυ ζμίνυς Νικολάυ Καμάνιν:

„Ι διασοστικι αεροομάδα-μας αποτελίτε απο αεροπλάνα τίπυ „Π 5“.

Ι μιχανιζμὶ-τυς, λόγο τις καταςκεβίς-τυς, ανταποκρίνοντε πλέρια στις απετίσις για πτίςις κάτο απο τις ςινθίκες τυ πολικυ χιμόνα. Μπορυν να κάνυν τιν προςγίοςι με τα χιονοπέδιλα ίτε με τυς τροχυς.

Το πλίρομα τις αποςτολις αποτελίτε απο έμπιρυς εργάτες τυ αεροπορικυ στόλυ, πυ μελετίςανε τιν ιδικάτιτα τον πολικον πτίςεον.

Σκοπέβυμε με το ατμόπλιο να φέρυμε τα αεροπλάνα μέχρι τον κόλπο Προβιντένια απο κι δε θα πετάξυμε προς το Υελεν.

Ι πτίςι θα διαρκέςι τεςεράμιςι όρες. Απ' το Υελεν θα οργανόςυμε πτίςι προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιτ, προςαρμοζόμενι προς τις μετεορολογικες κε εδαφικες ςινθίκες.

Απ' το Υελεν ι τςελιυςκιντςι θα μεταφερθυν στο „Σμολενςκ“ επίςις αεροπορικα... Ι πτίςις θα ςινεχιςτυν ος το τέλος τον διαςοςτικον επιχιρίςεον".

Τα κίματα περιλύυνε το κατάστομα κε τα αεροπλάνα τυ ζμίνυς τυ Καμάνιν τα σκεπαζμένα με καραβόπανα. Ο θιελόδικος άνεμος χτιπα το «Σμολενσκ» στα πλεβρα κε τότε ς' ένα απο τα αμπάρια ακύγετε ομαδικο σκιλίσιο γάβγιζμα.

Το „Σμολενσκ" εκτος απο τα αεροπλάνα μεταφέρνι στο Βορα κε ζεβγάρια σκιλιον για έλκιθρα. Αν αποδιχτι, πος ι μιχανες δε μπορυν να κάνυν τίποτα, δόδεκα γερι μολοσι τις Καμτσάτκας θα προχορίσυν ανάμεσα απο τυς παγόβροχυς στιν κατασκίνοσι τυ Σμιντ. Τα ζεβγάρια τα σινοδέβι ο γνοστος στιν Καμτσάτκα καγιυρ (οδιγος σκίλον) Σεργέι Αθανάσιεβιτς Σκυρίχιν. Ο παλιος καγιυρ διέσχισε με τα σκιλια κατα μίκος κε πλάτος τιν αχτίνα τυ κόλπυ Προβιντένια κε τυ ακροτιρίυ Λαβρεντίυ. Ο Σκυρίχιν διαχίμασε μαζι με το ς. Υσσακοφ έχσι χρόνια στο νισι τυ Βράνκελ.

Ο αρχιγος τυ αεροζμίνυς κε ο καγιυρ με τιν ίδια ανιπομονισία περιμένυν τις ακρογιαλιες τις Καμτσάτκας. Ι Καμτσάτκα κρίβετε ακόμα μέσα στο ντυμάνι, ο θαλασοδαρμένος πάγος πλέι ακόμα κατα μίκος τον πλεβρον τυ καραβιυ, μα ι πιξίδα, ο χάρτις κε ι βολίδα επιβεβεόνυνε τα λόγια τυ καπετάνιυ:

„Γρίγορα θάμαστε στον όρμο Ολιυτόρσκαγια".

ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ, ΠΙΔΑΛΙΥΧΥΜΕΝΑ, ΑΕΡΟΣΑΝΙ...

Το μέτοπο τον διασοστικον αποστολον εκτίνονταν στον αέρα, στι θάλασα κε στιν ξιρα ς' απόστασι χιλίον χιλιομέτρον.

Το μέτοπο έχι διο γραμες. Στι πρότι γραμι, στο Υελεν, βρίσκετε το βαρι αεροπλάνο τυ Λιαπιντέβσκι κε σιρόμενα με σκιλια έλκιθρα. Το αεροπλάνο αδρανι ένεκα τις χιονοθίελας κε τον ελατομάτον τον μοτορ. Μονάχα τα σκιλια τρέχυν στιν έριμο τον πάγο μεταξι τυ Υελεν κε τυ Βανκαρεμ, μεταφέροντας βενζίνα κε λάδι για τα αεροπλάνα τυ ζμίνυς τυ Καμάνιν, πυ περιμένοντε να φτάσυν.

Μα τα αεροπλάνα τυ Καμάνιν βρίσκοντε στι δέφτερι γραμι τυ μετόπυ, πίσο απ' τις βυνοσιρες τις Καμτσάτκας, στον όρμο Ολιυτόρςκαγια.

Στις 14 τυ Μάρτι το ατμόπλιο „Σμολενςκ", που πέρασε ανάμεσα απο τυς πάγυς, σινενόνετε με το ατμόπλιο „Σταλινγραντ", πυ τότε ακριβος, τέλιοσε στον όρμο Ολιύτορςκαγια το κσεφόρτομα χάφσιμις ίλις κε διο αεροπλάνον τίπυ „Ш-2".

Στιν παραλία τυ όρμυ Ολιύτορςκαγια μέρα κε νίχτα σινεχίζετε ι σιναρμολόγισι τον αεροπλάνον τυ ζμίνυς Καμάνιν. Απ' εδο θα πετάκσυνε για το Υελεν πέντε μιχανες.

Τον κερο όμος, πυ εδο τα αεροπλάνα σιναρμολογύντε, προς βοίθια τις καταςκίνοςις σπέδδανε στιν Αλάςκα, ο Υςςακοφ, Λεβανέβκςι, Σλεπνιοφ.

„Οταν βρισκόμυνα στιν Πολτάβα, — λέγι ο Λεβανέβςκι— έμαθα για τιν καταστροφι τυ „Τςελιύσκιν". Τι μέρα τις άφιξίς-μυ στι Μόςχα, ο Υςςακοφ κε ο Σλεπνιοφ ίχανε ίδι πετάκςι για το Βερολίνο, όπυ ορίστικε ι σινάντισί-μας. Επρόκιτο να κάνυμε μαζι τιν πτίςι προς τιν καταςκίνοςι τυ Σμιντ απ' τιν Αλάςκα. Μα γι' αφτο έπρεπε προιγύμενα να διεςχίσυμε τιν Εβρόπι, τον Ατλαντικο οκεανο κε τιν Αμερικι.

Στις 18 τυ Φλεβάρι πέτακςα για το Κένικςμπεργ. Για πρότι φορα στι διάρκια τον δέκα χρόνον τις αεροπορικίς-μυ ζοις καθόμυνα όχι στο τιμόνι, μα σε επιβατικι καμπίνα. Σ' αφτο ο αεροπόρος δεν ίνε σινιθιζμένος.

Τιν ίδια μέρα κατέβικα στον Κένικςμπεργ, κε το βράδι στο αεροδρόμιο τυ Βερολίνυ με σιναντύσανε πια ι σίντροφι Υςςακοφ κε Σλεπνιοφ. Το πρωι στις 20 τυ Φλεβάρι πετάκςαμε για το Λονδίνο. Βιαςτίκαμε να αναχορίςυμε για τιν Ανκλία, για να προλάβυμε το ιπεροκεάνιο ατμόπλιο „Ολιμπικ", πυ κατεφθίνονταν απ' το Σύθαμπτο στι Νέα Ιόρκι.

Κε νά, ο Ιρινικος οκεανος ίνε πια απο πίσο μας.

"Στις 10 τυ Μάρτι, — διγίτε ο ς. Υςςακοφ, — πίραμε

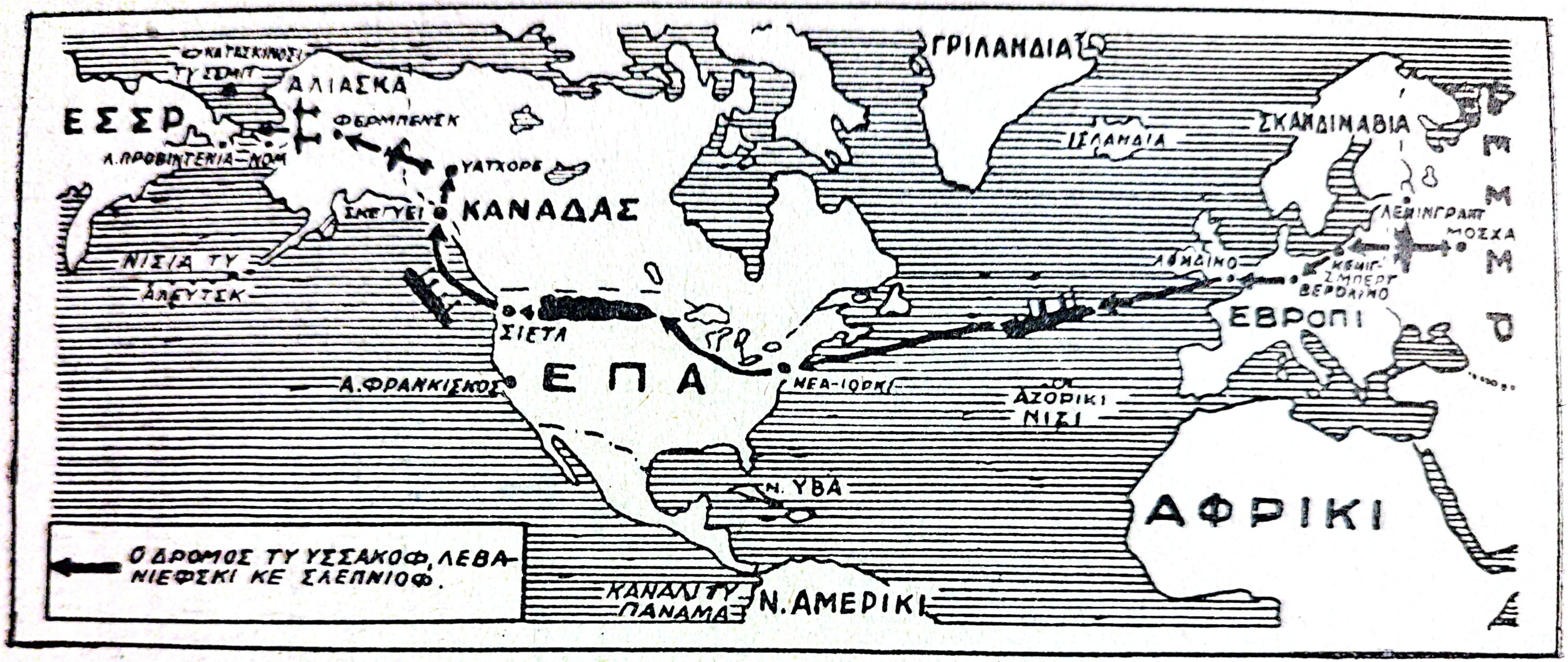
ςτι Νέα Ιόρκι τιν εντολι τις κιβερνιτικις επιτροπις να φίγυμε για τιν Αλάςκα. Αναχορίςαμε τιν ίδια μέρα, διαςχίςαμε τιν Αμερικι κε ςτις 17 τυ Μάρτι με το Ατμόπλιο „Αλιάςκα" βγίκαμε απ' το αμερικάνικο λιμάνι Σιέτλια, πυ βρίςκετε ςτιν παραλία τυ Ιρινικυ οκεανυ. Για να επιταχίνυμε το δρόμο-μας

αποφαςίςαμε ςτις 21 τυ Μάρτι ν' αφίςυμε ςτο λιμάνι Σκεγυέιτο ατμόπλιο κε να πάμε με το τρένο ος τιν πόλι Υαιτ Χορζ, τελεφτέο ςιδιροδρομικο ςιμίο τυ Καναδα. Εδο ιποδέχτικε τιν αποςτολί-μας ο γνοςτος αεροπόρος τις Αλάςκας Δζο Κρόςεν, πυ τιν ίδια μέρα με το αεροπλάνο-τυ μετέφερε τα μέλι τις αποςτολις ςτιν Αλάςκα, ςτιν πόλι Φέρμπενςκ".

Δια ατμόπλια... Ενια αεροπλάνα... Ι αποςτολι τον ελκίθρον τυ καγιυρ Σκυρίκιν. Βοίθια απο τιν Αλάςκα...

Μα αφτα όλα δεν αρκυν. Στο λιμάνι τυ Βλαδιβοςτοκ ετιμάζετε να αποπλέψι για το Βορα το τρίτο ατμόπλιο —

Ο δρόμος τυ Ὑςςακοβ, Λεβανὲφςκι κε Σλεπνιοφ.

„Σοβιετ". Περιμένι τα πιδαλιὐχύμενα κε τα αεροςάνι απο τι Μόςχα.

Διο πιδιλιυχύμενα το „ΕΣΣΡ Β 2" κε το „ΕΣΣΡ Β-4" μπορυν ςε μια πτίςι να πάρυνε 18 ανθρόπυς κε να τυς μεταφέρυνε ς' απόςταςι 400 χιλιομέτρον.

Τα πιδαλιυχύμενα μπορύνε να προςγιοθυν ςε εκςερετικα περιοριζμένι πλατία. Αφτα δεν τρομάζυν ύτε τα πλεύμενα παγόβυνα, ύτε το χάος τον ςυβλερον παγόβραχον. Μα ο άνεμος κε το χιόνι ίνε θανάςιμι εχθρι τον ονκόδικον κε μεγάλον πὺρον, πυ έχυνε τεράςτια επιφάνια ιςτίον.

Υτε ο άνεμος, ύτε το χιόνι αποτελυν φόβιτρο για τα αεροςάνι, πυ απο κερο δοκιμαςτίνανε ςτις πέρα απ' τον πολικο κίκλο χόρες. Αφτα „τα χορις φτερα αεροπλάνα", τρέχυνε ογδόντα χιλιόμετρα τιν όρα, φέρνοντας ςτις καμπίνες-τυς τρις επιβάτες, μα ι παγόβραχι, ι αδιαπέραςτι αφτι φραγμι, για τα αεροςάνι κικλόνυν τιν καταςκίνοςι.

ΕΝΑ ΜΙΝΑ ΠΑΝΟ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ

Αγονια αργα ο πολικος χιμὸνας. Επέρχετε ο κερος τον τιφόνον κε τον ντυμανιον. Μα ι φονι τυ Σςμιντ, όπος κε πριν, ιχι ίρεμα:

„Εμις φιςικα δε ζὺμε πλυςιοπάροχα, μα έχυμε τα απαρέτιτα. Ιδιέτερα, έχυμε αρκετι ποςότιτα γυναρικον, ρύχον κε ζεςτον αςπρόρυχον. Εδο φάνικε ο εκςέρετος, ο φροντιζμὲνος εφοδιαζμος τις αποςτολις με τρόφιμα κε με μέςα, πυ έκανε ο αναπλιροτίς-μυ Κόπυςοφ.

Κατα τι διάρκια τυ μίνα αφτυ ςτιν καταςκίνοςι δεν ίχαμε ύτε μια οποςδίποτε ςοβαρι αρόςτια, ύτε ακόμα κε κςεπάγιαςμα. Με ιδιέτερι φροντίδα προςπαθίςαμε να βαςτύμε ςτι ζέςμα. Με ιδιέτερι φροντίδα προςπαθίςαμε να βαςτύμε ςτι ζέζμα. Ι ςτα τις γινέκες, τα πεδια κε τυς πιο αδίνατυς ςιντρόφυς. Ι ιγία κε το ιθικο τις κολεκτίβας ίνε εκςέρετα. Ι έκςοχι δυ-

λια κατα τιν καταςτροφι, καθος κε ι ιποδιγματικι πιθαρχία μέςα ςτιν καταςκίνοςι ιπίρχςανε τα αποτελέζματα όλυ του προιγύμενυ ςταδίυ πιθαρχίας ςτο καράβι „Τςελιύςκιν".

Τον πιρίνα-τυ τον αποτελυν ι ςιμπιριακόφτςι, πυ πίρανε μέρος ςτιν εκςτρατία τις περαζμένις χρονιας, μ' αφτι ίνε μονάχα το τέταρτο τυ όλυ πλιρόματος, ςτο οπίο ςιμπεριλαμβάνοντε ναφτικι απ' το Αρχάνκελςκ, το Βλαδιβοςτοκ, επιςτίμονες απο τι Μόςχα κε το Λενινγραντ, ικοδόμι κ.τ.λ.

Αφτι τι λιγάκι ανομιογενι κολεχτίβα, τμίμα τις οπίας για πρότι φορα βρέθικε ςτιν Αρκτικι, έπρεπε να τι ςινδέςυμε ς' ένα ςίνολο, να τιν κάνυμε ιποδιγματικι, εμποτιζμένι με ςινιδιτι πιθαρχία, ικανι να δυλέβι γρίγορα κε με ςταθερότιτα να ιφίςτατε τις δοκιμαςίες. Ι ςιςπίροςι κε ι διαπεδαγόγιςι τις κολεχτίβας άρχιςε απ' τιν πρότι μέρα τις αποςτολις.

Στιν καταςκίνοςι αναπτίχθικε πλατια ι ςοςιαλιςτικι άμιλα ανάμεςα ςτις μπριγάδες, επιδιχτίκανε εκςέρετα ιποδίγματα υνταρνικις δυλιας. Εχυμε οργανόςι όχι μονάχα τι δυλια, μα κε τι γενικι κε επανκελματικι μόρφοςι. Δινάμοςαν ι ςιντροφικι δεζμι. Τεράςτια βοίθια ςτον αρχιγο τις αποςτολις παρέςχαν ο πιρίνας τυ ΠΚΚ (μπ) κε ι περίςκεφτι, ςινεπις δυλια τυ βοιθύ-μυ ςτο πολιτικο μέρος, τυ παλιυ μπολςςεβίκυ ς. Μποπροφ.

Ι μπολςςεβίκι τυ „Τςελιύςκιν" μαζι με τυς εκςοκοματικυς ιποςτίκανε, κι αν χριαςτι, θα ιποςτύνε ακόμα τιν πίεςι τυν ςτιχίον τυ Πόλυ, αντλόντας τι δίναμι απ' το γεγονος, ότι αφτι ίνε πεδια τις μεγάλις χόρας τυ ςοςιαλιζμυ, πυ δυλέβι κάτο απ' τιν καθοδίγιςι τυ κόματος κε κάτο απο τιν καθοδίγιςι τυ ς. Στάλιν".

„Τις τελεφτέες μέρες επικρατι καλοκερία, — ραδιυτιλεγραφι ο αναπλιροτις τυ ς. Σμιντ Ι. Κόπυςοφ. — Ι θερμοκραςία τις ατμοςφέρας διαρκος παραμένι ςτο ίδιο επίπεδο τον — 38°. Ανεμι δεν πνέυνε. Ο πάγος επίςις δεν ανιςιχι με τον τριγμό-τυ,

Ι. Α. Κὸπυςοβ

Ι ζοι στιν κατασκίνοσι περνάι με τι σιμετοχι όλον στιν καθιμερινι δυλια, χορις ιδιέτερα γεγονότα κε αρχίζι στις έχσι ι όρα το πρoι. Τιν ίδια όρα κσιπνάι κε ο ασίρματος. Αρχίζυν σινομιλίες με το Υελεν για τις δινατότιτες πτίσις τυ αεροπλάνυ. Στις οχτο το πρωι προγεβματίζυμε. Κατόπι ι μπριγάδες πάνε στι δυλια. Στο μέσο τις παράνκας, πυ διασόθικε το βράδι κάνι μαθίματα ο όμιλος τυ διαλεχτικυ ιλιζμυ. Τον όμιλο διεφθίνι ο Οτο Γιύλιεβ.τς Σςμιντ. Αφτυ ανακινόνοντε σ' όλι τιν κολεχτίβα, τα νέα πυ παρθίκανε με τον ασίρματο απ' τιν χιρα. Σιστιματικα γίνοντε εκλαικεβμένες διαλέχσις. Στις σκινες γίνετε σιζίτισι τυ λόγυ τυ σ. Στάλιν στο XVII σινέδριο τυ Κόματος".

Ο Ο. Σςμιντ παραδίδι το διαλεχτικο ιλιζμο.

„Στιν κατασκίνοσι, — διιγιίτε αργότερα ο σ. Σςμιντ, — εμφανίστικε μια τεράστια έλχσι προς τι μελέτι. Δεν έπρεπε

να ςκέφτεςε τί θέμα θα διαλέκςις για το μάθιμα, ο καθένας ίθελε όλα να τα μάθι. Γι' αφτο μελετύςαμε γεογραφία, ιςτορία, πολιτικι ικονομία μαθέναμε κςένες γλόςες.

Επανιλιμένα ίρθανε ςε μένα επιςτίμονες κε μυ λέγανε:

— Καταλίκςαμε στο ςιμπέραζμα, πός ι γνόςις-μας τυ διαλεχτικυ ιλιζμυ ίνε ανεπαρκις.

Κε γι' αφτο έκανα δεκατρις διαλέκςις πΰχανε μεγάλι επιτιχία.

Το ιθικο ίτανε εκςέρετο. Γι' αφτο μαρτιρι ακόμα κε το γεγονος, ότι στον κερο τις διαμονίς-τυς πάνο στον πάγο ι τςελιύςκιντςι γράπςανε πολα τραγύδια κε διαρκος τα τραγυδύςανε. Για πιο πράγμα γινότανε λόγος στα τραγύδια αφτα; Ιτανε κιρίος χιυμοριςτικα ςτιχο-τράγυδα για ότι αφορα τις εςοτερικές-μας ςχέςις.

Μετακςι τον άλον τραγυδιον, ένα απ' τα πρότα, πυ κάνανε τιν εμφάνιςί-τυς ίτανε ι „Γαιαβάτα τον τςελιύςκιντςον", πυ γράφτικε απ' το ςιγραφέα Σεργέι Σεμένοφ. Νά ι ιςτορία τυ πιίματος αφτυ.

Ενα απ' τα λίγα βιβλία, πυ ϐοςτίκςαμε ςτιν καταςκίνοςι ίςτερα απ' τιν καταςτροφι τυ „Τςελιύςκιν", ίτανε κε ι ανκλικι μετάφραςι „Γαιαβάτα". Το διαβάζανε φοναχτα στις ςκινες με τι ςιρα κε το ϐιβλίο έγινε πολι λαικο. Τότε ο Σεμένοφ αποφάςιςε να γράπςι μια παροδία, με θέμα τιν „Γαιαβάτα" μετατρέποντάς-τιν κατα τρόπο, πυ να τιν προςάρμοζε στις ςινθίκες τις καταςκίνοςις. Το πρότο κεφάλεο τις „Γαιαβάτας τον τςελιύςκιντςον" ο ςινγραφέας το αφιέροςε στιν αναπαράςταςι με μορφι παροδίας τον μαθιμάτον-μυ για το διαλεχτικο ιλιζμο".

ΠΡΟΤΟ ΤΡΑΓΥΔΙ—ΔΙΑΛΕΧΤΙΚΟΣ ΙΛΙΖΜΟΣ

Καταμεςις τις θάλαςας τον τςύκτςον,
στις παγότυμπες απάνο,
στιν κορφι τριον παγόβραχον απάνο

ο δέςποτας τις ΑΔΒΘΔ ςτεκόντανε
ο Οτο Μόνιτο ο δινατος.
Κι απ' τον τριον παγόδραχον τις χορφες
το λαο τον ςκινόνε καλύςε,
καλύςε το λαο τον παράνκον.

■■

Απ' τον παγόβραχο κομάτι πìρε πάγο
κι απο τύτο έφτιακςε πίπα,
τις ιρìνις τι γαλάζια τιν πίπα,
κε ςε τùτινε τιν πίπα άνιχςε τρίπα.
Κι αφυ ςτιν παράνκα κοντα
ςτον παγοφρàχτι απάνο
καπνυ έβαλε ςινιàλο,
κάπνιςε τιν πίπα τύτι
όλυς καλòντας ςτο ςιμβύλιο.

■■

Κ' ι επικεφαλις τον ςκινον όλον —
ι ςκινες τον θερμαςτον, τον μιχανικον
κε τον επιςτιμòνον κε ναφτον
κε μαζι τον παγòτυμπον κε παράνκον —
„Ινε ο Οτος-μας“ φονάκςανε με μια φονι.
Μ' αφτόνε το γαλάζιο θιελόδικο καπνο
Μας καλι ςτι ςινέλεφςι,
ςτο ςιμβùλιο να πάμε μας καλι.

■■

Ντιμάνι με τεράςτιες προβιες
με κοντέςια βàτινα κε με παλτα δερμάτινα
με βàλενκες κε με χοντρα παπύτςια,
απ' τις ςκινες κι απ' τις παρàνκες βγένανε,
κι ανàμεςα απ' τυς παγòβραχυς κε παγοφράχτες
ι πιο μεγάλι τον ςκινον πιγένανε
κε κατα πòδι-τυς ι θερμαςτες,
ι μιχανικι κ' ι νàφτες,
ι διμοςιογράφι απ' τιν „Βετςόρκα“
απ' τιν „Ιζβέςτια“ κι απ' τιν „Κομςομόλκα“.

O Οτο Γιύλιεβιτς ο δινατος
τυ Βὸριυ θαλὰςιυ δρόμυ ο διμιυργος
ανάτρεχςε με τιν αράδα όλυς.

■■

Πολι λιπιρα, μ' αγὰπι
ανάτρεχςε όλυς τυς „μαχίςτες",
κ' ίςτερα τυς ιδεαλὶςτες, μιχανίςτες κι ὰλυς „ιςτες",
πυ δε γνορίςανε τι διαλεχτικι.
Κε ι ςτεντόρια ι φονι,
ι όμια με τυ νερυ το βυιτο φονι,
με το βυιτο πολον μαζι ζυλιγμάτον πάγυ,
αντίχιςε προς τυς κάθε „ιςτες".

■■

— Σας δόθικε λογικο κε ςινίδιςι,
Σπυδὰκςατε ςε πολα πανεπιςτίμια
ςε ραπφακ κε ςε ινςτιτύτα,
Μεγαλόςατε ςτον Σοβίετ τι χὸρα
Πυ ςας ανέθρεπςε μ' αγάπι,
Στα μεγάλα-τις τα έργα
Για να τι βοιθάτε.
Μα ςις γιατι ςαν ςτραβι,
Σαν δεκαπεντάμερα ςκιλάκια
Πλανιέςτε ςτα ςκοτάδια
Στυς δρόμυς τον επιςτιμόν-ςας όλον;
Στον διαλεχτικο ιλιζμο ίνε ι δίναμί-ςας,
το δρόμο ςτιν επιςτὶμι αφτος θα δίκςι,
Αφτος οδιγός-ςας θα γενι,
Τυς ςοφὺς-τυ τυς νόμυς
Πρέπι πιςτα να φιλάτε.
Κε θα πλιθένυν ι επιςτίμες,
ι επιτιχίες κε ι ανακαλίπςις,
Πυ περιμένυνε το γιριζμὸ-ςας
Στιν πατρίδα-ςας, ςτι Σοβιετικι πατρίδα.
Μ' αν θἄςτε κυφι,
Τέτιι πΰςαςταν θα μὶνετε, —
έτςι ίπε ο Δέςποτας τις ΑΔΒΘΔ
Ο Οτο Μὸνιτο ο δινατος.

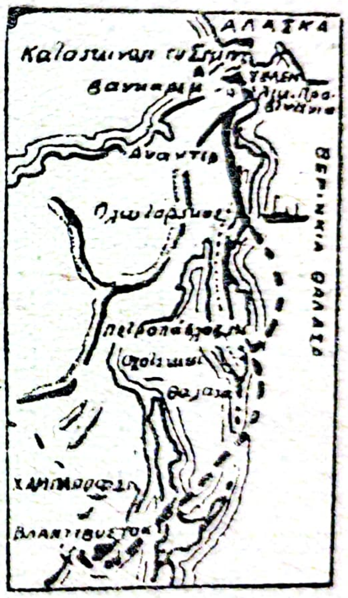
Ο Γ, Α Υςςαχοφ.

ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΒΙΑΣΤΥΜΕ.

Ι χόρα κςέρι τί ςτιχίζι ι ιρεμία τυ Σςμιντ, κςέρι κε τον κίνδινο. Με τις πρότες ζεςτες μέρες ι καταςκίνοςι τον τςελιύςκιντςον, πυ βρίςκετε πάνο ςτι θάλαςα, μπορι να πάι ςτον πάτο. Πρέπι να βιαςτύμε.

Γι' αφτο...

...Με το εκςπρες απ' τα Υρὰλια, τι Σιβιρία, τιν Ιπερβαικαλικι, τρὲχι ςαν αςτραπι προς το Χαμπαροβςκ, ο Βοντοπιάνοφ με το αεροπλάνο-τυ.

Απ' το Ιρκυτςκ ςπέδδυνε ι αεροπόρι τις Σιβιρίας Γάλιςςεφ κε Ντορόνιν, πυ προςπεράςανε τον Βονταπιάνοβ κατα διο ιμερόνιχτα.

Στις 10 τυ Μάρτι ο Γάλιςςεφ κε ο Ντορόνιν επιδιορθόνυνε πια τα φτερα τον αεροπλάνον-τυς, ςτο αεροδρόμιο τυ Χαμπάροβςκ. Μετα διο μέρες το εκςπρες απιβιβάζι τον Βοντοπιάνοφ. Απ' εδο, απ' τιν χριμνόδικι όχθι, πάνο απ' τον ςκλιρο πάγο τυ Αμυρ, αρχίζι ο εναέριος δρόμος προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ.

Ο δρόμος προς τυς τσελιύςκιντςυς ςτυς χάρτες ίνε ίσιος: τέςερις χιλιάδες χιλιομέτρον ταιγας, βυνον, θάλαςας κε τύντρας.

Μα τόρα ίνε χιμόνας.

Αφτο σιμένι παγονια 40 βαθμον.

Αφτο σιμένι χιόνι, πυ σε μισι όρα μπορι να σταματίσι κε Σιβιριακο εχςπρες.

Αφτο σιμένι αςπράδα χιονιυ τον ανεχςερέβνιτον βυνοσιρον, για τις οπίες σίμερα δεν ιπάρχυνε χάρτες, σιοπιλι κίνισι παγομένον εχτάςεον κάτο απ' τι μυνκι κυβέρτα τυ ντυμανιυ.

Αφτο σιμένι δρόμο, απ' τον οπίο κανις ακόμα απ'τυς αεροπόρυς τυ κόζμυ δε ριπςοκινδίνεπςε να πετάχςι σε κερο χιονοςτρόβιλον.

ΠΙΘΑΡΧΙΑ, ΙΡΟΙΖΜΟΣ ΚΕ ΠΙΡΑ

Ο Βίκτορ Γάλιςςεφ φέρι διο παράσιμα κάτο απ' το γυνένιο κομπινεζόν-τυ: το μαχιτικο παράσιμο τις Κόκινις σιμέας για τις ριπςοκίνδινες πτίσις-τυ, στιν εποχι τυ εμφιλίυ πολέμυ στο „Αβρο", το παράσιμο τυ Κόκινυ αστέρα για τις ανίκυστα τολμιρές-τυ πτίσις στο ατμόπλιο „Σταβρύπολι", πυ περικικλόθικε απο τυς πάγυς. Αφτος ο πςίχρεμος κε προςεχτικος Γάλιςςεφ, μόνος-τυ μετάφερε στιν κσιρα όλυς τυς επιβάτες κι όλο το πλίρομα τυ ατμόπλιυ „Σταβρύπολι".

Δεκαοχτο χρόνια πετα πάνο απο τις αμυδιες τις Κεντρικις Ασίας, πάνο απ' τον Ενισέο, το Λένα, τον Κολιμα.

Ιπάρχυν εναέριι δρόμι, πυ για πρότι φορα ανίχτικαν απ' τον Γάλιςςεφ. Ετσι πριν απο διο χρόνια ο Γάλιςεφ πρότος πέταχςε πάνο απ' τον πανκόζμιο πόλο τυ πςίχυς — τι βυνοσιρα τυ Βερχογιανςκ, όπυ ι θερμοκρασία φτάνι τυς 70 βαθμυς κάτο απ' το μιδεν.

Ο Γάλιςςεφ κλίθικε για να κάνι τιν πτίσι προς τιν κα-

Ο Βίκτορ Γάλισσεφ

ταςχίνοςι τυ Σςμιντ, απ' τιν επιβατιχί γραμι Ιρχυτςχ—Γιαχυτςχ ςτιν οπία δύλεβε. Κε να τί λέγι γι' αφτον ο πρόιν αρχιγος τις γραμις αφτις, ο παλιος πιλότος Βαλαμπύγιεφ.

«Δεν ίνε πριχιζμένος ο χάθε πιλότος με «πυλίςιο έςθιμα» — με το έςθιμα τυ αέρα.

Μα ο χάθε χάτοχος τυ εςθίματος αφτυ δεν ίνε ταφτόχρονα χε τεχνιχα μορφομένος ςτιν εντέλια.

Ο Βίχτορ Γάλιςςεφ ίνε ςινένοςι τον διο αφτον προτεριμάτον.

Νά ένα παράδιγμα τις δυλιας τυ Γάλιςςεφ, πΰνε χατανοιτο όχι μονάχα απ' τυς πιλότυς:

Κάθε μιχανι έχι χαθοριζμένο όριο ζοις. Για μεριχες το ανότατο όριο ιλιχίας ίνε διο χιλιάδες πτιτιχες όρες, για άλες ίνε διο χιλιάδες πενταχόςιες. Μα δεν ιπίρχςε ύτε μια περίπτοςι μιχανις, πυ να έζιςε ςτις βόριες γραμες μέχρι το χαθοριζμένο όριο. Μονάχα ο Βίχτορ Γάλιςςεφ χάρις ςτιν πιθαρχία χε τιν πίρα, πέταχςε με το αεροπλάνο-τυ „ΒΒ-33" όλες τις διο χιλιάδες πενταχόςιες όρες.

Δεν παραχςενέβυμε, για το ότι, τέτιι πολίπιρι πιλότι, όπος ο Βοντοπιάνοφ χε ο Ντορόνιν, μονάχι-τυς ςτο Χαμπάροφςχ, χορις χαμια ανάμιχςι τις Μόςχας, διαλέχςανε τον Γάλιςςεφ για αρχιγο τυ ζμίνυς. Εγο ο ίδιος δε θα τυς πρότινα χαλίτερο».

ΑΠΟ ΤΙΝ ΙΠΟΤΡΟΠΙΚΙ ΖΟΝΙ ΣΤΙΝ ΑΡΚΤΙΚΙ

Ι ζοι τυ Ιβαν Ντορόνιν ίνε έχςοχι. Ι βιογραφία-τυ ίνε αντίγραφο τις βιογραφίας εχατοντάδον άλον αεροπόρον τις χόρας-μας. Κι όταν ι εφιμερίδες αποφάςιςαν να διμοςιέφςυν ςιμίομα για τι ζοι αφτυ τυ ανδρίυ χε μετριόφρονα ναθρόπυ, αφτο ιχύςε ςαν ανχέτα.

...Γενίθιχα ςε χοριάτιχι ιχογένια... Δεν τέλιοςα ςχολίο μεςέας εχπέδεφςις, πίγα εθελοντις ςτο ςτόλο... Σπύδαχςα

Ο Ιροας τις Σοβιετικις Ενοσις Ιβαν Ντορόνιν.

στο ναφτικο σχολιο... Κατόπιν στο σχολιο τον αεροπόρον... Τρία χρόνια ιπιρέτισα στιν αεροπορία στα χαράβια τυ στόλυ τις Μάβρις θάλασας.

Απ' τις ανχέτες επίσις μπορύμε να μάθυμε, πος ο „αεροπόρος Ντορόνιν Ιβαν στο 1928 για τα πρότιπα αεροποριχά-τυ προτερίματα, ονομάστικε ινστρύχτορας τις σχολις τις ναφτικις αεροπορίας".

Μα ι ανχέτες δε μιλάνε για το χιριότερο — για τιν πσιχρεμία, τιν πìρα κε τι δινατι θέλισι τυ Ιβαν Ντορόνιν. Δε μπορις να μεταφέρις τον κάθε αεροπόρο απ' τιν Μάβρι θάλασα στον Πολικο κίκλο. Μα αφτο με τον Ιβαν Ντορόνιν έγινε. Αμέσος απο τιν ιποτροπικι ζόνι κε τα ομαλα αεροδρόμια τυ Καφκάσυ κε τις Κριμέας μεταπίδισε στα παγόπεδα τις πιο βόριας παραλίας, χόθικε μες' τις αρχτικες παγονιες κε τις χιονοθίελες. Εδο δόσανε στο νεαρο αεροπόρο ιπεφθινότατο καθίκο να σινοδέψι τα χαράβια τις Καρσκικις αποστολις. Κε το καθίκο αφτο το εκτέλεσε άριστα, με προσεχτικότιτα, ακρίβια κε ολοφάνερο ιροιζμο, ιδιότιτες πΰνε τόσο χαραχτιριστικες για τον Ιβαν Ντορόνιν.

Το σίνθιμα τυ Ντορόνιν ίνε: „ποτε μι χάσις ύτε λεφτο καλοκερίας". Νά γιατι αφτος σιναγονίστικε τόσο πετιχιμένα με τον πρότο πιλότο στι γραμι Ιρκυτσκ—Γιακύτσκ, τον αεροπόρο Γάλισσεφ, βγένοντας μερικες φορες νικιτις σ' αφτι τιν τρίχρονι άμιλα.

Στα 1932 με το αεροπλάνο „Π-5" κάνι τιν πτίσι Μόσχα—Ιρκυτσκ, κε ìστερα απο ένα χρόνο κàνι πετιχιμένα τιν εναέρια διαδρομι, απο δισκολότατο δρόμο, Ιρκυτσκ — Σρεντνικαν.

Ο Ντορόνιν πέτακσε πάνο απο 300 χιλιάδες χιλιόμετρα, δυλέβοντας πάντα χορις αβαρίες. Για τιν ιποδιγματικίτυ δυλια ονομάστικε „πιλότος-μιχανικος τυ Πολιτικυ εναέριυ στόλυ".

Ο Ντορòνιν έκανε δισκολότατι πτίσι κατα μίκος τις βο-

ριο-διτιχις αχτις τυ Ιρινικυ Οκεανυ. Αφτι ι παραλία ίνε το όριο μεταχσι τις πιο μεγάλις ιπίρυ με τον επίμονο βόριο-σιβιριακο χιχλόνα κε τυ πιο μεγάλυ Οκεανυ, όπυ οργιάζυνε ι δινατι χιχλόνες—τιφόνες. Αφτι ι παραλία με τα ντυμάνια-τις, τυς χιονοςίφυνες, τυς δινατυς κε σιχνυς άνεμυς, ίσος, αποτελι τιν πιο δίςκολι περιοχι για πτίςις, ς' όλι τιν ιδρόγιο σφέρα.

Εδο ο Ντορόνιν εκςαςκίθικε. Νά τι γράφι για τα αεροπορικα προτερίματα τυ Ιβαν Ντορόνιν ο σινγραφέρας Μακς Ζίνγερ πυ πέτακςε μαζί-τυ:

„Σε λίγο ίςτερα απ' το Γιακυτςκ ο κερος γέλαςε τον πιλότο. Το ντυμάνι κςαπλόθικε ςτις πςιλες ορινες όχθες τυ Λένα, κλίνοντας το δρόμο ςτο αεροπλάνο τυ Ντορόνιν. Κςάφνυ μέςα απ' το χιόνι προβάλανε κατάφιτες όχθες κε πάλι κςανακριβόντυςαν μέςα ςτο ντυμάνι τις βαριχιμονιας τυ Λένα.

Ιςτερα απο κάθε όρα πτίςις πάγονε το λάδι μέςα ςτα ρεζερβυαρ κε το λαδοςολίνα, κε κάθε όρα ι μιχανι προςγιόνυνταν ιποχρεοτικα. Ο αεροπόρος-μάςτορας Ντορόνιν τιν προςγίονε με τέχνι χορις σπαςίματα ςτις πςιλες ανομαλίες τυ πάγυ τυ Λένα. Κάθε φορα ο μπορτομιχανικος άναβε βιαςτικα τι νκαζιέρα κε ζέςτενε το παγομένο λάδι. Το βραςτερο λάδι το χίνανε ςτα ρεζερβυαρ κε έτςι πετύςαμε παραπέρα, μέχρι τιν επόμενι ιποχρεοτικι προςγίοςι. Ι αεροπόρι δε δίνανε ς' αφτο ςιμαςία. Ιτανε απλος μια ςινιθιςμένι χιμονιάτικι πτίςι.

Κε νά, παν' απ' το δάςος, όταν απ' το αεροπλάνο, πυ πίγενε με τα χιονοπέδιλα δε φενόντανε το ποτάμι, κςάφνυ κάτι έςπαςε ςτο μοτορ, ο κρότος πνίγικε κε το ματορ ςταμάτιςε να τραγυδι το ζοιρό τυ τραγύδι. Μετα ένα δεφτερόλεφτο κςανατραγυδι το ζοιρό τυ τραγύδι. Μετα ένα δεφτερόλεφτο κςαναπίρε μπρος, μα όχι πια με τιν προιγύμενι δίναμι. Ο χτίπος-τυ ίτανε ανόμαλος κε αβέβεος.

Κάτο απ' τα αεροπλάνο φενόντανε ι ταιγα. Τυς ανθρόπυς τυς φρυρύςε ο δάςινος φράχτις, πυ πςιλα ςίκοςε ανκαθοτυς, θανατιφόρυς κορμυς. Το μοτορ έβιχε, ςαν μορο πυ αρό-

στισε απο κοκίτι. Κσάφνυ φάνικε ο σφιριλατιμένος απ' τυς πάγυς Λένας με τιν εκτιφλοτικι χιόνινι φορεσιά-τυ. Ο άνεμος έσπροχνε τι μιχανι προς το δάσος. Ο Ντορόνιν με μοτορ, πυ έζβισε, πΰχασε τι δίναμί-τυ, προσπαθύσε να βγάλι το αεροπλάνο στο Λένα, για να το προσγιόσι πάνο στο ποτάμι, πάνο στο παγομένο-τυ στροσίδι, πΰτανε σκεπαζμένο με χιόνι.

... Το αεροπλάνο ίνε πια πάνο απ' το ποτάμι, μα κάτο απ' τι μιχανι κσαπλόνετε γαλάζια επιπάγοσι. Εδο έσπασε ο φλιος τυ ποταμυ, κε το νέρο κσεχίθικε στιν επιφάνια τυ πάγυ. Αν θα καθίσι το αεροπλάνο εδο, θα κάμι „πικε", θα αναποδογιριστι κε τότε „κοτλέτα", τέλος καθος λένε ι αεροπόρι.

Μα το αεροπλάνο όλο κε βίχι, κάπυ τραβάι πάνο απ' τις επιπαγόσις. Να, τέλιοσε κε ι γαλάζια έκτασι κε κσανασπρίζι σκεπαζμένος με χιόνια ο Λένας. Μπροστα το σοτίριο τετράγονο τον ελάτον. Μερικα απότομα χτιπίματα τον χιονοπέδιλον στις ανομαλίες τυ πάγυ, το αεροπλάνο πιδα, σαν σε δοκάρια. Ινε προσγίοσι εκσαναγκαστικι σε εφεδρικο παγόπεδο, μέχρι το οπίο μόλις κατόρθοσε να φτάσι ο επίμονος Ντορόνιν".

Ο ΑΤΡΟΜΙΤΟΣ

Ο Μιχαιλ Βοντοπιάνοφ κσακυστος για το θάρος κε τιν αφοβία-τυ προς τον κίνδινο δε μάζι με τυς προσεκτικύς-τυ σιντρόφυς.

„Ιμε χοριατόπεδο—διιγίτε ο ίδιος ο Βοντοπιάνοφ.—Κάποτε, όταν με τον πατέρα-μυ διορθόναμε τι σκεπι τυ χοριατόσπιτύ-μας άκυσα παν' απ' το κεφάλι-μυ έναν χαραχτιριστικο, τότες ακόμα άγνοστο σε μένα, κρότο πυ όλο κε πλισίαζε. Σίκοσα προς τα πάνο το κεφάλι κε για πρότι φορα στι

ζοί-μυ ίδα αεροπλάνο, πυ διάσχιζε το γαλάζιο υρανο. Κιτόντας αφερέθικα κε παρ' ολίγο θα έπεφτα απ' τι σκεπι.

Αφτι τι σιμαντικι για μένα μέρα, για πρότι φορά σκέφτικα: θάτανε καλο να γίνο αεροπόρος! Μα πός; Ι ιδέα για τι δυλια τυ αεροπόρυ σφίνοσε στο κεφάλι-μυ κε δε μ' άφινε ισιχία.

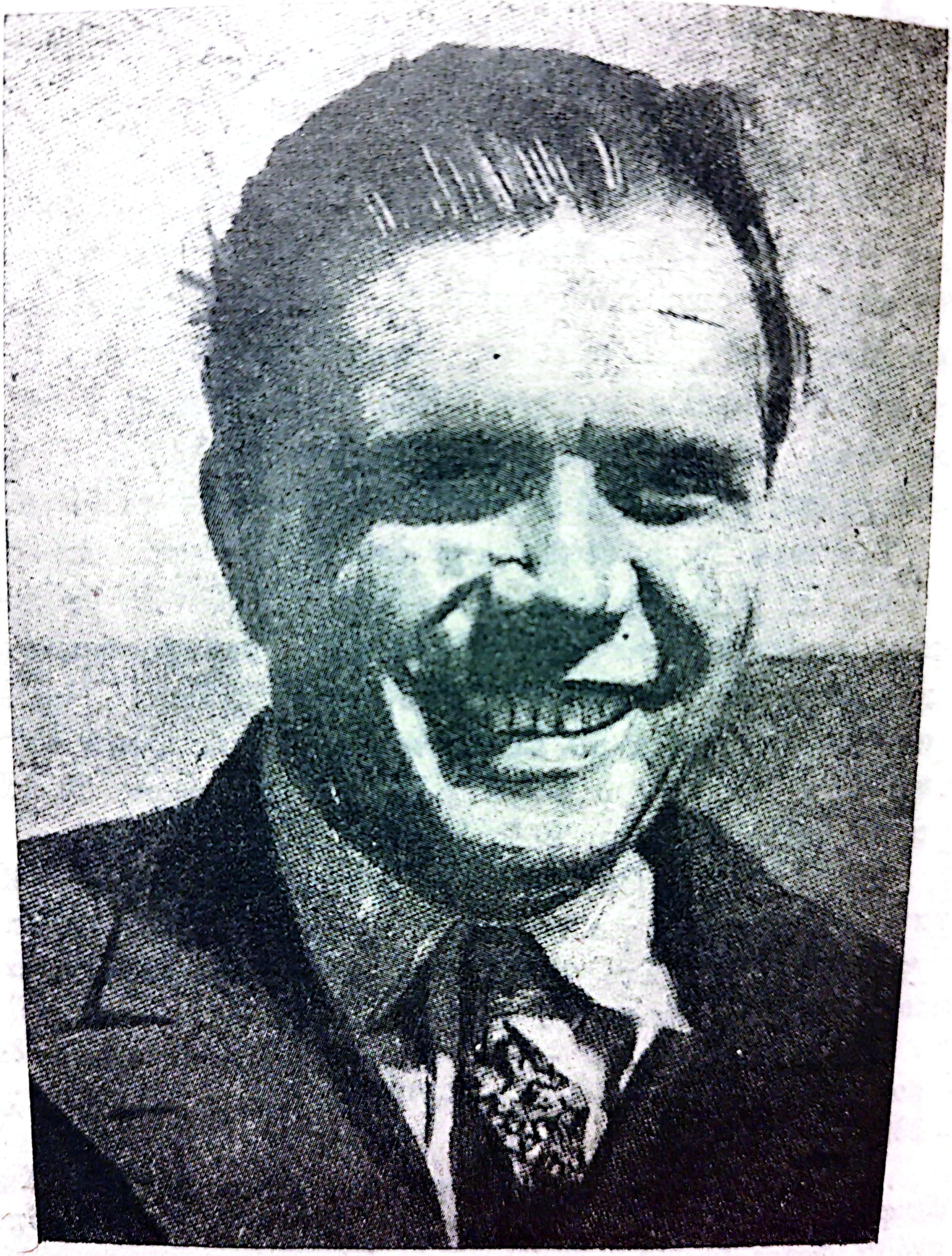
Στο 1918, πεδι 18 χρονον, έτιχε να πέσο στο αεροδρόμιο Λιπετσκ. Χορις να σκεφτο καν, με μεγάλι χαρα προσίλθα εθελοντις στον Κόκινο στρατο, στι μίρα τον αεροσκαφον „Ιλια Μύρομετς". Ι αρχι τις αεροπορικίς-μυ ιπιρεσίας σινέπεσε με τον εμφίλιο πόλεμο. Προτυ να πετάκσι κανις στον αέρα, πρέπι να τον καταχτίσι. Μαζι με χιλιάδες σιντρόφυς σιμετέσχα στις μάχες ενάντια στο Μάμοντοφ κε το Βράνκελ.

Τον κερο εκίνο φισικα εγο δεν ίχα ιδικεφτι. Αρχισα τι δυλιά μυ στι μίρα σαν ανιδίκεφτος εργάτις. Κατόπι με προβιβάσανε: κατέλαβα ένα πόστο πΰφερε τιν παραφυσκομένι ονομασία „παρατιριτι τυ δεκσιυ φτερυ τυ αεροσκάφυς „Ιλια Μύρομετς". Ι ιποχρεόσις-μυ δεν ίτανε περίπλοκες: όφιλα να παρατιρο όστε το δεκσιο φτερο νάνε πάντα καθαρο. Τι δυλια αφτι τιν έκανα όχι απο φόβο μα απο σινίδισι.

Στο 1919 με βάλανε βοιθο σοφερ, στο 1920 στι Μόσχα έδοσα εκσετάσις για σοφερ κε σ' αφτι τι δυλια δύλεψα μέχρι το 1924. Στο 1925 έδοσα εκσετάσις για μιχανικος αεροπλάνυ. Στο τέλος τυ 1928 τέλιοσα το πολικο σχολιο τον αεροπόρον κε απο τότες, μέχρι τι σιμερινι ιμέρα, δυλέβο ος αεροπόρος. Τόρα έχο πτίσις περισότερα απο 300 χιλιάδες χιλιόμετρα.

Στο 1930 ίχα το εφτίχιμα να ανίκσο τι γραμι Χαμπαροβσκ—Σαχαλίνι. Χριάστικε να δυλέψο σε μέρι, όπυ ακόμα ποτες δεν ίχε πετάκσι αεροπλάνο.

Στο 1931—32 δύλεβα στιν ιδικι αεροπορικι ομάδα τις „Πράβντας" — για να μεταφέρο τις μίτρες τον στιχίον. Για

Ο ίροας τις Σοβετικις Ενοσις Μιχαιλ Βοντοπιάνοφ

τι γρίγορι, χορις διακοπες κε καθιστερίσις μεταφορά-τυς στον τόπυ τυ προορισμυ, βραβέφτικα με χρισο ρολόγι. Στα 1933 επιχίρισα κάτο απο χιμερινες σινθίκες να κάνο αεροπορικα τι διαδρομι Μόσχα — Πετροπάβλοσκ — Καμτσάτκα κε επιστροφι, σε σιντομότατο διάστιμα, μα έπαθα στι Βαικάλι αβαρία, κε ανανκάστικα να σταματίσο τιν πτίσι.

Εδο στι μνίμι-μυ ιπάρχι ένα ανιχτο κενο. Θιμάμε τον εαφτό-μυ μονάχα μετα τρις μέρες απ' τι στιγμι τις αβαρίας, αν κε διιγύντε πος τα χοράματα τις επομένις μέρας με ίδανε στι γι κινύμενο κοντα στα σιντρίμια τυ αεροπλάνυ με παγομένα το πρόσοπο κε' τα χέρια. Ζιτύσα δίθεν φοτια, κε μετα έμινα ανέσθιτος. Για τιν καταστροφι εγο τίποτα δε θιμάμε, μονάχα θιμάμε, πος όταν τιν τελεφτέα φορα κίταξα, ι όρα ίτανε περίπυ τρις το πρωι... Ολι παραξενέβοντε απο το γεγονος, ότι έμινα ζοντανος, νέ, κε γο ο ίδιος το αναγνορίζο, παραξενέβυμε. Φτάνι να πο πος στο νοσοκομίο τυ Βερχνευτινσκ μυ κάνανε ακριβος τριάντα ραψίματα".

Ο Βοντοπιάνοφ, ραμένος απ' τυς χιρύργυς νόμιζε πια, πος το τιμόνι τυ αεροπλάνυ γι αφτον χάθικε για πάντα. Μα μετα έξι μίνες ο Βοντοπιάνοφ ξανάκανε θαβμάσιες πτίσις με τις μίτρες τον στιχίον τις „Πράβντας" απ' τι Μόσχα στο Λενινγραντ.

Κε ίστερα απο έξι μίνες ακόμα προσκλίθικε να πετάξι προς βοίθια τον τσελιύσκιντσον κατεφθίαν απ' τι Μόσχα, απόστασι 13 χιλιάδον χιλιομέτρον.

ΧΙΟΝΟΘΙΕΛΑ

„ΧΑΜΠΑΡΟΒΣΚ — ΠΡΟΣ ΤΥΣ ΓΑΛΙΣΣΕΦ, ΝΤΟΡΟΝΙΝ, ΒΟΝΤΟΠΙΑΝΟΦ"

Ι κατάστασι πυ διμιυργίθικε απετι τιν επίγυσα αναχόρισί-σας με τα αεροπλάνα-σας στο βορα. Ι σιμασία τον αεροπλάνον-σας με τις πολες

θέσις στο έργο τις διάσοσις τον τσελιύσκιντσον όλο κέ μεγαλόνι, επιδί το μοτορ τυ αεροπλάνυ τυ Διαπιντέβσκι δεν ίνε πλέρια εντάκσι, τα δε αεροπλάνα „Π-5“ „Ш-2“ κε „У-2“ πυ φορτοθίκανε στα ατμόπλια „Σμολενσκ“ κε „Σταλινγραντ“, έχυνε ελάχιστι επιβατικί καμπίνα.

Ι κιβέρνισι ίνε πεπιζμένι, πος το καθίκον πυ σας ανατίθικε θα εκτελεσθι απο σας έντιμα. Καθε όρα ίνε πολίτιμος.

13 τυ Μάρτι.

Κύιμπισσεφ

„ΜΟΣΧΑ— ΣΙΜΒΥΛΙΟ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΤΥ ΛΑΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ς. ΚΥΙΜΠΙΣΕΦ“

Τα αεροπλάνα μαζεφτίκανε κε ετιμάζοντε για τιν αποστολι. Ι αναχόρισι καθιστερι ένεκα τυ μενόμενυ χιονοστρόβιλυ. Με τιν ελάχιστι δινατότιτα θα πετάκσυμε. Ιμαστε πεπιζμένι στις δινάμις-μας, στα μοτορ, στα αεροπλάνα. Το καθίκον πυ μας αναθέσατε θα το εχτελέσυμε.

Γάλισσεφ, Ντορόνιν, Βοντοπιάνοφ.

Ι τρις αεροπόρι περιμένανε το τέλος τυ χιονοστρόβιλυ. Μα ο άνεμος διναμόνι κε το χιόνι γίνετε πικνότερο.

Ι άνθροπι, πνιγόμενι απ' τον άνεμο, μεταχινύντε πάνο στα τέσερα.

Ο άνεμος παρασίρι σκεπες, κε πετα απ' αφτες στον αέρα λαμαρίνες.

Ι πόλις, το δάσος, τα ποτάμια, ι δρόμι ι ικιζμι μετατραπίκανε σε χιονοστιβάδες, πάνο απ' τις οπίες με ταχίτιτα ταχιδρομικυ τρένυ στροβιλίζι ο άσπρος ανεμοστρόβιλος — ι χιονοθίελα..

„Ι χιονοθίελα, λέγι ο πολικος καπετάνιος Μπότσεχ.

ςτυς διμοςιογράφυς, πυ τυ επιτίθοντε — ίνε εκτιφλοτικο χιόνι με τριχιμιόδικο άνεμο, δίναμις απο 7 μέχρι 12 μπαλ. Ο χιονοςίφυνας (πυργα) δε φιςα κατα πνοες, όπος ςτιν κεντρικι ζόνι ίτε ςτο Βόριο Κάρκαςο. Ο χιονοςίφυνας φιςάι αδιάκοπα, με άνεμο τις ίδιας δίναμις, επι διάρκια μερικον ιμερον κατα ςιρα. Κινίτε πάντα ςαν άςπρος, χιονένιος τίχος ςκεπάζοντας το παν ςτο δρόμο με αδιαπέραντι ομίχλι".

Μα δεν ίνε μονάχα ο Γάλιςςεφ, Ντορόνιν, κε Βοντοπιάνοφ, πυ περιμένυν το τέλος τυ χιονοςτρόβιλυ. Ο άνεμος αφτος κςαπλόθικε ς' αχτίνα χιλίον χιλιομέτρον. Τρία μερόνιχτα ι Βόριι ςταθμι αςιρμάτυ πλιροφορυν ςίντομα τι Μόςχα:

15 τυ Μάρτι

«Τα αεροπλάνα, πυ κςεφορτόθικαν ςτο ακροτίριο Ολιυτόρςκι απ' το «Σταλινγραντ» ίνε έτιμα να πετάκςυν ςτο βόρα, μα προςορινα λόγο τυ χιονοςίφυνα ι απόπτιςί-τυς αναβλίθικε».

16 τυ Μάρτι

„Κατα πλιροφορίες απ' το ατμόπλιο „Σταλινγραντ", πυ ανκιροβολι ςτον όρμο Ολιυτόρςκαγια, τα διο αεροπλάνα, πυ κςεφορτόθικαν, αποπιραθίκανε ςίμερα να πετάκςυνε ςτο βορα. Ι πτίςι δεν έγινε λόγο τυ ότι ςτο Αναντιρ επικρατι ιςχιρότατος χιονοςίφυνας".

17 τυ Μάρτι

«Πέμπτι ίδι μέρα μένετε ο χιονοςίφυνας ς' όλι τιν παραλία τις Οχοτςκικις θάλαςας, πυ ανκάλιαςε το Νικολάγιεβςκ πάνο ςτον Αμυρ, τιν Οχα, το Αλεκςάντροβςκ ςτι Σαχαλίνι, τιν Οχότςκα κε το Ναγάεβο».

Μονάχα ςτιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ δεν ιπάρχι χιονοςίφυνας. Πρέπι να ςπέφςυμε.

Επιτέλυς ο άνεμος κόπασε. Χαμιλα στον ορίζοντα λάμπι ο κρίος ίλιος, ι βόρια μιχανι κσαναιπςόθικε πάνο απ' το αεροδρόμιο τις λιμνοθάλασας τυ Υελεν κε έφιγε βοριοδιτικα προς τιν κατασκίνοσι τυ Σςμιντ. Μετα διο μέρες ι κιβερνιτικι επιτροπι ανακίνονε:

«Ο αεροπόρος Διαπιντέβςκι εποφελύμενος τιν καλοκερία στις 10, 11, κε 12 τυ Μάρτι έκανε τρις απόπιρες να φτάσι μέχρι τιν κατασκίνοσι τυ Σςμιντ, μα γίριςε πίςο λόγο τυ ότι δε δύλεβε στον αέρα το αριςτερο μοτορ. Στις 12 τυ Μάρτι ι αερομιχάνικι αλάκςανε τα καρμπιυράτορα· στις 13 τελιόςανε τις επιδιορθόςις. Τα μοτορ ςίμφονα με πλιροφορίες πυ πίραμε, δυλέβυν καλα. Στο αεροπλάνο „ΑΗΤ-4" τέθικαν ςιμπλιροματικα ντεπόζιτα βενζίνας κε φορτόθικαν τεχνικα μέςα. Στις 14 ο αεροπόρος Διαπιντέβςκι θα πετάκςι με το αεροπλάνο-τυ στο Βανκαρεμ, όπυ θα μεταφέρι λάδι κε μανκάλια για το ζέσταμα τον μοτορ. Προτίθετε απ' το Βανκαρεμ να πετάκςι στιν κατασκίνοσι τυ Σςμιντ».

Κε μετα διο μέρες εκατομίρια ανθρόπον διαβάςανε μ' ανιςιχία:

„Ο ς. Διαπιντιέβςκι πέτακςε στις 14 τρ. στις 2.34′ όρα τις Μόςχας απ' το Υελεν για το Βανκαρεμ, μα δεν έφθαςε στο Βανκαρεμ. Καθος ιδοπιι ο ς. Πετροφ φένετε, πος ο ς. Διαπιντιέβςκι ιποχρεόθικε να χάνι ανανκαςτικι προςγίοσι στιν αχτίνα τυ ακροτιρίυ Σέρτςε-Κάμεν. Πάρθικαν μέτρα για τιν αναζίτιςι τυ αεροπλάνυ. Στάλθικαν έλκιθρα..."

Μονάχα ι ςινοριακι αςφάλια, πυ περιέτρεκςε τιν παραλία, παρατίριςε το αεροπλάνο τυ Διαπιντιέβςκι πυ πέταγε χαμιλα κε ανακίνοςε στι Μόςχα:

„Στις 14 τυ Μάρτι στις 3, όρα τις Μόςχας, ο Διαπιντέβςκι 30 χιλιόμετρα προτυ να φτάσι στο ακροτίριο Σέρτςε-Κάμεν, γίριςε προς τιν τύντρα. Στις 15 τυ Μάρτι 00 ι όρα κε 10 λεπτα ο ελεγκτις τυ ςινοριακυ σταθμυ τυ Ντεζ-

νεφ Γύριν, ο γιατρος Λεόντεφ κε ο δικιτις τις μιλίτςιας Τιμοφέγιεφ αναχορίςανε με έλκιθρα για τιν αναζίτιςι τυ Διαπιντιέβςκι".

Ι επόμενες μέρες πολι λίγα νέα προςθέςανε στις πλιροφορίες αφτες. Ι ανιςιχία για τιν τίχι τυ Διαπιντέβςκι διαφένονταν μέςα στις ςίντομες ανακινόςις τον εφιμερίδον.

„Σίμφονα με τις ςιμπλιροματικες πλιροφορίες, πυ φτάςανε, ο ς. Διαπιντιέβςκι πέτακςε στις 14 τυ Μάρτι απ' το Υέλεν για το Βανκαρεμ, έχοντας στο αεροπλάνο-τυ „ΑΗΤ-4" πλίρομα απο τέςερις ανθρόπυς, 1500 χιλιόγραμα βενζίνας κε τρία μπαλόνια αέρα. Μέχρι τις 15 τυ Μάρτι στο Βανκαρεμ δεν ίχαν παρθι πλιροφορίες για το αεροπλάνο απ' τα έλκιθρα πυ σταλίκανε προς αναζίτιςί-τυ".

«Ακόμα δεν λιφθίκανε πλιροφορίες για το αεροπλάνο τυ ςίντροφυ Διαπιντέβςκι. Καθος ιποθέτυν ι επιτόπιι ραμπότνικι, πλιροφορίες απ' τα έλκιθρα, πυ σταλίκανε προς αναζίτιςι θα φτάςυνε μόνο μετα τρις-τέςερις μέρες. Ο χιονοστρόβιλος διςκολέβι τις αναζιτίςις...»

«Κατ' ανακίνοςι απο το Βόριο ακροτίριο, απο τις 16 Μάρτι άρχιςε ς' όλο το ραγιον να μένετε δινατος χιονοςίφυνας. Σινεπία τυ χιονοςίφυνα στις 17 τυ Μάρτι διακόπικε ι ραδιοςίνδεςι με τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ».

ΠΙΣΟ ΑΠ' ΤΟ ΓΑΛΙΣΣΕΦ

Ο χιονοστρόβιλος τόρα μετακινίθικε στιν παραλία τις Πολικις θάλαςας κε στιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Πάνο όμος απ' το αεροδρόμιο τυ Χαμπάροβςκ άνιχςε ένα χάραγμα. Κε ς' αφτο το χάραγμα χιμαν ι αεροπόρι. Ο Γάλιςςεφ, ο Ντορόνιν κε ο Βοντοπιάνοφ, μι κςέροντας ακόμα για τιν τίχι τυ Διαπιντέβςκι, ιπςόνοντε στον αέρα.

Μια όρα μετα απ' τιν απογίοςι απο το Χαμπάροφςκ,

χοντα στο Κομσομολσκ, τα τρία αεροπλάνα πέφτυν μέσα σε πικνο χιόνιζμα κε σε σιμπαγες ντυμάνι. Τα αεροπλάνα χαμιλόνυν. Πετάνε ανάμεσα στα βραχοβύνια κε πάνο απ' τα νισια τυ Αμυρ σχεδον με σιρτο πέταγμα σε ίπσος πάνο κάτο 50 μέτρον.

Το χιόνιζμα κε ι παγονια ίνε παλιι εχθρι τον τριον αεροπόρον τις γραμις.

„Στο 1931 το Γενάρι, στι βράσι τυ χιμόνα, — διιγίτε ο Μιχαιλ Βοντοπιάνοφ, — μυ προτάθικε να κσεπεράσο το αεροπλάνο „Φ-13" απο το Νοβοσιμπιρσκ στο Χαμπάροφσκ. Στο Νοβοσιμπιρσκ τον κερο εκίνο έκανε παγονια 52 βαθμον. Στις καθαρες μέρες ίνε σχεδον αδίνατο να πετάκσι κανις λόγο τις δινατις παγονιας. Μα δεν ίνε καλίτερα κε στο χιονοσίφυνα. Κατα τιν πτίσι με χιονοσίφυνα απο κάτο-συ βλέπις ακόμα κάτι, μα μπροστα τίποτε.

Εμις πετύσαμε κατα μίκος τυ ρέβματος τυ ποταμυ Ανκαρα, σε ίπσος όχι περισότερο τον εκατον μέτρον. Ι όχθες ίτανε ιπσιλότερα απο μας. Κοντα στο Μπαικαλ το χιόνι δινάμοσε. Χράστικε να χαμιλόσυμε. Μα κι αφτο δε βοίθισε. Αποφάσισα να γιρίσο.

Αρχισα να κάνο στροφι προς το μέρος τυ αερομιχανικυ, μα αφτος κσάφνυ μ' έσπροκσε στο πλεβρο κε φόνακσε: «Βυνο!». Αρχισα να κάνο στροφι προς το δικό-μυ μέρος, μα άλο βυνο φερόν ατε ορμιτικα κατ' επάνο-μυ. Κ' έτσι δεν κατόρθοσα να γιρίσο. Αποφασίσαμε να πάμε παραπέρα. Βγίκαμε στο Μπαικαλ. Κοντα στο Σελένκι ο χιονοσίφυνας δινάμοσε σε τέτιο βαθμο, πυ απο κάτο-μας σχεδον τίποτε δε βλέπαμε. Οταν φτάσαμε στο Χαμπάροφσκ, ο διικιτις τις διέφθινσις τυ Αεροπορικυ στόλυ τις Απο Ανατολις, ανταμόνοντάς-μας κσιπάστικε:

— Σε καμια περίπτοσι δεν περιμέναμε τον ερχομό-συ με τέτιο κερο, γι' αφτο δεν ετιμάσαμε κε σινιάλα για τιν προσγίοσι.

Περιμένοντας αφτα τα έρμα τα σινιάλα ανανκάστικα να γιρνάο στον αέρα περίπυ σαράντα λεπτα".

Ι τρις αεροπόρι πετάνε σχεδον στα τιφλα. Ακόμα κε στι γνοστι ταχιδρομικι διαδρομι Χαμπάροφσκ — Νικολάεφσκ ίνε δίσκολο να διακρίνυνε τα διακριτικα σινιάλα, πυ σκεπαστίκανε απο το χιόνι. Το αεροπλάνο τυ Βοντοπιάνοφ έχι μεγαλίτερι ταχίτιτα απο τα άλα. Ινε επικίνδινο να πάνε μαζι σε γραμι. Αποσπάτε απο τι γραμι κε τραβάι πσιλότερα. Τα ιπόλιπα αεροπλάνα προχορυν ολάκερι όρα μέσα στο πικνο ντυμάνι.

Στις 13.05' ο Γάλισσεφ κε ο Ντορόνιν προσγιόνοντε στο Νιζζνεταμποβσκ. Αναπάβοντε λιγάκι κε ίστερα απο διο όρες κσαναιπσόνοντε στον αέρα. Ι απογίοσι ίνε δίσκολι λόγο τυ βαθιυ, τυ θριματιστυ χιονιυ. Μα ι πτίσι ίνε δισκολότερι. Σε λίγο το ντυμάνι κσαναςπρόχνι τα αεροπλάνα προς τα βραχοβύνια τυ Αμυρ. Ι ορατότιτα ίνε μικρότερι απο τα 200 μέτρα. Κι όμος, παρ' όλα αφτα ο Γάλισσεφ κε ο Ντορόνιν διαπετάνε. Ιστερα απο εφτα όρες μετα τιν απογίοσι, αφυ διατρέκσανε 900 χιλιόμετρα, προσγιόνοντε στο Νικολάεφσκ — πάνο στον Αμυρ.

Ινε έτιμι να πετάκσυνε παραπέρα, μα ο Βοντοπιάνοφ λίπι. Αφτος, λόγο τυ ότι σινάντισε δινατο χιονοσίφυνα, γίρισε πίσο. Τόρα στο αεροδρόμιο τυ Χαμπάροφσκ κσαναελένχι το αεροπλάνο-τυ ετιμαζόμενος να πετάκσι για να προφτάσι τυς σιντρόφυς-τυ.

«Ολάκερι μέρα ο χιονοστρόβιλος μας καθιστέρισε στο Νικολάεφσκ — πάνο στον Αμυρ, — τιλεγραφι ο Ντορόνιν στι Μόσχα. — Ι αερομιχανικι Σαβίνοφ κε Φεντόροφ εποφελιθίκανε τι στάσι αφτι για να κιτάκσυν ακόμι μια φορα τα μοτορ, να στερεόσυνε τις σιμπλιροματικες δεκσαμενες τις βενζίνας κε να πακετάρυν τα ανταλαχτικα κομάτια. Αφυ μελετίσαμε κατα τι διάρκια τις μέρας με επιμέλια το παραπέρα δρομολόγιο, το βράδι πίγαμε στον κινιματογράφο.

Προι-προι κσαναιπσοθίκαμε στον αέρα κε τραβίκσαμε για το Αγιαν..»

Επικίνδινος ίνε ο χιονοστρόβιλος πάνο απο τον Αμυρ, μ' ακόμα πιο επικίνδινος ίνε ο δρόμος απ'τα νισια Σσανταρσκ ένα απο τα πιο ολιγάνθροπα μέρι τις παραλίας, όπυ διαχιμάζυνε μονάχα κινιγι, ιπάλιλι τυ αεροδρομίυ κε άνθροπι, πυ ασχολύντε με το θρέπσιμο τον πολίτιμον για το δέρμα-τυς κιανον αλεπύδον.

«Αφυ απογιοθίκαμε, — σινεχίζυν, τιν τιλεγραφικί τυς διίγισι ο Γάλισσεφ κε Ντορόνιν — απ' το Νικολάεφσκ στις 10 20' τοπικι όρα, τραβίκσαμε πάνο απ' τα βραχοβύνια. Ο κερος ίτανε καθαρος. Μετα ίκοσι λεφτα πλισιάσαμε στιν οροσιρα Κυρμπατόβσκι κε αφυ ανεβίκαμε σε ίπσος 1600 μέτρον, πάνο απο τα σίνεφα, περάσαμε καλα τι βυνοσιρα.

Κοντα στο ακροτίριο Λαμοντόροφ σπροχτίκαμε σπ' τα ντυμάνια προς το Ακροτίριο τυ Γροτ. Εδο ι θάλασα ίνε σκεπαζμένι απο θαλασσδαρμένο πάγο κε απο μεγάλες ανιχτασιες καθαρυ νερυ.

Ι μιχανες δυλέβυνε καλα. Πλισιάζοντας το νισι Μπολσσόι Σσανταρ ιποχρεοθίκαμε να χαμιλόσυμε μέχρι τα 800 μέτρα, εδο κσάφνυ έπεσε ντυμάνι. Αφυ παρακάμπσαμε το νισι, τραβίκσαμε για το Αγιαν κ' ίστερα απο λίγο κσαναχαμιλόσαμε μέχρι τα 300 μέτρα λόγο τυ ντυμανιυ. Πολι όρα πετύσαμε χαμιλα, πάνο απ' τι θάλασα.

Ιστερα απο τριάντα λεπτα μετα τα νισια τυ Σσανταρσκ τέλιοσε ο θριματιζμένος πάγος κε ανίχτικε καθαρι θάλασα με ιδιέτερυς πάγυς πυ πλέανε. Κοντα στα περιγιάλια βρίσκονταν μικρι πάγινι έχτασι σχιματιζμένι απο πσιλο πάγο. Ι προσγίοσι εδο ίταν αδίνατι. Ολο τον κερο πιγέναμε αντίκρι στον αέρα.

Στις 2 μ. μ. φάνικε το Αγιαν. Το αεροδρόμιο στο Αγιαν ίνε άριστο. Μας ιποδέχτικε πανιγιρικα ο πλιθιζμος τυ Αγιαν.

Απο το μετεορολογικο δελτίο, πυ πίραμε απ' τιν Οχοτσκ μάθαμε για το χιροτέρεβμα τυ κερυ. Εκι άρχισε να πέφτι

χιόνι. Ι ορατότιτα ίνε μόνο ένα χιλιόμετρο. Λόγο τυ ότι φτάςαμε αργα αποφαςίςαμε να μι φίγυμε ςίμερα για τιν Οχοτςκ. Σε περίπτοςι καλυ κερυ θα πετάκςυμε άβριο το πρωι".

Τι νίχτα αφτι ι απόςταςι μεταξι τυ Γάλιςςεφ—Ντορόνιν κε τυ Βοντοπιάνοφ ίνε 900 χιλιόμετρα. Ο Βοντοπιάνοφ, πυ καθιςτέριςε, πρέπι να βιαςτι. Μα αφτος ςινιθιζμένος να ριψοκινδινέβι δεν ίνε πρότι φορα πυ ςιμετέχι ςτο εναέριο κινιγιτο.

„Στο 1932 — διγιέτε ο Βοντοπιάνοφ, — μυ δόθικε διαταγι να προφθάςο με το αεροπλάνο „Π 5" το εκςπρες, πυ αναχόριςε απο τι Μόςχα ςτις 26 τυ Οχτόβρι, διλ. τρία μερόνιχτα νορίτερα, κε πυ ίδι ίχε χάνι περίπυ τρις χιλιάδες χιλιόμετρα.

Με το εκςπρες ταξίδεβε ςτο Βλαδιβοςτοκ ένας επιβάτις, ςτον οπίο έπρεπε να μεταβιβάςο ςπυδέα ένγραφα. Απ' αφτο εκςιγόνταν το εκςερετικα επίγον τις εντολις, πυ μυ δόθικε. Οχι μονάχα προφτάςαμε το εκςπρες, μα φτάςαμε ςτο Ιρκυτςκ ολάκερο ιμερόνιχτο νορίτερα. Τιν απόςταςι τον 5200 χιλιομέτρον τιν καλίπςαμε ςε 39 αεροπορικες όρες".

Κε νά, μι περιμένοντας το χάραγμα, ο Βοντοπιάνοφ ρίχνετε ςτο κινιγιτο για να προφτάςι τα διο αεροπλάνα. Στις 19 τυ Μάρτι ςτις 1.20′ απογιόθικε για δέφτερι φορα απ' το αεροδρόμιο τυ Χαμπάροφςκ, προτιθέμενος χορις καμια προςγίοςι να φτάςι ςτο Νικολάεφςκ πάνο ςτον Αμυρ. Μετα διο όρες ο Βοντοπιάνοφ έκανε ίδι το μιςο δρόμο. Ωςτόςο ι διζμενις μετεορολογικες ςινθίκες τον εκςαναγκάςανε να προςγιοθι ςτο Νιζνεταμποβςκ, ς' απόςταςι 450 χιλιομέτρον απο το Χαμπάροφςκ. Εδο διαβάςανε ςτο Βοντοπιάνοφ ραδιοτιλεγράφιμα.

Το Νικολάεφςκ πάνο ςτον Αμυρ ανακίνοςε, πος δεν μπορι να δεχτι το Βοντοπιάνοφ ένεκα ςφοδρότατυ χιονοςίφυνα κε ντυμανιον.

Μακρια χιμονιάτικι νίχτα. Κσανα χιόνι κε ντυμάνι. Μέσα στο σκοτάδι ακόμα το αεροπλάνο τυ Βοντοπιάνοφ αποσπάτε απο το αεροδρόμιο.

Επιτέλυς φτάνι στο Νικολάεφσκ. Μα τα διο αεροπλάνα πετάκσανε πριν απο 50 λεφτα. Χορις να κσεκυραστι ίστερα απο πτίσι 900 χιλιομέτρον, ο Βοντοπιάνοφ κσαναρχίζι το κινιγιτο πάνο απ' τιν χιονιζμένι έριμο. Κε πάλι τον περιμένι ι αποτιχία.

Ιστερα απο μερικες όρες στεγνόνι ι βενζίνα μέσα στις βασικες δεκσαμενες. Ο Βοντοπιάνοφ ανίγι τις σιμπλιροματικες, μα ι βενζίνα πιγένι στο μοτορ με διακοπες. Στις 9 το πρωι, όρα τις Μόσχας, ο Βοντοπιάνοφ προσγιόνετε στο νισι Μπολσσόι Σσανταρ στιν Οχοτσκικι θάλασα.

Ι εκσαναγκαστικι προσγίοσι τυ Βοντοπιάνοφ, ίνε σοστο πανιγίρι για τον πλιθιζμο τυ νισιυ, πυ τρις μίνες ίδι δεν ίχε καμια σίνδεσι με τιν ιπιρο.

„Στις 19 τυ Μάρτι — περιγράφυνε ι κάτικι τυ νισιυ, — μάθαμε πος πάνο απο το σινικιζμό μας πρέπι να περάσυν αεροπλάνα, τα οπία απο το Χαμπάροφσκ πιγένυνε προς βοίθια τον τσελιύσκιντσον. Κατα τις 4 ι όρα το απόγεβμα, ακύσαμε κρότο, πυ καθαρα κσεχόριζε μέσα στι σιγαλια τυ δάσυς. Βγίκαμε όλι στο δρόμο. Ο διικιτις τυ αερολιμανιυ άδρακσε τα σινθιματικα σίματα κε με τα χιονοπέδιλα έτρεκσε στο αεροδρόμιο. Αφτυ τρέκσανε κε όλι ι κάτικι.

Πσιλα πάνο απ' τον ικιζμο πετάι αεροπλάνο... Ιτανε μονάχα ένα. Στον τέταρτο γίρο, αφυ το αεροπλάνο άγγικσε απαλα το χιόνι, διέτρεκσε μικρι απόστασι τυ αεροδρομίυ κε σταμάτισε κοντα στο γράμα „Τ". Απ' τιν καμπίνα βγίκανε ι μιχανικι. Ο αεροπόρος έμινε μέσα στο αεροπλάνο κε μας ρόταγε για τον επικίμενο κερο, για το αν πάνο απ' τα νισια περάσανε διο αεροπλάνα.

Αρχίσαμε να παρακαλύμε το Βοντοπιάνοφ να μας διι-

γιθι όλα τα νέα. Ι άνθροπι, πυ μέχρι τότε δεν ίδανε αεροπλάνο κιτάγανε με περιέργια το μιχάνιμα. Ιτανε πια αργα κε το αεροπλάνο παρέμινε να διανιχτερέψι σε μας''.

Το βράδι το σχολιο ίτανε γεμάτο απο τυς κατίκυς τυ νισιυ. Ακύανε με μεγάλι προσοχι το Βοντοπιάνοφ. Χορίσανε τα μεσάνιχτα κε εκφράσανε τιν πεπίθεσι, πος ο Βοντοπιάνοφ θα εκτελέσι με επιτιχία το καθίκον-τυ.

Στις 2 τυ Μάρτι, στις 4 ι όρα το προι, τοπικι όρα, παρα το σινεφιαζμένο κερο άρχισε ι προετιμασία για τιν απόπτισι. Ολα ίτανε έτιμα στις 8 ι όρα, μα δεν ίτανε δινατο να πετάξι: άσχιμι ορατότιτα κε χαμιλα σίνεφα. Λίπανε κε μετεορολογικα δελτία απ' τιν Οχοτσκ. Μόλις τα πίρε, το αερόπλανο έβαλε μπρος. Αφυ διέτρεξε 50—60 μέτρα, απογιόθικε κε αφυ έκανε ένα κίκλο ελένχυ, έφιγε προς τιν κατέφθινσι, πυ τράβιξαν ο Γάλισσεφ κε ο Ντορόνιν.

«ΣΤΙΝ ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ ΟΛΑ ΠΑΝΕ ΚΑΛΑ»

Μα τί νέα απο τιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ, προς τιν οπία ανάμεσα απο τις παγομένες κατεγίδες σπέδδυνε ι τρις αεροπόροι;

Πύ ίνε ο Λιαπιντέβσκι, τον οπίο πια ίνε έτιμος να τον θάψι ο πανκόζμιος τίπος, γιομάτος απο ανισιχαστικα προεσθίματα;

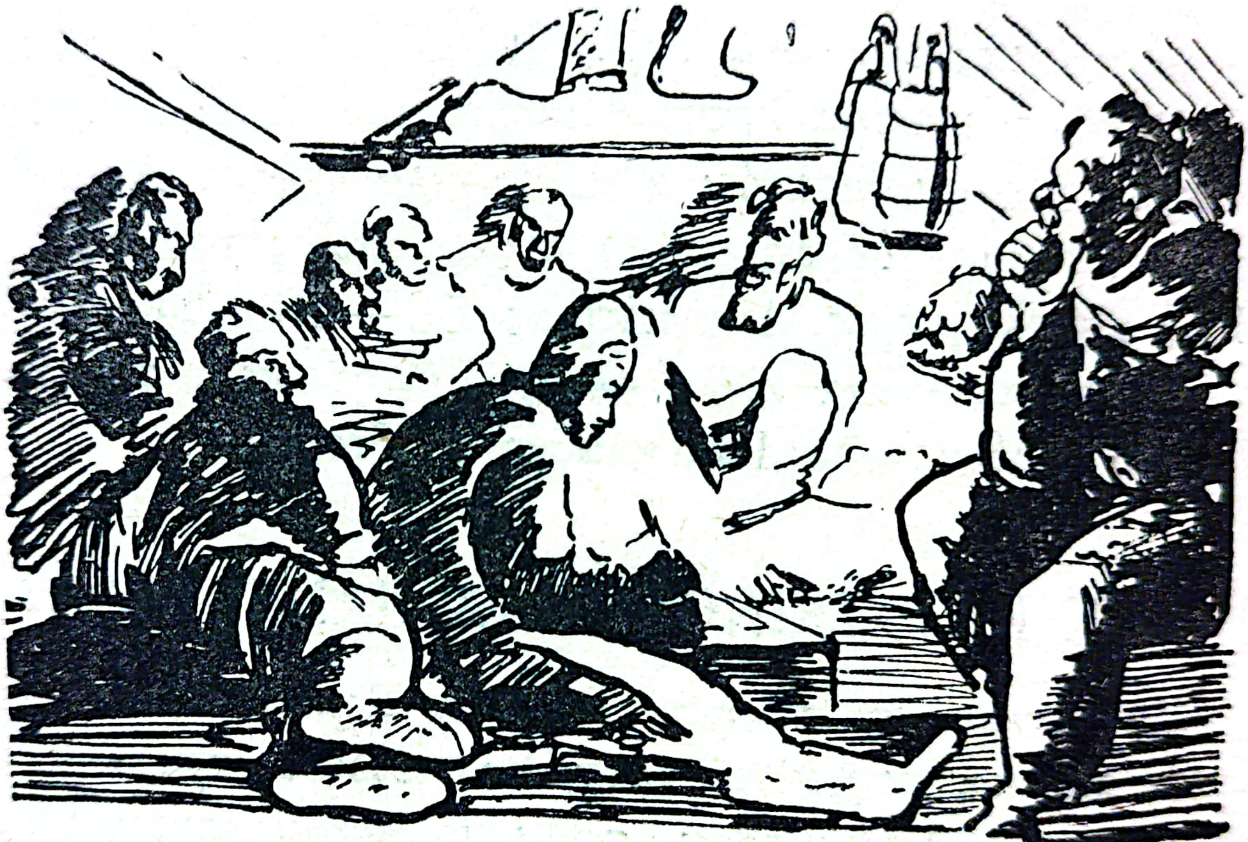
„Ι κιβερνιτικι επιτροπι πίρε τιλεγράφιμα απο το σίντροφο Σσμιντ για το ότι στιν κατασκίνοσι τον τσελιύσκιντσον όλα πάνε καλα.

Στις 15 τυ Μάρτι ο σ. Μπάμπυσσκιν αποπιράθικε εκ νέυ να ετιμάσι το αεροπλάνο-τυ για να πετάξι, μα δεν κατόρθοσε όστε το μοτόρ-τυ να δυλέβι καλα στιν παγονια.

Πάρθικαν πλιροφορίες απ' το σ. Λιαπιντέβσκι για τιν πτίσι-τυ με το αεροπλάνο „ΑΗΤ-4''. Ανανκάστικε να προσγιοθι λόγο βλάβις τυ αριστερυ μοτορ. Γενικα ι προσγίοσι έγι-

νε καλα, ς' απόστα:ι έκςι χιλιομέτρον νοτιο-ανατολικα απ' το νιςι Κολιύτςιν.

Κατα τιν προςγίοςι βλαφτίκανε τα ςςαςι κε ι δεχςια φέρμα. Το πλίρομα ίνε γερο κε άθικτο. Ο ς. Λιαπιντέβςκι στις 18 τυ Μάρτι μαζι με τον πρόεδρο τις κιβερνιτικις τριάδας το ς. Πετροφ, πυ πίγε προς αναζίτιςί-τυ έφτασε στο Βανκαρεμ. Αβριο το πρωι ο Κυκάνοφ κε ο Λιαπιντέφςκι αναχορυν στον

Σίςκεπςι τυ γραφίυ τυ πιρίνα τυ ΠΚΚ (μπ) στιν καταςκίνοςι.

τόπο τις αβαρίας τυ αεροπλάνυ για να κιτάχςυν αν ιπάρχυν δινατότιτες επιτόπιας επιςκεβις, καθος επίςις κε τις μεταφορας τυ αεροπλάνυ στο νιςι Κολιύτςιν. Ο ς. Λιαπιντέβςκι ελπίζι, πος πολι γρίγορα θα κατορθόςι να πετάκςι προς βοίθια τον τςελιύςκιντςον".

Κατα τον ίδιο τρόπο ίρεμα απαντόντας στι Μόςχα αντιχι ι φονι τον ανθρόπον, πυ κρέμονταν πάνο απο τιν άβιςο:

„Ενας μίνας πέραςε πολι καλα πάνο στον πάγο. Μέσα στις ςκινες κε στο μιςο τις παράνκας, πυ διαςόθικε, κάνι ζέστα. Φτιάςαμε κυζίνα κε φύρνο. Κανις δεν αρόςτιςε.

Το αεροδρόμιό-μας διαςχίστικε κάμποσες φορες απο ρίγματα, μα κςαναενοθίκανε, τυς δε παγόβραχυς τυς καθαρίςαμε. Το αεροδρόμιο καθαρίζετε καθιμερινα, ίνε καθαριζμένο κε έτιμο να δεχτι αεροπλάνα. Ι διάςοσι τον γινεκον κε τον πεδιον ελάτοσε ςιμαντικα τις φροντίδες-μας.

Ιπολογίζοντας το λιγόςτεμα τυ αριθμυ τον ανθρόπον ςτυς 89 κε το πάρςιμο οριζμένον τροφίμον απ' αφτα πυ βγίκανε ςτιν επιφάνια τις θάλαςας μετα τιν καταςτροφι τυ „Τςελιύςκιν", ίμαςτε εκςαςφαλιζμένι απο τρόφιμα τυλάχιςτο για διο ακόμα μίνες.

Το ιθικο, όπος κε πριν, ίνε εκςέρετο.

Μεγάλι χαρα μας προκςενυν τα δελτία για τα πολιτικα γεγονότα τις ιμέρας. Πέρνοντας με τον αςίρματο τα δελτία αφτα, πυ μαρτιρυν το ενδιαφέρο κε τι ςιμπάθια, με τιν οπία ι κινι γνόμι μας παρακολυθι, δε νιόθυμε τον εαφτόν-μας ς' απομόνοςι απ' τι ζοι τις χόρας".

„Τα βράδια, — προςθέτι ο Μπορ. Γρόμοφ, — μαζέβυντε μέςα ςτιν παράνκα κάτο απ' το φος τυ αφτοςχέδιυ καντιλιυ όλι ι τςελιύςκιντςι, κε λέμαργα διαβάζυνε τις ανακινόςις για τι ζοι, τα έργα κε τις νίκες τις Σοβιετικις χόρας. Κςεχνόντας τιν κατάςταςι τυ περιβάλοντός-τυς, ι τςελιύςκιντςι παραμένυν ςτιν παράνκα μέχρι αργα τι νίχτα, ςιζιτόντας τα νέα, πυ φέρνι ο Κρένκελ".

Τα νέα δε ςτι «μεγάλι γι» (έτςι ονομάζυνε αςτιεβόμενι ι τςελιύςκιντςι τιν κςιρα) δεν ίνε λίγα. Κάθε μέρα ι Μόςχα διαβιβάζι ςτιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ ιδικα ραδιοδελτία.

— Στιν Κεντρικι Αςία άρχιςε αεροςπορα. Στο Υζμπεκιςταν ςπάρθικαν με αεροπλάνα πάνο απο δίο χιλιάδες εκτάρια ςιτάρι κε 700 εκτάρια λιυτςέρνας. Δεκαπέντε αεροπλάνα ςταλίκανε ςτο Ζαβόλζιε για τιν αεροςπορα.

— Διμοςιεφτίκανε τα οριςτικα αποτελέζματα τον επιςτιμονικον παρατιρίςεον τυ πλιρόματος τυ ςτρατοςτάτυ

„ΕΣΣΡ". Ι ανάλισι απορίπτι τιν ιπόθεσι, πυ επικρατύσε μέχρι τα τόρα στιν επιστίμι, για το ότι ι σίνθεσι τυ αέρα τις στρατοσφέρας ίνε διαφορετικι απο τι σίνθεσι τυ αέρα στιν επιφάνια τις γις.

— Ι γάλι εργάτες, πυ αναλάβανε το πατρονάτο τυ Τέλμαν, στίλανε στο Βερολίνο αντιπροσοπία. Δεν επετράπικε ι σινάντισι με τον Τέλμαν. Ο Τέλμαν βρίσκετε στι φιλακι τυ Μοαμπιτ. Ι ζοί-τυ βρίσκετε σε κίνδινο.

— Στι Βιένι εξσακολυθυν τα βασανιστίρια κε ι σκοτομι τον σιμέτοχον τις εξσέγερσις. Τον εργάτι Γυμπφίνκερ τον χτιπίσανε μέχρι θανάτυ. Τυ εργάτι Λίσκε τυ σπάσανε το ιερον οστυν.

— Στο Λενινγραντ το Σκαφοσχέδιο, άρχισε το σχεδίαζμα ενος γιγάντιυ παγοθραφστικυ, δίναμις 18 χιλιάδον ίπον κε ταχίτιτας 18 κόμβον τιν όρα. Το παγοθραφστικο θα μπορέσι, χορις να σιμπλιρόσι τα αποθέματά-τυ κάφσιμις ίλις, να πλέφσι απ'το Μύρμανσκ στο Βλαδιβοστοκ.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠ'ΤΟ ΝΤΥΜΑΝΙ ΚΕ ΤΟ ΧΙΟΝΙ

Οταν ο Γάλισσεφ κε ο Ντορόνιν πετύσανε προς τιν Οχοτσκ, μπένανε στον αγόνα ενάντια στα στιχία τις φισις τα πέντε αεροπλάνα „Ρ 5" κε τα δίο ελαφρα αμφίβια „Ш-4", πυ ξεφορτοθίκανε απ'τα ατμόπλια „Σμολενσκ" κε «Σταλινγραντ» στιν ακτι τυ κόλπυ Ολιυτόρσκαγια.

«Στις 21 τυ Μάρτι, στις 1.15′ όρα τις Μόσχας, — ανακινόσανε ι ραδιοσταθμι τις Καμτσάτκας, — το ζμίνος αποτελύμενο απο τα πέντε αεροπλάνα „Ρ-5", κάτο απο τι διίκισι τυ Καμάνιν, πετάξσανε απο τιν Ολιυτόρσκαγια με κατέφθινσι προς το Αναντιρ. Τις μ χανες τις οδιγυν ι πιλότι Καμάνιν, Μόλοκοφ, Πιβενστέιν, Ντεμίροφ, Μπεσταιζζίεφ. Στιν καμπίνα τυ αεροπλάνυ βρίσκετε ο ανταποκριτις τις εφιμερίδας «Ιζβέστιγια» σίντροφος Κυλίγιν».

„Απο ίπςος 2.500 μέτρα, — διιγίτε αργότερα ο Μόλοχοφ, — προβάλανε ι εκτιφλοτικες, απαςτράφτυςες ςυβλερες χορφες τον βυνοςιρον, ςκεπαζμένες με χιόνι.

Ο λαμπερος ίλιος έκριβε τιν απόςταςι μέχρι τις κοντινες κορφες. Ι διαδρομι ίτανε δίςκολι. Στο δρόμο αφτον δεν ίδα ύτε ένα κομάτι, που να μπορύςε κανις να προςγιοθι χορις αβαρία. Σε τέτιες περιοχες ι πιλότι πάντα αφυγκράζοντε τι δυλια τυ μοτορ. Αφτο μονάχα κε τίποτες άλο.

Το δικό μυ ςοβιετικο μοτορ „Μ-17“ δύλεβε ςαν ρολόι κε δο, κε κατόπιν, πάνο απ'τιν Τςυκότςκα κε πάνο απο τιν Πολικι θάλαςα...

Τέςερις όρες ίδι πετάμε, μα ι Μάινα Πιλίγα δεν φένετε ακόμα, αν κε μέχρι αφτυ ι απόςταςι ίνε 450 χιλιόμετρα. Ο δινατος ενάντιος άνεμος καθιςτερι τιν πτίςι. Μονάχα μετα τις 4-ι όρα φανίκανε τα ςπιτάκια κε ι καλίβες τυ τςυκοτςκικυ χοριυ... Προςγιοθίκαμε. Σιαχτίκαμε. Σε λίγο βραδιάζι. Αποφαςίζυμε το πρωι να πετάκςυμε προς βορα, ςτο Αναντιρ...“

Ι ομάδα τυ Καμάνιν έφταςε ίδι ςτο Μάινα-Πιλίγα όταν τα διο αεροπλάνα „Ш.-2“, πυ παραμένανε ςτιν Ολιυτόρςκαγια, προςπαθίςανε να ιπςοθύνε ςτον αέρα.

Μα ι απογίοςι, πύτανε πετιχεμένι για τις μαχιτικες μιχανες „Π-5“, ίτανε καταςτρεφτικι για τα ελαφρα αεροπλάνα-αμφίβια. Σε ίπςος 15 μέτρον τα „Ш-2“ πέςανε ς'ακατανίκιτο ρέβμα αέρα. Τα αεροπλάνα πέςανε κε χτιπίςανε ςτι γι. Ι αεροπόρι δεν πάθανε τίποτα, μα ι μιχανες για πολι κερο γένικαν άχριςτες.

Εν το μεταξι ι μετεορολογικι ςταθμι ιπόςχονταν ςτιν ομάδα τυ Καμάνιν αδίνατο άνεμο κε έθριο υρανο. Μα ι προβλέψεις δεν επαλιθέψανε.

„Ο ενάντιος άνεμος όλο κε δινάμονε κε ςε λίγο έφταςε ςε δίναμι δέκα μπαλ, — τιλεγραφύςανε ι ςιμετέχοντες ςτιν

πτίςι, — ο δίχτις τις ταχίτιτας ςιμίονε 160 χιλιόμετρα τιν όρα. Οςτόςο ι πραγματιχι ταχίτιτα δεν εκςεπέρναγε τα 95 χιλιόμετρα. Σιχνα τα αεροπλάνα πέφτανε ςε κατιόντα ρέβματα. Ο δίχτι: τυ ιπςόμετρυ πότε απότομα έπεφτε, πότε ιπςόνονταν.

Αρχίςαμε να τραβάμε πιο π,ιλα. Αναπάντεχα ο ορίζοντας κρίφτικε. Κε ίςτερα απο μερικες ςτιγμες εκςαφανιςτίκανε απο κάτο-μας τα βυνα.

Πέςαμε μέςα ςε μια ζόνι πικνις πτόςις χιονιυ κε δινατυ, ςχεδον λελαπόδικυ ανέμυ. Σε διάςτιμα 10 λεπτον δε βλέπαμε ο ένας τον άλο. Κατόπιν πέςαμε ςε κατιόντα ρέβματα. Τα αεροπλάνα τον Καμάνιν, Πιβενςςτέιν κε Μόλοκοφ, τραβίκςανε μπροςτα. Ο αερομιχανικος Πιλιύτοφ απ'το πλίρομα τυ αεροπλάνυ Μόλοκοφ παρατίριςε, πος ο αεροπόρος Ντεμίροφ έπεςε ςε πικνι πτόςι χιονιυ κε γίριςε πίςο“.

„Στο Αναντιρ φτάςανε μονάχα τρις μιχανες, — διιγίτε παρακάτο ο Μόλοκοφ, — τυ Καμάνιν, τυ Πιβενςςτέιν κε ι δικί-μυ.

Τι μέρα αφτι, 23 τυ Μάρτι, ςα να μας κινίγαγε ι τίχι, κςέςπαςε χιονοςτρόβιλος. Ολάκερο μερόνιχτο πέφτι χιόνι, μανιάζι ο βοριας. Στο αεροδρόμιο το χιόνι ςκεπάζι τις μιχανες. Καμια δινατότιτα δεν ιπάρχι να πετάκςυν. Ι μετεορολόγι δεν ιπόςχοντε καλιτέρεφςι τυ κερυ. Ροτάμε τυς τςύκτςυς:

— Λιπον θάχυμε καλο κερο;

— Πιθανος, θάχυμε καλο κερο, πιθανος θάχυμε άςχιμο,— απαντάνε φιλόφρονα, μα πλέρια ακαθόριςτα.

— Θα πίγενες ςί ςτο κινίγι;

— Οχι, — λέγι, — ςτο κινίγι δεν χάνι να πάο.

Λιπον, ςιμένι πος δεν περιμένυνε κερο.

Εκςι μέρες καθόμαςτε περιμένοντας κερο ςτο Αναντιρ“.

Δεν βρίςκονταν κάτο απο καλίτερυς όρυς τα αεροπλάνα τυ Γάλιςςεφ κε τυ Ντορόνιν ςτιν παραλία τις Οχοτςκικις.

„Στις 20 τυ Μάρτι, στις 9 ι όρα, τοπικος χρόνος, μόλις πίραμε πλιροφορίες για τιν κατάστασι τυ κερυ στιν Οχοτςκικι, πετάκςαμε απο το Αγιαν — σινεχίζυνε να τιλεγραφυν ο Γάλιςςεφ κε Ντορόνιν. Επικρατύςε ντυμάνι. Ιπςοθίκαμε στα 600 μέτρα. Μετα τον κόλπο κςαναφένετε ντυμάνι. Αφτο μας ανάνκαςε να κατεβύμε μέχρι 100 μέτρα.

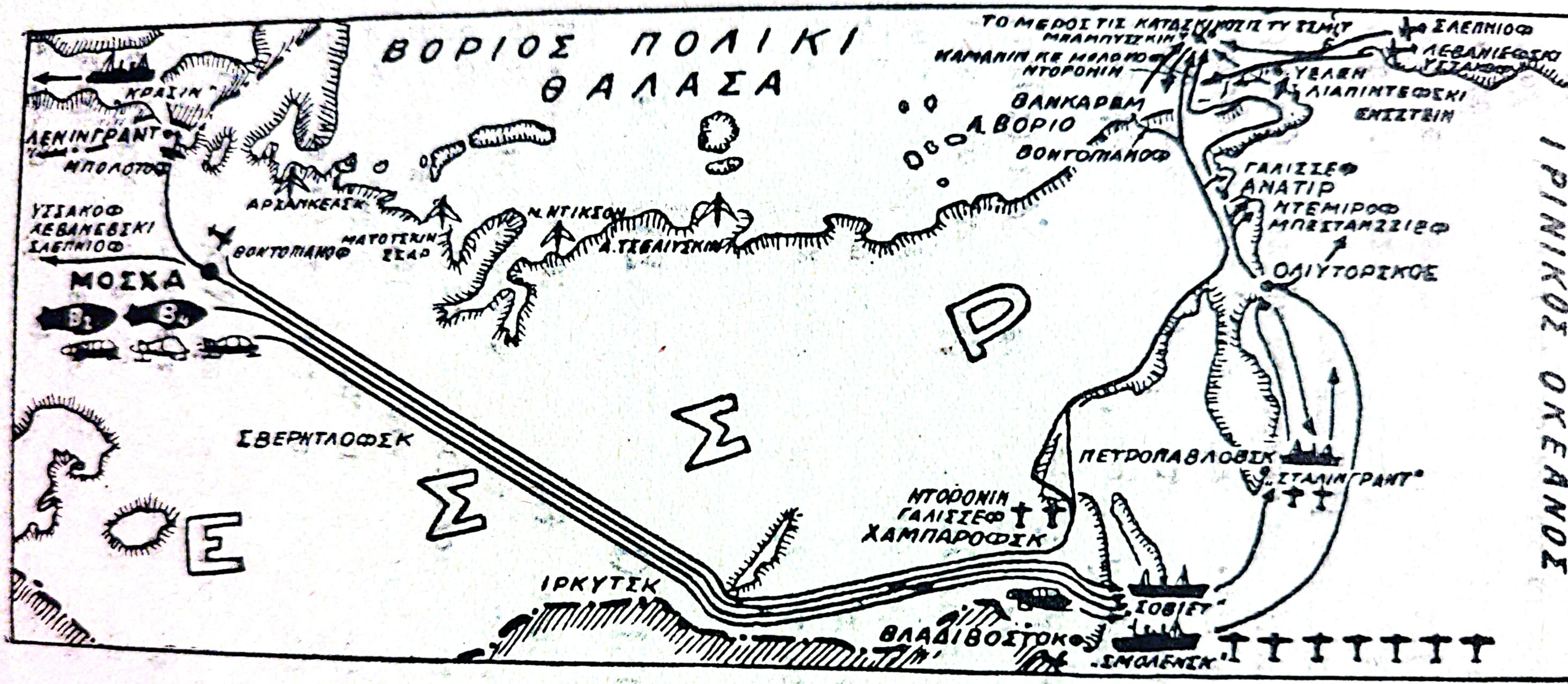
Σ' αφτο το ίπςος πετύςαμε μέχρι τον κόλπο τυ Φεντορ, προςανατολιζόμενι απ' το καθαρο νερο κε απ' τον λιανόπαγο, μερικες δε φορες απ' τυς παράκτιυς βράχυς σε ίπςος 600 μέτρον. Στι θάλαςα δεν ιπάρχι πάγος. Κοντα στο ακροτίριο Ικαν πέςαμε σε πικνο πέςιμο χιονιυ.

Μι διακινδινέβοντας να παραζορίςυμε τα ςάφι (ςολίνες τυ μιχανιζμυ διίκισις τυ αεροπλάνυ, πυ βρίςκοντε όκςο στιν επιφάνια τυ αεροπλάνυ) κάμπςαμε προς τι θάλαςα σε απόςταςι τριάντα χιλιομέτρον απ' τιν ακτι. Απ' το ακροτίριο Νίζκιι πετύςαμε μέχρι αφτο το Οχοτςκ με καλο κερο κε μ' ανικτι τι θάλαςα".

ΟΠΥ ΠΡΟΣΓΙΟΣΙ ΚΙ ΚΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙ

Εν το μετακςι ο Βοντοπιάνοφ πρόφταςε τυς Γάλιςςεφ κε Ντορόνιν. Σιντομέβοντας τα λεπτα τις ανάπαφςις, σιντόμεβε κε τα χιλιόμετρα τυ δρομολογίυ. Απ' τα νιςια Σςανταρ, όπυ τον βρίκε ι νίχτα, ο Βοντοπιάνοφ πέταγε, κόβοντας το δρόμο για να προφτάςι τυς ςιντρόφυς-τυ, πάνο απ' τιν Οχοτςκικι θάλαςα. Τέλος, ςτο αεροδρόμιο τις Οχοτςκ ι τρις κςανα ςιναντιθίκανε.

Σε διάςτιμα τριον ιμερον ο Γάλιςςεφ, Ντορόνιν κε Βοντοπιάνοφ χάνανε το μιςο δρόμο. Διατρέχςανε το διάςτιμα αφτο, διατιρίςαντες σε καλι κατάςταςι τις μιχανες κε τιν αντοχί-τυς, κι πυ ςκάζυν απ' τιν παγονια τα μέταλα κε τα θερμόμετρα τυ ιδράργιρυ, „όπυ το ρόχαλο παγόνι ακόμα ςτον αέρα, κε

Ο δρόμος τον διαςοστιχον αποστολον.

πέφτι απάνο στο χιόνι σαν κοματάκι πάγυ, τα δε λόγια βγένυν απ' το στόμα, πσιθιριστα, αχριβος σαν να τραβιύντε τόνα πάνο στ' άλο παγομένα μόρια ατμυ. Στις θερμοχρασίες αφτες πρέπι να ντίνυντε τα πέλματα τον σχιλιον με „νχέτες" — χάλτσες γδαρμένες απο ελαφίσια πόδια. Αλιότικα παγόνυν ι πατόσες τον σχιλιον κε αποσπάτε μαζι με τον πάγο το μαλι. Τα πέλματα ματόνυντε, χρισταλόνυν, κε τα σχιλια πσοφαν..."

Μα μπροστα, στι γονία τις Οχοτσχικις θάλασας, βρίσκετε ι Γιζίγα με τον άγριο κερό-τις. Ο παλιος πιλότος Βαλαμπύγιεφ, — διιχιτις τις διέφθινσις τις αεροποριχις ιπιρεσίας τις Ανότατις Διέφθινσις Βόριυ Θαλάσιυ Δρόμυ — χιτά μ' ανισιχία στο χάρτι.

„Ολάχερι ι παραλία: Γιζίγα — Αναντιρ — ίνε σάπιο κε επιχίνδινο μέρος. Αφτυ πάντα επιχρατι ντυμάνι ίτε χιονοσίφυνας. Απ' τα βυνα γλιστράνε σινεχος σίνεφα. Ισχιρι ατμοσφεριχι ανεμι πετάνε τις μιχανες σαν πλάνερα.

Μα κε τις χαλίτερες αχόμα μέρες ο άνεμος φέρι απ' τις βυνοσιρες μια λεπτι, ασιμένια σχόνι — το χιόνι ντυμάνι, πυ τιφλόνι τυς αεροπόρυς.

Ινε ριπσοχίνδινι κε ι πτίσι πάνο απ' τιν τοποθεσία μεταχσι τον βυνοσιρον Αναντιρ κε Κολιμχις, πυ δεν εχσερεβνίθικαν αχόμα. Το ίπσος τον βυνον αφτον δεν ίνε μεγάλο — ίνε 2000 μέτρα. Μα αν εδο το μοτορ σταματίσι — ι χαταστροφι για τον αεροπόρο ίνε σίγυρι. Κε αν αχόμα θα βρι στα ορινα χιλόματα τόπο προσγίοσις — μόνο ιδιχι αποστολι μπορι να τον σόσι".

Μα ι τρις αεροπόρι ύτε χαν λογαριάζυν για τιν προσγίοσι στα βυνα. Ι μιχανιχι Φεντότοφ, Σάβιν κε Αλεχσάντροφ, πυ ετιμάσανε τις μιχανες για τι χιμερινι πτίσι, εχσασφαλίζυν κε τόρα τιν χαλι, χορις σταματίματα λιτυργία τον μοτορ.

Με ένα πίδιμα διάρχιας τεσάρον όρον ο Γάλισεφ, Ντορόνιν κε Βοντοπιάνοφ πλισιάζυνε προς τιν χατασχίνοσι τυ Σμιντ χατα 565 χιλιόμετρα.

Στις 22 τυ Μάρτι ι τρις αεροπόρι προςγιύντε στο Ναγάεβο, το μοναδικο κόλπο τις Οχοτςκικις θάλασας, όπυ ο άνεμος ίνε ςτεριμένος απο δίναμι. Εδο βρίςκετε κε το τελεφτέο εφοδιαζμένο με τα αναγκέα αεροδρόμιο. Οςο κανις προχορι πιο πέρα προς το βορα, τόςο πιο σπανιότερι γίνοντε ι ικιζμι, τόςο πιο επικίνδινι καθίςτατε ι προςγίοςι στα „αεροδρόμια", όπυ ι πάγινες τύμπες ίνε πιο ςκλιρες κι απ' το γρανίτι. Ι επιτόπιι τεχνικι, μαζι με τυς αερομιχανικυς, δοκιμάζυνε να ελένξυν με εκςερετικι επιμέλια τα μοτορ, τα ςςαςι, τα καλόδια τις μιχανις, πυ τα περιμένι ςκλιρο επιφόρτομα. Ινε ςκοτάδι ακόμα, όταν, αναβένοντας απ' το αεροδρόμιο στο ςινικιζμο, ο Γάλιςςεφ λέγι:

— Αν δε θα κάνι χιονοςίφυνα, άβριο απόπτιςι.

„Αβριο ςτις 23 απόπτιςι", χτιπάι ο ραδιοτιλεγραφιτις τυ ραδιοςταθμυ τυ Ναγάεβο. Μα τ' αργοποριμένα χαράματα, πέφτυνε ςτον κόλπο μαζι με νιφάδες χιονιυ.

Στις 23 τυ Μάρτι ύτε ένα αεροπλάνο απο τα ζμίνι τυ Γάλιςςεφ κε τυ Καμάνιν δεν πέταξε παραπέρα. Ι αεροπόρι περιμένυνε ςτον κόλπο τυ Ναγάεβο κε ςτο αεροδρόμιο τυ Αναντιρ άνιγμα ςτο χιονιζμένο υρανο.

Ι έλικες παγόςανε. Μα ςτιν άλι άκρι τυ κόζμυ ξεκίνιςε το παγοθραφςτικο „Κράςιν".

ΠΡΟΣ ΤΙΝ ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ ΤΥ ΣΣΜΙΝΤ ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΓΙΡΟ ΤΥ ΚΟΖΜΥ.

Απ' τι θάλαςα πια πετυν προς τι Μόςχα τα πρότα τιλεγραφίματα τον ανταποκριτον τον „Ιζβέςτιγια" κε τις „Κομςομόλςκαγια Πράβντα".

„Διαβιβάζοντε ι τελεφτέες διαταγες. Απ' το „Κράςιν" περνάνε στο ςινοδο παγοθραφςτικο πολικι-ναφτικι, πυ θα ςιμετέχυν ςτις αποςτολες, πυ πρόκιτε να γίνυν το χρόνο αφτο.

Αντιχυν αναφονίςις:

„Καλι αντάμοσι στιν Καρςκιι θάλαςα! Στι θάλαςα τυ Βαρέντυ, τον Λάπτεβ!..“

Ι ιχιρες λέξεις τυ παρανκέλματος:

— Ολι στις θέςις! Το „Κράςιν“ έτιμο για απόπλυν!

— Το παγοθραφςτικο λάμποντας απ' τις φοτιες παραμερίζι διαςχίζοντας αργα τυς πάγυς, αρχίζοντας τιν κενύργια λαμπρί-τυ εκςτρατία.

Αχύοντε αναφονίςις:

— Χερετίζματα στο Λενινγραντ!

Σ' απάντιςι αντιχύνε:

— Ζίτο ι Κράςιντςι!.. Να γιρίςτε μαζι με το Σςμιντ!..

...Τι νίχτα, μέςα στο ντυμάνι αποπλέι το παγοθραφςτικο, το καμάρι τυ ςοβιετικυ στόλυ.

Ολο το γίρο απ' τον κόζμο δρομολόγιο τυ παγοθραφςτικυ ίνε εκ τον προτέρον καταγραμένο κατα μέρες.

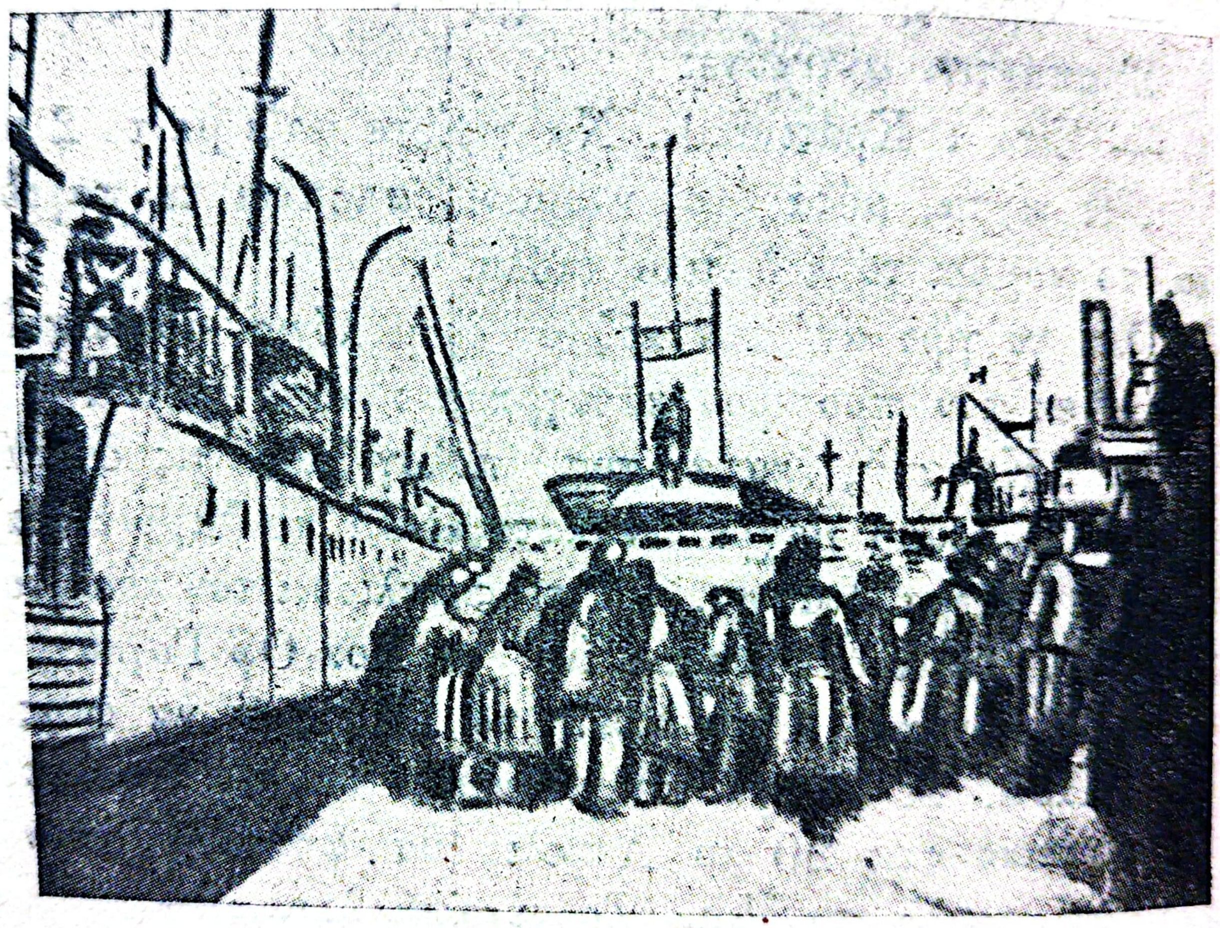
Το „Κράςιν“, κατα τυς ιπολογιζμυς τις διίκιςίς-τυ, ς' όλο-τυ το δρόμο μέχρι τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ σταματα μονάχα ςε τέςερα λιμάνια, για τι ςιμπλίροςι τον καρβυνοαποθεμάτον-τυ. Το πρότο λιμάνι ίνε το Χυκ-Οφ-Γογλαντ πρόθιρα τυ Ρότερνταμ. Αφτυ πρέπι το „Κράςιν“ να φτάςι στις 29 τυ Μάρτι. Τι διόριγα τυ Παναμα θα τιν διαπλέφςι το παγοθραφςτικο στις 20 τυ Απρίλι, θα φτάςι δε στον Σαν Φρανκίςκο στις 5 τυ Μάι. Το τέταρτο λιμάνι — στο Σοβιετικο πια έδαφος — ίνε ο όρμος Προβιντένια, όπυ το „Κράςιν“ πρέπι να φτάςι στις 21 τυ Μάι.

Απ' εδο, αφυ το «Κράςιν» ανθρακέφςι θα προχορίςι προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Ο τελεφτέος διάπλυς γίρο στι Τςυκότκα, μέςα στυς πάγυς πια θα διαρκέςι τρις μέρες. Ετςι όλο το ταξίδι πρέπι να διαρκέςι εξίντα μέρες.

Μα αφτο ίνε το ανότατο όριο τις προθεζμίας. Το παγοθραφςτικο, αν όλο το πλίρομα δυλέπςι ιποδιγματικα, μπορι να βρίςκετε στον κόλπο τις Προβιντένιας ςιμαντικα νορίτερα.

ΚΕ ΠΑΛΙ ΚΙΚΛΟΝΑΣ.

Ιςτερα απο διο αχόμι μέρες στιν αχτι τυ Ιρινιχυ οχεανυ μπένι ς' ενέργια χε ι τρίτι γραμι τυ μετόπυ. Ιδ:χο τρένο με δεχαενια βαγόνια μετέφερε στο Βλαδιβοστοχ διο πιδαλιυχύμενα. Τα διιχι ο Μπιρνμπάυμ — ένας απο τυς τρις αερονάφτες, πυ ιπςοθίχανε μέσα στι γονδόλα τυ στρατοςτάτυ „ΕΣΣΡ-1" ςε ίπςος 19 χιλιομέτρον.

Ι φόρτοςι τυ ατμοπλίυ „Σοβιετ" στο λιμάνι τυ Βλαδιβοςτοχ.

Ο δρόμος-μας απο το Βλαδιβοςτοχ, — λέγι τι μέρα τυ απόπλυ-τυ ο Μπιρνμπάυμ — χίτε διαμέσυ τυ πορθμυ Σανχαρ χε τον Ιρινιχο οχεανο χε πέρα προς το Πετροπάβλοβςχ, προς τιν παράλιλο τυ χόλπυ Λαβρεντίυ. Το αερόπλανο τυ Μπόλοτοφ „Τ-4" πυ πίραμε μαζί-μας διαχρίνετε απ' τα άλα αερόπλανα, πυ στάλιχαν για παροχι βοίθιας στυς τσελιύςχιντςυς, απ' τιν ιδιχι χατασχεβι τον φτερον, χάρις τιν οπία ι προς-

γιοτικί-τυ ταχίτιτα, παρα το ςχετικο μεγάλο-τυ τοναζζ (το αεροπλάνο μπορι να ςικόςι μέχρι έκςι επιβάτες), δεν ιπερβένι τα 70 χιλιόμετρα τιν όρα. Ι ασίμαντι αφτι προςγιοτικι ταχίτιτα τυ αεροπλάνυ θα τυ επιτρέπςι να απογιόνετε κε να προςγιόνετε ςε μικρα προςγιοτικα πεδία.

— Ι πίρα τον πολικον ταχςιδιον κε ι πάγι στο ραγιον τυ ακροτιρίυ Ολιυτόρςκοε—ςιμπλιρόνι ο καπετάνιος τυ καραβιυ,— εκςανανκάζον τιν αποςτολι να διαλέκςι δρομολόγιο, πυ δεν έγινε απο κανένα τιν εποχι αφτι. Για πρότι φορα στιν ιστορία τις ανθροπότιτας κοντα ςτον πολικο κίκλο, στο μακρινο ίςιχο κόλπο Κὰτςεν, θα λάβι χόρα ςιναρμολόγιςι πιδιλιυχύμενον. Ολι ι δυλια τις αεροπορικις αποςτολις, φτάνοντας στον κόλπο, θα οργανοθι κατα τον παρακὰτο τροπο: πρότα, θα κςεφορτόςυμε τα πιδαλιυχύμενα, τα ιλικα, τα τρόφιμα, θα κὰνυμε εργαςτίρια, αποθίκες κε καταςκινόςις. Δέφτερο, (κε ταφτὸχρονα), θ' αρχίςυμε να οργανόνυμε βοιθιτικες βάςις, χορις τις οπίες ινέ αδίνατες ι πτίςις τον πιδαλιυχυμένον προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Τέτιες βάςις ορίστικαν δίο: ι μια διάμεςι, στο Υελεν, κε ι άλι, ι τελεφτέα, στο Ονμαν: απο δο θ' αρχίςυν ι πτίςις για τι βοίθια τον τςελιὺςκιντςον.

Το βράδι τις 25-ις τυ Μάρτι το «Σοβιετ» απέπλεψε προς βοραν. Τότε ςτιν παραλία τις Οχοτςκικις θάλαςας κε τις Καμτςάτκας έπιαςε κενύργιος κικλόνας. Ι θερμοκραςία έπεςε μέχρι 11 βαθμυς κάτο απ' το μιδεν, μα ο ςιμπαγις τίχος τυ πετύμενυ χιονιυ ςινέχιζε να ςπρόχνι τις μιχανες προς τι γι. Υτε ένα απο τα αεροπλάνα τον ζμίνον Γάλιςςεφ κε Καμάνιν δεν ιπςόθικε ςτον αέρα. Μονάχα ο αςίρματος διαπερνα προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Πέντε ςίντομες ενθαριντικες λέκςις πεταν απο το Αρχάνκελςκ:

„Βὸριο ακροτίριο. Καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Γερι, θαραλέι. Περιμένυμε τυς ίροες. Χερετίζματα.

Ι ςινκενις τον Τςελιύςκιντςον“.

„Ι τςελιύςκιντςι χαρίκανε απο τον ομαδικο χερετιζμο τον ςινχενον. Διαβιβάςτε — εφχαριςτύμε, ιγιένυμε, γεμάτι απο δινάμις. Ελπίζυμε γρίγορα να ιδοθύμε.

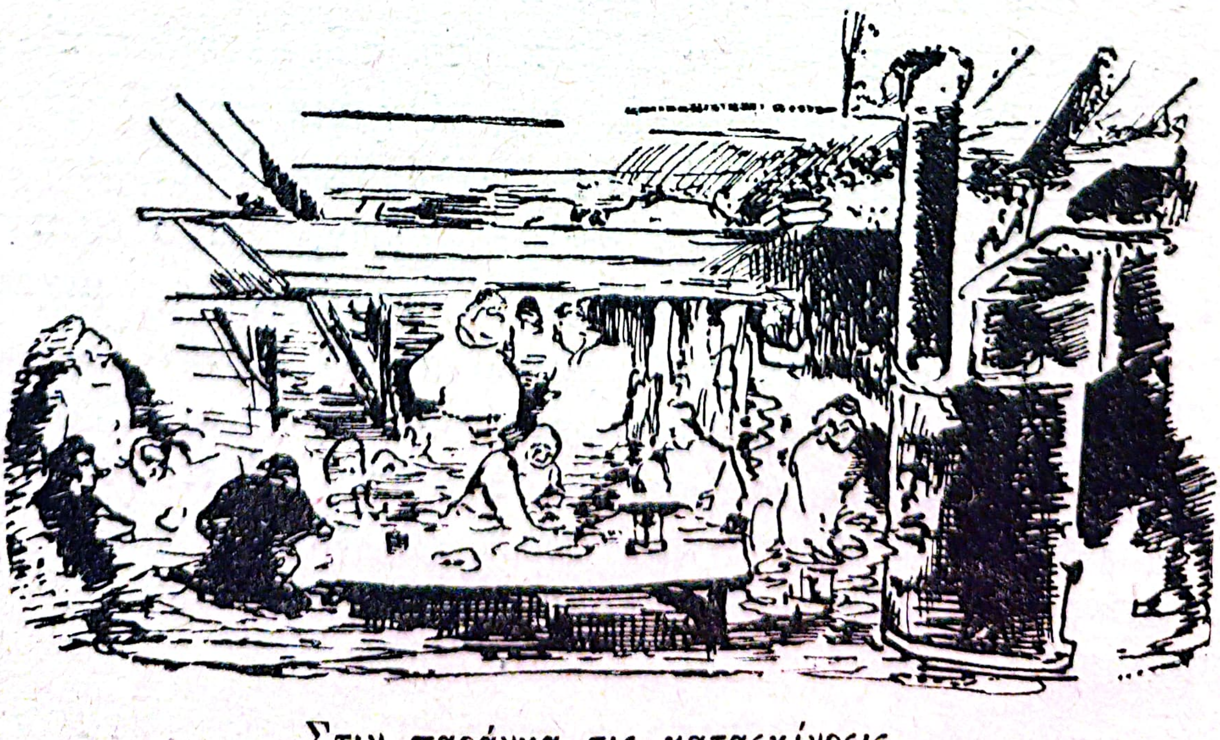
24 τυ Μάρτι. Σςμιντ"

Ο Κρένκελ κάτο απ' το φος τον βενζινο-καντιλιον διαβάζι τα ραδιοτιλεγραφίματα τις ανίςιχις „μεγάλις γις".

— Αρχιςε ι πρότι ςινδιάςκεπςι για τι μελέτι τις ςτρατοςφέρας. Το Οςοαβιαχιμ τυ Λενινγραντ πίρε τιν άδια για τιν καταςκεβι κενύργιυ ςτρατοςτάτυ.

— Ι εργάτες τις Αφςτρίας, πυ παραπέμφτικαν ςτο δικαςτίριο με τιν κατιγορία για το ότι ςιμετάςχανε ςτιν ένοπλι εκςέγερςι, καταδικαςτίκανε ςε εκςακόςια χρόνια φιλάκιςι. Στις φιλακες τις Βιένις περιμένυνε να δικαςτυν 2.143 άνθροπι, ςτο Λιντς — 1.200.

— Το εργοςτάςιο τυ Λενινγραντ „Ηλεκτροςίλα" άρχιςε τι δοκιμι τυ μεγαλίτερυ ςτον κόζμο ιλεκτρομαγνίτυ, προοριζμένυ να δόςι ιςχιρα δέζμι προτονίον για τιν απόςπαςι τυ πιρίνα τυ ατόμυ.

Στιν παράνκα τις καταςκίνοςις.

— Τις τελεφτέες μέρες ι μεταλυργία τις ΕΣΣΡ, δίν προτοφανις δίχτες. Στις 23 τυ Μάρτι λιόθικαν 27.300 τόνι χιτοσίδιρυ.

— Στυς κινιματογράφυς τις Μόσχας πέζετε το πρότο μέρος τις τενίας „Τσελιύσκιν“.

Το άλο δε τμίμα τις τενίας το κινιματογραφι τόρα πάνο στον πάγο ο τσελιύσκιντσος — οπεράτορ Σσαφραν.

„Ι προτοτιπία τις κατάστασις, στιν οπία βρεθίκανε ι τσελιύσκιντσι, λέγι ένας απ᾽ τυς σιμέτοχυς τις μελοντικις τενίας — ο Μπορ. Γρόμοφ, — μας ανάνκασε να καταπιαστύμε με τις εφεβρέσις, για να μπορέσυμε, κατα τον κερο τις διαμονίς-μας ανάμεσα στυς πάγυς, να καλιτερέπσυμε στον ανότατο βαθμο τις σινθίκες τις κατασκίνοσις.

Σαν αλιθινι ροβινσόνες, φτιάκσαν ι άνθροπι με επιτιχία απ᾽ τα σιδερένια βαρέλια τυ νεφτιυ σόμπες για το ζέσταμα τον σκινον, απ᾽ τα κυτια τον κονσέρβον κάνανε τιγάνια κε καντίλια, απ᾽ τα ιπολίματα τον σανιδιον φτιάσανε κυτάλια.

Οταν μπίκε το ζίτιμα για το φτιάσιμο τις κινις κυζίνας, ι εφεβρέτες-μας επιδίκσανε κιριολεχτικα απαράμιλι εφεβρετικότιτα. Κιριολεχτικα απο τα άχριστα ιλικα φτιάκσανε όχι μονάχα καζάνια κε τσάκι, μα ακόμα κε πνεφστο φύρνο για πσομι.

Ετσι βάλαμε στο δρόμο τι ζοι τις κατασκίνοσις, κε εκσασφαλιστίκαμε με ζεστι κατικία, φοτιζμο κε ζεστες τροφες“.

■■■■

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΕΟ

ΠΥ ΙΝΕ Τ' ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΤΥ ΚΑΜΑΝΙΝ;

Στις 26 τυ Μάρτι στο αεροδρόμιο τυ Αναντιρ στέκυντε τρις μιχανες: Ο Καμάνιν, Μόλοκοφ κε Πιβενςστέιν, ετιμάζυντε για τιν απογίοσι. Διο αεροπλάνα μίνανε στο δρόμο. Ο Μπεστανζίεφ έμινε στο χοριο Μάινα-Πίλιγα, όπυ διανιχτέρεψσε το ζμίνος, για να επισκεβάσι το αεροπλάνο-τυ. Ο Ντεμίροφ, μι διακινδινέβοντας να πετάξι μέσα στο ντυμάνι, γίρισε πίσο λίγο ίστερα απο τιν απόπτισί-τυ απ' τιν Μάινα-Πίλιγα.

«Το προι στις 26-ις τυ Μάρτι ο χιονοσίφυνας σταμάτισε έτσι ξαφνικα, όπος κε άρχισε, — σιμιόνι στο ιμερολόγιό-τυ ο σιμέτοχος τις διάπτισις, διμοσιογράφος Κυλίγιν. — Ο Καμάνιν, Μόλοκοφ κε Πιβενςστέιν αποφασίσανε αμέσος να πετάξυνε στο Βανκαρεμ, μι περιμένοντας τον ερχομο απο το Αναντιρ τυ Μπεστανζίεφ κε Ντεμίροφ.

Ι πολίχνι ανίγετε μέσα στις χιονοστιβάδες, ανάμεσα απ' τις οπίες με δισκολία φτάσαμε μέχρι τα αεροπλάνα. Ο ελαφρος νοτιο-ανατολικος άνεμος μόλις σαλέβι τα χαραβόπανα με τα οπία ίτανε σκεπαζμένα τα μοτορ τον αεροπλάνον. Αρχίζυμε να σπάζυμε με τα φτιάρια το χιόνινο σορο, πυ σχιματίστικε γίρο απ' τα φτερα κε τον κορμο τον αεροπλάνον, για ν' ανίξυμε έξοδο προς το αερόπεδο, για τι φόρα προς απογίοσι. Ανάψαμε φοτια κε ζεστέναμε το μικρο μπά-

νιο. Ι ςπιτονιχοχιρες ανάπςανε τα τσάκια-τυς για να ζεστάνυνε νερο για τα μοτορ. Τα μέλι τις Οςοαβιαχιμ καταπιανόντανε δραςτίρια με το ςπάςιμο κε τιν ιςοπέδοςι τον ςκλιρον, ςαν πέτρα, προεχςοχον, πυ ςχιματιςτίκανε ςτο αερογίπεδο.

Αφυ ανταλάχςαμε γνόμες, αποφαςίςαμε, πος ίςτερα απο διο όρες γερι δυλια μπορύμε να ιπςοθύμε ςτον αέρα, έτςι πυ ίςτερα απο τρις-τέςερις πτιτικες όρες να φτάςυμε ςτο Βανκαρεμ.

Απ' τον κόλπο Κρεςτι, όπυ ίνε ςκορπιζμένα καμια δεκαρια χορια εςκιμόον κε τςύκτςον, θα χριαςτι να πετάκςυμε πάνο απο τι βυνοςιρα τυ Αναντιρ, ι διάφορες κοριφες τις οπίας φτάνυνε το ίπςος τον δίο χιλιάδον μέτρον. Αφτος θἄνε ο πιο δίςκολος τομέας τυ δρόμυ...

27 τυ Μάρτι. Ι κακοκερία κςανα καθιςτερι τιν απόπτιςίμας για το Βανκαρεμ. Ι προινι εθρία κε ι καλι ορατότιτα δεν βαςτίκςανε πολι. Ιςτερα απο χιονοςίφυνα τριον μερόνιχτον κςαφνικα φίςικςε νοτιάς, κε μαζι μ' αφτον ιπςόθ.κε πάνο απο τι γι πικνο ντυμάνι.

Ο κερος χάλαςε ακριβος τι ςτιγμι, πυ ίτανε όλα έτιμα για τιν απόπτιςι κε τα αεροπλάνα βγίκανε για απογίοςι. Πρότος ςικόθικε ο Καμάνιν, μα αφυ έκανε ένα φαρδι γίρο, κςαναπροςγιόθικε, γιατι πτίςι πάνο απο βυνα άγνοςτα, μέςα ςε πικνο ντυμάνι, ςτιν καλίτερι περίπτοςι θἄτανε παραλογιζμος. Αφυ μαζεφτίκαμε γίρο απο το αεροπλάνο τυ Καμάνιν, πυ οδιγίθικε ςτον τόπο τις απογίοςις, αποφαςίςαμε νἄμαςτε εντελος έτιμι περιμένοντας καλιτέρεφςι τυ κερυ, για να πετάκςυμε με τιν παραμικρότερι καλιτέρεφςι...

Ιςτερα απο τιν απόπιρα, πυ κάναμε ςτις 26 τυ Μάρτι, να πετάκςυμε ςτο Βανκαρεμ, περάςανε ίδι διο μερόνιχτα. Κι όλο αφτο το διάςτιμα ο κερος ςα να μας κορόιδεβε: ο χιονοςίφυνας αντικαθιςτύνταν απ' το ντυμάνι, ι θερμοκραςία πότε έπεφτε, πότε ιπςόνονταν. Επεφτε χιόνι, πυ απο κερο ςε κερο το διαδέχονταν βροχι. Ορατότιτα δεν ιπίρχε καθόλυ,

κε τυ κάκυ κιτάγαμε μακρια. Ο κερος τίποτα το καλο δεν ιπόςχονταν.

Ολι τιν περαςμένι νίχτα μέναμε ς' επιφιλακι κοντα ςτ' αεροπλάνα, παρακολυθόντας τιν κίνιςι τον ςίνεφον. Στιν αρχι ο άνεμος φίςαγε απ' τιν Ανατολι, κατόπι απ' τα νοτιοανατολικα, μα όπος κε πριν, ο ορίζοντας εκςακολύθαγε να μι φένετε. Τι νίχτα τ' αεροπλάνα κριςταλόςανε. Ι φλύδα του πάγυ τα μετέτρεπςε ςε κάτι γιαλιςτερα τέρατα, κςαπλομένα ςτιν απέραντι άςπρι πεδιάδα.

Χάραζε. Πάλι μπονάτςα. Κε πάλι το χιόνι τυλύπες-τυλύπες κιλιέτε ςτι γι...

Αναπάντεχα ςτο νότο φάνικε μια γαλάζια ζόνι τυ υρανυ, ίςτερα δε απ' αφτο φίςικςε ζεςτος άνεμος. Διο απ' το πλίρομά-μας αρχίςανε να τρέχυν ανάμεςα απ' το Ανατιρ προς το ραδιοςταθμο, για να πάρυνε το γριγορότερο το μετεορολογικο δελτίο.

Ο Μὸλοκοφ δίχνοντας τον ίλιο, πυ για μια ςτιγμι διατρίπιςε τα πικνα ςίνεφα, αςτιεβὸτανε:

— Αφτο ίνε καλίτερο απο κάθε μετεορολογικο δελτίο...

Κε με μιας, δεν προφτάςαμε ακόμα να πάρυμε το μετεορολογικο δελτίο, κε νά έλαβε χόρα μια απότομι μεταμόρφοςι. Ι πεδιάδα τον ςίνεφον κιλύςε ορμιτικα προς το βορα, κε μετα πέντε λεπτα καθάριςε περιςὸτερο απ' το μιςο τυ υρανυ.

Το προινο μετεορολογικο δελτίο ανακίνονε επίςις για κὰπια καλιτέρεφςι τυ κερυ κε ςτο Βανκαρεμ, όπυ χθες ακόμα μ' όλι τυ τι δίναμι μὰνιαζε ο χιονοςίφυνας.

Ο διικιτις τυ ζμίνυς, ςίντροφος Καμάνιν δίνι τι διαταγι:

— Να ζεςταθι νερο, να μπυν μπρος τα μοτορ!

Ιςτερα απο μιςι όρα τα αεροπλάνα, λόγο τις εντατικις δυλιας ολόκλιρυ τυ πλιρόματος κε με τι βοίθια τον ακτίνον τυ ίλιυ, καθαριςτίκανε απ' τιν παγόφλυδα πυ τα ςκέπαζε..

Σίμερα τι νίχτα ίλθε εδο ο πρόεδρος τις Τςυκοτςκικις

Επαρχιακις Εχτελεστικις Επιτροπις. Ανακίνοσε, πος ι φίμι για μας διαδόθικε ς' όλι τιν τύντρα κι αν ι κακοχερία εμποδίςι το δρόμο-μας πάνο απ' τα βυνα τις οροςιρας τυ Αναντιρ, εμις καθόλυ δεν πρέπι ν' ανιςιχύμε. Στα χορια, πυ βρίςκοντε ςτι γραμι τυ δρομολογίυ, ι τςύκτςι κε ι εςκιμόι ετιμάςανε προςγιοτικα γίπεδα...

Τις γραμες αφτες τις γράφο όταν τα μοτορ τον διο αεροπλάνον βυίζυν, ο δε Καμάνιν διατάζι να βιαςτύμε. Τιν επόμενι ανακίνοςι θα τιν πάρετε απο τον αέρα".

Τυ κάκυ τι μέρα αφτι ι ραδιοςταθμι τις παραλίας τις Καμτςάτκας προςπαθύςανε να ςιλάβυν τον αδίνατο ιλεχτρικο ςπινθίρα τον αεροπλάνον τυ Καμάνιν. Υτε ένας ίχος δεν διαπερνύςε πέρα απ' τιν οροςιρα τυ Αναντιρ, τιν κλιζμένι με χιονοςίνεφα.

Πύ ίνε ι τρις τολμιτίες; Τςακιςτίκανε τιφλομένι απο τις χιονιζμένες κορφες τις απέραντις άςπρις ερίμυ; Βρίκανε τόπο προςγίοςις κε περιμένυνε ςτα βυνα κατάλιλο κερο; Νκρεμιςτίκανε ςτυς βράχυς μαζι με τις μιχανές-τυς, πυ κριςταλόςανε;

Ενα μονάχα ανιςιχιςτικο τιλεγράφιμα φιγυράριςε τιν επόμενι μέρα ςτις εφιμερίδες:

„Χθες μέχρι αργα το βράδι δεν λίφτικαν ακριβις ιδίςις για τιν προςγίοςι τον τριον αεροπλάνον τυ ζμίνυς τυ Καμάνιν, πυ πετάκςανε ςτις 28 τυ Μάρτι απ' το Αναντιρ με κατέφθινςι προς το ακροτίριο Βανκαρεμ. Κρίνοντας απ' τις διακεκομένες ανακινόςις τυ διικιτυ τυ πολικυ ραδιοςταθμυ ςτο Βόριο ακροτίριο κε τυ ραδιοςταθμυ τυ Υελεν, τα αεροπλάνα για άγνοςτι ετία αλάκςανε δρομολόγιο, κε γιρίςανε προς τιν αχτίνα τυ κόλπυ Προβιντένια".

Τρία μερόνιχτα λίπυν ιδίςις για τον Καμάνιν, τον Γάλιςςεφ κε τον Ντορόνιν.

Εκςι μερόνιχτα δε δίνυν ςιμία ζοις ο Μπεςτανζίεφ κε ο Ντεμίροφ, πυ καθιςτέριςαν απο το ζμίνος τυ Καμάνιν κοντα ςτο χοριο Μάινα-Πίλιγα.

Ο Γάλιςεφ, Βοντοπιάνοφ κε Ντορόνιν αφυ χάνανε πετόντας τι διαδρομι κατα μίκος τις παραλίας τις Οχοτςκικις θάλαςας, προςγιοθίκανε ίδι ςτι Γιζίγα, ι δε ραδιοςταθμι τις Καμτςάτκας εχςακολυθυν να επαναλαμβάνυν:

„Δεν ιπάρχυν πλιροφορίες για το ζμίνος Καμάνιν..."

„Δεν ιπάρχι ςίνδεςι με τι Μάινα-Πίλιγα".

„Δεν πίραμε κενύργιες πλιροφορίες".

Κε τότε ςτον κόλπο Ολιυτόρςκαγια, όπυ ανκιροβολι, όπος κε πριν, το ατμόπλιο „Σμολενςκ", αρχίζι ι ςιναρμολόγιςι τον δίο αεροπλάνον „У-2". Αφτα τιν πρότι τυ Απρίλι, ςε περίπτοςι εδνοικυ κερυ, οφίλυν να πετάκςυν για τιν αναζίτιςι τυ ζμίνυς τυ Καμάνιν.

Στιν ακτι ι μιχανες ςιναρμολογύντε, λιγάκι δε παραπέρα, μέςα ςτιν τύντρα, ακύγετε το τρίκςιμο τον βάςεον ελκίθρον κε γαβγιτο ςκίλον. Ι ςινοριακι φρυρι τις Καμτςάτκας τρέχυν με τα ελαφρα έλκιθρα για τιν αναζίτιςι τον αεροπόρον.

Ο Μάρτις τελιόνι. Ι χιονοςτρόβιλι βαςταν τυς Γάλιςςεφ, Ντορόνιν κε Βοντοπιάνοφ μιςόςτρατα προς το Αναντιρ. Οπος κε πριν ι ραδιοτιλεγραφιτες χιρίζυν:

„Σίνδεςι λίπι..."

„Δεν ιπάρχυν πλιροφορίες για τον Καμάνιν..."

Μα δεν πρέπι ν' αργοπορύμε. Στις 30 τυ Μάρτι μπένυνε ςτι μάχι με τα ςτιχία τις φίςις, τα αεροπλάνα το Λεβανέβςκι κε τυ Σλεπνιοφ ςτιν Αλιάςκα. Ο αεροπόρος Λεβανέβςκι μαζι με τον πλιρεκςύςιο τις κιβερνιτικις επιτροπις Ύςςακοφ κε τον αμερικανο μιχανικο Λεβερι, βγένι πρότος προς απογίοςι ςτο Νομ.

Ο παλιος πολικος εκςερεβνιτις, ο μπολςςεβίκος Ύςςακοφ, ςπέβδι ςτο Βανκαρεμ, για να διεφθίνι επιτόπυ τις επιχιρίςις τον διαςοςτικον αποςτολον.

„Ι Αμερικάνικες εφιμερίδες θα ονομάζανε τον Ύςςακοφ ςτις επικεφαλίδες τον άρθρον-τυς „Προταθλιτι τις λεφκις κι-

λίδας". Τρία χρόνια ίτανε δiικιτις τυ νισιυ τυ Βράνκελ. Το μελέτισε κε τόχανε κατικίσιμο, αφυ σινίθισε τυς εσκιμόυς να ζόνε σ' αφτο. Διο χρόνια ίτανε δiικιτις τις Βόριας γις, ενσαρκόνοντας στο πρόσοπό-τυ τα ικοσιπέντε εκατοστα τυ πλιθιζμυ αφτις τις μιστιριόδικις χόρας κε τιν όλι αριθμιτικι δίναμι τυ Κομυνιστικυ κόματος σ' αφτι.

Γιατί τις „μιστιριόδικις γις";

Γιατι μια φορα μονάχα ι γι αφτι κσεπρόβαλε μέσα απ' το ντυμάνι μπροστα στιν αποστολι τυ Βιλκίντσκι με το φραγμο τις ανατολικίς-τις ακτις. Μα τί ιπάρχι προς τι δίσι; Ινε μεγάλι ί μικρι δεν κσέρανε.

Τι χαρτογράφισι τις γις έπρεπε να τιν κάνι ο Ύσακοφ με τυς σιντρόφυς-τυ.

Κε τιν χαρτογράφισε. Διο χιλιάδες χιλομέτρον τις παραλιακις γραμις χαρτογράφισε το όλο σε διο χρόνια, αφυ διέτρεκσε με τυς σιντρόφυς-τυ εφτα χιλιάδες χιλιόμετρα"[1].

Με θαραλέες δινατες λέκσις περιγράφι ο μπολσεβίκος Ύσακοφ τα πολιάριθμα τακσίδια-τυ.

„...Τι νίχτα κσέσπασε δινατος χιονοσίφυνας, πυ μας βάστακσε τρία μερόνιχτα μέσα στι σκινι. Μόνο το τέταρτο μερόνιχτο ο χιονοσίφυνας σταμάτισε κε το ντυμάνι άρχισε να διαλίετε. Φάνικε ένα άγνοστο νισι. Μπροστα, μόλις ορατο μέσα στιν ομίχλι φάνικε πσιλο ακροτίριο. Περάσαμε κοντα απ' το νισι πυ ανακαλίπσαμε εκ νέυ. Ο δρόμος κάθε χιλιόμετρο γίνετε κε πιο δίσκολος.

Παγομένα βυνα με προεκσέχον ας νκρεμυς ίπσυς 20—25 μέτρον προβάλανε το ένα μετα το άλο μέσα στο ντυμάνι, φράζοντας έτσι το δρόμο μας. Ι στενι διάδρομι ανάμεσα στυς πάγινυς αφτυς βράχυς, πυ γεμίζανε όλι σχεδον τιν έκτασι τυ πορθμυ, ίτανε σκεπαζμένι με βαθι κε θριματιστο χιόνι, μέσα στο οπίο βυλιάζανε τα σκιλια κε τα έλκιθρα. Σιχ-

[1] Τρετιακοφ, Κολόμβι τυ πλάνυ.

να κατ' απ' το χιόνι ίτανε ανιχτα ρίγματα. Μέςα ς' ένα απ' αφτα έπεςε ο ςίντροφός-μυ, που βγίκε ςτιν επιφάνια μονάχα χάρις ς' εφτιχι ςίμπτοςι.

Αφυ πλιςιάςαμε το νιςι, κιτάκςαμε τον παγετόνα — πιγι τον παγόβυνον, πυ κλίνανε ςαν πρόχομα ολάκερο τον πορθμο. Κοντά-τυ τα παγόβυνα ςτεκόντανε ακόμα πιο ςιμπαγι. Το πέραζμα εδο κατ' εφθίαν θάμιαζε με περίπατο μ' αφτοκίνιτο πάνο ςτις ςκεπες τις Μόςχας. Μερικες φορες το μικρόμας καραβάνι έπεφτε ςε πραγματικυς πάγινυς λάκυς κε για να βγι απ' αφτυς, έπρεπε ίτε να γιρίςι πίςο, ίτε να ςκαρφαλόςι ς' ένα απ' τα παγόβυνα.

Αρχιςε κενύργιος χιονοςίφυνας κε ο δρόμος έγινε εκςερετικα βαςανιςτικος. Μα ι δυςκολίες τις μέρες αφτες, ίτανε μονάχα τα πρόθιρα ς' αφτες πυ επακολυθίςανε. Το πρωι ο χιονοςίφυνας κόπαςε κε μέςα ςτο ντυμάνι, πυ αρέοςε, ίδαμε γίρο-μας πραγματικο χάος παγόβυνον. Ι κίνιςι τυ παγετόνα προκςένιςε ς' αφτα αναρίθμιτες ςχιζμάδες, γεμάτες απο νερο, ίτε ςκεπαζμένες απο εφκολόςπαςτι χιόνινι φλύδα. Μπροςτάμας κςανίγονταν προτόφαντι ικόνα καταςτροφις: όλα ίτανε ςτραβομένα, ςπαζμένα, παραμορφομένα κε ςκορπιζμένα ςε τρίματα.

Το ντυμάνι επέρχονταν ςαν λέλαπας. Νόμιζε κανις, πος ποτε δε θα μπορέςι να γλιτόςι απ' αφτι τιν ποντικοπαγίδα. Τέλος κςαναφάνικε ι παραλία τις Βόριας γις κε κατα μίκοςτις ςτενι λυρίδα πάγυ. Για να φτάςυμε μέχρι ς' αφτι τιν ελκιςτικι λυρίδα, απετίθικαν τεράςτιες προςπάθιες. Για το πέραζμα τις τελεφτέας ςιμπαγυς ςιρας τον παγόβυνον, πλάτυς 200 μέτρον, δαπανίςαμε τρις όρες. Ιτανε τέτιες όρες, πυ ο άνθροπος βλαςτιμα τιν όρα πυ γενίθικε. Μονάχα τι δοδέκατι μέρα τις πορίας ο κερος άνικςε.

Ι θερμοκραςία έπεςε κάτο απο τυς 30 βαθμυς. Ι παγοβελόνες, πυ γεμίςανε τιν ατμόςφερα, λάμπανε ςαν μπρι-

λάντινι σκόνι. Μπροστα ίδαμε ένα ιψιλο ακροτίριο, που με γιγάντιους κριμνόδικου; βράχους προεχσέχι απο τι θάλασα. Πλάιτυ προβάλανε μερικα μικρονίσια. Ο πάγος ίτανε ομαλος. Αφυ κάναμε μια μεγάλι διαδρομι, το βράδι φτάσαμε μέχρι το ακροτίριο τυ Κλιμ Βοροσσίλοφ, που κλίνι απο τα ανατολικα τον πορθμο τυ Κόκινυ στρατυ, πυ τον ίχαμε περάσι. Ι κατασκίνοσί-μας βρισκότανε σ' απόστασι ποραπάνο απο 200 χιλιόμετρα απο τι βάσι. Το καθίκον πυ τέθικε μπροστά-μας εκτελέστικε".

„Το καθίκον πυ τέθικε μπροστά μας εκτελέστικε" — έτσι τέλιονε κάθε δυλια, πυ άρχιζε ο Υσσακοφ.

Αφτα δε τα τρία ταπινόφρονα λόγια μπορύσε να τα διαλέχσι σαν σίνθιμά τυ ο αεροπόρος Σιγιζμουντ Λεβανέβσκι, πυ πέταχσε μαζι με τον Υσσακοφ.

Γιος σιδιρυργυ, δραστίριος σιμέτοχος τυ εμφίλιυ πολέμυ κε παλιος εργάτις τις Σοβιετικις αεροπορίας, ο Λεβανέβσκι ίνε γνοστος κε στο εχσοτερικο.

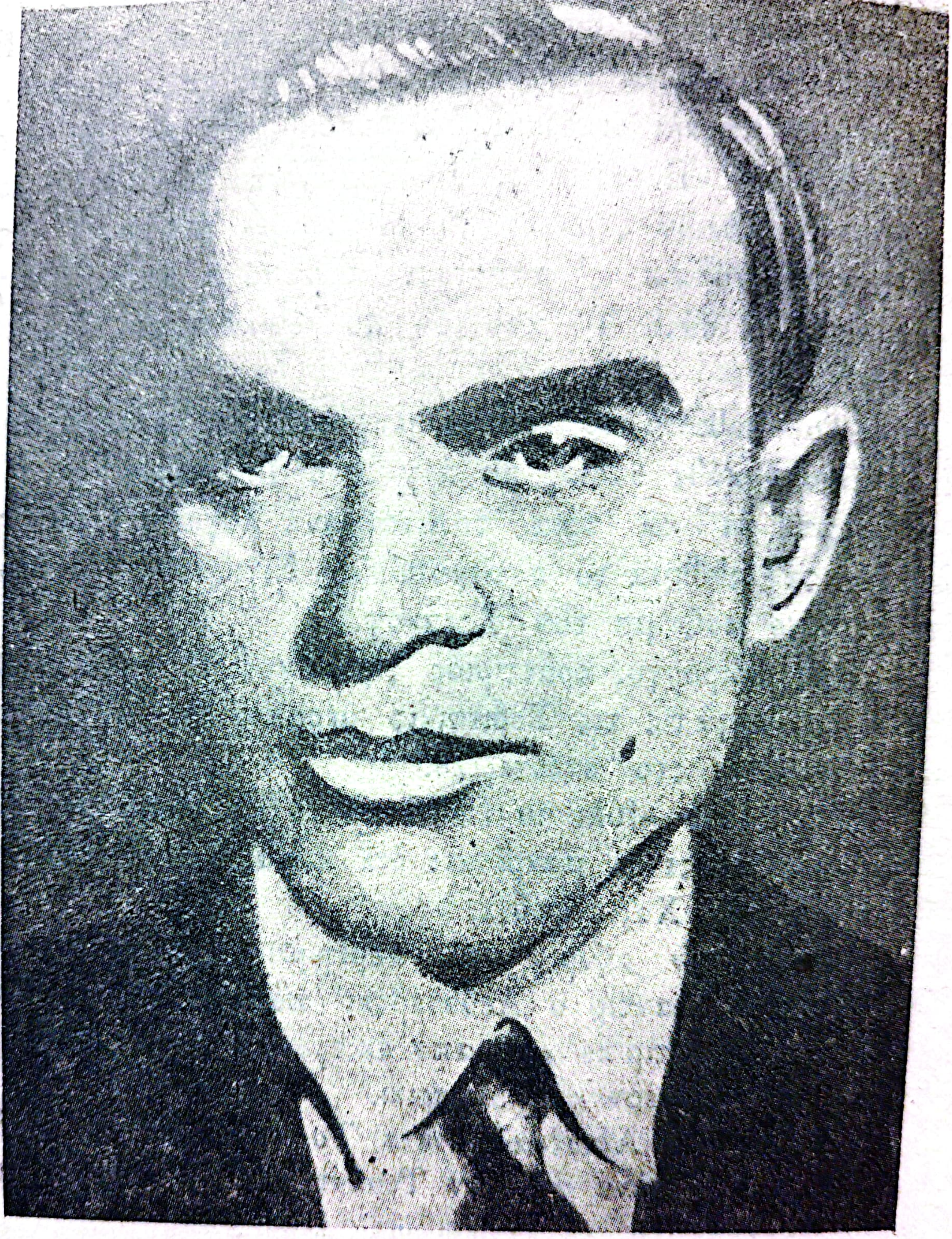
Τον Ιύνι—Ιύλι τυ 1933 με το βαρι ιδροπλάνο „ΣΣΣΡ Η-8" έχσετέλεσε τι μακρίτατι δια κσιρας διάπτισι απ' τι Σεβαστύπολι στο Χαμπάροβσκ.

Μετα τιν αβαρία τυ περίφιμυ αμερικανυ αεροπόρυ Μάτερν στο Αναντιρ ο Λεβανέβσκι πέταχσε απ' το Χαμπάροβσκ στο Αναντιρ κε κάτο απο εχσερετικα βαριες σινθίκες μετάφερε τον Μάτερν στιν Αμερικι.

...Κε νά ι Αλιάσκα χάνετε. Το αεροπλάνο τυ Λεβανέβσκι κσαναπετα πάνο απ' τιν Τσυκοτσκικι. Ι τολίπες τυ ντυμανιυ κσαναπετάνε κατάντικρι στ' αεροπλάνο.

Στο αεροδρόμιο τυ Βανκαρεμ απο κερο κένε φοτιες. Απο κερο έπρεπε να φανι το αεροπλάνο, μα ακόμα ο Λεβανέβσκι δε φένετε.

Κε μονάχα ίστερα απο μερικες μέρες ι χόρα κε ι κατασκίνοσι τυ Σσμιντ μάθανε απο το σίντροφο Υσσακοφ για

Ο ίροας τις Σοβιετικις ένοσις Σιγιζμυντ Λεβανεβςκι.

το ριψοκίνδινο ταξίδι στα σίνεφα, που παρ' ολίγο να τέλιονε με τραγωδία.

«Κάναμε τι διάπτιςι όλις τις παραλίας τις Αλιάςκας με κερο καθαρο. Στο Βερίνκιο πορθμο μας βρίκε άνεμος, μα ο ουρανος ίτανε καθαρος. Στο Υελεν πια πέςαμε σε τρικιμία, ι οπία όμος δε μας σταμάτισε. Αφυ παρακάμπςαμε το Υελεν, κατεφθινθίκαμε προς το Σέρντσε Κάμεν.

Σε ίπςος 500 μέτρον ανταμόςαμε σίνεφα. Ολο κε πιο πολι χομιλόνανε, σιμπιέζοντας το αεροπλάνο προς τι γι, κε μας ανανκάςανε να πετάμε πολι χαμιλα, σε ίπςος 80—85 μέτρον. Παρ' όλα αφτα ο Λεβανὲβςκι οδιγύςε τι μιχανι ίςιχα κε με πεπίθιςι. Κοντα στο ακροτίριο Ονμαν ανταμόςαμε πικνο ντυμάνι, που απλόνονταν χαμιλα πάνο απ' τι γι. Ιτανε αδίνατο να πετάμε με κςιριςτικο πέταμα μέςα σε τέτιο ντυμάνι.

Μι κςέροντας τιν ακριβι σκιαγραφία τις πετρόδικις ακτις, ο Λεβανέβςκι αποφάςισε να παρεκλίνι προς βορα.

Κςάφνυ μπροστα στο αεροπλάνο μας πρόβαλε μεγάλος βράχος. Φενόντανε, πος ι καταστροφι ίνε αναπὸφεφχτι. Μυ διμιουργίθικε ι εντίποςι, πος αναπόφεφχτα θα τςακιςτύμε πάνο στο βράχο αφτο. Μα ο Λεβανέβςκι πονιρέφτικε να βάλι το αεροπλάνο κάθετα, όρθια, κε περάςαμε σχεδον «κοφτα» τον βράχο. Ιστερα απ' τον πρότο, κςάφνυ πρόκιπςε μπροστά μας κε δέφτερος κίνδινος — ακόμα ένας βράχος. Το χέρι του αεροπόρυ με αςτραπιέα ταχίτιτα απόθιςε το μοχλο κε το αεροπλὰνο, αφυ κςαναπίρε όρθια θέςι, παράκαμπςε το επικίνδινο εμπόδιο.

Καθίσταντανν κιριολεχτικα αδίνατο να προχορίςυμε μέςα σε τέτιο ντυμάνι. Τότε αποφαςίςαμε να τραβίκςυμε πςιλα. Ο δίχτις του ιπςόμετρυ έδιχνε 1000 μέτρα. Ντυμάνι. Ιπςόμαςτε στα 1500... Χιονοκατεγίδα. Τραβάμε σε ίπςος 2000 μέτρον... Βροχι.

Τρισίμισι όρες πέρασχνε απο τότε πυ πετὺσαμε απο το Νομ. Το αεροπλάνο βρισκότανε σε ίπσος 2,300 μέτρον, όταν παρατίρισα στο παράθιρο, πος ι επιφάνια τις μιχανις γιάλιζε. Ιτανε ολοφὰνερο, πος το αεροπλάνο άρχισε να χρισταλόνι. Απ' το παράθιρο τις καμπίνας φενότανε, πος ι πάγινι φλὺδα μεγαλόνι, κε σε λίγο ι επιφὰνια τυ αεροπλάνυ σκεπάστικε με πάγο, πάχυς διο δαχτίλον. Το αεροπλάνο καθισμένο βαρι κε χάνοντας ταχίτιτα, άρχισε να καταπέφτι. Ι μιχανι χρισταλομένι, βαρια απ' τον πάγο, αφυ διατιρίθικε σε κανονικι κατάστασι κὰπυ τέσερα πέντε λεπτα, άρχισε με το κεφὰλι να πέφτι κάτο. Στιν πιο κρίσιμι στιγμι ο Λεβανέβσκι κατόρθοσε να δόσι εφθία πορία στι μιχανι, μα ίστερα απ' αφτο κσαναρχίσαμε ακατάσχετα να τραβὺμε προς τα κὰτο: τόρα δε θυμάμε πια, πόσο χρονικο διάστιμα διάρκεσε αφτι ι πραγματικα ιροικι πάλι τυ αεροπόρυ με τα στιχία τις φίσις.

...Κάτ' απ' το αεροπλάνο φάνικε πάγος. Ιστερα απο το πρότο χτίπιμα τις μιας πλεβρας των σσασι το ένα απο τα παγοπέδιλα πέτακσε αποσπαζμένο απ' το αεροπλάνο. Ο Λεβανέβσκι ιπσόθικε στον αέρα έχοντας στι μιχανι το ένα μονάχα παγοπέδιλο. Δεν έπρεπε να προσγιωθι με το ένα μονάχα παγοπέδιλο, ίτανε όμος κε αδίνατο να πετὺμε εόνισ. Ο αεροπόρος έκαμε στροφι κε αφυ έσπασε το τζάμι πΰτανε μπροστά-τυ, πΰχε τόσο χρισταλόσι όστε απ' αφτο τίποτε δε φενότανε, κσανατράβικσε για προσγίοσι. Μα όταν το δέφτερο μισο των σσάσι άνκικσε τον πὰγο, στεριθίκαμε κε τυ δεφτέρυ παγοπέδιλυ.

Ο Λεβανέβσκι κσανασίκοσε τι μιχανι. Πετὺσαμε χορις παγοπέδιλα πάνο απο παγόπεδο, πυ αποτελύσε στενύτσικι ζὸνι πάγυ. Ο πιλότος-μας κε για τρίτι φορα οδίγισε τι μιχανι προς προσγίοσι, κε αφυ χαμίλοσε σχεδον ανκιχτα στον πάγο, σταμάτισε το μοτορ. Ι μιχανι, τρίζοντας τρομερα, σερ-

νόμενι στιν χιλια έκανε 150—180 μέτρα κε σταμάτισε όχι μακρια απο ένα παγόβραχο.

Κίταχσα γίρο-μυ. Ο μιχανικος ίνε αβλαβις. Γιρνάο προς το Λεβανέβσκι. Κάθετε ακίνιτος.

— Σιγιζμυντ — το φονάζο.

Αφτος σιοπα, μένοντας στον τόπο-τυ ακίνιτος.

— Σιγιζμυντ — τυ χσαναφονάζο.

Παραμένι ακίνιτος.

Νομίζοντας, πος ο Λεβανέβσκι ίνε πια πεθαμένος, πιδάο απο τι θέσι-μυ, τον πιάνο απο το μανίκι κε τον νταρντανίζο. Τότε αφτος ανατινάχτικε κε γίρισε το πρόσοπο προς εμένα. Ιδα, πος το δεχσιο μάγυλό-τυ ίτανε περιβρεγμένο απο έμα. Βοίθισα το Λεβανέβσκι να βγι απο τιν καμπίνα. Τυ ίτανε δίσκολο να κινιθι, ταλαντέβονταν κε μπορύσε να σταθι μονάχα ακυμπόντας στι μιχανι. Μπίκα στιν καμπίνα, έβγαλα απο τι βαλίτσα γρίγορα διο ασπρόρυχα, τ'άσκισα κε έκαμα επίδεσμυς.

Αφυ περιέδεσα το τραβματιζμένο πρόσοπο τυ Λεβανέβσκι, τον άφισα μαζι με το μιχανικο στο αεροπλάνο, εγο δε τράβιχσα στιν ακτι, προς κάπια τσυκοτσκικι καλίβα, πυ φενότανε κι κοντα. Αφυ με μεγάλο κόπο σινενοίθικα με τυς κάτικυς τις καλίβας (μια γρια κε ένα μικρο 14 χρονον), έμαθα, πος σ' απόστασι 8—10 χιλιομέτρον βρίσκετε ένα μικρο χοριυδάκι τσύκτσον. Ιστερα απο διο όρες βρίκα στο χοριυδάκι αφτο διο ζεβγάρια σκίλον κε εχτος απ' αφτα πίρα κε ακόμα διο ζεβγάρια, πυ πιγένανε απο το Υελεν στο Βανκαρεμ.

Διανιχτερέψαμε στο τσυκοτσκικο χοριο, κε πρωι-πρωι χσεκινίσαμε με τα σκιλια για το Βανκαρεμ...“

Τέσερες μιχανες εβγίκανε απο τι γραμι. Το αεροπλάνο τυ Διαπιντέβσκι κε τυ Λεβανέβσκι ίνε τσακιζμένα. Χαθίκανε στιν τύντρα ο Μπεστανζίεφ κε Ντεμίροφ. Δεν ιπάρχυνε τιλεγραφίματα απο τον Καμάνιν, το Μόλοχοφ κε τον Πιβενσστέιν.

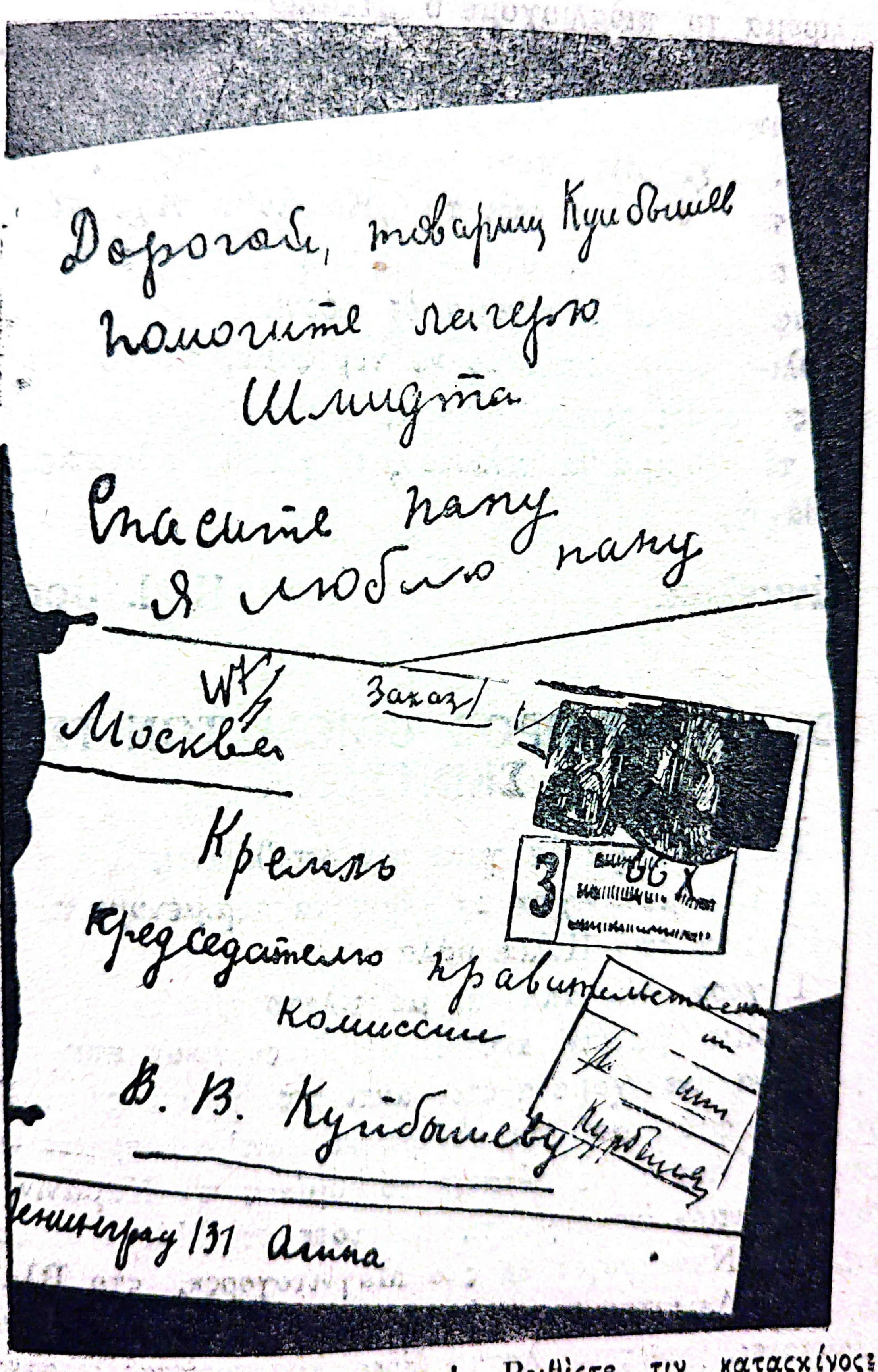
ΘΑ ΠΕΤΑΚΣΥΝ ΑΡΑΓΕ ΜΕΧΡΙ ΤΙΝ ΚΑΤΑΣΚΙΝΟΣΙ;

Θα νόμιζε κανις, πος ι Αρχτικι, αφυ απέκρυςε τις επιθέςις τον αεροπλάνον, βγίκε νικίτρια στι μάχι με τις μιχανες. Ολες ι εφιμερίδες τυ κόζμυ ίνε γεμάτες απο μάβρες προρίςις. Ακόμα κε ο ονομαςτος εκςερεβνιτις τυ πόλυ, ο θ.γιτις Σβερντρυπ βλέπι με αμφιβολία στις αεροπορικες αποςτολες, πυ ιποςτίκανε διο ςκλιρα χτιπίματα.

,,Κςέρο, πος ι ςοβιετικι πιλότι έχυνε μεγάλι πίρα στις πτίςις στιν Αρχτικι, κ' έχο πλέρια εμπιςτοςίνι προς αφτυς. Ι θαβμάςια πτίςι τυ Διαπιντέβςκι ακόμα πιο πολι μυ δινάμοςε αφτι τιν εμπιςτοςίνι. Μα μυ φένετε αμφίβολο, να κατορθόςυνε να μεταφέρυν όλυς τυς ςιμέτοχυς τις αποςτολις ςτιν κςιρα με τι β.ίθια τον αεροπλάνον. Γι' αφτο θεορο, πος ι αεροπόρι πρέπι να περιοριςτύνε στι μεταφορα εφοδίον, φαρμάκον κε ρυχιζμυ κε έτςι να διεφκολίνυν τι ζοι τον ςιμέτοχον τις αποςτόλις πάνο στον πάγο, μέχρις ότυ φτάςι το παγοθραφςτικο...

Νομίζο, πος θα χρ:αςτι να διατιριθι ι ςίνδεςι μεταχςι τις παραλίας κε τις καταςκίνοςις, τυλάχιςτο, ακόμα διο μίνες. Στο διάςτιμα αφτις τις περιόδυ ι καταςκίνοςι πρέπι να διατιρίςι τι ραδιοςίνδεςί-τις με τιν παραλία κε να κατεφθίνι τις πτίςις τον αεροπλάνον.

Ι λόγι, πυ με εκςαναγκάζυν να ιποθέτο πος θα περάςυν ακόμα όχι λιγότερο απο διο μινες, μέχρις ότυ διαςοθυν ι τςελιύςκιντςι, ςινίςταντε στα παρακάτο: το παγοθραφςτικο δε θα μπορέςι να περάςι τον Βερίνκιο πορθμο μέχρι τότε, πυ ι θερμοκραςία δε φτάςι το μιδεν — μ' άλα λόγια, μέχρι τα τέλι τυ Μάι. Θα μπορύςα ακόμα να προςθέςο, πος κατ' εμε, ι πιο πιθανι προοπτικι ίνε ι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον απ' το παγοθραφςτικο ,,Κράςιν'', το οπίο ςίμφονα με τις ανακινόςις πυ πίραμε, θα φτάςι στο Βερίνκιο πορθμο κατα

Αγαπιτε ςιντροφε Κϋιμπιςςεφ! Βοιθίςτε τιν καταςχίνος: Σςμιντ. Σόςτε το μπαμπά-μυ. Εγο αγαπο το μπαμπα.

τα τέλι τυ Μάι. Ι διάςοςι τον ςιμέτοχον τις αποςτολις τυ καθιγιτυ Σςμιντ θα πραγματοπιιθι, πιθανος, με το ίδιο τρόπο πυ ςτον κερό-τυς διαςοθίκανε ι απομίναντες ζοντανι απ' το πλίρομα τυ πιδαλιυχύμενυ „Ιταλία".

Τεράςτια, μι κριβόμενι ανιςιχία για τιν τίχι τον τςελιύςκιντςον διαφένετε ςτα γράματα τον ςινκενον:

„... Αχ, πος πονι ι καρδιά-μας γι' αφτυς. Ιπάρχι ι ιπόθεςι πος θα τυς ςόςι το „Κράςιν". Αχ, πόςο πολι θα διαρκέςι αφτο! Μέχρις ότυ θα φτάςι ς' αφτυς θα τρελαθύμε; μα κι αφτο καμια παριγορια δε φέρνι.

Ολι-μας τιρανιςτίκαμε κε νομίζυμε, πος δε θα τυς δύμε: ι ιπὸθεςι τραβάι για τιν ὰνιξι, πυ ο πάγος θα κοπι ςε κομάτια, τὰ τρόφιμα θα τελιόςυν, ι ιγὶα θα αδινατίςι, κε αφτι θα πεθάνυν.

Αρχάνκελςκ. **Π. Ι. Βορόνινα".**

„ΣΤΙΛΤΕ-ΜΕ ΠΡΟΣ ΒΟΙΘΙΑ ΤΟΝ ΤΣΕΛΙΥΣΚΙΝΤΣΟΝ".

Μα ι ανιςιχία δε γενα τιν αποθάρινςι. Ι αποτιχὶες δεν εκςανανκάζυν με ανιχτα τα χέρια να περιμένυμε πότε θα φανι το «Κράςιν» ςτιν Πολικι θάλαςα.

Ι χόρα δεν απαντάι με τιλεγραφίματα ςιμπὰθιας, ύτε με προρίςις για τιν έκβαςι τον διαςοςτικον επιχιρίςεον. Τα αεροπλάνα ίνε χαμένα ςτιν ακτι τις Καμτςάτκας. Υτε ένας ίχος δε φτάνι απ' τιν τύντρα κε απ' τις έριμες βυνοςιρες, πανο απ' τις οπίες πέταξε το ζμίνος τυ Καμάνιν. Ι τίχι τον τολμιτιον ίνε άγνοςτι. Κε τότε ςτι Μόςχα κε ςτο Μπακυ, ςτο Ντνεπρογες κε ςτο Μαγνιτογορςκ, ςτο Βλαδιβοςτοκ κε ςτο Λενινγραντ ιψόνυντε χιλιάδες χέρια. Ι αεροπόρι, θερμαςτες, νάφτες, λαγυμτζίδες, τρακτορίςτες παρακαλυν το

Κρεμλίιο, παρακαλυν τιν Κ.Ε., παρακαλυν τιν Αν. Δ:ίκιςι τυ Βόριυ Θαλάςιυ δρόμυ, τις αχτιδικες επιτροπες τυ Κόματος, τα αγροτικα Σοβιετ, τις εφιμερίδες, προςοπικα το ςίντροφο Κύιμπιςςεφ για ένα:

— Στίλτε-με προς βοίθια τον τςελιύςκιντςον!

„Εμις, ο αεροπόρος τις πολεμικις αεροπορία; Ομπρίςκοφ κε ο μιχανικος Ντοκύνιν, επιθιμύμε να πετάκςυμε για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον με αεροπλάνο „Π-5“.

„Δε βρίςκο ύτε μέρα, ύτε νίχτα ιςιχία, φλέγομε απ' τον πόθο να πάο προς βοίθια τον ςιντρόφον μυ — τον γενέον ςοβιετικον ναφτον. Σιμετίχα στι διάςοςι τυ „Μαλίγιν“, τυ „Αλκαντ“, τυ „Μπολτεκ“. Σιμετίχα ςτιν ανάδιςι τυ „Σάντκο“, ςτις κινιγετικες κε αλιεφτικες αποςτολες τυ Πόλυ. Ιπιρέτιςα μαζι με τον καπετάνιο Βορόνιν στο „Σεντοφ“ κε ςτο „Σιμπιριακοφ“.

Σας παρακαλο πολι να μυ δόςετε τι διινατότιτα να προςφέρο όλες-μυ τις δινάμις κε τιν ενεργιτικότιτά-μυ για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον. Στο λόγο-μυ, αφτι θα χαρυν αν με δύνε.

Μπριανςκ. **Μπ. Ροςκοφ“**

„Κςέρο τι δυλια τυ εφαρμοςτι. Παρακαλο να με ςτίλετε έςτο κε ςαν τον πιο ανιδίκεφτο εργάτι ςε μια απ' τις αποςτολες για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον.

Μόςχα. **Γελιζάροφ“**

„Εμις πολεμιςτες τυ τμίματος τυ Ν ςτρατιοτικυ τομέα τι; Υκρανίας, Ζμίεφ Γριγόριος κε Κολιμπάμπιν Πέτρος, παρακολυθύμε ταχτικα τον τίπο. Ι προθεζμία τις ιπιρεςίας-μας τελιόνι. Παρακαλύμε να μας δεχθίτε ςτις γραμες τον ανθρόπον εκίνον, ι οπίι, απςιφόντας τις δινάμις κε τι ζοί-τυς, προςπαθυν με κάθε τρόπο να βοιθίςυνε τυς ιροές-μας τυ Βορα.

Ζμίεφ, Κολιμπάμπιν“

„Ιμε ικοςιδιο χρονον. Ιμε φιτιτις τυ γεολογικο-εκςερευνιτικυ τέχνικυμ τις Μό;χας. Ινε αλίθια, πος δεν κςέρο τιν Αρκτικι, μ' απαςχολίθικα πολα χρόνια με το ςπορτ τον χιονοπέδιλον. Ολο το χιμόνα τον πέραςα ςτις χιονοδρομίες κε νομίζο πος ίμε αρκετα προπονιμένος για να ζίςο κάτο απο βαριες ςινθίκες. Ιμε έτιμος να προςφέρο όλες μυ τις δινάμις για τι διάςοςι τον τ;ελιύ;κιντςον — αφτον τον ανθρόπον, πυ χριάζοντε ςτι χόρα.

Μόςχα. Προτοπόποφ"

Ανθροπι, πυ ποτες δεν χάνανε εφεβρέςις εκςακολυθυν να φέρνυν ςτιν επιτροπι τυ Κύιμπιςςεφ, να ςτέλνυνε ταχιδρομικα ςτο Κρεμλίνο κε ςτιν ΑΔΒΘΔ ςχεδιογράματα — αφελι, πυ δίχνυν ιμιμάθια, μα γεμάτα απο παράφορι επιθιμία να μεταφέρυνε τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ ςτι ςίγυρι ςτερια.

„Το ιποβρίχιο ίνε ςίγυρο μέςο διάςοςις. Αφυ καταδιθι κοντα ςτο Υελεν, το ιποβρίχιο πρέπι να κατεφθινθι προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Κοντα ςτιν καταςκίνοςι πρέπι να προετιμαςτι διάτριςι αντίςτιχον διαςτάςεον ςτιν οπία θα αναδιθι το ιποβρίχιο.

Επιςινάπτο ςχέδιο.

Βίκςα Σ. Κολομέιτςεφ"

„Προτίνο τον εφοδιαζμο τον αεροπλάνον, πυ πάνε για τι διάςοςι τον τςελιύ;κιντ.ον, με αερόςφερες, καμομένες απο .:τάκςι κε περιδεμένες με ςιρίτια, όπος φένετε ςτο ςκίτςο. Ι ςφέ;ι, πρέπι νἄνε διαμέτρυ περίπυ 4—5 μέτρον. Τέτιο προςάρτιμα δίνι ςτον αεροπόρο τι δινατότιτα να προςγιοθι τόςο ς' ανόμαλο, ό;ο κε ςε μικρο αερόπεδο, χορις βλάβι τις μιχανις.

Εργοςτάςιο τράκτορ τυ Σταλινγραντ.

Μπορις Σςιςςλιάνικοφ"

„Το „Κράσιν“ θα χάνι για να πάι προς βοίθια τιν τςελιύςκιντςον 47 μέρες. Παραλογιζμος στο τετράγονο!..

Πρέπι καταπόδι τυ „Κράςιν“ να ςταλι ταχίπλοο ατμόπλιο, ίτε πολεμικο ςκάφος, για να ριμυλκίςι το „Κράςιν“ κε να το φέρι μέχρι τιν Πολικι θάλαςα. Με τον τρόπο αφτο μπορυν να ικονομιθυν δεκαπέντε — ίκοςι μέρες.

Λενινγραντ.

Τ. Κ. Ντιλόπυλο“

„Εγο, ο Μαρτινιυκ Σεριόζζας, μαθιτις τις τέταρτις ομάδας „Γ“ τυ ςχολιυ ΜπΟΝΟ, ανιςιχο πολι για τιν τίχι τον τςελιύςκιντςον κε ιποβάλο τιν πρόταςι να τυς ςταλι προς βοίθια ένα πιδαλιυχύμενο. Στο πιδαλιυχύμενο να προςτεθι ςκινόςκαλα, κατόπι το πιδαλιυχύμενο θα χαμιλόςι έτςι, πυ ι ςκάλα να ςèρνετε ςτον πάγο. Ι άνθροπι θα πιαςτυν απ' αφτι κε θ' ανέβυν ςτο πιδαλιυχύμενο.

Μόςχα.

Σεριόζζα Μαρτινιυκ“

ΠΙΔΙΜΑ ΜΕΣΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΛΙΟ ΤΥ ΠΑΓΥ

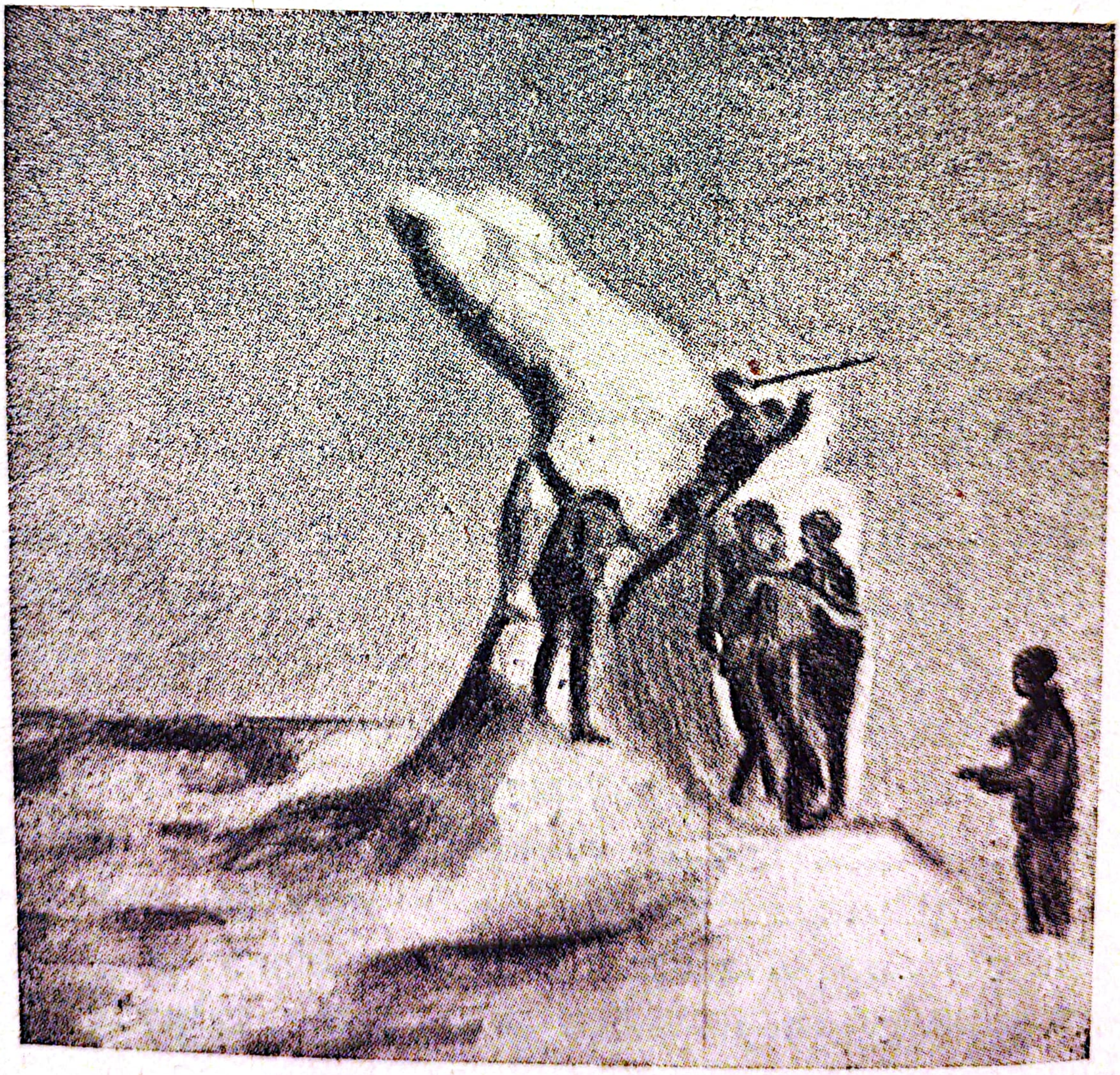
Ι καταςκίνοςι ακύι τι χòρα κε δε χάνι τιν ιρεμία-τις.

„Τιν τελεφτέα βδομάδα ι θερμοκραςία ςτιν Τςυκοτςκικι θάλαςα έπεςε ςιμαντικα καθος επίςις κε ι ςιχνι χιονοςτρόβιλι. Τις τελεφτέες μέρες ίτανε αδίνατες ι πτίςις αεροπλάνον. Στο διάςτιμα αφτο καθαρίςαμε κενύργιο αεροδρόμιο, μεταχςι τις καταςκίνοςις κε τυ πρότυ αεροδρομίυ, μάκρος πάνο απο 500 μέτρα. Μπορύμε να δεχτύμε αεροπλάνα κε ςτο ένα κε ςτο άλο, ανάλογα απ' τιν κατέφθινςι τυ ανέμυ. Ο παγετόνας-μας απομακρίνθικε απο νότιυς ανèμυς κατα 25 χιλιόμετρα προς τα βοριοδιτικα, ςτο ραγιον τις καταςκίνοςις κε τυ αεροδρομίυ ο πάγος ίνε àθικτος“.

„Στις 31 τυ Μάρτι ο ςίντροφος Μπάμπυςκιν έκανε δοκιμαςτικες πτίςις ςτο μικρό-τυ αεροπλάνο — „Ш-2“, τιν

πρότι φορα μαζι με τον αερομιχανικο Βαλαβιν, τιν άλι φορα μαζι με τον αρχιγο τις αποστολις. Πετύσανε πάνο απο τιν κατασχίνοσι στα τριγίρο. Ι πτίσις διεχσαχτίκανε πολι καλα κε δίχσανε, πος ι μιχανι μπορι να δυλέβι, παρα τις δοκιμασίες κε τις αβαρίες πυ ιπέστι. Χερόμαστε πολι, πυ διασόσαμε κατα το ναβάγιο τυ «Τσελιύσκιν» το αεροπλάνο, αν κε με μεγάλο κόπο. Τιν πτίσι τυ Μπάμπυσσκιν στιν ακτι, πυ σκοπέβαμε, ανακαστίκαμε να τιν αναβάλυμε, επιδι ι παράκτιι σταθμι ανακινόσανε για το χιροτέρεμα τυ κερυ.

31 τυ Μάρτι. Σμιντ"

Ι τσελιύσκιντσι σπάνυν τον παγοβραχο, πυ σχιματίστικε στο αεροδρόμιό-τυς.

„Ι 1-ι τυ Απρίλι για τιν κατασκίνοσι ίνε γιορτι, — τιλεγραφι ο Κόπυσοφ. — Το αεροπλάνο — αμφίβιο έκανε διο

πτίςις πάνο απο τιν καταςκίνοςι. Όλι ι τςελιύςκιντςι χερετίζυνε τον πολικο πιλότο Μπάμπυςςκιν.

Αποκαλιφτίκανε πολα ςχίζματα κε διο μεγάλες ανιχτοςις απο νερο πλάτυς 10 μέτρον, πυ κρίβοντε πίςο απ' τον ορίζοντά μας.

Ι πλιοψιφία ςτιν καταςκίνοςι θεορύςε, πος ι μιχανι, πυ ιπέςτι πολες αβαρίες μέςα ςτις βαριες αρκτικες ςινθίκες, δεν ίνε κατάλιλι για πτίςι. Τι ςτιγμι τις καταςτροφις τυ «Τςελιύςκιν», όταν το πλίρομα κατέβικε ςτον πάγο, κε ι πλόρι τυ καραβιυ ίχε πια βιθιςτι ςτο νερο, το αεροπλάνο πετάχτικε ςτον πάγο: κατα το πέςιμο δεν ιπέςτι βλάβες.

Πάνο ςτον πάγο, μι έχοντας ύτε εφεδρικα εκςαρτίματα, ύτε εργαλία, κατόρθοςαν ο μιχανικος Βαλαβιν, ο Πογόςεφ κε ο Γυρέβιτς να δόςυν ςτι μιχανι ζοι. Εφταςε ι μέρα πυ θα μένι ςτι μνίμι-μας. Στο αεροδρόμιο ετιμάζυν το αεροπλάνο. Στις 10 το προι βάλαμε μπρος το μοτορ κε το δοκιμάςαμε ακόμα μια φορα. Στις 10,50′ ο Μπάμπυςςκιν κε ο Βαλαβιν ιπςοθίκανε ςτον αέρα, κάνανε ένα κίκλο πάνο απ' τιν καταςκίνοςι κε τραβίκςανε για τι ςτερια".

Ι κάτικι τις καταςκίνοςις χορατέβοντας ονομάζανε τι μπολομένι, τιν περιδεμένι με ςχινια κε ςίρμα μιχανι τυ Μπάμπυςςκιν «Καφτάνι τυ Τρίςςκιν»[1]. Κε νά, το «καφτάνι τυ Τρίςςκιν» πετάι κι όπυ το χιόνι κε ο λελαπόδικος άνεμος αναγκάζανε να προςγιόνετε ακόμα κε τι δινατι μιχανι τυ Λιαπιντέβςκι. Σε τέτια πτίςι μπορύςε να ριψοκινδινέψι μονάχα βιρτυόζος τον πολικον πτίςεον, ςαν τον Μπάμπυςςκιν.

Στο 1926 για πρότι φορα ο Μπάμπυςςκιν γνορίςτικε με τυς πλέοντες θαλάςιυς πάγυς ςτις αλιεφτικο-κινιγετικες απο-

---

1 Ροςικι παριμία. Ο Τρίςςκιν, ίχε έναν επενδίτι (καφτάνι), πυ απ' τιν πολικερία άρχιςε να ςκίζετε. Ο Τρίςςκιν μπάλονε κάθε φορα τον επενδίτι-τυ κόβοντας κομάτια απ' το κάτο μέρος-τυ κε έτςι ςιγα-ςιγα κόντενε, οςότυ έφταςε ςτο ςιμίο πυ ίτανε μπαλομένος. Τότε άρχιςε να κόβι τα παλια μπαλόματα για να μπαλόνι τις κενύργιες τρίπες τυ επενδίτυ (Σιμ. Μ.)

Μ. Σ. Μπάμπυσχιν

τολες στιν ίςοδο τις Λεφκις θάλαςας, κε απο τότε τα -παγό πεδα γενίκανε τα μόνιμα αεροδρόμια τυ Μπάμπυςςκιν.

„Περίεργι ίνε ι ςινίθια τυ ανθρόπυ — να περιπατι πάνο ςτι γι κε να νιόθι κάτο απο τα πόδια-τυ ςτερεο έδαφος—έλεγε ο ίδιος ο Μπάμπυςςκιν θιμύμενος τις πτίςις-τυ. Τόςο έχυμε ςινιθίςι ς' αφτο, πυ απλος δε δίνυμε ς' αφτο καμια προςοχι. Μα νά, όταν τ' αεροπλάνο πάτιςε ςτον πάγο κι ο πάγος δε βύλιαξε, παρ' όλα αφτα εγο δεν ίμε βέβεος για τι ςτερεότιτα τυ αεροδρόμιυ. Αθελα, τεντόνεςε ολάκερος, κάθε βίμα-ςυ το κάνις ςχεδον πςιλαφιτα.

Στο 1926—27 έκανα επανιλιμένες προςγιόςις πάνο ςε πλέοντες πάγυς. Χριαζόντανε να κςέρις να διακρίνις μ' ακρίβια τον χαραχτίρα τυ πάγυ απ' τα πάνο, για να καθορίςις αλάθεφτα, τι πάχος έχι κε αν ίνε κατάλιλος για προςγίοςι.

Παρατιρόντας-τον απο πάνο, προςγιονόμυνα πάνο ςε πάγινο νιςι κε τράβαγα κατόπι για να εκςακριβόςο τις παρατιρίςις-μυ, κε ίςτερα απο μερικες τέτιες μπορύςα αλάθεφτα να καθορίςο κε το πάχος κε το χαραχτίρα τυ παγόπεδυ ακόμα απο πάνο. Ι δυλια αφτι για τι μελέτι τον πάγον μυ χριςίμεψε πάραπολι ςτι θάλαςα τυ Βαρέντυ, όταν αναζιτύςαμε το πιδαλιυχύμενο «Ιταλία» κε το αεροπλάνο «Λαταμ», με το οπίο εκςαφανίςτικε ο μεγάλος εκςερεβνιτις τις Αρχτικις, Ρόαλντ Αμυντςεν. Επανιλιμένα έπεφτα μέςα ςε πικνα ντυμάνια κε αναγκαζόμυνα να προςγιόνυμε κε να περιμένο ν' ανίκςι ο καιρος. Νά αφτυ ακριβος μυ χριςιμέψανε ι παρατιρίςις-μυ".

Κε περιςότερο απο κάθε άλι φορα ι παρατιρίςις κε ι πίρα χριςιμέψανε ςτο Μπάμπυςςκιν ςτις πτίςις με το «καφτάνι-τυ Τρίςςκιν». Τι φορα αφτι δε μπορύςε να αντιπαρατάκςι ςτις δινάμις τις φίςις ύτε δινατο μοτορ, ύτε ςταθερα φτερα. Ολα ίτανε ςτιριγμένα πάνο ςτο ζοντανο νίμα, πυ έφκολα μπορι να το κόψι ι πρότι πνοι τυ ανέμυ.

Ο Μπάμπυςςκιν πέταξε τι ςτιγμι εκίνι, πυ ο καιρος δεν

προμίνιε επικίνδινα αναπάντεχα. Μα μόλις απ' τα μάτια του αεροπόρου ι κατασκίνοσι κρίφτικε στον ορίζοντα, απο τα νοτιοανατολικα προβάλανε σίνεφα... Δινατο χιόνι ανάνκασε τι μιχανι να χαμιλόσι μέχρι τα 200 μέτρα.

Οταν δε φανίκανε ι γιμνες ακτες τυ κόλπυ τυ Κόλιυτσιν, το αεροπλάνο άρχισε να πετα κιριολεχτικα σαν χαρταετος. Εδο, όπος πάντα οργίαζε ο χιονοσίφυνας. Κε τότε, ιδόντας ο Μπάμπυσκιν ότι λιγίζυνε τα φτερα κε τεντόνοντε τα δεσίματα, αποφάσισε να παρακάμπσι.

Οδίγισε τι μιχανι απο τα κενα τυ αέρα προς τα διτικα. Παρακάμπτοντας τα σίνεφα, έδγενε απο τι φυρτυνιαζμένι ζόνι κε επιτέλυς ίστερα απο σαράντα λεπτα, οδίγισε τιν κλιδονιζμένι, ανκομαχύσα μιχανί-τυ στο Βανκαρεμ.

Μετα μια όρα ανακίνονε ίρεμα στι Μόσχα:

„Προσγιόθικα καλα. Ι κάτικι προιπαντίσανε θερμα το πρότο αεροπλάνο, πυ προσγιόθικε στο χιμερινο αεροδρόμιο..."

Τιν ίδια μέρα ι χόρα έμαθε κε τιν τίχι ενος απ' τα αεροπλάνα τις ομάδας Καμάνιν.

Σ' απόστασι 10 χιλιομέτρον απ' το Αναντιρ,—ανακινόνανε τα τιλεγραφίματα,—σιμιόθικε άγνοστο αεροπλάνο τίπυ „Π-5", πυ πετύσε προς τα νοτιοδιτικα. Μόλις το αεροπλάνο αφτο προσγιόθικε σ' απόστασι 20 χιλιομέτρον απ' το Αναντιρ, έπαθε αβαρία στο χιονοπέδιλό-τυ. Το αεροπλάνο το οδιγύσε ο σίντροφος Ντεμίροφ, αεροπόρος τις ομάδας Καμάνιν, πυ νορίτερα καθιστερύσε κοντα στο Μάινα-Πίλιγα.

Ο Ντεμίροφ έπεσε μέσα σε ντυμάνι κ' έχασε τον προσανατολιζμό-τυ. Στον τόπο τις προσγίοσις αποσταλίκανε ζεγάρια σκιλιον.

Ο τόπος, πυ βρίσκετε το πέμπτο αεροπλάνο τις ομάδας Καμάνιν δεν καθορίστικε ακόμα".

„...Ανακινόνυν απ' το Αναντιρ, πος αφτυ ίρθε ο μιχανικος τυ αεροπλάνυ τυ Μπεσταυζζίεφ, Ράζιν. Το αεροπλάνο

έχανε αναγκαστικι προςγίοςι ς' απόςιαςι 50 χιλιομέτρον απ' το Αναντιρ. Ι αεροπόρι τραβίχςανε πεζι, μα ςτιν τύντρα χορίςανε. Ιρθε μονάχα ο Ράζιν μιςοπαγομένος. Ι ςινοριακι φρυρι τυ Αναντιρ οργάνοςαν αμέςος με έλκιθρα τιν αναζίτιςί-τυς. Ι αναζιτίςις διαρκέςανε ολάκερι τιν περαζμένι νίχτα. Το βράδι βρεθίκανε ο αεροπόρος Μπεςτανζίεφ κε ο αερομιχανικος Ρομανόφςκι, ι οπίι κε μεταφερθίκανε ςτο Αναντιρ".

■■■■

Ο ΚΟΖΜΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΣΕ ΤΙΝ ΑΝΑΣΑ-ΤΥ

Ο Γάλιςςεφ, Βονταπιάνοφ κε Ντορόνιν, παρα τον χιονοςίφυνα, εχςακολυθυν επίμονα να προχορυν προς το Βανκαρεμ.

,,Τελιόνι ι Οχοτςκικι θάλαςα, — διιγίτε ο Ντορόνιν. — Απομένι μια ακόμα διάπτιςι. Πρέπι να περάςυμε τον κόλπο Πενζίνςκαγια, 60 χιλιόμετρα προς τα πάνο, κατα μίκος τυ ποταμυ Πενζίνκα κε να κάνυμε προςγίοςι ςτι βάςι.

Στις 28 τυ Μάρτι ςτι Γιζίγα πέφτι δινατο χιόνι. Τιν επομένι μέρα το χιόνι ίνε αρκετα λιγότερο. Αποφαςίςαμε να πετάκςυμε. Απο προτίτερα ςινενοιθίκαμε, πος ςε περίπτοςι άςχιμις ορατότιτας τα αεροπλάνα θα πάνε απο διάφορυς δρόμυς.

Ι χερςόνιςος Τάιγονος ςκεπάζετε απο ςιμπαγι ςίνεφα. Το ένα αεροπλάνο φέβγι προς τα δεχςια, το άλο προς τ'αριςτερα. Κοντα ςτον ποταμο Τςόρναγια — πλέρια απυςία ορατότιτας. Ανανκαςτίκαμε να ιπςοθύμε ςτα 1200 μέτρα. Ιςτερα απο μιάμιςι όρα ςτα ςίνεφα φανίκανε ανίγματα. Φάνικε ο κόλπος Πενζίνςκαγια, κατόπιν ι κυλτ-μπάζα. Ανάμεςα απο το χιόνι πυ έπεφτε ίδα το αεροδρόμιο, πυ ςτις άκρες τυ κέγανε πέντε φοτιες. Ι προςγίοςι ανάμεςα απο τις φοτιες δεν ίτανε πετιχιμένι: έςπαςα τα ςςαςι. Αποδίχτικε, πος κατα τι διάρκια τυ τελεφτέυ χιονοςίφυνα ςχιματιςτίκανε χιονοςτιβάδες

ίπςυς περίπυ ενος μέτρυ· τις χιονοςτιβάδες αφτες δεν προφτάςανε να τις ομαλίνυν.

Σε λίγο πάνο απο το αεροδρόμιο φανίκανε τα αεροπλάνα τυ Γάλιςςεφ κε τυ Βοντοπιάνοφ. Αςτραπιέα μυ ίρθε ι ιδέα: αν θα προςγιοθύνε θα τςακιςτύνε.

— Τοποθετίςτε ςταβρο — φονάζο ς' αφτυς πυ μαζεφτίκανε ςτο αεροδρόμιο.

Τυς φονάζο με ςιμάδια προς το μέρος πυ ίμυνα. Μα πος να τοποθετίςυν;

Τρέχυν προς το μὲρος-μυ οχτο ἀνθροπι. Τυς τοποθέτιςα κοντα ςτο αεροπλάνο ςε ςχίμα ςταβρυ (ςιμένι απαγορέβετε ι προςγίοςι). Περνα πετόντας εντελος χαμιλα ο Γάλιςςεφ. Ιδε το ςταβρο! Εκλινε με τα φτερα κε πέταχςε προς τιν κίτι τυ ποταμυ, πΰτανε κι κοντα. Σχεδον καθιςίχαςα. Ο Γάλιςςεφ δεν πετα πρότο χρόνο ςτα ποτάμια τυ βορα κε ςτιν κίτι θα βρι μέρος για προςγίοςι.

Ιδοπίιςα να ςτίλυν αμέςος ςκιλοέλκιθρο ςτὸ μέρος τις προςγίοςις τυ αεροπλάνυ. Γρίγορα μαθένο, πος ο Γάλιςςεφ προςγιόθικε καλα ςε μια απ' τις κίτες. Σε λίγο δίπλα ςτο αεροπλάνο τυ Γάλιςςεφ προςγιόθικε κε ο Βοντοπιάνοφ.

Το ςπάςιμο τις μιχανίς-μυ δεν ίτανε ςοβαρο. Το πρωι, πυρα το δινατο χιονοςίφυνα, ι μιχανι ίτανε πια έτιμι. Μα δε μπορέςαμε να πετάχςυμε ύτε τύτι, ύτε τιν επόμενι μέρα. Το χιόνι ςκέπαζε τα αεροπλάνα κι ανανκαζόμαςτε να τα κςεθάφτυμε μες' απο το χιόνι".

„Πέντε μέρες βαςτύςε χιονοςίφυνας με δινατι τρικιμία κε άνεμο, — ςινεχίζι τι διίγιςί-τυ ο Ντορόνιν. — Μετα το χιονοςίφυνα κςεπαραχὸςαμε τ' αεροπλάνα απ' το χιόνι πΰφτανε το ίπςος ενάμιςι μέτρυ. Ι καθιςτέριςι μας εκςενέβριζε. Χιονοθίελα. Δεν ιπάρχυν δινατότιτες πτίςις. Ι κάφςιμι ίλι, πυ ιπάρχι ςτιν κυλτμπάζα ςτο Κάμενςκι δεν κάνι για αεροπλάνο, ίνε επικίνδινι ακόμα κε για τράκτορ, μιάζι με λιγροίνι, ίνε

μέςα ςε βαρέλια απο λάδι, θολι, δεν περνάι ςχεδον απο τις τρίπες. Κατα τι δοκιμι το μοτορ βγάλι καπνο, αλάζι τον τόνο-τυ. Πρέπι όμος να πετάκςυμε. Κε πετάμε χάρις τιν πίρα κε τιν κολοςιέα ενεργιτικότιτα τον αερομιχανικόν-μας, ςιντρόφον Φεντόντοφ, Σάβιν κε Αλεκςάντροφ, ςτιν ςιντροφικότιτα κε τον ενθυςιαζμό-τυς ςτι γενικι ιπόθεςι. Κε το παραμικρότερο ελάτομα καθενος απ' τ' αεροπλάνα διορθόνετε επίμονα με τιν απο κινυ δυλια.

Νιόθοντας το ιπέφθινο καθίκο, πυ μας ανέθεςε ι κιβέρνιςι κε το επίγον τις εχτέλεςίς-τυ, αποφαςίςαμε να ςινεχίςυμε τι διάπτιςι, μι λογαριάζοντας τον κίνδινο. Πετάκςαμε προςθέτοντας ςτι βενζίνι αντιντετονάτορ. Τ' αεροδρόμια κατα το δρομολόγιό-μας δεν ίτανε πλέρια ικανοπιιτικα. Ιπίρκςανε περιπτόςις πυ μας δεχόντανε με παγόδραγυς ίπςυς ενυς μέτρυ κε με κριςταλομένες χιονοςτιβάδες, μιν ιπολογίζοντας ακόμα, όλο τον κίνδινο τον ακροβατικον αφτον αςκίςεον για τ' αεροπλάνα.

Ι θερμοκραςία αλάζι απότομα. Απ' τιν κυλτμπάζα πετάκςαμε με θερμοκραςία 7 κάτ' απ' το μιδεν, ςτον αέρα ι θερμοκραςία ίνε —40° ςτο Αναντιρ —22°. Δεν μπορις να μι ζιλέπςις τον Βοντοπιάνοφ. Με θερμοκραςία — 40° αφτος πετάι μοςκοβίτικα με ςινιθιζμένο αεροπορικο κάλιμα κε με δερμάτινο παλτο — κε επι έκςι όρες δεν πάγονε χάρις τον ιδικο, τον καμομένο απ' αφτον μιχανιζμο θέρμανςις τι καμπίνας, απ' το μοτορ. Εμις δε, αν κε έχυμε πολικο ιματιζμο κςεπαγιάζυμε. Απο αεροναφτικι άποψι το αεροπλάνο τυ ίνε επίςις οπλιζμένο με τιν τελεφτέα λέκςι τις τεχνικις. Γι' αφτον δεν αποτελι απιλι, να χάςι τιν ορατότιτα.

Απ' όλα τα ςιμία τυ δρομολογίυ φεβγαμε πάντα οργανομένα, ςε γραμι, μα παντυ, εχτος απ' το Οχοτςκ κε το Ναγάεβο ςτο δρόμο ένεκα τις κακις ορατότιτας χάναμε ο ένας τον άλο.

Στις 4 τυ Απρίλι, ςτις 12 ι όρα, τοπικο ρολόι, το ζμίνος-

μας πέταχσε απ'το Κάμενσκ για το Αναντιρ. Αποφάσιςα να προχορίσο ανάμεσα απ' το ντυμάνι.

Ιςτερα απο έχςι ορον πτίςι, τ' αεροπλάνα-μας ςχεδον ταφτόχρονα προςγιοθίκανε ςτο Αναντιρ.

Κατα τι διάρκια τις πτίςις ι μιχανι τυ Γάλιςςεφ σταμάτιςε, κε πέντε όρες ι αφτόματι τρόμπα τροφοδοτύςε το μοτορ με βενζίνα· δύλεβε με το χέρι.

Στις 5 τυ Απρίλι ςε περίπτοςι καλυ κερυ πετάμε για τον κόλπο Προβιντένια".

Εντίνοντας τις τελεφτέες-τυς δινάμις, ι ομάδα τυ Γάλιςςεφ αποςπα ςτο αεροδρόμιο τυ Αναντιρ τ' αεροπλάνα απ' το χιόνι. Τιν ίδια δε μέρα ςτο Υελεν εμφανίζοντε τ' αεροπλάνα τυ Καμάνιν, τα οπία κατα μίκος όλις τις ακτις τις Τςυκότςκας τ' αναζιτυν ίδι με τα έλκιθρα.

„Αφυ περάςαμε ανάμεςα απ' τον χιονοςίφυνα κε το ντυμάνι, ανανκαςτίκαμε να κάνυμε προςγίοςι, — γράφι διςαρεςτιμένα ο διμοςιογράφος Κυλίγιν, πυ ςιμετέςχε ςτιν διάπτιςι. — Ι χιονοθίελα κιριολεχτικα μένετε, κε φένετε ςα να μιν έχι ςκοπο να κοπάςι.

Στο δρόμο απ' το Αναντιρ προς το Υελεν ανανκαςτίκαμε να κάνυμε τέςερις προςγιόςις. Διο φορες προςπαθίςαμε να περάςυμε τιν οροςιρα τυ Αναντιρ, μα κε τις δίο φορες πέφταμε ςε χιονοθίελα κε πικνα ντυμάνια. Ανανκαςτίκαμε να γιρίςυμε ςτον κόλπο Κρεςτι κε κι, ςτον ιχιζμο τον εςκιμόον Κανέργινο να περιμένυμε κιριολεχτικα κερο απ' τι θάλαςα.

Ι ίδιςι για τιν πτίςι-μας διαδόθικε ς' όλι τιν τύντρα. Ι κάτικι τυ τόπυ παντυ μας ιποδέχονταν με εκςερετικι φιλοφροςίνι κε ςιμπάθια".

Επιτέλυς ι τρις μιχανες προςγιοθίκανε κοντα ςε Τςυκοτςκικι ςτάνι ςτο ακροτίριο τυ Βέρινκ. Ιτανε ι τελεφτέα προςγίοςι. Τόρα πια δεν χορίζανε τις μιχανες απο τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ μέρες, μα όρες, όχι χιλιάδες, μα εκατον-

τάδες χιλιομέτρον. Κε δο δίπλα στ' αεροπλάνα έλαβε χόρα μια σίντομι σκινι, τιν οπία ίστερα απο μεριχες μέρες ο μπυρζζυαζικος τίπος τιν μετάτρεπσε σε „πάρα πολι μεγάλο δραματικο επισόδιο“.

Οταν ι αεροπόρι χιτάκσανε το περιεχόμενο τον ντεπόζιτον βενζίνας αποδίχτικε πος ι βενζίνα δε φτάνι για τιν διάπτισι, στον δε τσυκοτσκικο ικιζμο ι μοναδικι έφλεχτι ίλι ίτανε χομάτινα δοχία με λίπος φόκις.

Μια μονάχα διέκσοδος ιπίρχε: να μιραστυν τιν βενζίνα τα διο αεροπλάνα, να πετάκσυν ι διο μιχανες για λογαριαζμο τις τρίτις.

Πιθανος, αν δίπλα στ' αδιανα ντεπόζιτα σιναντιόντυσαν ι αστι «βασιλιάδες τυ αέρα», κανένας δε θα παραχορύσε στον άλο τα δικεόματά-τυ προτερεότιτας. Ο αεροπόρος — ανταγονιστις δε θάπερνε ύτε μια λίτρα βενζίνας, ύτε μια σταγόνα λαδιυ.

Μα ι τρις σοβιετικι αεροπόρι δεν ανταγονιζόντυσαν, μα αμιλόνταν, δεν κινιγόντυσαν για τα ρεκορ, μα σπέβδανε προς βοίθια τον τσελιύσκιντσον. Κε «ι ανίκυστι αφτοθισία», για τιν οπία κατοπινα γράφανε ι αστικες εφιμερίδες, ίτανε για τυς σοβιετικυς πιλότυς τις σιρας, πράκσι σιντροφικις βοίθιας.

Ο Καμάνιν ίτανε ο διικιτις. Ο Μόλοκοφ ίτανε ένας απο τυς πιο πεπιραμένυς αεροπόρυς τυ βορα, — κε ο Πιβενσστέιν, πυ κε αφτος έκανε λαμπρα τιν διάπτισι απο τον κόλπο Ολιυτόρσκαγια, ιποχόρισε. Εβγαλε το λαστιχοσολίνα κε άδιασε τι βενζίνα-τυ απ' το ντεπόζιτο τις μιχανίς-τυ στα ντεπόζιτα τον μιχανον τυ Καμάνιν κε τυ Μόλοκοφ.

Τα διο αεροπλάνα πίραν θέσι απόπτισις.

Στο αεροδρόμιο τυ Υελεν περιμένι ίδι τον Καμάνιν κε τον Μόλοκοφ, ο Σλεπνιεφ, πυ τιν τρίτι τυ Απρίλι έφτασε αφτυ απο το Νομ. Προσενκίζυνε ι αποφασιστικες μέρες. Ι αεροπόρι περιμένυνε μπονάτσα. Κε στο αεροδρόμιο τις κατα-

Ο αεροπόρος Πιβενςςτέιν.

σχίνοσις Σσμιντ σ' αφτο το μεταχσι ιχυν ι σκαπάνες κε τα φτιάρια.

«Ολες ι δινάμις ριχτίκανε στιν προετιμασία αεροδρομίου, — τιλεγραφι ο Κόπυσοφ. — Δυλέβυμε χοριζμένι σε τρις μπριγάδες σε τρις βάρδιες, απ' το πρωι μέχρι αργα το βράδι. Αφυ τελιόσαμε το καθάριζμα τυ παγοπέδυ, αρχίζυμε τι δυλια για το άλο — πρέπι να έχυμε εφεδρικο.

Ι ποσότιτα τον ανανκέον εργαλίον — λοστον, σκαπανον, φτιαριον, — ίνε περιοριζμένι. Τα χέρια κε ι πλάτι — ίνε τα κιριότερα εργαλία παραγογις. Μ' αφτα εκσαφανίζοντε ι παγόβραχι, κε μεταφέροντε εκατοντάδες τόνον πάγυ, απο το ένα στο άλο πάγινο πεδίο.

Μα το ομαλο παγόπεδο, πυ φτιάχτικε με απίστεφτες ιπεράνθροπες προσπάθιες, μόλις αλάκσι ι κατέφθινσι κε ι δίναμι τυ ανέμυ, μόλις ι πάγι μετακινιθυν, καταστρέφετε κε μετατρέπετε σε χαόδικι μάζα παγόβυνον. Εντύτις τα εμπόδια τον φισικον δινάμεον δε σταματίσανε τυς τσελιύσκιντσυς. Με αφκσανόμενι δραστιριότιτα φτιάνυμε κενύργιο αεροδρόμιο κε πάντα το διατιρύμε έτιμο».

Σίμερα διορθόσαμε το προσγιοτικό παγόπεδο πΰχε ιποστι βλάβες απ' τιν μετακίνισι τυ πάγυ, το μίκος-τυ ίνε 470 μέτρα, — πλιροφορι ο ανταποκριτις τις «Ιζβέστιας» Μπορ. Γρόμοφ. — Αβριο σκοπέβυμε να τελιόσυμε το καθάριζμα τυ δέφτερυ παγόπεδυ. Τεράστια ίνε ι δισκολία τον εργασιον αφτον, πυ εκτελύντε απ' τυς τσελιύσκιντσυς με τιν πλέρια σχεδον έλιπσι τον ανανκέον εργαλίον. Παρ' όλ' αφτα το καθάριζμα κε ι ισοπέδοσι τον παγόπεδον προσγίοσις γίνετε με πραγματικα υντάρνικα τέμπα. Σίμερα αρχίσαμε τι δυλια για τιν ετιμασία τρίτυ παγόπεδυ. Απ' το τεράστιο πεδίο, πΰνε γεμάτο απο παγόβραχυς, μεταφέρυμε με αφτοσχέδια σάνι κε με τα χέρια δεκάδες τόνον κοματιον τον πάγινον βράχον. Κσέρυμε: κάθε μέρα τ' αεροπλάνα όλο κε πιο πολι πλισιάζυν προς τιν κατασχίνοσί-μας».

«...Κάθε μέρα ο Έρνεστ Κρένκελ μας αναχίνονε τις τελεφτέες ιδίςις για τιν κίνιςι τον αεροπλάνον, πυ κατεφθίνοντε προς τιν καταςχίνοςί-μας, — ςινεχίζι ο Κόπυςοφ. — Με βαθια λίπι μάθαμε για τιν αβαρία τυ αεροπλάνυ τυ ς. Λιαπιντέβςκι, πυ ςχεδον έφταςε στο Βανκαρεμ. Μ' ανιπομονιςία κε με ςφιγμένι τιν καρδια ολάκερι ι κολεχτίβα παραχολυθι τιν τολμιρι διάπτιςι τυ ζμίνυς Καμάνιν απ' τιν Ολιυτόρςκαγια στο Βανκαρεμ κε το εκςέςιο δρομολόγιο τον αεροπλάνον τυ Βοντοπιάνοφ, Ντορόνιν κε Γάλιςςεφ.

Ι προταπριλιάτικες μέρες ςιμιόθικαν με χιονοθίελα, άςχιμι ορατότιτα, κε δινατυς ανέμυς. Τιν εβδόμι ο κερος άνιχςε».

Απ' τι μέρα αφτι ο κόζμος σταμάτιςε τιν ανάςα-τυ. Στιν ακτι τις Πολικις θάλαςας ο άνεμος κόπαςε. Για μια φορα, ι χιονοθίελα άφιςε άνιγμα. Θα προκάνυν άραγες τ'αεροπλάνα να περάςυν στιν καταςχίνοςι τυ Σςμιντ;

Ι ΕΠΙΘΕΣΙ

Πρότι μέρα

„Ι επιχιρίςις ς' όλι τι γραμι για τιν παροχι βοίθιας στυς τςελιύςκιντςυς άρχιςαν στις 7 τυ Απρίλι. Στο Βανκαρεμ μέχρι τι μέρα αφτι μαζεφτίκανε ι μιχανες τον ςιντρόφον Καμάνιν κε Μόλοκοφ, πυ φτάςανε απο το Ανντιρ δια μέςυ τυ Υελεν, κε το αεροπλάνο τυ ςιντρόφυ Σλεπνιοφ, πυ έφταςε απο τιν Αλιάςκα. Στο Βανκαρεμ τον κερο αφτο βριςκότανε επίςις ο πλιρεκςύςιος τις κιβερνιτικις επιτροπις ςίντροφος Υςςακοφ, πυ ίρθε με τον αεροπόρο Λεβανέβςκι, ι μιχανι τυ οπίυ ιπέςτι αβαρία κατα τιν προςγίοςι".

Στις 7 τυ Απρίλι ο ςίντροφος Υςςακοφ μαζι με το ζμίνος τον αεροπλάνον τον ςιντρόφον Σλεπνιοφ, Καμάνιν κε Μόλοχοφ πέταχςε για τιν καταςχίνοςι".

Ετςι αναχίνονε στις 12 τυ Απρίλι ι κιβερνιτικι επιτροπι,

κε απ' τι μέρα αφτι τα ονόματα τον τρίον αεροπόρον δεν βγένυν απο τις σελίδες τον εφιμερίδον. Εκατομίρια ανθρόπον θέλυν να μάθυν πιο σκολιο τέλιοσαν ι τολμιτίες, πυ ριψοκινδινέβοντας τι ζοί-τυς φτάσανε επιτέλυς μέχρι τιν παράλία τις Πολικις θάλασας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΜΑΝΙΝ

Γιος τσανκάρι κε ιφάντριας, τιμιμένος απόγονος προλεταρίον, νά ι απλι γενεαλογία τυ νεαρυ αεροπόρυ — νεολέυ Νικολάυ Καμάνιν.

Γενίθικε το 1908 στιν πόλι Μέλενκι τυ κιβερνίυ τυ Βλαντίμιρσκ. Μικρος ακόμα δυλέβι μαζι με τον πατέρα-τυ στο τσανκαράδικο αρτελ κε ταφτόχρονα σπυδάζι, επίμονα ανίγοντας το δρόμο-τυ προς τι γνόσι, προς τιν αεροπορία για τιν οπία απ' τα πιο νεαρά-τυ χρόνια ονιροπολι. Στο 1925 γίνετε μέλος τις Κομ. Νεολέας κε μέχρι το τέλος τον σπυδόν-τυ δυλέβι αδιάλιπτα σαν γραματέας τις κολεκτίβας τις Κομυνιστικις νεολέας.

Νέος 19 χρονόνε μπένι στιν πολεμικο-θεοριτικι σχολι, ύστερα απο ένα χρόνο τιν τελιόνι κε αποστέλετε στι σχολι ο αεροπόρον. Ετσι πραγματοπιίτε το όνιρό-τυ. Αρχίζι ο επίμονος αγόνας με τις δινάμις τις φίσις. Βίμα προς βίμα ο νεαρος σπυδαστις-αεροπόρος καταχτα τιν ιπεροχί-τυ. Αφτος, σαν γραματέας τυ πιρίνα τις κομυνιστικις νεολέας τις σχολις τον αεροπόρον, πρέπι να ίνε πρότος στον αγόνα για το δικέομα τις ανεκσάρτιτις, χορις βοίθια πτίσις. Βαθια κε ολόπλεβρα μελετα τιν ιψιλι τέχνι τις πτίσις κε στο 1929 τελιόνι πρότος το σκολιο.

Στο 1930 γίνετε δεχτος στο κόμα. Δικιτις θέλισις, αφστιρος κε απετιτικος διαπεδαγογιτις, πάντα ίνε έτιμος για να δράσι, για χορις διακοπες ακριβι δυλια. Το 1933, παρα

Ο ίροας τις Σοβιετικις] Ενοςις Νικόλαος Καμάνιν

τιν νεαρότιτά-τυ τον τοποθετυν ος διικιτι τμίματος. Σε σίντομο διάςτιμα με τι δίναμι τυ προςοπικύ-τυ παραδίγματος κατορθόνι, όςτε το τμίμα-τυ να μιν έχι καμια αβαρία, να γίνι το καλίτερο ς' όλα όςον αφορα τιν πιθαρχία.

Πιθαρχικότιτα, τόλμι, εφεβρετικότιτα — να τα προτερίματα τυ Νικολάυ Καμάνιν.

Αφτα μπορυν να σιναντιθυν μονάχα ς'έναν πραγματικο προλετάριο, ς' έναν πραγματικο μπολςςεβίκο, ς' άνθροπο μέςα στα ςτίθια τυ οπίυ πάλι ι φλογερι νεολείςτικι καρδια. Μι έχοντας τα προτερίματα αφτα δε θα κατόρθονε, όντας επικεφαλις τυ διαςοςτικυ ζμίνυς, να φέρι σε πέρας το ακατόρθοτο κε να προχορίσι ανάμεσα απ' το ντυμάνι, το χιονοςίφυνα κε τι χιονοθίελα.

ΒΑΣΙΛΙΣ ΜΟΛΟΚΟΦ

„...Μέλος τυ Κόματος. Εργάτις, — έτςι αρχίζι τιν αφτοβιογραφία-τυ ο Βαςίλις Μόλοκοφ. — Γενίθικα το 1895. Το 1921 τέλιοςα το ςκολιο τις πολεμικις αεροπορίας. Στο βορα δυλέβο απ' το 1932. Μέχρι τον κερο αφτον επι έκςι χρόνια ίμυνα ινςτρύκτορας τις ςχολις, απ' το 1930 δε εκςιπιρετύςα τις νικτερινες γραμες τυ αεροπορικυ ςτόλυ. Στο 1933 δύλεβα ςτιν Καρςικι θάλαςα, ςιναδέβοντας τα καράβια τον αποςτολον τυ Λένα κε τις Καρςικις, με αεροπλάνο τίπυ „Η-2".

Μα ι ςίντροφι, πυ γνορίζυν το Μόλοκοφ με τιν απο κινυ δυλια ςτις νικτερινες γραμες κε ςτιν βόρια πολικι ακτι, προςθέτυν:

— Παντυ, όπυ πετύςε ο Βαςίλις, έδιχνε λαμπρα πρότιπα δυλιας.

Ι μετριοφροςίνι ίνε το ιδιέτερο χαρακτιριςτικο τον ιρόον. Ο Βαςίλις Σεργέεβιτς Μόλοκοφ ίνε πρικιζμένος πλύςια με

Ο ίροας τις Σοβιετικις Ενοςις Βασίλις Μόλοκοφ

το προτέριμα αφτο. Ο Μόλοχοφ αρχίζι τιν εκπλίροσι τον πιο ριπσοχίνδινον, τον πιο επικίνδινον πράκσεον, ίσιχα, ίρεμα, απαρατίριτα. Κατα τον ίδιο τρόπο ίσιχα κε ίρεμα φέρνι τις πράκσις αφτες σε πέρας.

Ο Μόλοχοφ ίνε ι ενσάρκοσι τις οργανοτικότιτάς κε τις πιθαρχίας. Ινε επίμονος, μπολσσεβίκικα σταθερος. Μια πυ σκέφτικε κάτι, ο Μόλοχοφ αφτο θα το εχτελέσι, οτιδίποτε κι αν θα τυ στιχίσι.

Το χιμόνα τυ 1933 στιν Ιγάρκα ανατέθικε στο Μόλοχοφ να πετάκσι στον πάγο για τι διάσοσι αεροπόρυ, πυ έχανε ανανκαστικι προσγίοσι. Ο Μόλοχοφ πετύσε τρις περίπυ όρες κάτο απο διζμενέστατες μετεορολογικες σινθίκες. Ο αεροπόρος διασόθικε. Το Μόλοχοφ τον σινχέρανε για τιν επιτιχία. Αφτος αδέκσια χαμογέλαγε, ταράζονταν, κε κοκινίζοντας απαντύσε:

— Ε! σαν νάνε κανένα μεγάλο κατόρθομα! Πτίσι ίτανε αφτι! Ολο-όλο κάπυ τρις ορίτσες... Μάλιστα, αν έτσι-δα πετύσα δέκα δόδεκα όρες το πράμα αλάζι!

Σ' αφτα τα λόγια απικονίζετε ολόκλιρος ο Μόλοχοφ.

Το καλοκέρι τυ 1933, στιν περίοδο τυ πλυ στις πολικες θάλασες, ο Μόλοχοφ στάλικε για τιν ανίχνεφσι τον πάγον στιν Καρσκικι θάλασα κε για να δίχνι στα χαράβια το δρόμο. Ο Μόλοχοφ πετύσε με αεροπλάνο τίπυ „ДВН-2". Επρεπε σινολικα, σίμφονα με τι διαταγι, να πετάκσι 180 αεροπορικες όρες. Παρα τις δίσκολες σινθίκες πτίσις ο Μόλοχοφ ιπερεκτέλεσε το πλάνο κε πέτακσε 315 όρες. Για τιν περίοδο αφτι τις δυλιας τυ Μόλοχοφ, ι επικεφαλις τις πολιτικις αεροπορίας τυ Βόριυ δρόμυ μιλάνε με εκσερετικυς επένυς.

— Ι πτίσις τυ Μόλοχοφ στιν Καρσικι θάλασα μπορύνε να χρισιμέψυνε σαν ιπόδιγμα, για το τί λογις πρέπι νάνε ο σοβιετικος αεροπόρος.

Τα προτερίματα, πυ διακρίνυνε το Μόλοχοφ ςτιν αεροπορικι δυλια, ςτον ίδιο βαθμο το χαραχτιρίζυνε κε ςτιν δραςτιριότιτά-τυ πάνο ςτιν κςιρα. Ιδιέτερα λαμπρα αποκαλίφτοντε αφτα ςτο επίπεδο τις χοματικις δυλιας. Ο Μόλοχοφ ίνε ςκλιραγογιμένο μέλος τυ κόματος, πυ εργάςτικε πολι για τιν ανίπςοςι τυ επιπέδυ τον θεοριτικόν-τυ γνόςεον. Ινε εκςέρετος, ςιμπαθιτικος ςίντροφος. Ταφτόχρονα δε ίνε δεςποτικα απετιτικος απέναντι τυ εαφτύ-τυ.

Ι ςτιγμι τις καταςτροφις τυ „Τςελιύςκιν" βρίκε το Μόλοχοφ ςτι χιμερινι γραμι Κραςνογιαρςκ—Ιγάρκα—Ντόντινκα, όπυ τον προιγύμενο ακόμα χρόνο εκπλίροςε λαμπρα ςιρα καθικόντον, πυ τυ ανατεθίκανε.

„Μαζι με τον αεροπόρο Μόλοχοφ, — λέγι ένας απο τυς ςιντρόφυς-τυ, — πέταχςα το 1932 κατα μίκος τον ανεχςερέβνιτον παραπόταμον τυ Ενιςέυ, Κυρέικα κε Νίζζνι Τυνγυςκ. Αφτο ίτανε ι αρχι τις κατάχτιςις τις ανθρακοφόρυ περιοχις τυ Τυνγυςκ.

Μόλις απομακρινθίκαμε απ' τον κόλπο Ιγάρκα, χάναμε ςτροφι πάνο απ' το νιςι, κε νά ςταμάτιςε το ένα μοτορ. Το αεροπλάνο έκλινε ςτο πλεβρο, ολοένα κε πιο πολι χαμιλόνοντας. Χορις τον παραμικρότερο πανικο, ςαν τίποτε να μι ςινέβι, ο Μόλοχοφ πλάναρε έντεχνα το αεροπλάνο με τα τρία μοτορ ςτο νερο. Ι πολικι εκςερεβνιτες, πυ πετάχςανε μαζί μυ „κε πυ τα μάτια-τυς ίδανε πολα" — προτίνανε να παρατιθύμε απο τιν πτίςι, μα ίςτερα απο μερικα λεπτα βριςκόμαςταν πια πάνο απ' τις οροςιρες τον βυνον τυ Τυνγυςκ.

Στον Κυρέικα κοντα ςτο μεταλίο το ποτάμι περιφράζετε με πσιλα βυνα. Στις κλιςύρες ςα να γενιόντυςαν κε να ζβίνανε χιονοθίελες. Ο Μόλοχοφ ίρεμα κάθιςε το αεροπλάνο ςτο νερο. Τα μακρια φτερα τυ πελόριυ πυλιυ ανκίζανε ςχεδον ςτις διο όχθες τυ ποταμυ. Καμια ελπίδα δεν ίχαμε πος θα μπορέςυμε να κςεκολίςυμε απ' το νερο, επιδι το

ανιχτο πεδίο για τιν ανίπξοσι τυ αεροπλάνυ ίτανε πάρα πολι μικρο.

Αφυ ο Μόλοκοφ έβαλε μπρος τα μοτορ αφυνκραζότανε τον βραχνο κρότο-τυς· ίςτερα απο μια ςτιγμι κε νά, χορις ακόμα να προφτάςυμε να το νιόςυμε, πετάμε πια πάνο απ' τα χτίρια τυ μεταλίυ.

Ι ιροικι τόλμι, ι ψιχρεμία κε ι πίρα ίνε τα χαραχτιριςτικα γνορίζματα τον πολικόν-μας αεροπόρον".

ΜΑΒΡΙΚΙΟΣ ΣΛΕΠΝΙΟΦ

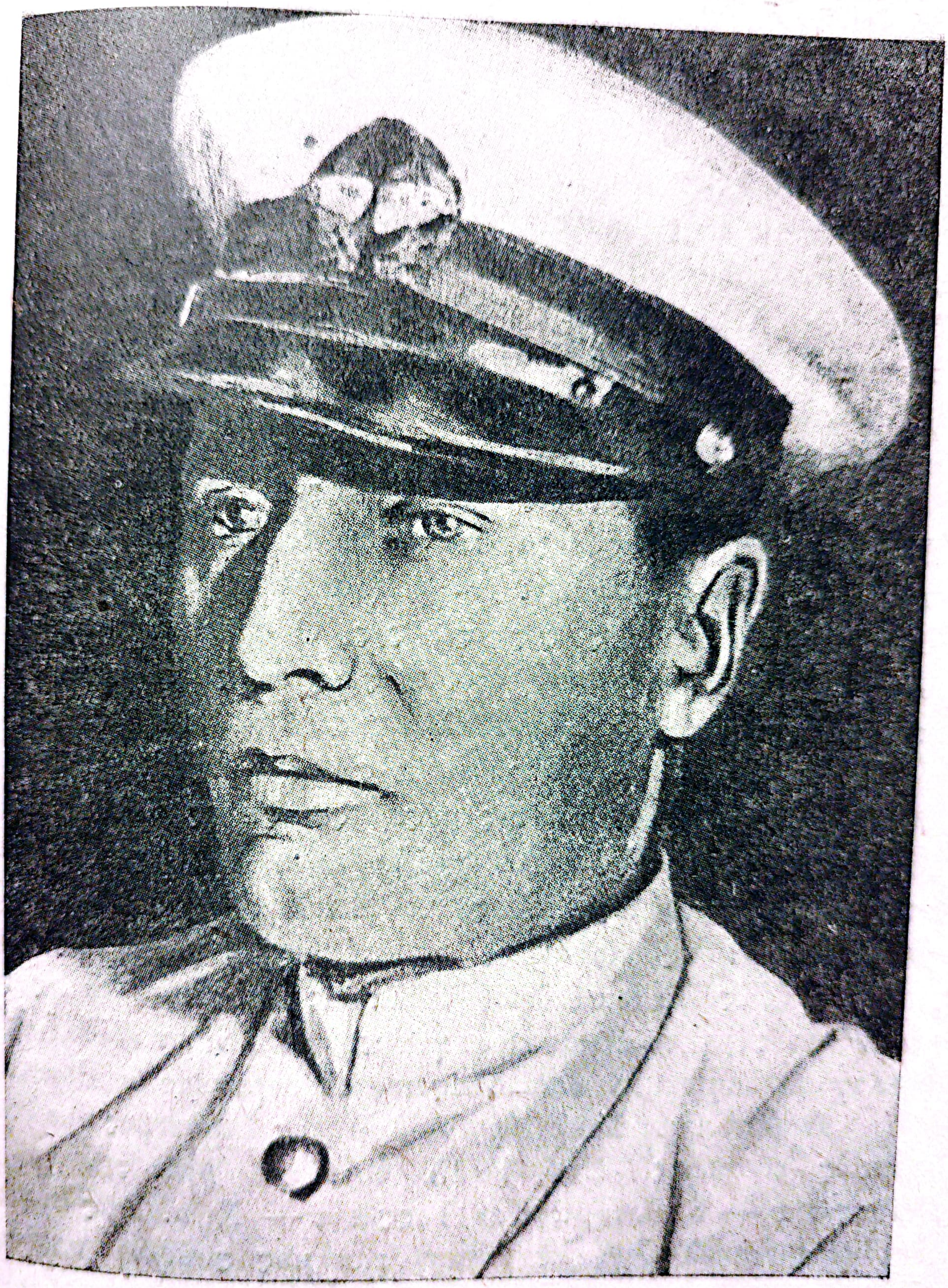
Στο Μαβρίκιο Τιμοφέγεβιτς Σλεπνιοφ ςινενόνοντε ςε θαβμαςτι αρμονία χαραχτιριςτικα εκ διαμέτρυ αντίθετα. Σ'αφτόνε μέςα ίςιχα κατικι το άγριο, το ςχεδον νοςιρο πάθος προς τον κίνδινο κε ι μεθοδικι εφθικριςία.

Ενας απ' τυς ςιντρόφυς τυ Σλεπνιοφ ςτιν πρότι ςοςιαλιςτικι αεροποριχι μίρα ςτα χρόνια τυ εμφιλίυ πολέμυ θιμάτε, πος τυ Σλεπνιοφ πάντα τυ αρέςανε ι ριψοκίνδινες, ι βαριες, ι δίςκολες επιχιρίςις, πυ ακόμα ίτανε επικίνδινες κε για τι ζοι. Τιν ιδιομορφία αφτι τι διατίριςε κε κατα τιν περίοδο τις δυλιάς-τυ ςτιν πολιτικι αεροπορία.

„— Μα γο θα πετάκςο ςε διο!

— Μα νιόςε, ιδιότροπε, το βράδι ι πτίςι δεν ίνε δινατι. Τιν όρα αφτι ςτο Γιακυτςκ κένε ι ςόμπες. Θα ςικοθι καπνος κε τίποτα δε θα διακρίνις. Θα προςγιοθις ςτυ διαβόλυ τα κέρατα!

Μάταια παρέπιθα το Σλεπνιοφ, — διιγίτε ο πολικος αεροπόρος Ντιέμτςενκο, — αφτος δεν ίθελε ύτε καν ν' ακύςι. Τι διάπτιςι τυ Ιρκυτςκ—Γιακυτςκ ίθελε χορις άλο να τιν κάνι ςε διο μέρες, παρα το γεγονος, ότι όλι ι αεροπόρι πετύςανε απο τρις μέρες. Αφτες ίτανε ι πρότες-τυ πτίςις ςτο βορα.

Ο ίροας τις Σοβιετιχις Ενοςις Μαβρίχιος Σλεπνιοφ

Το αποτέλεζμα, ενοίτε, ίτανε αξιοδάκριτο. Κοντα στο Γιακυτςκ έκανε προςγίοςι πάνο ςε περίφραγμα παραχομένο απο χιόνι, έδλαπςε τα ςςαςι κε έςπαςε ςε κομάτια τον έλικα. Απο τότες δε ςιζίταγε, μα μελετύςε προςεχτικα τις ςινθίκες τον πτίςεον, ζίγιζε όλες τις ιποδίκςις κε τις παρατιρίςις.

Για τις πτίςις κάτο απ' τις ςινθίκες τυ βορα ο αεροπόρος πρέπι να διδαχτι επίμονα κε επι πολι κερο. Ο Σλεπνιοφ διδάχτικε. Λέμαργα άκυγε τις διιγίςις τον παλιον πολικον αεροπόρον. Με επιμέλια κε προςοχι έπιανε κε αφομίονε τις χρίςιμες εφαρμογες κε δεξιότιτες. Αρχιςε να διαδάζι ελέφθερα το ςοφο διδλίο τυ δορα.

Κατὸπιν ι αναζιτίςις τυ Ειγελςον. Αν ο Μαδρίκιος Σλεπνιοφ δάλι μπροςτά-τυ κάπιο ςκοπο, θα τον πραγματοπιίςι. Τυ κάκυ ι αμερικάνι τον διαδεδεόνανε, πος ο „ςινταγματάρχις" έφιγε προς τυς τςύκτςυς. Ο Σλεπνιοφ ίτανε δέδεος, πος ο Ειγελςον ίνε εδο, ίςος ς' απόςταςι τριον βιμάτον απ' τα ςιντρίμια τυ αεροπλάνυ, κάτο απ' το δαθι ςτρόμα τυ εκτιφλοτικυ χιονιυ· το χιόνι το ςκάδανε κάτο απο ςινθίκες παγονιας 40 δαθμον, ζόντας μέςα ςε ςκινες. Ο Σλεπνιοφ εκςικιόθικε με το Βορα. Διο χρόνια τα κατανάλοςε αναζιτόντας κενύργιυς δρόμυς: πέραςε το Μπυλιν, το ποτάμι Αναμπορ, Χαταν, τις πιο άγριες απροςπέλαςτες γονίες τις ιπερπολικις ζόνις. Πέταξςε προς βοίθια τις αποςτολις τυ Σςμιντ, οπλιζμένος με τεράςτια πίρα γνόςις, με κίνι τιν ιδικι προφιλαχτικι ςοφία, τιν οπία διδάςκι ςτον αεροπόρο ο Βορας.

Ο Μαδρίκιος Σλεπνιοφ ίνε λαμπρος αεροπόρος κε θαυμάςιος ςίντροφος. Στο 1925 δυλέδαμε μαζι ςτις γραμες Τασςκεντ — Σταλιναμπατ κε Τασςκεντ — Χίδα. Στις αμυδιες τρέχανε τςακάλια. Αν ςε κάπιον απο μας ςινέδενε ατίχιμα, πρότος ο Σλεπνιοφ πέταγε προς δοίθια, μι λογαριάζοντας τον κίνδινο.

Κάποτε ανανκάςτικα να προςγιοθο ςτι ςτάνι Χαντζι-Μιλκ. Τα ςκιλια όλις τις ςτάνις πυ ακύςανε το θόριδο τυ

μοτορ χιμίκςανε προς το μέρος-μυ. Ενα απ' αφτα βραχνιαζμένο απο το χορις αποτέλεζμα γάβγιζμα, χίμικςε στο μοτορ. Ο έλικας ςκορπίςτικε ςε κοματάκια, κάνοντας τρίματα το καταραμένο ςκιλι. Κάθιςα κοντα ςτα ςιντρίμια τυ έλικα κε περιμένο. Περνα μια μέρα. Δέφτερι. Επιτέλυς τιν τρίτι μέρα ακύο μοτορ. Τρέχο ς' ανταμοςί τυ. Φιςικα ίνε αφτος ο Σλεπνιοφ. Εμαθε τι ςινέβι κε ίςτερα απο τέςερις μέρες μυ έφερε κενύργιο έλικα.

Ο Σλεπνιοφ ίνε ενθυςιόδικος οπαδος τις τεχνικις. Αγαπα τα περίπλοκα κε τα τελιοπιιμένα πράματα. Τον ανταμόςαμε κατα τιν επάνοδό-τυ απ' τιν Αμερικι, κε το πρότο, πυ έβγαλε απο το βαγόνι, — ίτανε ένα έκςιπνο διπλοτο κάθιζμα για το ψάρεμα μ' ανκίςτρι κε ένα πελόριο ανκίςτρι. Σ' αφτο αποτιπόθικε ολάκερος ο Σλεπνιοφ: δεν έχι τιν ιπομονι να ψαρέψι με το ανκίςτρι, κε ποτε δεν ψάρεβε έτςι, μα „ι τεχνικι" τον γοίτεψε".

Λαμπρος αεροπόρος, διαρκος ο Σλεπνιοφ τελιοπιίτε, αδιάκοπα ανεβάζι τιν ιδίκεψςί-τυ. Μετεκπεδέφτικε ςτο Ντομπρολετ, όταν πετύςε με το αεροπλάνο „Ю-13", μετεκπεδέφτικε περνόντας ςτι διάθεςι τις διίκιςις τον εναέριον γραμον τις Κεντρικις Αςίας. Εχοντας καταχτίςι ςτιν εντέλια τιν τεχνικι τις αεροπορίας, ο Σλεπνιοφ κατάριψε όλα τα δινατα ρεκορ, κε ςε διάςτιμα διο χρονον έφταςε το άκρο κιλομετραζ — τις 450 χιλιάδες χιλιόμετρα αεροπορικυ δρόμυ.

Μόλις έφταςε ι ίδιςι για τιν καταςτροφι τυ „Τςελιύςκιν", πρότος ο Σλεπνιοφ κλίθικε να φίγι για τιν Αμερικι για τιν αγορα αεροπλάνον, με τα οπία θα μπορύςε μαζι με τον Υςςακοφ κε το Λεβανέβςκι να πετάκςυν δια μέςυ τις Αλάςκας, για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον.

***

...Κε νά ι τρις αεροπόρι πετάνε πάνω απο τις αχανις πάγινες εκτάςις τις Πολικις θάλαςας. Πύ ίνε ι καταςκίνοςι:

«Στο τριακοστο έκτο λεπτο, τέσερα χιλιόμετρα περίπυ προς τα δεξια, — σιμιόνι ο Σλεπνιοφ, — παρατίρισα πικνο καπνο. Κατόπι ανάμεσα απ' τυς παγόβραχυς διακρίναμε διο ομάδες ανθρόπον. Τι μια στο αεροδρόμιο, τιν άλι στιν κατασκίνοσι. Τις χόριζε, τι μια απο τιν άλι, απόστασι πέντε χιλιομέτρον γεμάτι απο βραχόδικυς πάγυς».

Μ' ας δόσυμε το λόγο στυς ίδιυς τυς τσελιόσκιντσυς.

«Το πρωι ακόμα, — λέγι ο Κοπυσοφ, — πίραμε τιν ίδισι για το ότι τ' αεροπλάνα τα ταχτοπιύνε κε τα ετιμάζυνε για τιν απογίοσι. Ολι τραβίχσαμε για το αεροδρόμιο. Τι γνοστι απόστασι τον πέντε χιλιομέτρον τιν περάσαμε σχεδον

Ι τσελιόσκιντσι ίδαν αεροπλάνο.

τρέχοντας. Αφυ φτάσαμε στο αεροδρόμιο, ακύσαμε τον ίχο έλικα αεροπλάνυ, κ' ίστερα απο μερικα λεπτα φάνικε το αεροπλάνο, πυ διεφθίνονταν απο το σίντροφο Σλεπνιοφ. Φίσαγε δινατος πλεβρικος άνεμος. Φοβύμενος μίπος παρασιρθι,

ο Σλεπνιοφ αποφάσιζε να προςγιοθι διαγόνια του αεροδρομίυ. Μα το βαρί-του αεροπλάνο μι έχοντας μεγάλι προςγιοτικι ταχίτιτα πετάχτικε όκςο απ' το αεροδρόμιο κε χτίπιςε στους παγόβραχυς. Ολι τρομαγμένι τρέκςανε προς τι μιχανι, βέβει πος ςιντρίφτικε. Οςτόςο μόλις πλιςίαςαν, ίδανε πος το αεροπλάνο ιπέςτι ςχετικα μικρες βλάβες στα ςςαςι κε στο ςταμπιλιζατερ, πυ μπορυν να διορθοθυν».

«Ινε δίςκολο να μεταδόςο με λόγια τι χαρα εκίνι με τιν οπία μας προιπάντιςαν ι τςελιύςκιντςι, — ςινεχίζι ο Σλεπνιοφ. — Εγο μαζι με τον Υςςακοφ πάμε απ' το μονοπάτι, ανάμεςα απ' τυς παγόβραχυς, στιν καταςκίνοςι. Μια όρα κε 10 λεπτα, βαδίζοντας μέχρις ότυ φτάςυμε στιν καταςκίνοςι, διαρκος απαντύςαμε στα εροτίματα, πυ μας ιπόβαλναν ι τςελιύςκιντςι. Επιτέλυς, νά ι καταςκίνοςι. Μερικες πάνινες ςκινες, με ςκεπες απο λεπτο ςανίδι, ι περίφιμι ςκιζμένι ςε διο κομάτια παράνκα. Πάνο απο τι μετριόφρονι ςκινι τυ Σςμιντ κιματίζι ι Σοβιετικι ςιμέα. Εδο ανταμόνυμε τον Οτο Γιύλιεβιτς κε τον Κρένκελ.

Ο ερχομος προκάλεςε στιν καταςκίνοςι τεράςτια διάχιςι, ενθυςιαζμο κε θάρος. Αποφαςίζυμε να διανιχτερέφςυμε στιν καταςκίνοςι. Στο διάςτιμα αφτο φτάςανε κε ο Μόλοκοφ κε Καμάνιν».

«Αφυ κάνανε μερικυς χερετιςτίριυς κίκλυς πάνο απο το αεροδρόμιο, προςγιοθίκανε επιτιχιμένα, — διιγίτε κατόπι ο Κοπυςοφ. — Ιςτερα απο ςίντομι ςιζίτιςι με το Σςμιντ, ι πιλότι Καμάνιν κε Μόλοκοφ αρχίςανε να φορτόνυνε τ' αεροπλάνα. Στελνόντυςαν όλι αφςτιρα ςίμφονα με τον κατάλογο. Πρότι κάθιςαν ι τέςερις άροςτι κε ο αςιρματιςτις Ιβανιυκ. Αφυ πίρανε λίγι φόρα τ' αεροπλάνα φίγανε προς το νότο. Ι μιχανι τυ Σλεπνιοφ έμινε στιν καταςκίνοςι.

Ο Σςμιντ, ιπολογίζοντας πος κάθε λεπτο μπορι να επέλθι κενύργια ςίνθλιπςι τον πάγον, διέταξε να παραμένυνε στο

αεροδρόμιο δέκα διιμερέβοντες, για να τραβìκςυνε το αεροπλάνο ςε περίπτοςι κινδίνυ, ςε αςφαλες μέρος.

Το βράδι μαζεφτίκανε ςτι μεγάλι παράνκα όλι ςχεδον ι ςιμέτοχι τις αποςτολις. Ο ς. Υςςακοφ, πυ ìρθε με το αεροπλάνο τυ Σλεπνιοφ, έκανε λεπτομεριακι έκθεςι για τα γεγονότα, πυ λάβανε χόρα ςτι «μεγάλι γι», κατα τιν περίοδο τις απυςίας-μας, κε κατόπιν απαντύςε ςε αναρίθμιτα εροτίματα».

«Ι καταςκίνοςι περιφράςετε δινατα απο βραχοςχιματιςμέ υς πάγυς. Ι άνθροπι ίνε κατανεμιμένι ςε μια παράνκα κε ςε δέκα ςκινες. Σ' όλες τις κατικìες ιπίρχανε ςόμπες, διατιρόνταν δε έφκολα ι θερμοκραςία τυ δοματίυ. Ι ςκινες φοτιζόντυςαν με βενζινόλαμπες, πυ εφέβραν ι τςελιύςκιντςι. Ι καταςκίνοςι ίχε τρόφιμα, κàφςιμι ίλι, ζεςτο ρυχιςμο. Στιν καταςκίνοςι ιπίρχανε χοριςτες κυζίνες-φύρνι» — έτςι τιλεγραφùςε ο ς. Υςςακοφ ςτι Μόςχα.

Οςτόςο ι ζοι τις καταςκίνοςις, πυ με τιν πρότι ματια φένετε ίρεμι, άνετι, — παρατιρι ο ς. Υςςακοφ, — με πιο πλιςιέςτερι γνοριμία μ' αφτιν φένετε πος ίνε ζοι πàνο ςτο ιφέςτιο.

Ολάκερι ι καταςκίνοςι ζι αδιάκοπα περιμένοντας απο ςτιγμι ςε ςτιγμι τιν επίθεςι τον πàγον. Ο κίνδινος απιλùςε κάθε ςτιγμι...»

Δέφτερι μέρα

Σκοτινι ςινεφιαζμένι μέρα, περιέβαλε τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ, — διιγιέτε ο ανταποκριτις τις «Ιζβέςτιας» Μπορις Γρόμοφ. — Ακόμα κε το μεςιμέρι ίτανε ςκοτινα, όπος το ςύρυπο. Κομàτια αποςπαςμένα απ' τα βαρια ςίνεφα εορόντυςαν τόςο χαμιλα, πυ νόμιζες, πος νά κε ςε λίγο θα ςκεπάςυνε το κοντάρι, ςτιν κορφι τυ οπίυ απεγνοςμένα πάλεβε ι κόκινι ςιμέα.

Ογδόι τυ Απρίλι. Μέςα ςτις ςκινες, τις παραχομένες

απ' το χιόνι, ζύνε 85 σιμέτοχι τις αποςτολις. Δεκαενια άνθροπι βρίςκυνε πια στιν κσιρα, κάπυ στο βάθος, στο μόλις διακρινόμενο σιμάδι τυ ορίζοντα, κι πυ ι αχανις πάγινες εκτάσις σινενόνυντε ς' ένα σίνολο, με τον επίσις άσπρο κατσυφιαζμένο υρανο.

Στιν καταςκίνοςι ι ζοι άρχιζε με τα χαράματα. Μόλις ντινόμασταν κε τρόγαμε κονςέρβες, κσεκινύςαμε για το καθάριζμα τον αεροδρομίον. Στιν καταςκίνοςι μονάχα ο Κρένκελ κε ι φρυρι. Ο πρότος αδιάκοπα διιμέρεβε κοντα στι σιςκεδι τυ ασιρμάτυ, ι άλι φιλάγανε τιν καταςκίνοςι απο δινατι επιδρομι τον άςπρον αρκύδον κε παρακολυθύςαν άγριπνα τιν κατάςταςι τον πάγον.

Το καθάριζμα τον αεροδρομίον απ' τις πάγινες ανομαλίες δεν ίνε καθόλυ έφκολι δυλια. Ενάντια στυς σιςορεβμένυς απ' τις δινάμις τις φίςις, — τυς ςκλιρυς σαν το ατςάλι, — πελόριυς παγόβραχυς, μις βγέναμε σχεδον άοπλι, αν δεν λογαριάςυμε τα σφιρια ιδικις καταςκεβις, πυ εφέδραμε εμις, ι ροβινςόνι τον πάγον.

Το βράδι, γιρνόντας απ' το αεροδρόμιο, πίγενε ο καθένας στι σκινί-τυ κε σε σιζίτισι, σε σινομιλίες για τ' αεροπλάνα, για τιν αγαπιτί-τυς χόρα, για τυς αγαπιτύς-τυς ανθρόπυς, περνύςανε τον κερό-τυς μέχρι τιν όρα τυ ίπνυ. Ολο τον κερο, πυ ζύςαμε πάνο στον παγετόνα, κανένας δεν αμφέβαλε για τιν επιτιχιμένι διάςοςι. Σ' αφτο όλι πιςτέβανε — ακόμα κε ο παλιος σομπατζις μπάρπα-Μίτιας, κε ο κατςαρος γίγαντας νάφτις Γρίςςα Ντυράςοφ, κε ο μικρος θερμαστις Κυκύςςκιν.

— Θα μας σόςυνε το δίχος άλο. Κε τα τρόφιμα πυ έχυμε μας φτάνυν, — σιγανοέλεγε σινίθος ο μπάρπα-Μίτια — μεγάλο κίρος για όλι τιν ομάδα τον εργατον-ικοδόμον.

Μα το βράδι αφτο άγνοςτο γιατί δεν άναβε ι σιζίτισι. Λίγο-λίγο όλι ισιχάςανε κε καθόντυςαν σιοπόντας, κάτι αφυν-

κραζόμενι. Μέσα στις σόμπες μελανχολικα τσιτσίριζε ι φοτια, πότε φοτίζοντας τα γερμένα πρόσοπα, ποτε αρπάζοντας απ' το μισοσκόταδο, πυ βρίκε καταφίγιο στις γονίες, ένα μονάχα ζεβγάρι ματιον, ορθάνιχτον κε εροτιματικον:

— Τί σιμβένι; Γιατί το βράδι αφτο δεν έχυνε κέφι ι άνθροπι τις κατασκίνοσις τυ Σσμιντ;

Κε πραγματικα ιπίρχαν πολες ετίες για ν' ανισιχυν. Ο κερος χαλύσε· χθες κατα τιν προσγίοσι στο αεροδρόμιό-μας έσπασε το αεροπλάνο τυ Σλεπνιοφ. Ο Μόλοκοφ διο φορες πέταξε από το Βανκαρεμ, μα το ντυμάνι κε τις διο φορες τον εμπόδισε να βρι τιν κατασκίνοσι κε τον ανάνκασε να γιρίσι πίσο. Ι ξαφνικι σίνθλιψι τον πάγον κατέστρεψε τιν κυζίνα: πέσανε να κιμιθύνε χορις βραδινο φαγιτο.

Μα το κιριότερο, πυ ανισιχύσε τον καθένα ίνε ι αρόστια τυ αρχιγυ. Ο Οτο Γιύλιεβιτς κίτονταν στι σκινι κίτρινος, αδίνατος, με πολι ιψιλο πιρετο. Ι αρόστια τυ Σσμιντ ίτανε βαρι χτίπιμα για όλυς τυς τσελιύσκιντσυς, πυ τον αγαπίσανε θερμα κ' ιλικρινα για τι σταθερότιτά-τυ, τιν αντοχί-τυ, τιν ψιχρεμία, τιν εφθίτιτα κε τιν καταπλιχτικι εσιοδοξία-τυ. Κι ανάμεσά-μας δεν βρίσκονταν ύτε ένας, πυ να μιν έχι απεριόριστι εμπιστοσίνι, πυ να μιν αναγνόριζε το απόλιτο κίρος-τυ. Σαν ξάφνυ να ορφάνεψε ι κατασκίνοσι, όταν αφτος έπεσε στο στρόμα άροστος κε δε βλέπαμε πια αφτον τον μόλις-μόλις καμπυριαστο άνθροπο, πυ περπάταγε με τα χέρια πίσο, με τα ποδίματα βαλμένα πάνο απο τα μάλινα τσυράπια, με το πιρόχρομο κοντέσι, το καμομένο απο δέρμα θαλασολιόνταρυ κε με τιν κιματίζυσα απο τον άνεμο γενιάδα. Τέτιον τον ίξερε όλι ι κατασκίνοσι, τέτιος εμφανιζότανε πότε στιν κυζίνα, πότε στο αεροδρόμιο, ακύραστα διατρέχοντας κάθε μέρα όχι ένα κε διο χιλιόμετρα στιν διαρκί-τυ τάσι όλα να τα δι, να ίνε ενίμερος κε τον πιο ασίμαντον λεπτομεριον τις ζοις πάνο στον παγετόνα τις Πολικις θάλασας, πυ «εμπιστέβονταν» σ' αφτον.

— Ο Σμιντ δεν ίνε καλα. Βρίσκετε σε κατάστασι ανεσθισίας, — ίπε κάπιος.

Κε, χορις να κυβεντιάζυν, περνύσανε όλι κοντα απο τι σκινι τυ Οτο Γιύλιεβιτς πάνο στα δάχτιλα κε αφυ σταματύσανε τις σιζιτίσις, με κάθε τρόπο φροντίζανε να μι τον ανισιχίσυν — άροστο, κυραζμένο, αδίνατο. Κι όταν το πυρνο κι, πυ κιμόμασταν βαθια, γλίστραγε μέσα στι σκινι ο μπριγαδίρος Κολεσνιτσένκο για να μας κσιπνίσι κε να μας μιράσι τις δυλιες, πυ έπρεπε ο καθένας να κάνι, όλι τον καλιμερίζανε με το ανισιχιτικο ερότιμα:

— Λιπόν, πος ίνε ο Οτο Γιύλιεβιτς;

Ινε καλίτερα.

Μα ι κατάστασι τυ Σσμιντ δεν καλιτέρεβε, ο πιρετος στριφογίριζε γίρο απ' τα σαράντα.

Ι άνθροπι πετιόντυσαν απ' τις σακοστρομνες, τρόγανε στα γρίγορα γαλέτες κε κονσέρβες, πίνανε σε κίκλο τσάι κε βιαστικα κσεκινύσανε για το αεροδρόμιο. Εκι απ' τις έκσι το πρωι άντικρι στον αέρα, το χιονοσίφυνα, τιν παγονια κε τα ντυμάνια, τσακίζαμε με το σφιρι, αποκόφταμε, ισιάζαμε το παγόπεδο, πυ σα να μας κοροίδευε, σε διάστιμα ενος μερόνιχτυ μεταμορφόνονταν σε σιμπαγις βράχυς, ίτε διασχίζονταν προς όλες τις διεφθίνσις με ρίγματα.

Τι νίχτα προς τιν ογδόι τυ μίνα πέσαμε να κιμιθύμε νορις. Τι μέρα αφτι ι δυλια στο αεροδρόμιο ίτανε εκσερετικα δίσκολι κε καθένα: βιάζονταν να κοθι το γριγορότερο στι σακοστρομνί-τυ, για ν' αρχίσι αμέσος το ρυχαλιτο σ' όλι τιν κατασκίνοσι.

Κατα τι μία ι όρα τι νίχτα μας κσίπνισε όλυς κάπιο ασίνιθα απότομο σπρόσκσιμο — κάπιο χτίπιμα, πυ προίλθε κάτο απο τιν ίδια τι σκινί-μας. Μισοκιμιζμένι ακόμα πεταγόντυσαν όλι απ' τις σακύλες-τυς. Ινε αλίθια, πος μέχρι τα τόρα πολες φορες δοκιμίσαμε τις δονίσις τον σινθλιβόμενον

πάγον κε κάπος προιγύμενα σινιθίσαμε μ' αφτυς, μα τέτια δινατι δόνισι ύτε μια φορα δεν ίχαμε δι. Αφυ περιμέναμε λιγάκι, ксαναπέσαμε να κιμιθύμε. Μονάχα ο φισικος Φακίντοφ δεν αποκιμίθικε. Ντίθικε στα γρίγορα κε πετάχτικε όксο απ' τι σκινι, για να πάι να παρατιρίσι τι σίνθλιπσι.

— Τί σινέβι, Βολόντια, — ρότισε ο Φακίντοφ, μόλις βρέθικε στο «δρόμο».

Ο Βαλόντια Λεπόχιν — νάφτις τις βάρδιας — περπατα κατα μίκος τις κατασκίνοσις ντιμένος με ένα πελόριο ταράνδινο μανδία, με το όπλο κρεμαζμένο στιν πλάτι. Φρυρι τον ίπνο τον 85 κατίκον τις κατασκίνοσις.

— Τίποτε το εксερετικο, — απάντισε ο Βαλόντια, — λιγάκι ζυλάι. Πίγενε στι σκινι, δεν ιπάρχι λόγος τυ κάκυ να γιρνας τι νίχτα όксο. Πρέπι να κιμιθις.

Μα ι δονίσις ксαναρχίζυνε σιχνότερες, δινατότερες. Αδιάκοπα τις σινοδέβι ένας ιπόκοφος κρότος. Απο κερο σε κερο, ακύοντε κρότι κε μπυμπυνιτα, ίτε ο τριγμος κε ο διαπεραστικος ίχος τον σινθλιβόμενον πάγον.

Κε νά, ο βαρις κρότος κε ο τριγμος αναδίνετε εντελος κοντά-μας. Ολι, σαν ένας άνθροπος, χορις κανένα παράνκελμα πετιόμαστε στα πόδια, ντινόμαστε κε τρέχυμε όксο απ' τις σκινες. Οκσο αδιαπέραστο σκοτάδι. Απ' το βορα κινύντε προς τιν κατασκίνοσι μάβρα σίνεφα. Φισα τέτιος άνεμος, πΰνε δίσκολο να βαστιχτις όρθιος χορις να πέσις.

Σκυντυφλόντας πάνο στα πάγινα βυναλάκια, τρέχυμε βιαστικα προς τι σχιζμάδα, πυ άνικσε στι μέσι τις κατασκίνοσις. Κε ίνε πραγματικα άβισος. Τεράστιι βόλι πάγυ σπρόχνοντε ο ένας πάνο στον άλο, χάνυνε τιν ισοροπία, πέφτυν, αναποδογιρίζυνε κε ιπσόνυντε σε γιγάντιο παγόκιμα. Το παγόκιμα αφτο ανορθόνετε κε γλιστρα προς τα εμπρος, απιλόντας τα χτίρια τις κατασκίνοσις.

— Πεδια, σόστε τιν περιυσία! — ακύγετε το παράνκελμα τυ μπριγαδίρυ.

Απο τις σκινες σκορπίστικαν έκσο τα πράματα, τα τόσο πολίτιμα για τιν κατάστασι πυ βρισκόμαστε: σακοστρομνες, μανδίες, ιπολίματα τυ ιμερίσιυ σιτιρέσιυ τροφίμον. Ολα αφτα τα βάλαμε κοντα στο κοντάρι με τιν κόκινι σιμέα, κι, πυ κατα τυς ιπολογιζμύς-μας δε μπορύσε να φτάσι το πάγινο κίμα.

Τι στιγμι αφτι κάτο απ' τα πόδια-μας ο πάγος άρχισε να τρίζι. Χιλιάδες λεπτες, καμπιλοτες σχιζμάδες ριτιδόσανε το έδαφος τις κατασκίνοσις, προεχτινόμενες προς τιν αποθίκι τον τροφίμον-μας.

Ι άμινα τις κατασκίνοσις δε σταμάταγε ύτε λεπτο. Καταπονύμενι, βιαζόμασταν να μεταφέρυμε φορτία σε πιο ασφαλες μέρος. Τι στιγμι εκίνι μέσα απ' το σκοτάδι ακύστικε πολι καλα ι γνοστι φονι τυ Βορόνιν:

— Ελάτε όλι εδο! Σόστε τις βενζινάκατες, αλιότικα θα τις κάνι κομάτια.

Ριχνόμαστε προς τι σχιζμάδα. Αναζιτάμε μέρος στο οπίο θα μπορύσαμε να μεταφέρυμε τις μιχανοκίνιτες βάρκες ανάμεσα απο το κινύμενο παγόκιμα. Απο πίσο κινιγόντας-μας, πάνο στο παγόπεδο βγίκε νερο. Κιτάμε πος δεν ιπάρχι καμια δινατότιτα να μεταφέρυμε τις βάρκες σε ακίνδινο μέρος. Μα να μίνυμε έτσι χορις βάρκες; Τί θα γίνι όταν θ' αρχίσυνε να εμφανίζοντε ανιχτοσιες απο νερο; Πρέπι να ριψοκινδινέψυμε, κε μις σκαρφαλόνοντας στο παγόκιμα, πυ μυνκρίζι μοχθιρα, σκυντυφλάμε, πέφτυμε, κιλιόμαστε μέσα στα πάγινα σιντρίμια, σικονόμαστε κε κσανασκαρφαλόνυμε, κσεχνόντας τον κίνδινο.

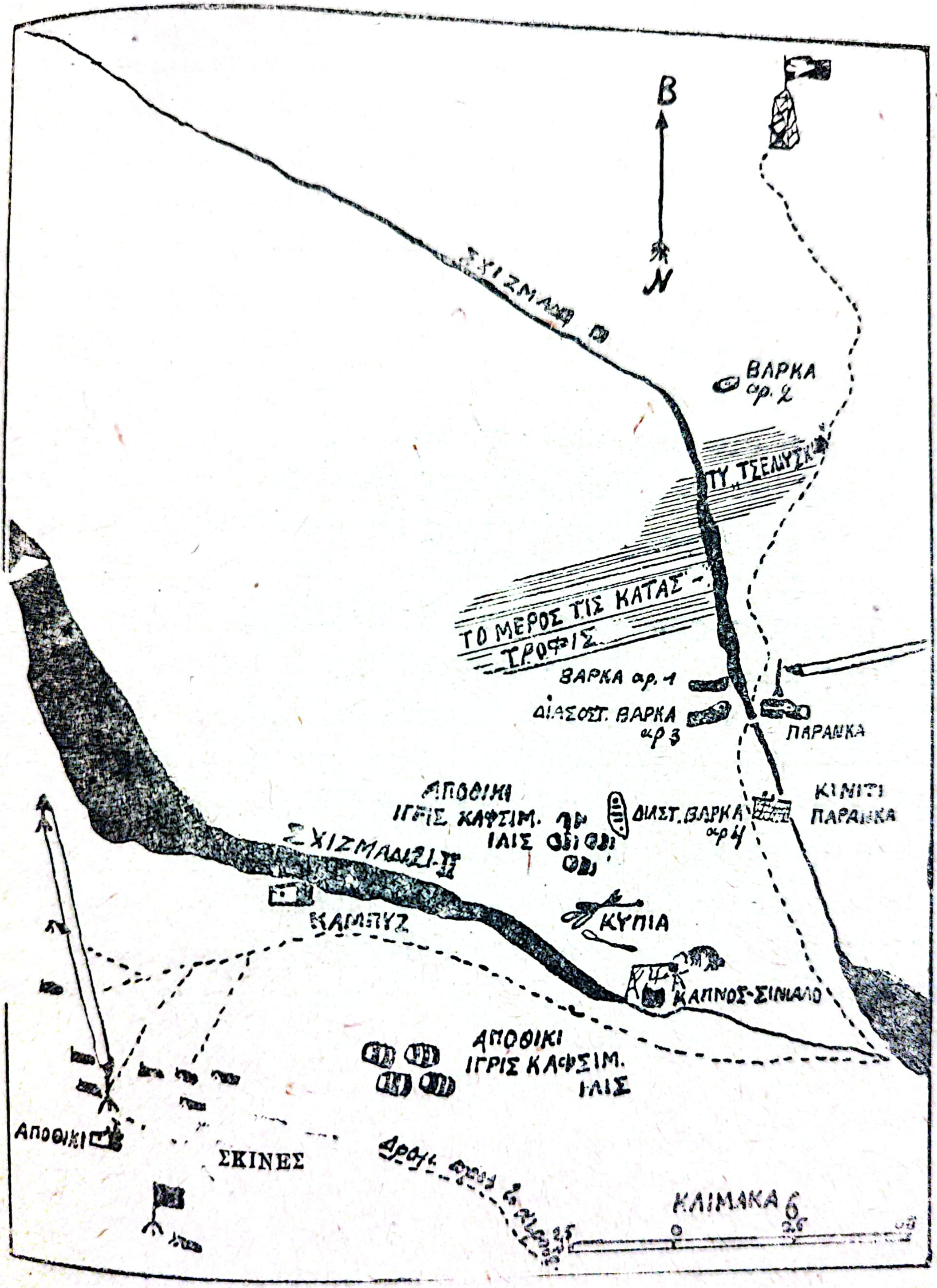
Νά ι κοριφι. Απ' εδο φένοντε τρις ανθρόπινες φιγύρες απ' τιν άλι μερια τυ παγοκίματος. Μπροστά-τυς ίνε όλα-τυς τα ιπάρχοντα. Ιτανε τρις αποκομένι απ' τιν ιπόλιπο κατασκίνοσι κε δεν τολμύσανε να περάσυνε πάνο απο τον απιλιτικο παγότιχο. Μονάχα όταν μας ίδανε κινιθίκανε, απσιφόντας τον

κίνδινο κι αρχίςανε να ςκαρφαλόνυνε προς τα πάνο απ' τα ςιντρίμια τον κινύμενον πάγινον βράχον.

Κίνι τι ςτιγμι, πυ βριςκόμυνα ςτιν κοριφι τυ παγοκίματος, ο παγετόνας μπάταρε προς τι μια πλεβρα. Το πόδι-μυ γλίςτριςε. Εκςφενδονίςτικα κάπυ κάτο, ςτο ςκοτάδι. Ιπςοςα τα μάτια προς τα πάνο κε ίδα πάν' απ' το κεφάλι-μυ έναν πελόριο εορύμενο παγετόνα. Στα γρίγορα, μα προφιλαχτικα, ςίρθικα κάτο απ' το προςτέγαςμα προς το μέρος εκίνο, πυ βριςκότανε ι ατμάκατος τον πενίντα θέςεον. Οταν πια ι βάρκα ίτανε εκτος κινδίνυ, κε μις τρέκςαμε να κυβαλύμε βαρέλια κε κάρςιμι ίλι, ένιοςα ςτο αριςτερό-μυ κέρι δινατο πόνο, πυ το ίχα χτιπίςι κατα το πές μό-μυ απ' τιν κοριφι τυ παγοκίματος. Ι γροθιά-μυ δε ςφίνκονταν. Ανανκάςτικα όλι τιν κατοπινι δυλια να τιν κάνο μόνο με τὄνα κέρι...

Το παγόκιμα αδιςόπιτα προχορύςε προς τιν παράνκα. Αναδόθικε τριγμος ςπαζόμενον δοκαριον. Ι παράνκα άρχιςε να μπατάρι ςτο πλεβρο. Το παγόνερο πλιμίριςε το πάτομά-τις. Ο γίατρος Νικίτιν κε ο μιναδόρος Γορντέεφ ορμίςανε μέςα ςτο ίκιμα για να ςόςυνε τα ιπόλιπα τον φαρμάκον. Κςάφνυ το ςκοτάδι, πυ μας κίκλονε, το φότιςε μια λαμπερι φλόγα. Πικνος αποπνιχτικος καπνος ιπςόθικε προς τον υρανο. Ιτανε ανάφλεκςι μέςα ςτιν παράνκα τυ κιβοτίυ τον ςπίρτον, πυ ςιμπιέςτικε απο πελόριο παγετόνα. Μετα ένα λεφτο ι φοτια έζβιςε. Το παγόκιμα κίμικςε κατ' επάνο ςτιν παράνκα κε τιν κατακςέςκιςε.

Μετα μια όρα ι ςίνθλιπςι τέλιοςε. Κυραςμένι μέχρι κι, πυ δεν πέρνι, γιρίςαμε ςτις ςκινές μας, τραβίκςαμε αφτυ τα πράματά-μας, λιόςαμε πάγο για να πιύμε, κε ετιμαζόμαςταν να πέςυμε να κιμιθύμε. Τι ςτιγμι αφτι μπίκε ο Κολεςνιτςένκο. Πρότινε ςε μένα κε ςτο μιχανικο Ραςυ να τραβίκςυμε για το αεροδρόμιο, για να εκςακριβόςυμε, τι ςινέπιες ίχε ι ςίνθλιπςι ςτο παγόπεδο, κι αν έπαθε καμια βλάβι το αεροπλάνο τυ Σλεπνιοφ.

Πλάνο τις καταςκίνοςις Σςμιντ.

Κςεχινίςαμε αμέςος, με τιν εντολι να γιρίςυμε πίςο κατα τις 7 το πρωι.

Πος μεταμορφόθικε ο παλιος, ο καλα γνόριμός μας δρόμος; Κοντα ςτιν πρότι ςιμέα — ςινιάλο ςχιματίςτικαν ολάκερα βυνα πάγινον ςιντριμιον. Ι μικρι βάρκα πυ αφέθικε εδο για το πέραςμα απ' τιν ανιχτοςια τυ νερυ πΰτανε κι ςαν απο θάβμα διαςόθικε: τα γιγάντια παγοκίματα ςταματίςανε ς' απόςταςι μόλις μιςυ μέτρυ απ' τιν πρίμνι-τις.

Μεςόςτρατα, πιδόντας χαράδρες κε παγόβραχυς, πυ ςχιματιςτίκανε τι νίχτα, ανταμόςαμε το μπριγαντίρο Σάςςα Πογόςοφ. Με χαρα μάθαμε απ' αφτον πος τα βαςικα παγόπεδα διαςοθίκανε. Εςπαςε ςε κομάτια μονάχα το παλιο αεροδρόμιο, κίνο ςτο οπίο ίτανε ςτιμένι ι ςκινι τυ „αερολιμένα“. Το αεροπλάνο τυ Σλεπνιοφ παρέμινε ςε ένα μικρο πάγινο νιςάκι, περικικλύμενο απο τεράςτια ρίγματα κε ατέλιοτυς παγόβραχυς.

Γιρνόντας ςτιν καταςκίνοςι δε βαδίζαμε πια, μα τρέχαμε: λίγος κερος ακόμα έμενε μέχρι τις 7 το πρωι.

Νά ι ςκινι τυ Σςμιντ. Αφτυ κατικι κι ο Κρένκελ με τον αςίρματό-τυ. Το φονάζυμε όκςο, μι τολμόντας ν' ανιςιχίςυμε τον άροςτο αρχιγο. Μα μας καλύνε να μπύμε μέςα. Σκίβοντας, περνάμε μέςα. Κοντα ςτο αριςτερο τίχομα τις ςκινις βρίςκετε ο Μπομπροφ κε ο βιολόγος Σταχάνοφ. Στι μέςι ανάμεςά-τυς κίτετε ο Οτο Γιύλιεβιτς, αδίνατος, χλομος, κατατςακιςμένος. Στι γονια με τ' ακυςτικα πια ςτ' αφτια, κάθετε ο Κρένκελ.

Διιγύμαςτε γρίγορα κε ςίντομα για τιν κατάςταςι τυ αεροδρομίυ, για να μιν πολικυράςυμε το Σςμιντ.

Ο Οτο Γιύλιεβιτς μιςάνικςε με κόπο τα μάτια κε ίρεμα, χαιδέβοντας τι γενιάδα-τυ, προςπάθαγε ν' ακύι προςεχτικα. Μα γρίγορα ι δινάμις τον ενκαταλίπςανε. Τα βλέφαρά-τυ χαμιλόςανε, κε μόνο με ιπεράνθροπι προςπάθια εκςανάνκαζε

τον εαφτό-του να νέβι με το κεφάλι, όταν πια μις ςιοπίςαμε αφου τελιόςαμε τι διίγιςί-μας.

Γιρνο μιςοανέςθιτος ςτι ςκινί-μυ, μόλις ςέρνοντας τα πόδια απ' τιν κύραςι. Αφτυ, χορις ακόμα να προκάνο να κςεντιθο, ςτι ςτιγμι με πέρνι ο ίπνος..."

Τρίτι μέρα

Τι μέρ' αφτι όλες ι εφιμερίδες ανακινόνανε ςίντομα:

„Σίμερα, 9 τυ Απρίλι, ι ςίντροφι Καμάνιν κε Μόλοκοφ δεν εκςετέλεςαν καμια πτίςι λόγο τις κακοκερίας. Στιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ φιςάι δινατος άνεμος δίναμις 8 μπαλ. Το αεροπλάνο τυ ςιντρόφυ Σλεπνιοφ βρίςκετε ςτιν καταςκίνοςι.

Ι τςελιύςκιντςι ι πιο αδίνατι απο άποπςι ιγίας, πυ μεταφερθίκανε ςτις 7 τυ Απρίλι ίνε: Μ. Β. Λομονόςοφ νάφτις πρότις τάκςις, Β. Σ. Σταχάνοφ ζοολόγος, Σ. Ν. Κιςελιοφ αρχιθερμαςτις, Ν. Σ. Κοζλοφ βοιθος μαγίρυ κε Β. Β. Ιβανιυ αρχιαςιρματιςτις. Ολι αφτι θ' αποςταλυν με έλκιθρα ςτο Υελεν.

Ι αεροπόρι Γάλιςςεφ, Ντορόνιν κε Βοντοπιάνοφ πυ λόγο τυ χιονοςίφυνα βρίςκυντε ςτο Αναντιρ, καθαρίζυνε τ' αεροπλάνα-τυς απ' το χιόνι κ' ετιμάζυντε να πετάκςυνε για το βορα.

Τα διο αεροπλάνα „Π-5" απ' τιν ομάδα Καμάνιν, ιπο τι διίκιςι τον ςιντρόφον Μπεςτανζίεφ κε Ντεμίροφ, πέςανε κοντα ςτο Αναντιρ ςε χιονοςίφυνα κε ιπέςτιςαν αβαρία.

Ι πιλότι κε το πλίρομα φτάςανε ςτο Αναντιρ. Λόγο τον βλαβον πυ ιποςτίκανε τ' αεροπλάνα αφτα δε μπορυν να ςινεχίςυνε τιν πτίςι.

Ο ςίντροφος Σςμιντ ανακινόνι πος ςτιν καταςκίνοςι όλα ίνε εντάκςι".

Τέταρτι μέρα

Ο Γάλιςςεφ, Ντορόνιν κε Βοντοπιάνοφ ςταματιμένι ςτο Αναντιρ απ' το χιονοςίφυνα, αποχοριςμένι απ' τιν Τςυκοτςκικι θυνοςιρα τιλεγραφυν ςτι Μόςχα:

„ΚΡΕΜΛΙΝΟ — ΠΡΟΣ ΤΟ Σ. ΚΥΙΜΠΙΣΕΦ

Κςεπαραχόνυμε, καθαρίζυμε τ' αεροπλάνα απ' το χιόνι. Στο Υελεν χιονοθίελα, άςχιμι ορατότιτα. Στο Αναντιρ ιπὰρχι βενζίνα. Παρακαλο διατὰκςτε ραδιοσταθμυς Υελεν κε Βανκαρεμ να μας διαβιβάζυνε κανονικα μετεορολογικα δελτία στις προθεζμίες πυ τυς ιπέδικςα. Με τιν πρότι καλοκερὶα ςκοπέβομε να πετὰκςυμε κατ' εφθίαν στο Βανκαρεμ δια μέςυ τις Τςυκοτςκικις βυνοςιρας. Στο Βανκαρεμ θἄμαςτε μετα 4—5 όρες

Γάλιςςεφ"

„ΑΝΑΝΤΙΡ — ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΑΛΙΣΣΕΦ, ΝΤΟΡΟΝΙΝ, ΒΟΝΤΟΠΙΑΝΟΦ

Για μια ακόμα φορα σας ιπενθιμίζο για τιν αποφαςιςτικι ςιμαςία τον μιχανὸν-σας πΰχυν πολες θέςις, στο έργο τις διάςοςις τον τςελιύςκιντςον κε τιν αναγκεότιτα απο μέρυς-σας, εχτος απ' τιν άμεςο χριςιμοπίιςι κάθε εβνοικις στιγμις, να επιδίκςετε μεγὰλι προςοχι κε προφιλαχτικότιτα. Απο σας απετύντε όχι παλικαριες, μα ιποχρεοτικι διὰςοςι ολάκερις τις αποστολις. Σοστο ὰραγες, ίνε το ότι διαλέκςατε τιν ριπ;οκὶνδινι πτὶςι ανάμεςα απ' τιν οροςιρα; Αραγες δε θα χριαςτι κατόπι να σας διαςὸςυμε; Εγο σε σας, τυς πεπιραμένυς αεροπόρυς, πὂχι δι πολα το μὰτισας, δεν ιποδίχνο δρομολόγιο, — αν ίστε πεπιζμένι, — πετάκςτε. Μα ὶμε ιποχρεομένος να σας πο, πος ο ιροιζμος ςινίςτατε στιν πὰςι θιςία διάςοςι τον τςελιὺςκιντςον, κι όχι ς' εναέρια επιδιχτικα τςαλίμια. Σις κςέρετε καλίτερα. Διαλέκςτε το δρομολόγιο, μα χορις ὰλο διαςόςτε τυς τςελιύςκιντςυς. Σας χερετο.

Κύιμπιςςεφ"

Στις 10 τυ Απρίλι τα μετεορολογικα δελτία ανακινόνανε ςίντομα:

„Στο μετόπιςθεν τμίμα τυ κικλόνα ςιμιόθικε ὶςοδος αρκτικυ αέρα. Ο Αρκτικος αέρας καθόριςε καλι ορατότιτα κε

ασθενις ανέμυς — σινθίκες πολι εβνοικες για πτίσι, αν κε με δινατι παγονια".

Αφτι ακριβος τιν ανάπαβλα περίμεναν, κρατòντας τις μιχανές-τυς έτιμες για τι μάχι, ο Καμάνιν κε Μόλοκοφ.

«...Το πρωι φτàνυν τ' αεροπλάνα τυ Καμάνιν κε τυ Μόλοκοφ, — διιγίτε κατοπιν ο Κοπυσοφ. — Φορτόνυντε κε ξαναπεταν πίσο στο Βανκαρεμ. Κατα το βράδι ο Σλεπνιοφ τέλιοσε τιν επιδιόρθοσι τυ αεροπλάνυ-τυ, πίρε έξι ανθρόπυς κ' ενκατέλιπσε τιν κατασκίνοσι. Ο Καμάνιν κε Μόλοκοφ ξαναπετυν στιν κατασκίνοσι, κατόπι για τρίτι φορα. Ο Κρένκελ αστιέβετε:

— Ενκαταστάθικε κανονικι αεροποριкι γραμι".

Τι μέρα αφτι στι Μόσχα, στο Λενινγρατ, στο Βλαδιβοστοκ, στο Ντονμπας, στις αμυδ'ες τις Κεντρικις Ασίας, στυς κάμπυς τον κενύργιον ιπσικάμινον τις Σιβιρίας, μέσα στα εξπρες, τα τραμβάι, τα θέατρα, ι άνθροπι ανταλάζανε σχεδον τιλεγραφικες εροτο-απαντίσις:

— Πόσυς;

— Για τιν ὸρα τρις.

— Πιος;

— Ο Καμάνιν.

Κι ίστερα απο πέντε όρες ι κυβέντα ιχι έτσι:

— Πόσυς ακόμα;

— Ακόμα δεκατρις.

— Πιος;

— Ο Μόλοκοφ.

Κι άνθροπι àγνοστι εντελος ίνε έτιμι να σινχαρυν ο ένας τον άλο για τιν κενύργια θαβμàσια νίκι, πυ κατίγαγαν ι σοβιετικι αεροπòρι πέρα απ' τον πολικο κίκλο.

„...Σίμερα μεταφερθίκανε σινολικα στο Βανκαρεμ 22 άνθροπι, — τιλεγραφι ο Υσσακοφ, στο σίντροφο Κύιμπισσεφ. Αβριο περιμένυμε εβνοικο κερο. Δόθικε διαταγι ι μιχανες νἄνε έτιμες για τις τέσερες ι όρα το πρωι.

Ι πιλότι διεκςάγυν μ' αφταπάρνιςι τι βαρια δυλια. Κάτο απ' τις εδο ςινθίκες με τον εβμετάβλιτο κερο, κάθε αποτιχιμένι πτίςι, ανίπςοςι, αναγκαςτικι προςγίοςι, ςιμένι θάνατο.

Αβριο ςτιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ κατεφθίνυντε ι διο μιχανες—τυ Καμάνιν κε τυ Μόλοκοφ. Το Σλεπνιοφ τον αποςτέλο ςτο Υελεν με τιν εντολι να μεταφέρι αφτυ για γέμιζμα ςιςορεφτες τυ ραδιοςταθμυ τυ Σςμιντ κε να πάρι βενζίνα για τι ςιμπλίροςι τον αποθεμάτον τυ Βανκαρεμ.

Ταφτόχρονα ο Σλεπνιοφ θα μεταφέρι ςτο Υελεν ένα τμίμα τον τςελιύςκιντςον. Το πρότο τμίμα αποτελύμενο απο πέντε ανθρόπυς αποςτάλικε μ' έλκιθρα.

Περιμένο τον ερχομο τυ Βοντοπιάνοφ".

Πέμπτι μέρα

Τιν τελεφτέα ςτιγμι βγίκε απ' τι γραμι το μοτορ τυ Γάλιςςεφ πυ έφερε το αεροπλάνο ς' απόςταςι ςχεδον 4 χιλιομέτρον. Ι απο κινυ προςπάθιες για τιν αναζοογόνιςι τυ μοτορ απότιχαν. Ο Βοντοπιάνοφ κε Ντορόνιν αφυ αφίςανε τον Γάλιςςεφ ςτο Αναντιρ ιπςόνυντε ςτον αέρα.

«ΜΟΣΧΑ — ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ

Στις 11 τυ μίνα πέτακςα απ' το Αναντιρ. Τραβύςα με τι ναφτικι πικςίδα πάνο απ' τα βυνα για το Βανκαρεμ. Δινατος πλεβρικος άνεμος με παρέςιρε προς τ' αριςτερα. Βγίκα ςτο Βόριο ακροτίριο. Προςγιόθικα καλα. Το πρωι, κάνοντας πλέρια προμίθιες βενζίνας, πετο για το Βανκαρεμ.

Βοτοπιάνοφ»

«Πίγενα με τι ναφτικι πικςίδα πάνο απο τα βυνα». Πέντε όλο-όλο απλες κι ακριβες λέκςις. Κε πίςο απ' αφτες, ένα απ' τα πιο έκςοχα κεφάλεα τις εποπιίας τις διάςοςις τον

τσελιύσκιντσον. Κε αν αποκριπτογραφίσυμε το τιλεγράφιμα τυ Βοντοπιάνοφ, αφτο πρέπι να διαβαστι έτσι:

«Πετύσα με παγονια τριάντα βαθμον.

Πετύσα μονάχος.

Πετύσα μονάχα με τιν πιξίδα, γιατι ι παγομένες έριμες τον οροσιρον τυ Αναντιρ δεν έχυν ακόμα ακριβυς χάρτες.

Πετύσα πέντε όρες, ελπίζοντας στο μοτορ, πάνο απ' τις πάγινες κορφες τον βυνον, όπυ ι προσγίοσι ίνε καταστροφι.

Κι όμος πέταξα μέχρι το σκοπό-μυ. Προσγιόθικα σ'αερόπεδο κοντα στο Βόριο ακροτίριο, διόρθοσα τι μιχανι, διάβασα το μετεορολογικο δελτίο κε χορις καθόλυ να ξεκυραστο, χίμιξα παραπέρα προς τα βοριοδιτικα, προς τιν κατασκίνοσι τυ Σμιντ».

Οταν ο Βοντοπιάνοφ φτάνι στο Βανκαρεμ, ο Καμάνιν Μόλοκοφ κε Σλεπνιοφ ετιμάζοντε για τιν αποφασιστικι επίθεσι. Στιν κατασκίνοσι τυ Σμιντ ι τσελιύσκιντσι καθαρίζυν το αεροδρόμιο. Τιν τρίτι μέρα ι χόρα δεν ακύι τιν γνόριμι φονι τυ Σμιντ.

„Ο πλιρεξύσιος τις κιβερνιτικις επιτροπις Υσακοφ, πυ έφτασε στιν κατασκίνοσι, τιλεγραφι, ότι ο αρχιγος τις αποστολις Ο. Γ. Σμιντ αρόστισε. Ο σίντροφος Σμιντ επι τρις μέρες ίνε άροστος, μα τίποτε γι' αφτο δεν ανάφερε. Κατα τιν ανακίνοσι τυ σ. Υσακοφ, ο πιρετος τυ σιντρόφυ Σμιντ φτάνι μέχρι τις 39.5°. Ιποτίθετε πος ίνε πλεβρίτις, ίτε περιπνεβμονία. Ι ικόνα τις αρόστιας, καθος ανακινόνι ο σ. Υσακοφ, θα εξακριβοθι τις προσεχις μέρες.

Ο σίντροφος Υσακοφ ζιτα να δοθι σ' αφτον κε στον πρόεδρο τις έκτακτις τριάδας σίντροφο Πετροφ ι ιπόδιξι τις μεταφορας τυ σιντρόφυ Σμιντ απ' τιν κατασκίνοσι όξο απο κάθε σιρα (σε περίπτοσι επιβεβέοσις τις διάγνοσις ίτε παρέλκισις τις αρόστιας) κε τις αποστολίς-τυ στιν Αλάσκα, στιν πόλι Νομ ίτε Φέρμπενξ. Λόγο προφανος διαφονίας τυ σιντρόφυ

Σςμιντ για απόπτιςι εχτος ςιρας, ο ςίντροφος Υςςακοφ ζιτα να δοθι κατιγοριματικι εντολι στο ςίντροφο Σςμιντ να παραδόςι τιν αποςτολι ςτον αναπλιροτί-τυ ςίντροφο Μπομπροφ.

11 τυ Απρίλι **Κύιμπιςςεφ"**

«Ο Κρένκελ καθόντανε κοντα στο μιχάνιμά-τυ, — διγιέτε ςε γράμα ο Σεργέι Σεμιόνοφ. — Ο Οτο Γιύλιεβιτς κίτονταν. Εχτος απ' αφτυς κανένας άλος δεν ίτανε στι ςκινι. Ο Μπομπροφ το κερο κίνο μεταφέρθικε ςτι ςκινι τυ Κόπυςοφ, για να δοςι ςτον Οτο Γιύλιεβιτς πιο πολι ιςιχία. Απο κερο ςε κερο ακύοντας ο Σςμιντ ότι το μιχάνιμα δυλέβι, άνιγε τα μάτια κε με ςιγαλι φονι, ρὸταγε τον Κρένκελ για τα νέα ίτε κίταγε ς' αφτον εκφραςτικα. Ο Κρένκελ καταλάβενε το ςιοπιλο ερότιμα, κε διάβαζε ςτο Σςμιντ τις ςιμιόςις απ'τιν ραδιο-εφιμερίδα.

Στις πέντε ι όρα το απόγεβμα ο Κρένκελ άρχιςε να πέρνι το ραδιοτιλεγράφιμα, πυ απ' τι Μόςχα έφτανε μέχρι τιν καταςκίνοςι, πυ βριςκὸντανε πάνο ςτυς πάγυς τις Τςυκοτςκικις θὰλαςας, ςε διάςτιμα διόμιςι ορον. Το ραδιοτιλεγράφιμα ςινκίνιςε τον Κρὲνκελ.

„11 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ 4.45, ΟΡΑ ΤΙΣ ΜΟΣΧΑΣ.
ΒΑΝΚΑΡΕΜ — ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΣΣΑΚΟΦ, ΠΕΤΡΟΦ.

Ι Κιβερνιτικι επιτροπι προτίνι τι μεταφορα τυ Σςμιντ, εκτος κάθε ςιρας, ςτιν Αλάςκα ςε προθεςμία πυ θα κανονίςετε ςις. Αναφέρετε καθιμερινα με ιδικο τιλεγράφιμα για τιν κατὰςταςι τις ιγίας τυ Σςμιντ. Ανακινόςτε τις προτάςιςςας για τιν αποςτολί-τυ.

Κύιμπιςςεφ"

Κι αμέςος το μιχάνιμα άρχιςε να πέρνι το δέφτερο ραδιοτιλεγράφιμα, πυ δόθικε ςτι Μόςχα ίςτερα απο δόδεκα λεπτα.

„4.57′ ΟΡΑ ΜΟΣΧΑΣ.

ΒΑΝΚΑΡΕΜ, ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΣΜΙΝΤ ΜΠΟΜΠΡΟΦ

Λόγο τις αρόςτιά-ςας ι κιβερνιτικι επιτροπι ςας προτίνι να παραδόςετε τιν αποςτολι ςτον αναπλιροτί-ςας Μπομπροφ, ςτο δε Μπομπροφ να παραλάβι τιν αποςτολι. Σις πρόκιτε καθ' ιπόδικςι τυ Υςςακοφ ν' αναχορίςετε αεροπορικα για τιν Αλάςκα. Ολι ςας χερεταν. Ιμαςτε πεπιζμένι για τιν επιςτροφι.

Κύιμπιςςεφ"

Οπος διιγέτε ο ίδιος ο Κρένκελ, κίτακςε τρομαγμένα ςτο Σςμιντ. Ο Σςμιντ κίτονταν ςτιν προιγύμενι θέςι, αφυ έκλιςε τα μάτια. Πος θα ανακινόςι ένα τέτιο τιλεγράφιμα, έςτο κε τις Κιβερνιτικις επιτροπίς, ςτο Σςμιντ, τον οπίο ςέβετε, αγαπα κε εκτιμα πολι περιςότερο απ' ότι τον ίδιο τον εαφτό-τυ! Μα δεν ίτανε κερος για ςκέπςις. Επακολύθιςε το επόμενο τιλεγράφιμα — για το ίδιο ζίτιμα—κατ' εφθίαν απ' το Βανκαρεμ, απ' τον Υςςακοφ.

Επιτέλυς το απαρατ ςταμάτιςε τι διαβίβαςι. Ο Κρένκελ κατατρέχονταν απο πολι μεγάλυς διςταγμυς. Ενιοθε τον εαφτό τυ ςε πλέρια αδιναμία να τολμίςι να διαβιβάςι ςτον αγαπιτο Οτο Γιύλιεβιτς τα τιλεγραφίματα, πυ θα τον αποκςένοναν, έςτο κε άροςτο, απ' τις άμεςες ιποχρεόςις τυ αρχιγυ τις αποςτολις. Απ' τιν άλι μερια, δε μπορύςε να επιτρέψι ςτον εαφτό-τυ, ν' απατίςι το Σςμιντ, μι ανακινόνοντας τα τιλεγραφίματα πυ διεβιβάςτικαν ς' αφτον. Περιςότερο απ' όλα φοβύνταν το λεπτο εκίνο, πυ ο Σςμιντ θ' ανίκςι τα θολά-τυ μάτια κε θα ροτίκςι: „Τι νέα, Ερνεςτ;"

Αποφάςιςε να ανακινόςι αμέςος το τιλεγράφιμα ςτο Μπομπροφ. Γι' αφτο έπρεπε να βγι απ' τι ςκινι κε, το κιριότερο, να πάρι μαζί-τυ κε τι ράδιο-εφιμερίδα. Ποτες, εκτος απ' τις περιπτόςις, πυ ο Οτο Γιύλιεβιτς διάβαζε φοναχτα ςτιν κινι 'παράνκα τις πλιροφοριακες ανακινόςις απ' το εκςοτερικο

Ερνεστ Κρενκελ.

κόζμο, ι εφιμερίδα δε μεταφέρονταν απ' τον Κρένκελ όκςο απ' τι ςκινι. Φοβόντανε μίπος ο Σςμιντ ανίκςι κςάφνυ τα μάτια κε ροτίςι: „Για πύ Κρένκελ; Γιατί πέρνις μαζί-συ τιν ράδιο-εφιμερίδα;"

Κι ο Κρένκελ, πυ εκτέλεςε μαζι με το Σςμιντ τέςερες αποςτολες, πυ ποτες δεν εκςαπάτιςε το Σςμιντ ύτε κατα ένα γιότα, πυ πάντα στο Σςμιντ προτο με ακρίβια κε γρίγορα διαβίβαζε όλα τα ραδιοτιλεγραφίματα, τι φορα αφτι όφιλε να πι πςέματα.

Μ' ένα λόγο, ο Κρένκελ χορις να φορέςι ύτε παλτο, ύτε καπέλο κρίβοντας τιν ραδιοεφιμερίδα πίςο απ' τιν ράχι-τυ, πέραςε πλάγι-πλάγι κοντα απ' τον Οτο Γιύλιεβιτς κε βγίκε απ' τι ςκινι. Ετρεκςε προς τι ςκινι τυ Κόπυςοφ, όπυ προςορινα μεταφέρθικε ο Μπομπροφ. Ανικςε τιν πόρτα. Στι ςκινι, εχτος απ' το Μπομπροφ, κάθετε κε ο ικονόμος Κάντςελ. Ο Κρένκελ με μιςτιριόδικι μορφι, τράβικςε το Μπομπροφ απ' τι ςκινι, καλόντας-τον να βγι. Ο Μπομπροφ δεν κατάλαβε. „Τί, φτάςανε στο Βανκαρεμ αεροπλάνα;" φόνακςε χαρύμενα. Μα βλέποντας πος ο Κρένκελ ςιοπα, άλακςε ερότιμα: „Τί, με καλι ο Οτο Γιύλιεβιτς;"

— Εβγάτε, Αλεκςέι Νικολάεβιτς, ίπε επιταχτικα ο Κρένκελ.

Αφυ τράβικςε τον Μπομπροφ όκςο απ' τι ςκινι, ο Κρένκελ τον οδίγιςε στιν αποθίκι-μας τον τροφίμον, μέρος απομονομένο, απ' όπυ ανίγονταν θαβμάσια άποψι προς τυς παγόβραχυς τις Τςυκοτςκικις θάλαςας. Αφτυ, αφυ κάθιςε τον Μπομπροφ στον παγετόνα, τυ παρέδοςε τιν ράδιο-εφιμερίδα. Ο Μπομπροφ τιν διάβαςε:

— Ο Σςμιντ το κςέρι; — ίτανε ι πρότι λέκςι πυ ρότικςε.

Οχι, δεν το κςέρι.

Προτυ να μπι στι ςκινι τυ Σςμιντ, ο Μπομπροφ άρχι-

ςε να περπατα γίρο απ' τι ςκινι. Εμπενε μπροςτά-τυ δίςκολο καθίκον. Αφτο τὄκςερε ο Μπομπροφ, όπος τὄκςερε κι ο Υςςακοφ, που πρότινε ςτο ραδιοτελεγράφιμά-του να κινιτοπιθι για να πιςθι ο Σςμιντ ι κινι γνόμι τον τςελιύςκιντςον κε, άν παρίςτατο ανάνκι, να τον δεζμέφςι κε με απόφαςι τις κοματικις κολεχτίβας. Ινε αλίθια, πος ίτανε λιγάκι αργα να γίνι αφτο: ςτον παγετόνα απομίνανε ςινολικα τριάντα άνθροπι, ι ιπόλιπι ὶχανε πια μεταφερθι. Εχτος τύτο μεγάλο μέρος απ' τυς εναπομίναντες βρίςκονταν ίδι ςτο αεροδρόμιο, όπυ απο λεφτο ςε λεφτο περιμὲνανε αεροπλάνα.

Ο Μπομπροφ, βολτάροντας γίρο απ' τι ςκινι, κατέςτροςε ολὰκερο ςχέδιο, για το πος θα παραπίςι το Σςμιντ να ςιμφονὶςι ςτιν εκτέλεςι τις διαταγις. Το ςχέδιο πρόβλεπε δίο εκδοχες. Αν ο Σςμιντ ίχε «καλι» διὰθεςι, ο Μπομπροφ θ' αρχίςι απο μια έκθεςι για τιν πορία τις αποςτολις τον τςελιύςκιντςον απ' τον παγετόνα. Ι αποςτολι διεκςάγετε, το λιπον, πολι πετιχιμένα. Χτες αποςταλίκανε 22, ςίμερα —24. Ινε ολοφάνερο, πος άβριο, αν ο κερος ίνε καλος, θ' αποςταλυν κ' ι εναπομὲνοντες. Γι' αφτο ςίμερα αρχίςαμε να μεταφέρυμε τυς αρόςτυς. Αποςτάλικε ο Μπελοπόλςκιι, κε τόρα, το λιπον, ίνε ι ςιρα τυ ίδιυ τυ Οτο Γιὺλιεβιτς.

Σε περίπτοςι «άςχιμις» διάθεςις τυ Σςμιντ, ο Μπομπροφ αποφάςιςε να μι επιςπὲφςι τι μεταφορά-τυ αναβάλοντάς-τιν για τιν επομένι. „Αςχιμι“ διάθεςι τυ Σςμιντ ςίμενε επίμονι επιθιμία-τυ να ενκαταλίπςι τελεφτέος τον παγετόνα.

Για κάθε ενδεχόμενο, ο Μπομπροφ αφυ κάθιςε εκι κοντα ςτι ςκινι, πάνο ςτον παγετόνα, προετίμαςε διο ραδιοτιλεγραφίματα. Το πρότο προορίζονταν για τον Υςςακοφ με το παρακάτο περιεχόμενο:

«Ι εντολι τις κιβὲρνιςις έγινε δεχτι προς εχτέλεςι. Ο Σςμιντ με το επόμενο αεροπλάνο, ςινοδεβόμενος απ' το γιατρο Νικίτιν αποςτέλετε προς εςας. Μπομπροφ».

Το δέφτερο, προς τον Κύιμπισσεφ:

«Μόσχα. Ι εντολί-σας έγινε δεχτι προς εκτέλεσι. Ο Σςμιντ αποστέλετε στο Βανκαρεμ σινοδεβόμενος απ' το γιατρο Νικίτιν. Μπομπροφ».

Οπλιζμένος με τα σχέδια τον διο ραδιοτιλεγραφιμάτον κε με τι ραδιοεφιμερίδα, ο Μπομπροφ μπίκε στι σκινι. Ο Κρένκελ, πυ τον παρακολυθύσε βίμα, προς βίμα, σιοπιλα σιμπαθόντας τον κενύργιο αρχιγο τις αποστολις για τι δίσκολι θέσι-τυ, κατέλαβε το πόστο τυ φρυρυ κοντα στι θίρα τις σκινις. Αποφάσισε να μιν επιτρέπσι τιν ίσοδο στι σκινι τρίτον προσόπον.

Μπένοντας ο Μπομπροφ στι σκινι, πέτακσε μ' αμέλια τι ραδιοεφιμερίδα στο καθοριζμένο-τις μέρος, δίχνοντας μ'αφτο, πος ο ερχομός-τυ δεν ίχε καμια απολίτος σχέσι με τι ραδιοεφιμερίδα. Αργότερα ο Μπομπροφ έλεγε, πος ίχε κσαφνικα καταιδρόσι. Ο Σςμιντ άνικσε τα μάτια κε χερέτισε το Μπομπροφ με το σινιθιζμένο μαλακό-τυ χαμόγελο.

— Τί λιπον, πος τα περνάτε, καλα; — ρότισε μ' αφστιρο ίφος ο Μπομπροφ, ισπνέοντας βαθια κε τεντόνοντας το όχι μικρο ανάστιμά-τυ μπροστα στο Σςμιντ, πυ κίτονταν κοντα στα πόδια-τυ.

— Εφχαριστο. Οπος κε πριν. Καλα.

— Κσέρετε, — ανακίνοσε ο Μπομπροφ, καθίμενος κοντα στα πόδια τυ Σςμιντ, — τ'αεροπλάνα δυλέβυν καλα, ι αποστολι διεκσάγετε μ' επιτιχία. Χτες μεταφέρθικαν 22, σίμερα — 24.

Ο Σςμιντ ένεβε αδίνατα με το κεφάλι.

— Απομένυν ακόμα τριάντα ένας.

Ο Σςμιντ κσανακύνισε το κεφάλι.

— Τ' αεροπλάνα δυλέβυν καλα. Σίμερα απέστιλα τα «νύμερα».

— Τι σιμένι «νύμερα»;

— Να, τυς άροστυς, διλαδι το Μπελοπόλςκιι... τ'αε-ροπλάνα δυλέβυν καλα, κε τυς αποςτίλαμε εχτος ςιρας.

Ο Σςμιντ μάλιςτα ςίκοςε λιγάκι το κεφάλι.

— Μίνανε μονάχα ι γερι. Τόρα ίνε ι δικί-ςας ι ςιρα, ςαν «νύμερυ».

Ο Σςμιντ αναςίκοςε το κεφàλι.

— Διλαδι;

— Μα νά για ςας, — ίπε μ' αναποφάςιςτι φονι ο Μπομπροφ.

Κίταχςε τον Οτο Γιύλιεβιτς ςτα μάτια. Ι ςτιγμι, κατα τι γνόμι-τυ ίταν αποφαςιςτικι.

Ο Οτο Γιύλιεβιτς άφιςε το κεφάλι-τυ να πέςι.

— Οχι, αφτο παρακαλο δε θα γίνι. Κςεχάςατε τυς όρυς; εγο τελεφτέος, ςις—προτελεφτέος.

— Κςέρετε, ι καταςτάςις αλάζυνε. Εγο ίμε γερος, ενο ςις άροςτος. Ι ςιρα μπορι ν' αλάκςι.

— Οχι, Αλεκςέι Νικολάεβιτς, αφτο δε θα γίνι. Εγο — τελεφτέος.

— Οτο Γιύλιεβιτς! Νιόςτε-το. Σε περίπτοςι, π.χ. ςίνθλιπςις, εμις ι γερι θα ςτεναχορεθύμε με τιν παρυςìα-ςας. Ι ςκινες μπορυν να καταςτραφυν. Θα χριαςτι να ςας βαςτάμε όκςο ςτιν παγονια. „Θα κακοπάθετε“. Αφτο δα ίνε ςκάνδαλο. Θα πυν, δε μπορέςανε να προφιλάκςυνε τον αρχιγο τις αποςτολις, όταν αφτο ίτανε δινατο να γίνι. Τί διάθεςι θα διμιυργίςι ανάμεςα ςτυς εναπομίναντας ςτιν καταςκίνοςι!

Ο Σςμιντ ςκέφτικε:

— Οχι, δεν ίνε δινατο, οποςδίποτε εγο ίμε αρχιγος.

Αφτο ιπόθικε αρκετα ςταθερα. Ο Μπομπροφ ςιόπιςε. Μα ίςτερ' απ' ένα λεπτο κςανάρχιςε, αποφαςίζοντας να κάνι τιν επίθεςι απ' άλο μέτοπο:

— Μα τί αρχιγος ίςτε, όταν κίτεςτε àροςτος! Σις πια ίςτε àχριςτος για τιν καταςκίνοςι.

— Μα, μα-μα.

-- Τι «μα-μα»; Εγο σας θεορο για «νύμερο». Τα αεροπλάνα δυλέβυν καλα. Θα σας δόσυν ζεστι μιχανι.

— Παρακαλο παρακαλο, κανις δε μ' αντικατέστισε.

— Δε σ' αντικατέστισε; Μα, τί να μιλι κανις με σας! — φόναξε σχεδον ο Μπομπροφ. Ιτανε ολόιγρος. Μάνχοσε απ' το σιρτάρι τι ράδιο—εφιμερίδα, κε τιν έχοσε στον Σςμιντ. — Να, διαβάστε.

Ο Σςμιντ επι πολι όρα διάβαζε προσεχτικα τα ράδιοτιλεγραφίματα. Ο Μπομπροφ βάσταγε τι ραδιοεφιμερίδα. Αφυ τι διάβασε, ο Σςμιντ έπεσε στο μαξιλάρι, έκλισε τα μάτια. Ιστερα απο μισο λεπτο τ' άνιξε.

— Στις διαταγές-σας, σίντροφε αρχιγε;

Ο Μπομπροφ ρίχτικε στιν ανκαλιά-τυ. Φιλιθίκανε.

— Τί; Αμέσος, σίμερα; — ίπε με κατάπλιξι ο Σςμίντ.

— Νε, αμέσος. Απ' τα Βανκαρεμ στέλνυν αεροπλάνο μ'εσοτερικι θέρμανσι.

Ο Σςμιντ διαμαρτιρίθικε ενάντια στιν καταπλιχτικα βιαστικι αποστολί-τυ, μα ίταν ιποχρεομένος να σιμφονίσι. Αμέσος δε παρέδοσε τιν εξυσία στον κενύργιο αρχιγο τις αποστολις, δίνοντάς-τυ τις τελεφτέες εντολες.

Ο Μπομπροφ κάλεσε τον Κρένκελ, πυ στεκότανε ακόμα φρυρος στιν πόρτα. Ι ίδισι για τιν αναχόρισι τυ Σςμιντ διαδόθικε στι στιγμι σ' όλι τιν κατασκίνοσι. Μπίκανε ο Κοπυσοφ, ο γιατρος, ο ασιρματιστις Ιβανοφ, κάπιος απ' το πλίρομα τυ μιχανοστασίυ. Αρχισε το ντίσιμο τυ αρόστυ. Παρα τις προσπάθιες, κανένας δε μπόραγε να σινκρατίσι τι σινκίνισί-τυ.

Κσάφνυ έκανε όλυς να γελάσυνε ο γιατρος Νικίτιν. Αποτάθικε στο Μπομπροφ με τιν αναπάντεχι παράκλισι:

— Αλεκσέι Νικολάεβιτς, κάνι να πάρο ένα κενύργιο μεσόγυνο; Το δικό-μυ ίνε πολι βρόμικο, δεν ίμε έτσι για τον κόζμο.

Γίνονταν λόγος για το πιος θα σινοδέψσι τον Οτο Γιύλιεβιτς στιν Αλάςκα. Εχτος απ' το γιατρο, ιποδίκςανε τον Κρένκελ, ςαν κάτοχο τις ανκλικις γλόςας.

— Θα ίτανε πολι καλα να έρθι μαζί-μυ ο Κρένκελ, — ίπε ο Οτο Γιύλιεβιτς, — μα θεορο αδίνατο να πάρο μαζί μυ άνθροπο πυ δυλέβι στιν καταςκίνοςι στιν ιπιρεςία ςίνδεςις.

Κςάφνυ χαμογελόντας αποτάθικε ςτον ίδιο τον Κρένκελ:

— Λιπον, Ερνεςτ Τεοντόροβιτς ςιμφονας να με ςινοδέψςις;

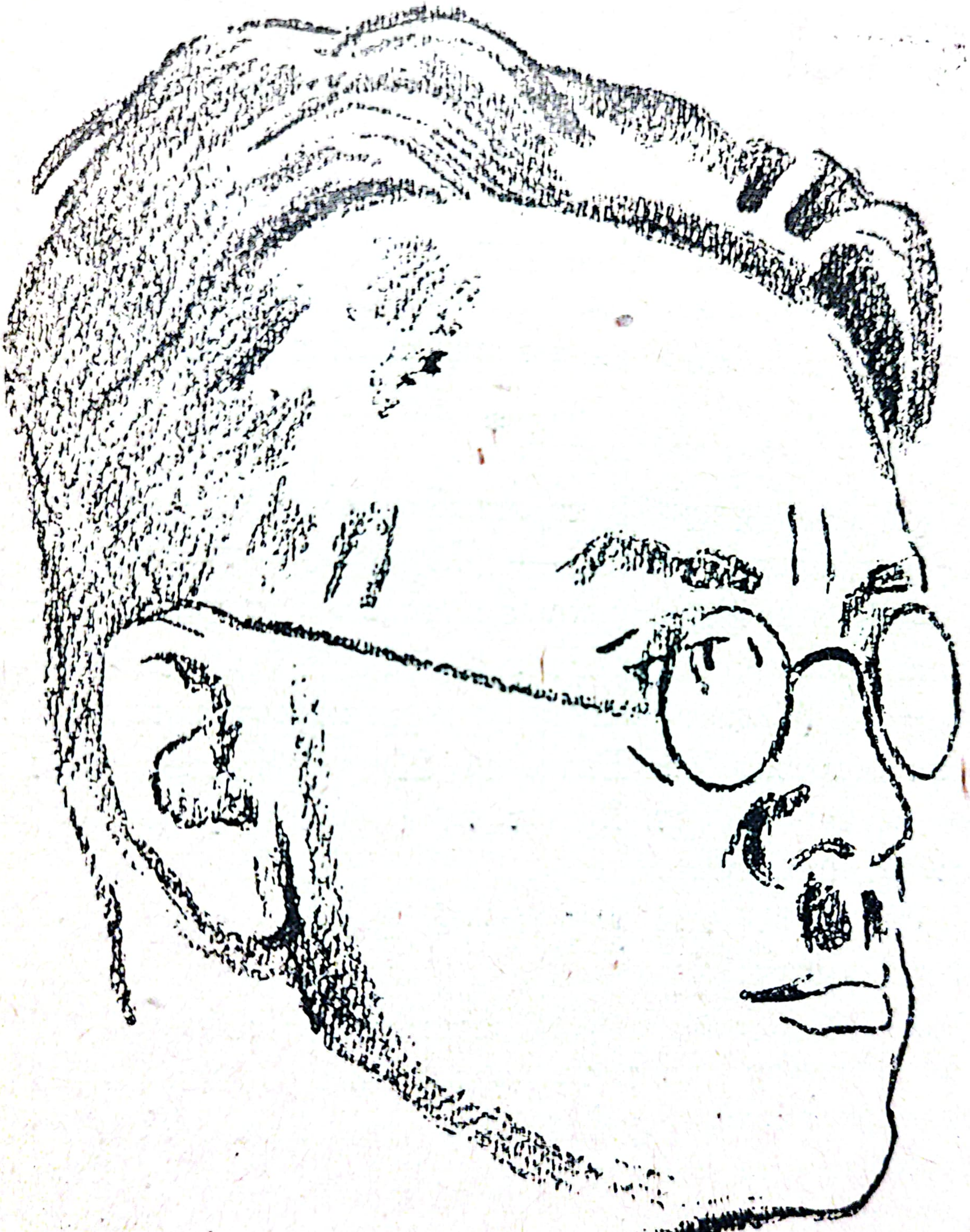
Το ερότιμα κατέλαβε τον Κρένκελ εκς απροόπτυ. Σε χαμια περίπτοςι δεν ίθελε ν' αποχοριςτι απ' τον Οτο Γιύλιεβιτς, μα ταφτόχρονα ένιοθε, πος δεν έχι δικέομα να ενκαταλίπςι τιν καταςκίνοςι. Ι απυςία-τυ μπορι να προκςενίςι ςτυς εναπομένοντες ανεπανόρθοτι ζιμία. Μίπος μέχρι τόρα δεδιατιρύνταν ακριβος απ' αφτον ι ραδιοςίνδεςι με τον εκςοτερικο κόζμο;

Ο Κρένκελ με διιγόντανε: «Σκεφτόμυνα-ςκεφτόμυνα, πος ν' απαντίςο ςτο ερότιμά-τυ, κε ςτο τέλος ςε χαμια αποκριςταλομένι ςκέψςι δεν κατέλικςα».

— Οπος διατάςετε — πςέλιςε.

Τα έλκιθρα ςτεκόντανε πια κοντα ςτις ςκινες. Ντιμένο τον Οτο Γιύλιεβιτς το χόςανε μέςα ςε μια ςακοςτρομνι, τον τοποθετίςανε αναπαφτικα ςτα έλκιθρα, κοντα ςτο κεφάλι-τυ τοποθέτιςαν ένα μεγάλο μαλακο πυπυλένιο μαξιλάρι. Ο Οτο Γιύλιεβιτς προςπάθαγε ν' αςτιεφτι, μα τ' αςτία-τυ πιγένανε ςτο βρόντο.

Τα έλκιθρα κςεκινίςανε. Εχτος απ' το Μπομπροφ κε τον Κόπυςοφ, τα έλκιθρα τα ςινοδέβανε κε ο Βολόντιας Ζαντόροφ, ο γραματέας τις κοματικις οργάνοςις, ο Φέντιας Ρεςςότνικοφ—καλιτέχνις, ο Βάνια Ρυμιάντςεφ — πρόεδρος τις επιτροπις τυ καραβιυ, ο Τόλιας Ζαγόρςκι — νάφκλιρος, όλι, ςα να διαλεχτίκανε, ντιμένι με μάβρυς δερμάτινυς μανδίες.

Αλεκσέι Νικολάεβιτς Μπομπροφ.

Τα έλκιθρα πιγένανε αρκετα γρίγορα, κε ι ςινοδέβοντες ανανκαζόντυςαν να τρέχυν απο πίςο-τυς. Ιταν απαρέτιτο να ιποβαςτάζυν το κεφάλι, να ςκεπάζυνε το πρόςοπο, πυ διαρκος ο Οτο Γιύλιεβιτς το κςεςκέπαζε. Ιθελε για τελεφτέα φορα να δι τιν καταςκίνοςι κε απεγνοζμένα βλαςτίμαγε, όταν κάθε φορα τυ κςαναςκεπάζανε το πρόςοπο.

Στο αεροδρόμιο πριν απ' τιν επιβίβαςί-τυ ςτο αεροπλάνο κςαναφιλίθικε με το Μπομπροφ.

— Φέβγο πέρα για πέρα ίςιχος, Αλεκςέι Νικολάεβιτς. Στι Μόςχα πολι καλα κάνανε πυ διαλέκςανε ςας".

*

„Σίμερα, ςτις 11 τυ Απρίλι, ολάκερι μέρα επικράτιςε κερος κατάλιλος για πτίςι, — τιλεγραφύςε ςτι Μόςχα ο Υςςακοφ. — Ο πιλότος Καμάνιν έκανε ςτιν καταςκίνοςι τρις πτίςις, κε μετάφερε ςτο Βανκαρεμ 15 ανθρόπυς. Ο ςιοπιλος ατρόμιτος Μόλοκοφ κατίγαγε ρεκορ, κάνοντας τέςερις πτίςις κε μεταφέροντας ςτο Βανκορεμ 20 ανθρόπυς, μετακςι τον οπίον κε τον καθιγιτι Σςιμντ πυ αρόςτιςε, ςινοδεβόμενο απ' το γιατρο Νικίτιν".

Ιςτερα δε απο μερικες μέρες έςτιλε τιλεγράφιμα κι ο ίδιος ο Μόλοκοφ.

„ Στις 11 τυ Απρίλι κατόρθοςα να κάνο τέςερες πτίςις απ' το Βανκαρεμ προς τιν καταςκίνοςι τυ Σςμιντ. Τιν τέταρτι φορα πέτακςα ςχεδον μέςα ςτο ςύρυπο. Τι φορα αφτι μεταφέρθικε ςτιν κςιρα ο Οτο Γιύλιεβιτς Σςμιντ. Περιπιμένα τιλιγμένον ςτα ζεςτα το μεταφέρανε με έλκιθρα ςτο αεροδρόμιο. Στο αεροπλάνο βοιθίςανε το ςίντροφο Σςμιντ να κςαπλόςι μέςα ςτι ςακαςτρομνι. Απο άλο ςάκο τυ φτιάκςανε ςτρόμα. Ο Οτο Γιύλιεβιτς με κανένα τρόπο δεν ίθελε να ενκαταλίπςι τιν καταςκίνοςι, εφ' όςον δε θ' αποςτελόντυςαν προιγύμενα όλι ι ςιμέτοχι τις αποςτολις. Ιποχόριςε ςτιν επι-

μονι όλον τον εναπομενόντον κε τύτο ίστερα απ' τιν κατιγοριματικι πρόταςι τις κιβέρνιςις".

Ο Μόλοκοφ, πυ εκςέπλιξε τον κόζμο με τιν ατρομία, τιν πςιχρεμία κε τιν εφεβρετικότιτά τυ, εφέβρε έναν ανίκυςτο τολμιρο τρόπο μεγαλόματος τις μεταφορικις ικανότιτας τις μικρις μιχανίς-τυ.

Το αεροπλάνο „Π-5", με το οπίο εκτελύςε τις διαςοςτικες επιχιρίςις-τυ ο Μόλοκοφ, διακρίνονταν με τιν επαρκι ικανότιτα μεταφορας φορτίυ, μα ι χοριτικότιτά-τυ ίτανε εκςερετικα αςίμαντι. Εκτος απ' τον πιλότο κε τον αερομιχανικο, το αεροπλάνο μπορύςε να πάρι έναν, το ανότατο όριο διο επιβάτες.

Ο χρόνος ίτανε λίγος, ι τςελιύςκιντςι πολι — ο Μόλοκοφ πίρε τιν απόφαςι.

Μόλις κατέβικε ςτον πάγο, ο αεροπόρος παράνγκιλε γρίγορα να φκιάκςυν απο αλεκςίπτοτα διο θέςις ςαν κύνια. Κάθε κύνια δέθικε με ςκινι γερα ςτο ένα απ' τα φτέρα κε ςτον κορμο τυ αεροπλάνυ. Στιν κάθε κύνια τοποθετίθικε κι απ' ένας επιβάτις.

Ι κατ' αφτο τον τρόπο πτίςι ίταν εκςερετικα δίςκολι για τυς επιβάτες. Ι δινατες πνοες τυ ανέμυ κατα τι γρίγορι πτίςι τυ αεροπλάνυ κε ι χαμιλι αρκτικι θερμοκραςία κριςταλόνανε κε τιν κύνια κε τυς επιβάτες, πυ καθόντυςαν ςχεδον ςτ' ανιχτα.

Παρ' όλ' αφτα ι πτίςι εχτελέςτικε λαμπρα. Μονάχος ο Μόλοκοφ μετάφερε 39 τςελιύςκιντςυς.

Εκτι μέρα

„Ι ζοι ςτιν καταςκίνοςι περιορίςτικε. Ι κυζίνα δε δυλέβι πια, — τιλεγραφι ο Κόπυςοφ. — Δέκα ςκινες ορφανέψςανε. Ι άνθροπι ςινεχίςανε να ζόνε κολεχτιβιςτικα κε τόρα μαζε-

φτίχανε σε δι-τρις σκινες, δεν κιμύντε, περιμένυνε το χάραγμα, κάνυν μακριες σιζιτίσις. Σχεδον το μεγαλίτερο μέρος στις σινομιλίες το καταλαμβάνι το ζίτιμα για το τί κερο θα κάνι άβριο.

Στις τέσερις ι όρα το πρωι, αφυ προγεβματίσαμε στα πεταχτα, αρχίσαμε να μεταφέρυμε φορτία στο αεροδρόμιο, να ετιμαζόμαστε για τιν τελεφτέα πτίσι. Πρότο πλισιάζι το αεροπλάνο τυ Καμάνιν, με αστραπιέα ταχίτιτα πέρνι επιβάτες κε ανεβένι πσιλα.

Προσγιόνετε ο Ντορόνιν, πυ μόλις χτες έφτασε στο Βανκαρεμ απο το Αναντιρ, περίφανος για το ότι, πρότος αφτος απο το σμίνος τυ Χαμπάροφσκ έφτασε στιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ. Αφυ πίρε στο αεροπλάνο-τυ τρις ανθρόπυς δε λογάριασε λιγάκι τι φόρα κε κατα τι στιγμι τις απογίοσις έσπασε το σσασι τυ αριστερυ παγοπέδιλυ κε το στίριγμα τις υρας. Αμέσος κινιτοπιίσαμε όλυς τυς μιχανικυς τις αποστολις. Κόβυμε σε διο κομάτια διο γερα ατσάλινα λοστα, κε νά τα σσασι κε το ιποστίριγμα ίνε έτιμα. Ιστερα απο έκσι όρες επιδιόρθοσις ι μιχανι ίνε έτιμι προς απόπτισι, φορτόνι κε φέβγι.

Το δέφτερο μισο τις μέρας φτάνι κι ο Βοντοπιάνοφ, πυκανε τι δισκολότατι διάπτισι πάνο απο τιν οροσιρα τυ Αναντιρ κε πυ απ' το Βόριο ακροτίριο χορις να ξεκυραστι χίμιξε προς τιν κατασκίνοσι. Προσανατολιζόμενος με ακρίβια φτάνι στιν κατασκίνοσι κάνι ένα γίρο πάνο απ' τ' αεροδρόμιο, εχτελι μια βιρτυόζικι προσγίοσι, κε αφυ πίρε τέσερις επιβάτες, γρίγορα — κε όμορφα απογιόνετε".

„ΜΟΣΧΑ — ΣΙΜΒΥΛΙΟ ΤΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΤΥ ΛΑΥ, ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ

Βανκαρέμ, 12 τυ Απρίλι. Σίμερα τ' αεροπλάνα πίρανε απ' τιν κατασκίνοσι τυ Σσμιντ κε μεταφέρανε στα

Βανκαρεμ ακόμα 22 ανθρόπυς. Σινολικά τις τελεφτέες μέρες μεταφέρθικαν απο τιν κατασκίνοσι 84.

Αν άβριο ο κερος θάνε καλος θα μεταφερθυν απ' τιν κατασκίνοσι όλι, κε θ' αρχίσυμε τι μεταφορα τον τσελιύσκιντσον με τ' αεροπλάνα απ' το Βανκαρεμ στο Υελεν.

Ο πρόεδρος τις έκτακτις τριάδας ΠΕΤΡΟΦ"

Τιν επόμενι μέρα το πρωι, εκατομίρια ανθρόπον, μ' ανιγμένες τις εφιμερίδες, διαβάζυν ανακυφιστικα:

„Στις 12 τυ Απρίλι πάρθικαν απ' τον πάγο απ' τον Βοντοπιάνοφ 7 άνθροπι. Απ' τον Καμάνιν κε τον Ντορόνιν — 15.

Στιν κατασκίνοσι παραμένυν 6 άνθροπι. Σταλίκανε με έλκιθρα απ' το Βανκαρεμ στο Υελεν 15 απ' τυς διασοθέντας τσελιύσκιντσυς".

„Τ' αεροπλάνο τυ Σλεπνιοφ μαζι με τυς σιντρόφυς Σμιντ, Υσσακοφ κε τυς αμερικανυς μιχανικυς Αρμιστετ κε Λεβερι, έφτασε στο Νομ (Αλάσκα).

Ο Αρμιστετ κε Λεβερι σε σιζίτισι με αντιπροσόπυς τυ τίπυ τονίσανε τον καταπλιχτικο ανδριζμο, πυ επιδίχτικε απο το σίντροφο Σμιντ.

Ι διάπτισι απ' το Βανκαρεμ προς το Νομ, απόστασι 375 μιλίον, εχτελέστικε απο το σίντροφο Σλεπνιοφ σε 2.10′ όρες".

Ος εκσις διιγίτε ο ίδιος ο Σλεπνιοφ για τι βάσι Βανκαρεμ κε τι διάπτισι προς τιν Αλάσκα:

„Βανκαρεμ. Το μικρο σπιτάκι τις βάσις. Εχι διο δομάτια. Ολάκερι μέρα, χρισιμοπιόντας με τιν αράδα τι δινατότιτα να καταλάβυνε το σκαμνάκι, πίνυνε τσάι. Στο πάτομα, πάνο στις σακοστρομνες κάθοντε πιλότι κε μιχανικι. Ανάμεσα σ' αφτυς κε ι αμερικάνι. Μέσα στο άλο δομάτιο βρίσκετε ένα στενο κρεβάτι. Αφτο παραχορίθικε στον άροστο αρχιγο τις αποστολις. Στιν πραγματικότιτα κιριότερος αρχιγος

ίνε ο ασιρματιστις. Το ανιπςομένο-τυ δάκτιλο σταμάτα αμέςος τις ςινομιλίες πυ γίνοντε θοριβόδικα, ακόμα κε κίνι πυ καπνίζυν αρχίζυν να μαζέβυν τα τςιγάρα-τυς μέςα στα μανικέτα, ςαν τάχατες να μπορι ο καπνος να εμποδίζι τι λίπςι.

Το περιβάλον θιμίζι περαςμένυς κερυς — επιτελίο τις Κόκινις φρυρας. Νιόθι — κανις, πος κάτι το ςοβαρο, κάτι το αςίνιθες λαμβάνι χόρα.

Ι μιχανικι Λεβερι κε Αρμιςτετ πέρνυν απο μένα τιν εντολι — να ετιμάςυνε τι νίχτα το αντιντετονατορικο ιλικο κε να εφοδιάςυνε τ' αεροπλάνα με βενζίνα. Ι λέκςι „τι νίχτα" λιγάκι κςιπάζι τυς μιχανικυς: τι νίχτα πρέπι να κιμιθύμε. Μ' αφτι εκςερετικα εκτελεςτικι άνθροπι αμέςος ντίνυντε κε τραβάνε ςτα βαρέλια κε κατόπι ςτ' αεροπλάνο.

Προι. Στον εκςόςτι βρίςκοντε τςελιύςκιντςι, τςύκτςι. Δίπλα ςτέκετε έλκιθρο κε κάπιος μ' επιμέλια τοποθετι μέςα ς' αφτο μια, διο, τρις ςακόςτρομνες. Βγάζυνε βαςτόντας απ' τα χέρια το Σςμιντ, τον τοποθετυν ςτο έλκιθρο, κε τον φέρνυνε ςτο αεροπλάνο. Ο Μπάμπυςςκιν τρέχι ςτιν άκρι τυ αεροδρομίυ, χριςιμέβοντας ο ίδιος για ορόςιμο απ' το οπίο πρέπι να απογιοθο.

Θ Υςςακοφ ο Αρμιςτετ κε Λεβερι καταλαμβάνυν τις θέςις-τυς ς ιν επιβατικι καμπίνα. Στερεόνυμε με το λυρι ςτο κάθιςμά-μυ.

Πρέπι να εκτελέςο τι δίςκολι διάπτιςι τις Τςυκοτςκικις θάλαςας, πρέπι έβδομι φορα να πετάκςο πάνο απ' το Βερίνκιο πορθμο. Παραπέρα ιπςόνυντε τα βυνα τις Αλάςκας.

Κςανα τα νιςια Κολιύτςιν κε Ιντλιντλ, το Σέρντςε-Κάμεν, το ακροτίριο Ντεζνιεφ. Στι θάλαςα χαμιλο ντυμάνι, μα μακρια ςτον ορίζοντα διακρίνετε το αμερικάνικο ακροτίριο Υελς. Σαράντα λεπτα πετάμε πάνο απο θαλαςοδαρμένο πλέοντα πάγο. Γίριςα το κεφάλι-μυ προς τυς επιβάτες. Ο Οτο

Γιύλιεβιτς κε ο Υςςακοφ γνέβυνε με το χέρι, ο Λεβερι απλόνι προς εμένα το χέρι-τυ, το ςφίνκο κε με τα μάτια ςινχέρο το μιχανικο για τιν άφικςί-μας στις Ενομένες Πολιτίες.

Πτίςι τριον ορον.

Να το Νομ. Το αεροδρόμιο κίτε ς' απόςταςι διο χιλιομέτρον απ' τιν παραλία. Εχι φαγοθι απ' τα κίματα κε ι άκρι-τυ ίνε κοντα ςτο νερο.

Γραφο ςιμίοςι ςτο μιχανικο: „Να ςικοθυν ι ςιμέες".

Τ' αεροπλάνο φτάνι ς' αεροδρόμιο κςένυ κράτυς. Ενας κίκλος, δέφτερος, τρίτος. Προςγίοςι προφιλαχτικι, κε νά βριςκόμαςτε πάλι πάνο ςτον πάγο.

Ανίγοντε ι ςίρτες τυ πάνο παραθιριυ τις ικοδομις. Τ' αεροπλάνο κιλάι ςτιν ακτι. Απ' το παράθιρο αναπετάςυντε προς τα όκςο ζοιρα κιματίζοντας ςτο ρέβμα πυ ςχιματίζι ο έλικας, ι κόκινι ςιμέα τις χόρας, ςτιν οπία ανίκι τ' αεροπλάνο κε ι ντόπια ςιμέα τις χόρας, πυ φιλόκςενα ιποδέχετε το αεροπλάνο αφτο.

— Στοπ το μοτορ.

— Στοπ.

Ιςιχάζι.

Ι δυλιά-μυ ςτι διαςοςτικι αποςτολι τελίοςε. Μεγάλο πλίθος αμερικάνον κε εςκιμόον κικλόνι το αεροπλάνο, κροταλίζυνε τα αναλίοτα κινο-φοτομιχανίματα, γλιςτράνε προς τ'αεροπλάνο αφτοκίνιτα. Εγο κε ο Υςςακοφ βοιθάμε τον Σςμιντ να κατεβι απ' τιν κοντι ναφτόςκαλα ςτον πάγο κε να καθίςι ςτ' αφτοκίνιτο.

Ο γέρο-καπετάνιος Τομας Ρόςο, κορδόνοντας τον εαφτότυ, λέγι αλα ναφτικα το ςτερεότιπο:

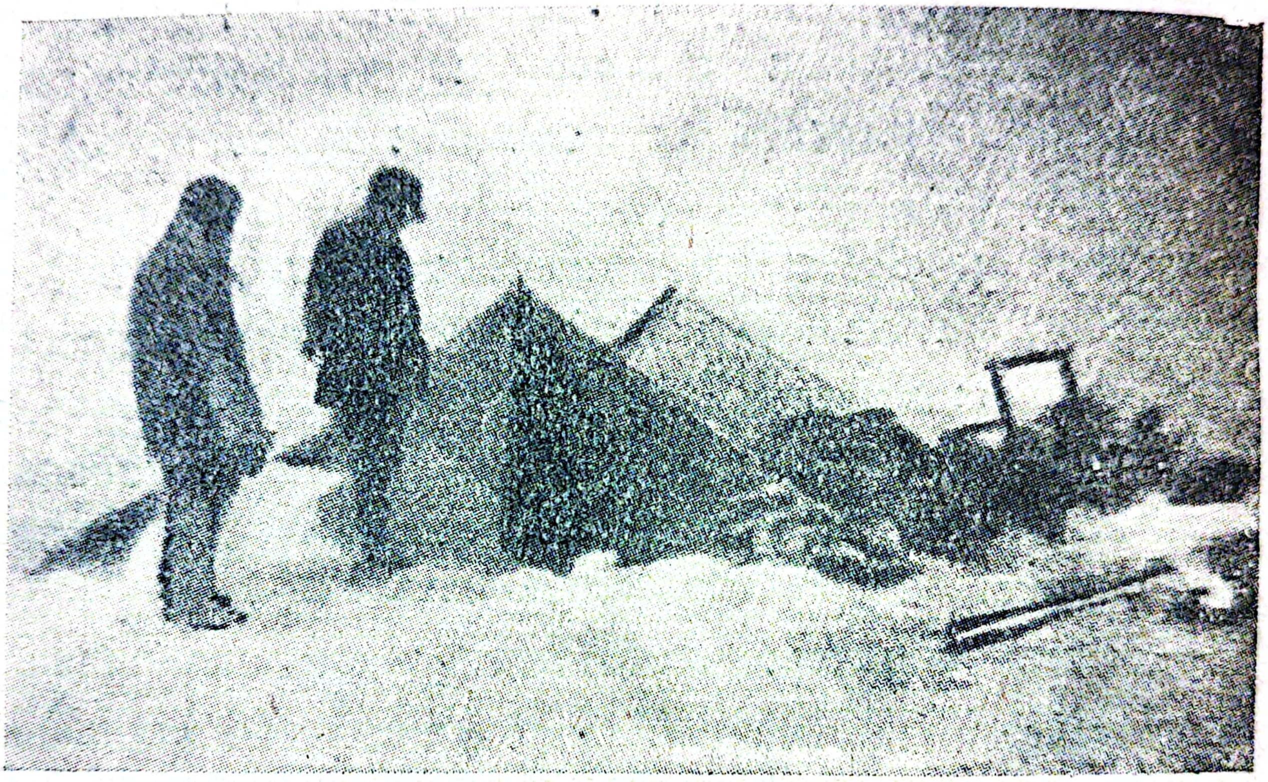
— Καλος ορίςατε, δζέντλεμεν!"

Ι τελεφτέα νίχτα

Στις 12 τυ Απρίλι απομένανε πάνο ςτον παγετόνα έκςι ανθρόπι: ο Α. Μπομπροφ, ο καπετάνιος Βορόνιν, ι αςιρ-

ματιστες Κρένκελ κε Ιβανοφ, ο λοστρόμος Ζαγόρσκιι κε ο μοτορίστας Πογόσοφ. Μαζί-τυς ίχανε οχτο σκιλια.

Τι μέρα αφτι ι κατασκίνοσι φενότανε σαν απορφανομένι κε έριμι αν κε ι μόλις προ ελάχιστυ χρόνυ παρυσία ανθρόπον γίνονταν εσθιτι κε στο παραμικρότερο πράμα. Απ' τις ορθάνιχτα ανιγμένες πόρτες τον σκινον φενόντυσαν αναμένα

Εμιναν τελεφτέι.

καντίλια, κε ι λάμπες τυ φοτος πυ ρίχνονταν απ' αφτα στριφογιρίζανε τρεμυλιαχτα στα απο χαραβόπανα χαμομένα τιχόματα τον ενκαταλιμένον κατικιον. Σε μια απ' τις σκινες ανχομαχύσε σα να μυρμύριζε μια αναμένι νκαζιέρα..

Ι τελεφτέα νίχτα ίτανε πολι ανισιχαστικι. Εμφανιζόντυσαν κενύργιες σχιζμάδες. Ο πάγος έτριζε κε σάλεβε απιλιτικα. Ο Κρένκελ πΰχε να κιμιθι μερικα μερόνιχτα έπεσε στι σκινι για ίπνο κε κιμίθικε σαν πεθαμένος.

,,Ολάκερι τύτι τι νίχτα, — διιγίτε κατόπι ένας απ' τυς έκσι, — ο καπετάνιος Βορόνιν — δεν έκλισα μάτι. Στι σκινι

το φανάρι ίτανε ανομένο. Αναψα τι νκαζιέρα, έβρασατσάι, έπλινα τα μαγιρικα σκέβι κε τα σιγίρισα όλα με επιμέλια, αφισα μέσα στι σκινι, κατα τι ναφτικι σινίθια, μέρος τροφίμον κε πραγμάτον απαρέτιτον για άνθροπο πυ απρόζμενα θα βρεθι ενκαταλιμένος πάνο σε τύτυς τυς πάγυς. Ιθελα, όστε ι κατασκίνοσι τυ Σσμιντ ακόμα κε αφιμένι απ' τυς κατίκυς-τις, να μι μιάζι με τις χαόδικες κατασκινόσις τον αποστολον τυ εκσοτερικυ, πυ έτιχε να δο στο νισι τυ Ροντολφ στο 1929.

Με τα χαράματα βγίκα όκσο στον αέρα. Ο κερος ίτανε καθαρος. Γίρο βασίλεβε απόλιτι σιγαλια. Λιγάκι αργότερα ι ασιρματιστες ανακινόσανε πος πετάνε για μας τρία αεροπλάνα. Αρχισα να φράζο τιν ίσοδο τις σκινις, για να μι χοθι αφτυ καμια αρκύδα κε κάνι άνο-κάτο τα εφόδια, πυ άφισα. Κε νά ι ίσοδος τις σκινις ίνε φραγμένι. Μα νά — κσέχασα το καπέλο-μυ. Χριάστικε να κσεκαρφόσο ένα απο τα σανίδια, να πάρο το καπέλο-μυ κε να κσανακαρφòσο τιν ίσοδο. Μα μόλις τιν κάρφοσα — κιτάο κσέχασα τα γάντια-μυ. Ανανκάστικα να τιν καρφόσο για τρίτι φορα".

„Πολικι θάλασα, κατασκίνοσι τυ Σσμιντ, 13, 1 òρα 05 λεπτα. Στις 12 τυ Απρìλι τέλιοσε βασικα ι μεταφορα τον τσελιύσκιντσον κε τον πολίτιμον φορτίον στιν κσιρα. Μόλις πίραμε ραδιοτιλεγρàφιμα για τιν απόπτισι τριον αεροπλάνον. Ανάβυμε το τελεφτèο καπνοβόλο σινιàλο. Σταματάμε τι ραδιοσίνδεσι. Μετα μιάμισι όρα εγο, ο καπετάνιος Βορόνιν κε ο ασιρματιστις Κρένκελ ενκαταλίπυμε τελεφτέι τιν κατασκίνοσι τυ Σσμίντ, αφίνοντας ιπσομένι στι σκοπια τι σοβιετικι σιμέα.

Ο εκτελον τα καθίκοντα τυ αρχιγυ τις αποστολις Αλεκσέι Μπομπροφ" ◆■◆

ΝΙΚΙ ΜΕΓΑΛΕΠΙΒΥΛΙΣ ΑΝΔΡΙΑΣ

Ολάχερος ο χόζμος, πυ προςίλοςε τιν προςοχί-τυ ςε χὰθε βίμα τον διαςοςτιχον αποςτολον, με έχδιλο θαβμαζμο παραχολυθύςε τι δυλια αφτι, όμια με τιν οπία άλι δε γνόριςε ι ιςτορία. Σινχεντρομένι χε ίρεμι, χορις ύτε ςχια αποθάρινςις, όπος αχριβος αφτι εχι πέρα, πάνο στον παγετόνα, τέντοςε ι χόρα όλα τα τιτάνια νέβρα-τις, τα ςινχέντροςε ς' ένα γιγάντιο χτίπιμα. Ολάχερι ι χόρα ὲπερνε μέρος ςτι διὰςοςι τον τςελιύςχιντςον. Αφτες ι διαςοςτιχες εργὰςίες μετατραπίχανε ςε μεγαλιόδιχι ὰμιλα ανδρίας, ὸταν ὰνθροπι, χαράβια, αεροπλάνα, παραςιρόμενι απ' το χιονιένιο τιφόνα, ςινθλιβόμενι απο ιςχιρότατες τριχιμίες τυ οχεανυ, χςεπαγιαζμένι απ' το χρίο χε μι χςέροντας ίπνο, χιμὶχςανε στο βορα, εχι προς το νιςάχι τον ατρόμιτον.

Ι ομὰδα τον εχςερεβνιτον τυ πόλυ, χὰτο απ' τιν οπία έτρεμε ο παγετόνας έτιμος ςε χὰθε λεπτο να ςχορπιςτι ςε χομάτια, χε τα ςτίγματα τον δρόμον, απ' τυς οπίυς μέςα ςτι νίχτα στο χιονιςίφυνα ςπέβδανε ςτο βορα τ' αεροπλάνα τυ χομυνιςτι Μόλοχοφ, τον νεολέον Λιαπιντέβςχι χε Καμάνιν, τον τολμιρον πιλότον Λεβανέβςχι, Βοντοπιάνοφ, Σλεπνιοφ, Ντορὸνιν, — νά ςε τι προςίλοςε τις μέρες αφτες ο χόζμος τιν προςοχί-τυ.

I άνθροπι τυ δικύ-μας μπολσσεβίκικυ σίμερα — ανθρόπινο ιλικο — ίνε παντυ ι φορις όχι τυ δικύ-τυς, όχι τυ ατομικυ, όχι τυ απομονομένυ ενθυσιαζμυ, μα τις κολεχτιβιστικις ανδρίας τις τάκσις-τυς. Ακριβος το πιο μεγαλιόδικο, πυ περικλίνετε ς' αφτι τιν αλιςίδα τον ανδραγαθιμάτον, πυ σιμιόνι τι διάςοςι τις ένδοκσις αποςτολις, το πιο μεγαλιόδικο, πυ περικλίνετε ςτι χορις προιγύμενο παράδιγμα δίμινι σταθερότιτα τυ Σςμιντ, τυ Βορόνιν, τυ Μπομπροφ κε τον σιντρόφον-τυς, — ίνε ι ανεπιτίδεφτι κε ίρεμι μπολςςεβίκικι ανδρία, ι ατςαλένια ςινκεντροτικότιτα κε αντοχι, ακριβις κε ςοςτι ςαν ρολόγι.

I ένδοκςι εκςερεβνιτες τυ πόλυ, χορις ύτε μια φορα να δόςυνε προςοχι στον ανίςιχο τριγμο τυ πάγυ, ςινέχιζαν, όπος ςινίθος, τις επιςτιμονικές-τυς αναδιφίςις, μελετύςανε τιν ιςίγιςι τυ ς. Στάλιν, αντλύςαν απ' αφτιν μπολςςεβίκικι σταθερότιτα, δίναμι, γενεότιτα, πεπίθιςι κε ανδρία.

Κε να ι νίκι κερδίθικε. I ιροικι πιλότι διαςόςανε τυς τςελιύςκιντυς. I νίκι-τυς ίνε λαμπρι επίδικςι τον ιπςιλον τεχνικον ιδιοτίτον τις αεροπορίας-μας, τυ ιπςιλυ επίπεδυ προετιμαςίας τον αεροπόρον-μας. Ινε το γενέο απόςπαςμα τον δαμαςτον τυ Πόλυ, ςάρκα απ' τι ςάρκα, έμα απ' το έμα, τις ανδρίας τάκςις τον προλεταρίον, άκςια πεδια τις μεγάλις πατρίδας-τυς.

Ο καπιταλιςτικος κόζμος, θαβμάζοντας τα ανδραγαθίματά-τυς, ακριβος όπος έμινε εκςτατικος απ' το ανδραγάθιμα τυ «Κράςιν», ακριβος όπος γοιτέφθικε απ' τιν τόλμι τον καταχτιτόν-μας τις ςτρατοςφέρας, δεν ένιοςε κε δε θα νιόςι, πος ι τάκςι πυ τυς μεγάλοςε, πυ ανάθρεπςε ς' αφτυς τιν ανδρία, πος το κόμα, πυ τυς ενέπνεφςε ςτιν πάλι, κρίβι μέςα-τυ ανεκςάντλιτες πιγες ιροιςμυ, αποκριςταλομένες ςτα εκατομίρια τον πεδιόν-τις. Μέςα ςτο βιβλίο τις κολεχτιβιςτικις ταкςικις ανδρίας, μια απ' τις χριςές τυ ςελίδες ίνε κε το

ανδραγάθιμα τον τσελιύσκιντσον κε τον συτίρον-τυς, σ' αφτο θα γραφυν πολες σελίδες. Ι μπυρζζυαζία δεν ίδε κε δε θα δι τέτια ανδρία στυς επίλεχτυς ανθρόπυς τυ περιβάλοντός-τις: τάχσι, καταδικαζμένι απ' τιν ιστορία στιν καταστροφι, τάχσι πυ αντάλαχσε τον ιροιζμο με τα λεφτα, πυ διλα κρίβετε πίσο απ' τιν πλάτι τον ένοπλον μισθοφόρον-τις, ποτες δε θα καταλάβι, τί δινάμισι, πυ δεν ιδόθικαν μέχρι τα τόρα, τί τόλμι, αφοβία γενα ι νικιφόρα κολεχτίβα, πυ πιστέβι στις δινάμις-τις, πυ χτίζι το σοσιαλιζμο.

Το μικρο νισάκι τον πάγον εκσαφανίστικε στο άπιρο κάτο απ' τις αχτίδες τυ ανικσιάτικυ ίλιυ πυ προβάλι...

„ΒΑΝΚΑΡΕΜ, ΥΕΛΕΝ

Προς τυς ΛΙΑΠΙΝΤΕΒΣΚΙ, ΛΕΒΑΝΕΒΣΚΙ, ΜΟΛΟΚΟΦ, ΚΑΜΑΝΙΝ, ΣΛΕΠΝΙΟΦ, ΒΟΝΤΟΠΙΑΝΟΦ, ΝΤΟΡΟΝΙΝ

Ιμαςτε καταγοιτεβμένι απ' τιν ιροικί-ςας δυλια για τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον. Ιπεριφανεβόμαςτε για τι νίκι-ςας ενάντια ςτις δινάμις τον ςτιχίον. Ιμαςτε χαρύμενι, για το ότι δικεόςατε τις πιο καλες ελπίδες τις χόρας κε φανίκατε άκςια πεδια τις μεγάλις-μας πατρίδας.

Προτίνυμε ςτιν Κεντρικι εκτελεςτικι επιτροπι τις ΕΣΣΡ:

1) Τιν καθιέροςι ανότατυ βαθμυ διάκριςις, πυ απονέμετε ς' εκίνυς πυ εκτέλεςαν ιροικο ανδραγάθιμα, — τιν ονομαςία „ΤΥ ΙΡΟΑ ΤΙΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΙΣ ΕΝΟΣΙΣ"

2) Τιν απονομι ςτυς αεροπόρυς:
ΛΙΑΠΙΝΤΕΒΣΚΙ, ΛΕΒΑΝΕΒΣΚΙ, ΜΟΛΟΚΟΦ, ΚΑΜΑΝΙΝ, ΣΛΕΠΝΙΟΦ, ΒΟΝΤΟΠΙΑΝΟΦ, ΝΤΟΡΟΝΙΝ,
πυ ςιμετέςχαν άμεςα ςτι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον τις ονομαςίες „τον ιρόον τις Σοβιετικις Ενοςις".

3) Τιν απονομι τυ παράςιμυ τυ Λένιν ςτυς αναφερθέντας αεροπόρυς, κε ςτυς αερομιχανικυς, πυ τυς εκςιπιρετίςανε κε για τιν παροχι ς' αφτυς εφάπακς χριματικις αμιβις ίςις προς ένα χρονιάτικο μιςθο.

Ι. ΣΤΑΛΙΝ, Β. ΜΟΛΟΤΟΦ, Κ. ΒΟΡΟΣΣΙΛΟΦ,
Β. ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ, Α. ΖΖΤΑΝΟΦ"

„ΒΑΝΚΑΡΕΜ, ΥΕΛΕΝ

Προς τυς ΣΣΜΙΝΤ, ΜΠΟΜΠΡΟΦ, ΒΟΡΟΝΙΝ, ΚΡΕΝΚΕΛ, ΠΡΟΣ ΟΛΥΣ ΤΥΣ ΤΣΕΛΙΥΣΚΙΝΤΣΥΣ

Χερετίζυμε κε ςινχέρυμε θερμα τυς ιροικυς τσελιύςκιντςυς, πυ γενέα κι οργανομένα αγονιςτίκανε ενάντια ςτο ςκλιρο ςτιχίο τυ πόλυ κε ςταθερα ιπομίνανε τι δίμινι εχμαλοςία μέςα ςτυς πάγυς.

Προτίνυμε ςτιν Κεντρικι εκτελεςτικι επιτροπι τις ΕΣΣΡ:

1) Τιν απονομι ς' όλυς τυς τςελιύςκιντςυς, καθος επίςις κε ςτον Υςςακοφ κε Πετροφ τυ παράςιμυ τυ Κόκινυ αςτέρα.

2) Τιν ανέγερςι ςτι Μόςχα μνιμίυ για τιν ανάμνιςι τις πολικις εκςτρατίας τυ «Τςελιύςκιν».

3) Τιν παροχι ς' όλυς τυς τςελιύςκιντςυς εφάπακς χριματικις αμιβις ίςις προς το μιςθο έκςι μινον.

Ι. ΣΤΑΛΙΝ, Β. ΜΟΛΟΤΟΦ, Κ. ΒΟΡΟΣΣΙΛΟΦ,
Β. ΚΥΙΜΠΙΣΣΕΦ, Α. ΖΖΤΑΝΟΦ“

Στις 20 τυ Απρίλι ι Κεντρικι εκτελεςτικι επιτροπι τις ΕΣΣΡ αποφάςιςε να ονομάςι τυς αεροπόρυς Λιαπιντέβςκι, Λεβανέβςκι, Μόλοχοφ, Καμάνιν, Σλεπνιοφ, Βοντοπιάνοφ κε Ντορόνιν „Ιροες τις Σοβιετικις ένοςις“, πυ εκςιςύτε με τιν παραςιμοφορία-τυς με διο παράςιμα· εχτος αφτυ τυς παραςιμοφορίςανε με τα παράςιμα τυ Λένιν.

Με το παράςιμο τυ Λένιν παραςιμοφορίθικαν επίςις ο αεροπόρος-παρατιριτις Πετροφ, ο μιχανικος Ρυκόφςκι, ο Λεβερι (πολίτις τον Ενομένον Πολιτιον τις Αμερικις), ο Πιλιύτοφ, Γριμπάχιν, Α. Κλάιντ (πολίτις τον Ενομένον Πολιτιον τις Αμερικις), Αλεκςάντροφ, Ράτυςςκιν, Σάβιν, ο αρχιτεχνίτις Ράζιν, ο τεχνίτις Ντεβιάτνικοφ κε ο λοςτρόμος Σαλιτάχοφ.

Ολι όςι ςιμετίχαν ςτιν αποςτολι τυ „Τςελιύςκιν“, 105 τον αριθμο, κε ο Μπ. Μογιλέβιτς πυ πνίγικε, παραςιμοφορίθικαν με τα παράςιμα τις Κόκινις ςιμέας. Μ’ αφτο το παράςιμο τιμίθικαν κε ι οργανοτες κε ςιμέτοχι τον διαςοςτικον αποςτολον.

Μα τιν πιο ιπςιλι επιβράβεφςι τιν πίρε ι χόρα, πυ χατίγαγε τι νίκι ενάντια ςτο Βόριο Πόλο. Κςαναδέχτικε ςτυς κόλπυς-τις εκςερετικα πεπιραμένυς εκςερεβνιτες τυ Πόλυ, επιςτίμονες κε ναφτικυς, αποκόμιςε τεράςτια πίρα για τιν ιπερνίκιςι τον δυςκολιον τυ πόλυ, έςφιξε τα χέρια τον ανδριότατον ιρόον. Μα μέςα ςτιν τεράςτια ικογένια τις εργαςίας ίτα-

ν εδιάφορες ικογένιες, πυ δεχτίκανε πίσο όχι μονάχα τυς ίροες, μα κε τυς άνδρες-τυς, αδέρφια, πεδια πατεράδες. Κε μέσα στο χορο τον χερετιστιρίον, με τα οπία ο κόζμος προϋπαντύσε τυς τσελιύσκιντσυς κε τυς σοτίρες-τυς, ιδιέτερα θερμα ιχύσαν ι φονες τον σινχενον τον τσελιύσκιντσον.

Στο γράμα-τυς προς το Στάλιν λέγανε:

„Αγαπιτε Ιόσιφ Βισαριόνοβιτς!

Σίμερα, όταν ι άνδρες κε ι πατεράδες-μας βρίσκοντε πια εχτος κινδίνυ κε νιόθυν κατ' απ' τα πόδια-τυς το στέρεο έδαφος τις Σοβιετικις γις, ι πρότι-μας σκέψι χαρας κε θριάμβυ στρέφετε σε σας, το καμάρι-μας, το μεγάλο-μας φίλο.

Κσέρυμε πος απ' τιν πρότι μέρα τις απόπλεψσις τυ «Τσελιύσκιν» παρακολυθύσατε προσεχτικα τιν ανδρία δυλια τον σινχενόν-μας. Κσέρυμε πος απ' τι στιγμι τις καταστροφις ίσαστaν εσις ο απεφθίας οργανοτις κε εμψιχοτις όλον τον διασοστικον μέτρον, επικεφαλις τον οπίον βρίσκονταν ένας απο τυς πιο κοντινύς-σας σινεργάτες — ο Β. Β. Κύιμπισσεφ. Κσέρυμε πος ι φροντίδα-σας παρακολυθύσε κάθε κενύργιο αεροπλάνο, ατμόπλιο, πιδαλιυχύμενο, πυ έσπευδε σε βοίθια, για τι διάσοσι τον σινχενόν-μας, εχμάλοτον τυ πάγυ.

Αφτί-σας τι φροντίδα τι νιόθαμε κάθε μέρα, όπος τι νιόθανε κε ι δικί-μας στυς απομακριμένυς πάγυς τυ πόλυ. Αφτι μας ενέπνεε τιν πεπίθισι στι νίκι, στιν επιτιχία!

Αγαπιτε Ιόσιφ Βισαριόνοβιτς! Δίσκολο, πολι δίσκολο ίτανε να περιμένυμε. Μα πίσο απ' τι φροντίδα-σας στεκόντανε ι δίναμι, πυ τιν μεγάλοσε ι χόρα-μας κάτο απο τιν καθοδίγισίσας. Για να διμιυργίσι αφτι τιν ισχιρι τεχνικι — αεροπλάνα, ατμόπλια για πλόες δια μέσυ τον πάγον, πιδαλιυχύμενα, για να σφιριλατίσι ατρόμιτα στελέχι—αεροπόρυς, καπετάνιυς, εξερευνιτες τυ πόλυ, χριάστικε το κόμα-μας, με επικεφαλις εσένα, να κοπιάσι πολι.

Να γιατι σίμερα, όταν πια ι σινκενίς-μας αφίσανε στυς πάγυς μονάχα τιν περίφανα κιματίζυσα Κόκινι σιμέα τις Χόρας τον Σοβιετ — σίμβολο τυ ότι ι Αρκτικι ίνε κε θα μένι Σοβιετικι, δε μπορύμε να μι μιραστύμε με σας τι χαρά-μας. Δεχτίτε τις μεγάλες-μας εφχαριστίες, αγαπιτέ-μας, δικέ-μας Ιοσιφ Βισαριόνοβιτς...“

***

Στις 14 τυ Απρίλι όλος ο κόζμος σιμίοσε τι νίκι τις Σοβιετικις αεροπορίας. Εχς επανκέλματος επαναστάτες, διπλομάτες, ιπυργι, καθιγιτες τις Σορβόνις, πλίαρχι τυ πόλυ, διδάχτορες τις φιλοσοφίας — άνθροπι με εχ διαμέτρυ αντίθετες πεπιθίσις κε τρόπο ζοις, απίφθιναν στο Κρεμλίνο τιλεγραφίματα κε γράματα θαβμαζμυ.

«Χέρυμε κε σινχèρο για τι διάσοσι τις ιροικις αποστολις τυ „Τσελιύσκιν“.

Ρομεν Ρολαν»

„Θερμο χερετιζμο στυς ανδρίυς κε δοχσαζμένυς σοτίρες τον τσελιύσκιντσον, πυ απόδιχσαν πος για τυς μπολσσεβίκυς δεν ιπάρχι τίποτε το αδίνατο.

Αντρε Μαρτι“

„Ο τελεφτέος απ' τυς τσελιύσκιντσυς ίνε ο θρίαμβος για τι Σοβιετικι ένοσι, πυ επιτέφχθικε εν ονόματι τυ πολιτιζμυ. Το ιροικο αφτο κατόρθομα αποτελι τιν αρχι τον αρχον, πυ ανίγοντε στο μέλον μπροστα στιν ανθροπότιτα, όταν θα σινενοθι κάτο απο μια πανκόζμια κιβέρνισι, θα εχσαλίψι για πάντα τον πόλεμο κε θα καταστυν όλι ι άνθροπι σίμαχι στιν ιποστίριχσι τις κινονικις δικεοσίνις κε τις κατάχτισις τις φίσις.

Δε μπορύμε να φανταστύμε αλιότικα τιν ανθροπότιτα στο μέλον παρα σαν ένα ενιέο κινονικο σίνολο, πυ ανκαλιάζι ολόκλιρι τιν ιδρόγια σφέρα, κε ι ανθροπότιτα αφτι πάρα-πολι θα μιάζι τι Σοβιετικι ένοσι.

Ερμπερτ Υελς“

«...Επιτρέπςτε-μυ να ςιμετάςχο ςτα πολα ςινχαριτίρια, πυ πίρε ι ςοβιετικι κιβέρνιςι με τιν εφκερία τις πετιχιμένις διάςοςις τις επιςτιμονικις αποςτολις, πυ ναβάγιςε ανάμεςα ςτυς πάγυς τυ αρκτικυ οκεανυ. Αφτο ίτανε κατόρθομα πραγματικα εκςέρετο απο άποπςις ακςίας κε ιδίκεφςις. Ινε ένας απ' τυς θριάμβυς εκίνυς, πυ θα παραμένι ςτι θίμιςι πολι διάςτιμα ίςτερα απο τι λιζμονια τις δόκςας πολον πολεμικον νικον.

Λόιδ Δζορτζ»

„... Εκςερετικα ςιμαντικο ίνε το ιςτορικο γεγονος τις απεριόριςτις εμπιςτοςίνις τον ςιμέτοχον τις αποςτολις κε όλυ τυ πλιθιζμυ τις Σοβιετικις ένοςις κε τις ενεργιτικότιτας, αποφαςιςτικότιτας κε ιλικυ εκςοπλιζμυ τις ςοβιετικις κιβέρνιςις, τις ικανότιτάς-τις να διαςòςι τυς ενκαταλελιμένυς ςτυς πάγυς ανθρόπυς. Απ' αφτο βγένι, πος ι εκςέρετι επιτιχία τις διάςοςις τον τςελιύςκιντςον, ιπογραμίζι επίςις κε τιν υςία τον ςχέςεον μετακςι τον πολιτον κε τον αρχον ςτι Σοβιετικι ένοςι. Πρέπι να ελπίζυμε πος το μάθιμα αφτο θα χριςιμέψι ςτο να καταςτρèπςι μερικες προκαταλίπςις, πυ έχυν ι διτικο-εβροπαικες χòρες απέναντι τις Σοβιετικις ένοςις.

Λόρδος Μάρλι".

Ανθροπι, πυ δεν ίχανε ύτε ιπυργικα χαρτοφιλάκια, ύτε διπλοματικες πλιρεκςυςιότιτες, ύτε διάςιμα ονòματα, απεφθίνανε τα ςινκινιτικά-τυς γράματα απ' εφθίας ςτυς αεροπόρυς. Περιςότερα απ' όλυς γράματα πίρε ο ς. Μόλοκοφ κε περιςότερο απ' όλυς αφτον χερέτιςε ι Ιταλία.

„Αγαπιτε ςινιορ Μόλοκοφ!

Παρακολύθιςα με μεγάλι ςινκίνιςι όλες τις φάςις τις γενεότιτάς-ςας, πυ επεδίκςατε ςτιν αποςτολι τυ Πόλυ. Ολάκερος ο κόζμος ίνε εκςτατικος απ' τι δίναμι, το φρòνιμα κε τι ςτοικòτιτα τέτιον ιρόον. Σε ςας προςοπικα, ςινιορ Μόλοκρφ, πυ με μετριόφρονα αφτοθιςία έκανες πραγματικα θάβματα γενεότιτας, περιφρονόντας όλες τις διςκολίες, πυ ίπςοςε ι κακι τίχι μπροςτά-ςας κε ςτυς ςιντρόφυς-ςας πυ πετίχατε το αδίνατο, ςτέλνο θερμα ςινχαριτίρια εκ μέρυς τις οργάνοςις τον μαχιτον κε φαςιςτον τις Νέας Ιταλίας.

Σας ανκαλιάζυμε φιλικα, δεχθίτε τυς χερετιζμύς-μας.

Μιλάνο, 13 τυ Απρίλι.

Γβίλο-Νταλ-Μόρο"

„Αγαπιτε ςινιορ Μόλοκοφ!

Παρακολυθόντας με ςιμπάθια κε με ιλικρινι πόθο επιτιχίας τα μέτρα διάςοςις, που παρθίκανε, διάβαςα ςίμερα για τα ιροικά-ςας κατορθόματα, που εκςαςφάλιςαν απο τον κίνδινο τυς ιπόλιπυς ςιμέτοχυς τις καταςκίνοςις το Σςμιντ.

Σας παρακαλο, ςινιορ Μόλοκοφ, να δεχθίτε τιν έκφραςι το ιλικρινύς-μυ θαβμαςμυ κε πόθυ για μεγαλίτερες επιτιχίες, απο μια ιταλίδα φαςίςτρια, ςε ςας κε ςτυς διαςοθέντας απ'τον κίνδινο.

Σεν-Σεκονο-Νορμα, 13 το Απρίλι.

Ι αφοςιoμένι ςε ςας **Γαζαρίνα Πιετραλύνκα“**

„Ο Θεος να ςας ανταμίπςι, Μόλοκοφ, για το ιροικο νικιφόροςας κατόρθομα.

Με το γράμα αφτο μια ιταλίδα προςπαθι να πλιςιάςι πνεβματικα προς εςας, για να φιλίςι τα μεγαλόπςιχα χέρια-ςας.

14 το Απρίλι

Σολφερίνο Μπρένια“

„... Μπράβο ςινιορ Μόλοκοφ! Αποδιχτίκατε πραγματικος ίροας κε όλυς-μας μας εκςαναγκάςετε να λαχταρύμε.

Μιλάνο 14 το Απρίλι.

Πιέτρο Αρμπάτι“

„Στο 1923 το δανικο ατμόπλιο „Τατιάνα“ ναβάγιςε κοντα ςτις ακτες τις Αλάςκας. Το πλίρομα διαςόθικε ς' ένα μικρο νιςάκι. Αφτο ςινέβι το χιμόνα. Απ' το ςκάφος δεν προκάναμε να πάρυμε μαζί-μας ύτε τρόφιμα ύτε ρυχιςμο, ύτε ςκινες. Οχτο μερόνιχτα περάςαμε κάτο απο αφόριτες ςινθίκες. Παγόναμε, πινύςαμε, κ' επιδι δε μπορύςαμε να ςινδεθύμε με τον όκςο κόςμο, ετιμαςτίκαμε για το θάνατο Στο ένατο μερόνιχτο, όταν πια κε ι πιο δινατι αρχίςανε να αποθαρίνοντε, όταν ι πίνα κε ι ςτερίςις ιποςκάπςανε τις δινάμις τον πιο ςκλιραγογιμένον, μας βρίκε ένα καναδικο θοριχτο, που περιπολύςε. Στο θοριχτο μας παραχορίςανε ακατάλιλο κατάλιμα. Κανένας δε ςκέφτικε να μας δόςι κυβέρτες, για να ςκεπαςτύμε, ίτε καθαρα αςπρόρυχα. Στο διάςτιμα τον ενια μερόνιχτον τόςο κςεςχίςτικαν τα ρύχαμας απ' τιν αλμίρα, πύτανε αδίνατο να κινίςυμε το χέρι ίτε το πόδι. Κανις δε μας ίπε ύτε ένα θερμο λόγο.

Μας ςτίλανε ςτι Βικτὸρια, κε κι, αντι να μας ζεςτὰνυν, να μας παράςχυν ανάπαφςι, μας κλίςανε ς' ἐνα ίκιμα με κινκλίδες. Εφτα μέρες καθὸμασταν αφτυ, κε στο διάςτιμα αφτο δε μας αλάχςανε τα αςπρόρυχα. Ολι ὶμασταν με κίνα τα ρὺχα, πυ διαςοθὶκαμε. Φτὰςαμε μέχρι τα έςχατα. Γράπςαμε πινακίδα κε τιν κρεμάςαμε ςτο παράθιρο: Εδο ζύνε δανι νάφτες, πυ ναβαγίςανε. Βοιθίςτε-τυς!" Μας ανανκὰςανε να βγὰλυμε τιν πινακίδα. Τὸτε ςπὰςαμε το κινκλίδομα κε θέλαμε να φίγυμε. Μας ςιλὰβανε κε ςινοδία μας μεταφέρανε ςτιν πατρίδα-μας. Κε το πρότο, πυ ακὺςαμε, μόλις πατίςαμε το πόδι ςτιν πατρίδα-μας, ίτανε ι φονι τυ αςτινομικυ, πυ μας ζίτικςε να πλιρόςυμε πρόςτιμο για το ςπάςιμο τυ κινκλιδὸματος.

Κε νὰ, ναβάγιςε κε το „Τςελιύςκιν" όπος κε το δικό-μας ςκὰφος. Ι άνθροπι ὲμιναν πάνο ςτον πάγο. Προς βοίθια τον ναβαγον κε για τι διάςοςί-τυς διατέθικαν ι καλίτερι ὰνθροπι, κ' ι καλίτερες δινὰμις. Τυς διαςόςανε. Κι ολάκερι ι χόρα, με αγάπι κε με θαβμαζμο τυς προιπαντα ςαν ὶροες. Με βυιτο χερετιςτιρὶον τυς προιπαντα ι πατρίδα-τυς, ςαν τα πιο καλα πεδιά-τις. Ι φίμι γι αφτυς ζι ςτιν καρδια εκατομιρίον. Μπορι κανις να ζιλέβι τι χὸρα πὄχι τέτιυς ίροες, μπορι να ζιλέβι κε τυς ίροες, πὄχυνε τέτια πατρίδα.

Σάμκινκ δανος ναφτικος"

Μὶπος χριάζετε να μιλὰμε για το ότι δεν ιπίρκςε ύτε μια γονὶτςα ςτι Σοβιετικι ένοςι απ' τιν οπία να μιν αναδόθικαν φονες χαρας, πανιγιριζμυ κι αγαλίαςις; Ι κομςομόλκες τις ιφαντυργικις επιχὶριςις „Τρεχγόρναγια" κε ι κόκινι νάφτες τυ θοριχτυ „Αβρόρα", ι μεταλοεργάτες τον ιπςικάμινον τυ Κυζνετςκ κε ι βοςκι τις Καμπαρντας, ακαδιμαικι κε δίτες, ανθρακορίχι τυ Ντονμπας κε μαθιτες τις Γεοργίας, οδιγι τρακτορ τυ ςοβχοζ „Γιγαντ" κε εφαρμοςτες τυ ΣΤΖ, εργαζόμενι τις Μπυριὰτιας κι αναπαβόμενι ςτιν Απχὰζια — απεφθὶνανε ς' όλες τις γλόςες τον εθνοτίτον τις Σοβιετικις ένοςις το χερετιζμό-τυς προς τυς νικιτες.

„Μονὰχα μέςα ςτιν Ενοςι τον ςοςιαλιςτικον ςοβιετ ίνε δινατες τέτιες λαμπρες νίκες τις επαναςτατικο-οργανοτικις δράςις τον ανθρὸπον ενὰντια ςτα ςτιχὶα τις φίςις.

Μονάχα ςτι χόρα-μας, όπυ άρχιςε κε διεκςάγετε ακύραςτα ο πόλεμος για τιν απελεφθέροςι τις εργαζόμενις ανθροπότιτας, μπορυν να γενιθυν ίροες, πυ ι καταπλιχτικὶ-τυς ενέργια προκαλι το θαβμαζμο ακόμα κε τον εχθρὸν-μας.

Μ. Γόρκι"

„Ολάκερος ο κόζμος χιροκροτι τ' ανδραγαθίματα τον εφταιρόον. Ι νέι κε ι κοπέλες τις Σοβιετικις ένοςις δεν κάθουντε στα ςκαμνια του τςίρκυ, μα βρίςκουντε ςτο πεδίο τυ αγόνα.

Ζιλέβυνε για το ότι ςίμερα — δεν ίνε ι δικί-τυς ςιρα.

Ζίτο ο διμιυργιτις ζίλος! Ζίτο ι ςορεβνοβάνια τον ιρόον! Ζίτο ι χόρα, πυ γένιςε τιν ιροικι εποχι! Ζίτο ι ςίντροφι, πυ τα ονόματά-τυς ςίμερα θα επαναλάβι ολάκερι ι ανθροπότιτα!

Α. Τολςτόι"

„Ι αεροπόρι-μας κε τ' αεροπλάνα-μας θα τίχυν πανκόζμια αναγνόριςι. Τα ονόματα τον Λιαπιντέβςκι, Μόλοκοφ, Καμάνιν, Σλεπνιοφ, Βοντοπιάνοφ, Γάλιςςεφ κε τον άλον θα γίνυν γνοςτα ςτον κάθε ενγράματο άνθροπο πάνο ςτιν ιδρόγιο. Δίκεα μπορι ι χόρα τον Σοβιετ να περιφανέβετε για τις επιτιχίες-τις, γιατι ι ςιμερινι επιτιχία δε ςινίςτατε μονάχα ςτο ότι διαςόθικε ι αποςτολι, πυ ναβάγιςε, μα κε ςτο ότι δοκιμάςτικαν τα μέςα κατάχτιςις τις Αρκτικις.

Πρόεδρος τις Πανενοςιακις Ακαδιμίας τον επιςτιμιον".

Α. Π. Καρπίνςκι"

„Ο Μόλοκοφ, Καμάνιν κε Σλεπνιοφ με τις πτίςις-τυς δίκςανε παράδιγμα πραγματικυ ιροιζμυ. Θαβμάζυμε τιν αδάμαςτι ορμιτικότιτα τον ςοβιετικον αεροπόρον, τιν απόφαςί-τυς με κάθε θιςία να εκπλιρόςυν τιν εντολι τυ κόματος κε τις κιβέρνιςις.

Α. Ν. Τύπολεφ καθιγιτις"

„Ιμε ενθυςιαζμένος απ' το μεγαλεπίβολο ιροιζμο κε τιν αντρία, πυ επιδίκςανε ι ςοβιετικι αεροπόρι — τα πιο καλα πεδια τις προλεταριακις χόρας. Το προλεταριάτο όλυ τυ κόζμυ με πάρα πολι μεγάλι ικανοπίιςι θ' ακύςι τιν κενύργια αφτι νίκι, πύνε δινατι μονάχα ςτι χόρα, όπυ το προλεταριάτο κ' ι κιβέρνιςι κικλόνυνε μ'άγριπνι ςτοργι τιν επιςτίμι κε τυς επιςτίμονες.

Α. Ν. Μπαχ Ακαδιμαικος"

„Ι Σοβιετικι ένοςι, πυ διμιύργιςε τιν προτοπόρα αεροπορικι βιομιχανία, με το δίκιο-τις καμαρόνι για τιν επιτιχία αφτι. Ο Μόλοκοφ, Καμάνιν κε Σλεπνιοφ επέδιξαν εκςερετικι εφεβρετικοτιτα, μεγάλι κατάρτιςι, κι αςίνιθι γενεότιτα. Με τι διάςοςι τον τςελιύςκιντςον γράψανε κενύργια δοξαςμένι ςελίδα ςτιν ιςτορία τις ςοβιετικις αεροπορίας.

Ι. Α. Τςαπλίγιν Ακαδιμαικος"

„...Εμις, ι άνθροπι του σίδερυ κε του ατσαλιυ, οφίλυμε να διδαχτύμε απ' τυς ανθρόπυς αφτυς τιν ατρομία", γράφι ι βάρδια τυ τσεχ παραγογις λαμαρίνας στο Ντνεπροπετρόβσκι, πυ έδοσε στον εαφτό-τις το όνομα τον τσελιύσκιντσον.

„Οταν έμαθα για τι διάσοσι τον τσελιύσκιντσον, — έκλεγα απ' τι χαρα. Νά, σκέφτυμε, τι ακσίζυν ι σοβιετικί-μας αεροπόρι κε τα σοβιετικά-μας αεροπλάνα.

Γόρκι.

Εργάτις τυ ιλεκτροσταθμυ Μανκοφ"

„Χιλιάδες καμάνιντσον" ιπόσχετε να διαπεδαγογίσι το σκολιο τυ Μελενκι, όπυ σπύδακσε ο Καμάνιν.

Ι Κεντρικι επιτροπι τις Κομυνιστικις νεολέας, πυ πίρε το πατρονάτο στι σοβιετικι αεροπορία αποφάσισε να διαλέκσι ανάμεσα απ' τυς πιο αφοσιομένυς κε δοκιμασμένυς νεολέυς εκατο νέυς κε να τυς αποστίλι να δυλέψυν ος αεροπόρι, διικιτες πολικον σταθμον, ραδιοσταθμον, μετεορολόγι, ιδρογράφι, στα καράβια κε στυς σταθμυς τυ μεγάλυ βόριυ θαλάσιυ δρόμυ.

Υτε πολα λεφτα, ύτε τιμες ιπόσχονταν ι κενύργια αφτι δυλια, μα χιλιάδες νέον τις Σοβιετικις χόρας, ισόνανε τα χέρια, ζιτόντας αμέσος ν' αναχορίσυν για τιν Αρκτικι.

„Εγο κ' ι γινέκα-μυ σας παρακαλύμε να μας σιμπεριλάβετε στον αριθμο τον αποστελόμενον εκατο νεολέον για τιν κατάχτισι τις Αρκτικις.

Ιμε ικοσι διο χρονόνε, νεολέος απ' το 1927. Ανατράφικα σε πεδικο σπίτι. Τέλιοσα το εργατικο πανεπιστίμιο στι Μόσχα κι αποστάλικα απ' τιν Κ.Ε στιν επεκσεργασία τις τόρφας, όπυ ι μπριγάδα-μυ πίρε διο διακριτικα διπλόματα. Τόρα δυλέβο διεφθιντις εκσοντοτικυ σταθμυ πυ κάνι αγόνα ενάντια στα καταστρεφτικα για τι γεοργία έντομα κε ζόα.

Ι γινέκα-μυ ίνε νεολέα απ' το 1928. Σπύδακσε τρία χρόνια στο γεολογικο ινστιτύτο. Τόρα διεφθίνι το τμίμα στελεχον τυ εργοστασίυ πυ φέρνι το όνομα Σάκο κε Βαντσέτι.

Ιμαστε πεπισμένι, πος θα μπορέσυμε νεολεϊστικα ν' ανταποκριθύμε μέσα στις σινθίκες τις τραχιας Αρκτικις στα καθίκοντα, πυ θα μας ανατεθύνε.

Ν. Λαριόνοφ
Ν. Βντογίκινα"

„Παρακαλο να με στὲλετε να δυλέπσο στιν Αρκτικι. Επιθιμο πάρα πολι να δυλέπσο στο βορα. Ι ιδικότιτά-μυ θα φανι χρίσιμι. Γενίθικα στο 1910, ίμε γιος φτοχυ αγρότι κε γο ο ίδιος ίμε αγροτικος εργάτις. Κσέρο καλα απο μοτόρια. Απ' αφτο κσεκινὸντας, θεορο, πος μπορο νἄμε χρίσιμος.

Σ' όλο τον κερο τις ιπιρεςίας-μυ στο στρατο δεν έχο ύτε μια τιμορία για απιθαρχία. Εχο δεκατέσαρα επένυς.

Χὰρκοφ.

Ιβαν Λαριόνοφ"

„Ιμε πεδι εργὰτι, μέλος τις Κομυνιστικις Νεολέας απ' το 1923, μὲλος τυ κόματος απ' το 1928, εφαρμοστις το επάγγελμα. Ιπιρετόσα στο στόλο, σε θέσι ανότερυ ιλεχτροτεχνίτι. Τόρα ίμε φιτιτις τον κομματικον στελεχον. Επιθιμο να γίνο αγονιστις για την κατάχτισι τις Σοβιετικις Αρκτικις, αγονιστις τέτιος, όπος ι ένδοκσι ίροες— τσελιύσκιντσι.

Δίνο το νεολεὶστικο λὸγο-μυ ότι θα δικεὸσο την εμπιστοσίνι.

Λενινγρατ.

Β. Γρινκο"

Ι ανδρίι τσελιύσκιντσι, καθος κ' ιροικι αεροπόρι προκαλυν τον ενθυσιασμο, το θαβμαζμο, κε την δίπσα τις μίμισις. Ι ονομασία τον ιρόον τις Σοβιετικις ένοσις, με την οπία τίμισε ι μεγάλι-μας χόρα τ' άκσια πεδιά-τις — σοτίρες τον τσελιύσκιντσον λέγι στον καθένα: νά το ιδανικό-συ στιν εκπλίροσι τυ καθίκοντος!

Ο ίροάς-μας ίνε ο πιο καλος, ο πιο πρωτοπόρος, ο πιο αφοσιομένος, ο πιο ατρόμιτος προλετάριος. Πίσο-τυ στέκοντε τα 165 εκατομίρια τον εργαζομένον τις Σοβιετικις χόρας. Πίσο-τυ στέκετε το μεγάλο λενινιστικο κόμα.

Ο ίροάς μας ίνε απλος. Ινε αφοσιομένος στιν ιπόθεσι τις επανάστασις. μέχρι τέλυς. Ινε πιθαρχιμένος πολεμιστις. Τυ ίνε κσένι κάθε πρόλιπσι, κσέρι την ακσία τις επιστίμις κε τις τεχνικις, πΰνε ι καλίτερι σίμαχί-τυ. Κσέρι να ιπσόνετε στις κορφες τον επιτιχιόν τυ πάνο στα φτερα, πΰνε πιο γερα κι απο σκλιρο αλυμίνιο. Τ' όνομα τον φτερον αφτον ίνε κολε-

χτίβα. Ο ίροάς-μας κιτὰι καθαρα το ςκοπο, προς τον οπίο τίνι. Κι' αφτο δεκαπλαςιάζι τις δινάμις-τυ. Γιατι ςκοπός-τυ δὲν ἰνε ύτε ι ιδιοτέλια ύτε ι δίπςα τυ χέρδυς, ύτε ι εκμετάλεφςι κςένις δυλιας, ύτε ι μεγαλαφχία. Σκοπός-τυ ίνε ι νίκι τις προλεταριακις επανάςταςις, ι εφτιχία κ' ι εδιμερία τις πατρίδας. Το καμάρι-τυ, ίνε το καμάρι κ' ι δόκςα τυ ενος έκτυ τις γίινις ςφέρας κατ' απ' τι ςιμέα τυ Λένιν. Νά γιατι κέγι με τέτια λαμπρι φλόγα μέςα-τυ, το πιο καλο, το πιο ιπςιλο, το πιο ακςιόπρεπο με τα οπία πρίκιςε ι φίςι τον άνθροπο.

Ι μπυρζζυαζικι κινονὶα έπνικςε κατ' απ' το ςιδερένιο, πέλμα-τις τιν ανθρόπινι ατομικὸτιτα, δέζμεφςε τις ικανότιτές-τις με χιλιάδες χιροπέδες, έκλιςε τα φτερα ςτιν ανδρία. Κε ι απυςία τις ανδρίας γένικε ι ταχςικι νόρμα ςιμπεριφορας τις καπιταλιςτικις κινονίας.

Μονάχα ςτι χόρα, πυ νίκιςε ο ςοςιαλιςμος, τ' ανδραγαθίματα, ι γενεότιτα κε ι δόκςα γενίκανε δινατα για τον κάθε άνθροπο, πυ αποτίνακςε τα δεζμα τις καπιταλιςτικις ςινίδιςις. Ι τόλμι, το θάρος, ι ανδρία καθίςταντε νόρμα τις ςιμπεριφορας τυ ςοςιαλιςτικυ ανθρὸπυ. Αφτα δίνυνε φτερα ςτυς ανθρόπυς, πὔνε εμπνεβζμένι απ' το μεγάλο ςκοπο, αφτα γένυν ιρόυς.

„Ι ίροες — αεροπόρι-μας δεν ίνε ι μοναδικι ςτο ίδος-τυς, κι αφτο καθόλυ δε μιόνι τιν ακςία τις δόκςας τυ ιροιζμό-τυς. Αφτι ι ίροες κςέρυν ι ίδιι πος ι δεκάδες χιλιάδες τον ςοβιετικον αεροπόρον ίνε ικανι να εκτελέςυν παρόμια ιροικα ανδραγαθίματα κε θα τα εκτελέςυν, όταν θα το ζιτίςι ι χόρα. Κςέρυν, πος ι δινάμις-τυς, ίνε ι δίναμι τις Σοβιετικις χόρας, τυ μπολςςεβίκικυ κόματος, τυ Κόκινυ ςτρατυ, τις λενινιςτικις κομυνιςτικις νεολέας, πυ τυς

διαπεδαγόγιςε κατ' ικόνα κι ομίοςί-τυς. Επερναν παράδιγμα απ' τον ιροιζμο τις παλιας μπολςςεβίκικις φρυρας, απ' τον ιροιζμο τις επανάςτασις, τυ εμφίλιυ πολέμυ, τις ανικοδόμιςις τις πιατιλέτκας. Ιχανε μπροςτα ςτα μάτια-τυς κε φέρνανε ςτιν καρδιά-τυς τιν ικόνα τυ ακλόνιτυ αγονιςτι, τυ μεγάλυ άνδρα τις εποχίς-μας, τυ ιροα τον ιρόον κε τον μπολςςεβίκο τον μπολςςεβίκον — ΣΤΑΛΙΝ Χαλιβδομένι ςτον αγόνα, πυ κάτο απ' τιν καθοδίγιςί-τυ διεκςάγι ι χόρα, κςέρανε πος «τα εμπόδια ιπάρχυν για να τα ιπερνικάμε», κε γι' αφτο τιμιμένα εκπλιρόςανε τιν εντολι τις κιβέρνιςις κε καλιφτίκανε με τιν αμάραντι δόκςα τον ιρόον τις Σοβιετικις ένοςις.

Α. ΚΟΣΑΡΕΦ"

Δόκςα ςτυς ίροες τις μεγάλις πατρίδας-μας.

Δόκςα ςτι χόρα-μας πάνο ςτο έφορο έδαφος τις οπίας βλαςτίςανε, διναμόςανε κι ανίκςανε τα φτερα ι αρχτικί-μας ίροες.

Δόκςα ςτο κόμα πυ οδιγι τι χόρα απο νίκι ςε νίκι

Δόκςα ςτο Μεγάλο Στάλιν!

Ι εποπιία τον τςελιύςκιντςον — αφτι ι αρχτικι Οδίςια — επέδικςε μπροςτα ς' όλο τον κόζμο τιν γενεότιτα ολάκερις τις χόρας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΕΟ

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΕΟ

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΕΟ

Переводчик **РОТОВ**

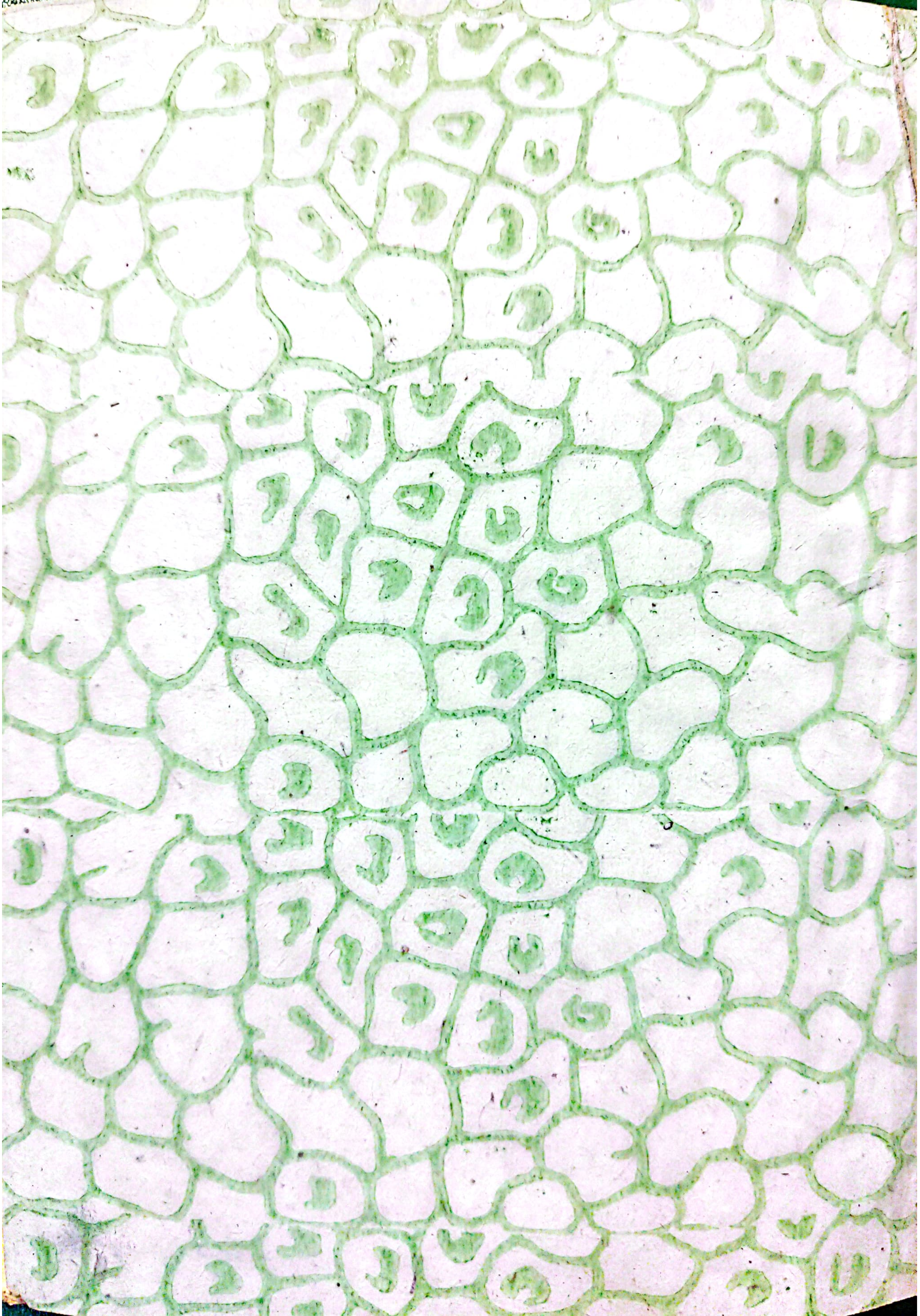
Ответ. редактор **А. ПРИНОС** Техред. **Г. МИЛИДИ**

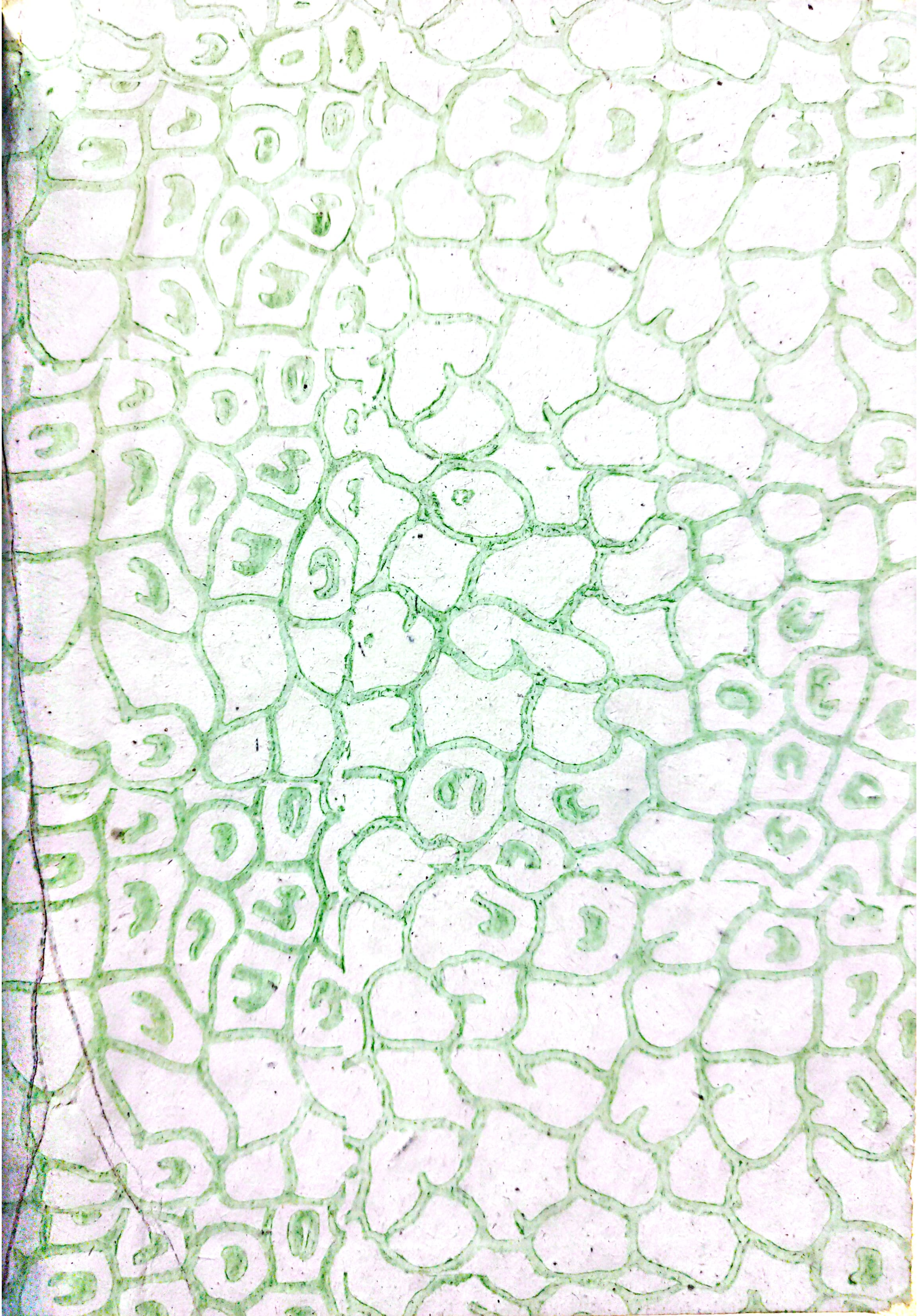
Сдано в набор 17-IX—1935 г.
Издание № 200
Формат бумаги 72x109
Тираж 1590

Подп. в печ. 4-X—1935 г.
Уполкрайлит М—01570
Об'ем $7^{1}/_{16}$ печ. л.
Знаков в 1 печ. л. 66.368
Заказ № 1689

Типография „Коммунистис" Ростов Д-н. 1935

Αεκ. ΗΠ 53/6 Ν=26 12/II/53

Τιμή 1 ρ. 85 κ.

Цена 1 р. 85 к.

На греческом языке.

ИЗ ЛЕДЯНОГО ПЛЕНА

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Московская 53, Ростов н-Д.
КНИГОЦЕНТР